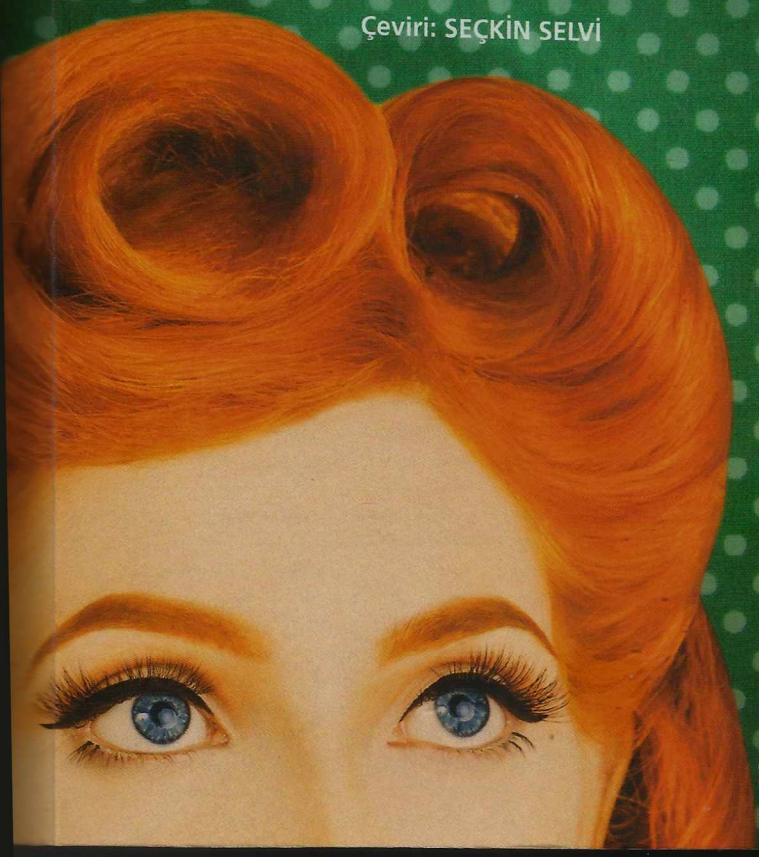
PATRICIA HIGHSMITH

CAROL

TUZUN BEDELİ

Çeviri: SEÇKİN SELVİ

can
roman

Bu eserin ilk baskısı Amerika Birleşik Devletleri'nde *The Price of Salt* adıyla yayımlanmıştır
© 1984, Claire Morgan
© 1993, Diogenes Verlag AG Zürih
© 2018, Can Sanat Yayınları A.Ş.
Bu eserin Türkçe yayın hakları Akcalı Telif Hakları Ajansı aracılığıyla alınmıştır.
Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

T.S. Eliot'ın *Collected Poems 1909-1962* yapıtında yer alan *The Lovesong of J. Alfred Prufrock* alıntısı Faber&Faber'ın izniyle kullanılmıştır.
168. ve 170. sayfalarda kullanılan sözler, Leo Robin ve Ralph Rainger'e ait "Easy Living" şarkısından alıntılanmıştır.
© Famous Music Corporation, 1937
© Famous Music Corporation, 1964

1. basım: Aralık 2018, İstanbul
Bu kitabın 1. baskısı 2 000 adet yapılmıştır.

Editör: Emrah Serdan

Düzelti: Aylin Samancı Elmasdağ, Burçak Başpınar
Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak baskı: Saner Basım Hizmetleri San. ve Tic. Ltd. Şti.
Maltepe Mah. Litros Yolu 2. Matbaacılar Sit. No: 2/4 2BC 3/4
Zeytinburnu, İstanbul
Sertifika No: 35382

İç baskı ve cilt: Yıldız Matbaa Mücellit
Maltepe Mah. Gümüşsuyu Cad. Dalgıç İş Merkezi No: 3 Kat: 2
Topkapı-Zeytinburnu
Sertifika No: 33837

ISBN 978-975-07-3908-8

CAN SANAT YAYINLARI
YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.
Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33
canyayinlari.com
yayinevi@canyayinlari.com
Sertifika No: 31730

PATRICIA HIGHSMITH

CAROL

TUZUN BEDELİ

ROMAN

İngilizce aslından çeviren

Seçkin Selvi

can

Patricia Highsmith'in Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Ripley Su Altında, 2000
Ripley Yeraltında, 2016
Ripley'nin Oyunu, 2016
Ripley ve Peşindeki Çocuk, 2016
Yetenekli Bay Ripley, 2016
Kadın Düşmanlığı Üstüne Küçük Öyküler, 2018
Köpeğin Fidyesi, 2018

PATRICIA HIGHSMITH, 1921'de Teksas'ta doğdu, 1927'de ailesiyle New York'a taşındı. Üniversite eğitimini burada, Barnard Koleji'nde tamamladı. Highsmith, ülkesinin demokratik ideallerine inanırdı ama Amerikan rüyası onu derin bir hayal kırıklığına uğratacaktı. Suç işleme psikolojisini, çift kişilik sorununu işleyerek çarpıcı romanlar kurgulayan Highsmith çok sayıda ödül aldı. İlk romanı *Trendeki Yabancılar*, "Ripley" serisi ve başka yapıtları birçok defa sinemaya uyarlandı. Diğer eserlerinin arasında *Carol*, *Ocak Ayının İki Yüzü*, *Edith'in Güncesi*, *Küçük g: Bir Yaz Masalı* ve *Kadın Düşmanları İçin Küçük Öyküler* sayılabilir. Highsmith, ömrünün son on iki yılını geçirdiği İsviçre'nin Locarno kentinde 1995'te lösemiden hayata veda etti.

SEÇKİN SELVİ, Üsküdar Amerikan Koleji'ni bitirdi. Öğrenimini Dil-Tarih ve Coğrafya Fakültesi'nde sürdürdü. *Tiyatro 70* ve *Edebiyat 81* dergilerini çıkardı. *Günaydın* ve *Sabah* gazetelerinde köşe yazarlığı yaptı. *Milliyet Sanat* dergisinde tiyatro eleştirileri yazıyor. MGS Merkezi ve Yeditepe Üniversitesi'nde eleştiri dersi verdi. Asaf Çiyiltepe Ödülü, Aydın Üstüntaş ve Çevirmenler Derneği Onur Ödülü alan Selvi, 1957'den başlayarak tiyatro, felsefe, edebiyat dallarında 168 yapıt çevirdi.

Edna, Jordy ve Jeff'e

Önsöz

Bazı kitaplar yaşamları değiştirir. İşte bu da o kitaplardan biri.

The Times gazetesinin geçenlerde yayımladığı dünyanın ilk elli gerilim yazarı listesinde Patricia Highsmith'in adı en üst sırada yer aldı. 1999 Oscar Ödülü'ne aday olan *Yetenekli Bay Ripley* filmi, yazarın kitaplarının daha da geniş bir okur yelpazesiyle buluşmasına yol açtı. Ne var ki, en iyi yapıtlarından biri, ilk baskısında takma adla yayımlandığı için uzun yıllar görece bir karanlıkta kaldı.

Şimdi *Carol* olarak bildiğimiz roman, 1952'de *The Price of Salt*[1] [Tuzun Bedeli] adıyla yayımlandı. Kitap Highsmith'in ilk romanı *Trendeki Yabancılar*'ın büyük başarısını izleyen yıl yazıldığı halde, yazarın yayıncısı Harper, lezbiyen ilişkiyi açıkça anlattığı gerekçesiyle kitabı reddetti. Roman daha sonra ufak bir yayınevi olan Coward McCann tarafından yayımlandı ve Highsmith'in tecimsel başarısını korumak amacıyla Claire Morgan imzasıyla basıldı. Yine de 1953'te yayımlanan kitap ABD'de bir milyona yakın bir satış rakamına ulaştı.

Bu hiç de rastlantısal değildi. *Carol* yayımlandığında edebiyat alanında bir boşluğu doldurmaktan çok, şaşkınlıktan in-

1. Yorumcular yazarın bu adı verirken, dinsel bir referansla geri dönemeyen Lut Peygamber'in eşine gönderme yaptığını, Carol'ın eski yaşamına dönemeyişinin tuzun bedelini ödemek olduğunu belirtiyorlar. "Yeryüzünün tuzu sizsiniz. Ama tuz tadını yitirirse, bir daha ona nasıl tuz tadı verilebilir? Artık dışarı atılıp ayak altında çiğnenmekten başka işe yaramaz." Yeni Ahit, "Matta", 5:13 (Ç.N.)

sanların ağzını bir karış açık bıraktı. O tarihlerde lezbiyenlerin edebiyata yansıması, cinselliğe ağırlık veren ucuz romanlardaki yürekler acısı durumda olan ya da skandal yaratan eşcinseller olmaktan öteye gitmiyordu. İki kadın arasındaki ilişkiyi vakur, erotik ve zarif bir dille anlatan roman, New York'un Üçüncü Bulvarı'ndaki bir şarküteride leoparla karşılaşmak kadar egzotikti. Klişelere alışık sıradan okurlar merakla sarıldılar kitaba. Roman kulaktan kulağa yayılan büyük bir ün yaptı. Highsmith, aylarca haftada iki kez on-on beş koli dolusu hayran mektubu aldığını açıkladı.

Carol kimi zaman, hatta bizzat Highsmith tarafından, mutlu sonla biten ilk lezbiyen romanı olarak tanımlanır. Bunun fazlasıyla basit bir görüş olduğunu düşünüyorum, çünkü Carol aşkı için çok büyük bir bedel ödüyor. Carol'ın geleceğinde ne olursa olsun, bu ilişki hiçbir zaman katışıksız bir şükrana yol açmayacak. *Carol*'ın asıl önemi, lezbiyen kahramanlarının intihara, umutsuzluğa sürüklenmedikleri ya da iyi kalpli bir erkeğin sevgisinde teselli aramadıkları ilk ciddi edebiyat yapıtı olmasıdır. Konu lezbiyen bir aşk ekseninde ilerlese de kitap içine bir parça pişmanlık katılmış ucuz roman olarak göz ardı edilemez. Bütün önemli edebiyat yapıtları gibi bu da özel olanın evrensele açıldığı kitaplardan biridir. Romandan bir alıntıyla açıklayalım:

"Bir oyunu klasik yapanın ne olduğu söylenir Therese?"

"Klasik-" Kızın sesi kısık ve gergindi. "Bir klasik insanın temel durumlarından birini konu alır."

Highsmith, yukarıdaki kendi tanımıyla, işte tam da bunu yaptı. Bu kitap sınırlı bir konuyu işlemiyor. *Carol* hiç kuşkusuz erotik bir aşk öyküsü, ama aynı zamanda tipik bir Highsmith yapıtı. Özünde, karakterlerini ahlaki ikilemlere sürükleyen çarpıcı bir psikodrama. Bu kitabı yazarın diğer yapıtlarına bağlayan özelliği ise anlatım biçemi: Gergin, kaygılı ve belirsizliklerle dolu; gerilim romanı izlenimi bırakıyor. Okumaya başlayınca romanın sonucunu tahmin etmek olanaksız. Ama bunun yanı sıra, roman arzunun, bağımlılığın ve kişinin duygularına göre davranma isteğinin incelikli bir analizi. Burada da Highsmith'in çoğu yapıtının temelindeki karşılıklı tutkuyla yakınlaşmayı ve ahlaki karmaşayı görebiliyoruz.

Carol'ın esin kaynağı hakkında bildiklerimiz de, yazarla-

rın kendi yaşamlarındaki ufak bir olaydan yola çıkarak onu ayrıntılı olarak geliştirdikleri ve sonunda tatminkâr bir anlatıya varıncaya kadar olasılıklarla oynadıkları yaklaşımın klasik bir örneğini sunuyor.

Highsmith de romanının kahramanı gibi, zamanında iki yakasını bir araya getirebilmek için büyük bir mağazanın oyuncak bölümünde geçici bir işe girmiş. Yüksek sosyeteden zarif bir hanımefendi çocuğuna oyuncak almak için mağazaya gelmiş ve Highsmith görür görmez vurulmuş ona. Eve gidince, romanın sekiz sayfalık bir taslağını kaleme almış. Mağazadaki ödeme makbuzundan kadının adresini bulmuş ve birkaç kez evine gitmiş. Olayın gerçeklik kısmı burada bitiyor. Yazarların iz süren avcı rolüne soyunması gerekmez – tutkularımızı kurguya dönüştürür ve aklımızı çelen şeytanları bir kalemde silip atarız.

Ve biz okurlar, sahne tasarımcısı olmayı düşleyen, yeni nişanlanmış Therese Belivet ve kızına Noel armağanı oyuncak almak üzere mağazaya gelen, zorlu bir boşanma sürecinin sancıları içindeki Carol Aird'le tanıştırılıyoruz. Bir anda iki kadın arasında bir çekim kıvılcımı tutuşuyor, ama ikisi de nasıl tepki vereceğini kestiremiyor. Ellerinde olmadan yakınlaşıyorlar, arkadaş olmaya çalışıyorlar, ne var ki daha köklü olan çekim gücüne direnemiyorlar. Tehlike ve arzu ile flörtleşmeleri neredeyse dayanılmaz bir gerginlik yaratıyor.

Kızından zorla uzaklaştırılmasının acısını unutmaya çalışan Carol, Therese'i birlikte bir yolculuk yapmaya ikna ediyor ve bu yolculuk sırasında abartılmayan bir erotizmle sevgili oluyorlar. Ancak, Carol'ın kocasının tuttuğu özel bir dedektifin peşlerinde olduğundan haberleri yok. Ve hiç kuşkusuz sırlarının ortaya çıkması o sırrın yok edilmesinin tohumlarını da içeriyor. En iyi gerilim öykülerinde olduğu gibi burada da elde etmeye değer ne varsa sonsuza kadar yitiriliyor.

Ama Highsmith, 1952 yılında hayal bile edilemeyecek bir yaklaşımla sonuçta bir ölçüde de olsa mutluluk vaadiyle çıkıyor karşımıza. Highsmith burada biraz çelişkili duygular içinde kararsız gibi görünüyor. Yine de son derece inandırıcı. Kitapta bir gerilim romanı enerjisi, ama bir aşk hikâyesinin romantizmi var. Anlatım dili insafsız ve duygusuz, kıvrak ve açık seçik. Kitabın başından sonuna bodrum katındaki bir je-

neratörün tekdüze vızıltısı gibi duyulan bir kaygı ve gerginlik havası seziliyor. Biçem, okuyucuyu güçlü bir biçimde kendine çekiyor. Bu, elinizden bırakıp bir kenara koyacağınız bir kitap değil; yorgunluktan yanan gözlerinizle, güm güm atan yüreğinizle gecenin geç saatlerine kadar okumaya zorluyor sizi.

Carol'ın öyküsü ve öykünün soluk kesen ritmi yanında bir başka etkileyici özelliği de 1950'lerin başında Amerikan toplumunun orta sınıfını yansıtması. Çok ayrıntılı bir anlatım olmasa da, Highsmith hem uzak hem tanıdık bir dünya kurmayı başarıyor. Arabalar ve içkiler, sigaralar ve moteller, giysiler ve yemekler, emekçi sınıfın umutsuzluk veren renksiz yaşantısı, saygınlığın ardına gizlenen kinizm. Bütün bunlar, o dönemin aşinası olduğumuz kara filmleri kadar canlı ve açık seçik olarak kitapta yer alıyor.

Peki öyleyse bu kadar parlak ve başarılı bir yapıt neden bunca zaman ihmal edildi? İşin başında, işlediği konu yüzünden marjinalleştirilmişti. Başlangıçtaki göze çarpışını uzun zaman sürdüremedi ve sonraki lezbiyen okur kuşakları kitabın farkına varmadı. Kitap Highsmith'in adıyla yeniden yayımlansa kaderi çok farklı olurdu, ama bu da Naiad Press Yayınevi'nin kitabı 1991'de Highsmith'in kaleme aldığı bir "Sonsöz"le birlikte yayımladığı tarihe kadar gerçekleşmedi.

Kitap, ikinci basımındaki ilk başarısından ve lezbiyenlerin beğenisinden sonra, 1980'ler ve '90'lardaki '50'ler ve '60'ların ucuz romanları kadar bile değerli olmayan lezbiyen romanlarının çığı altında gömülüp gitti. Farklı bir biçimde gerilimli ve seksi olan bu yeni kitaplar, siyasal radikalizm ve feminizm ortamında cinselliklerini yeni keşfeden kadınlara hitap ediyordu.

Son yıllarda bu değişti. İngiltere'de çok sayıda edebî değeri olan lezbiyen romanı yazılmaya başladı. Sarah Waters, Ali Smith, Jackie Kay, Jeanette Winterson gibi yazarlar ve Kraliyet Ödülü sahibi şair Carol Ann Duffy, edebiyatın, dışlanarak bir gettoya sürülmeden de cinsiyet ve cinsellik konularını irdeleyebileceğini gösteriyorlar. Sonunda okuma atmosferi *Carol* için uygun bir noktaya ulaştı.

Highsmith gerilim romanları için hak ettiği övgüyü çok uzun bir süre alamadı. Onun çizdiği çelişkili ahlak ortamı, zamanının çok ilerisindeydi. Highsmith'in yapıtlarının ilk yayımlandığı dönemde insanlar güvence ve statüko peşindeydi. Kim-

se onun hayal gücünün uzandığı karanlık yerleri tanıyıp huzursuz olmak istemiyordu. Ama zaman değişti ve Highsmith sonunda hitap ettiği okur kitlesini buldu. Bu görüşümün yazarın diğer kitapları için olduğu kadar *Carol* için de geçerli olduğuna inanıyorum. Bu kitap, okunma zamanı kesinlikle gelmiş olan bir yapıttır.

Val McDermid, Ocak 2010

I

1

Frankenberg Bonmarşesi'nin[1] personel kafeteryası öğle vakti hıncahınç doluydu.

Uzun masalarda hiç yer kalmamıştı ve kasanın yanındaki tahta turnikelerin ardında bekleyenlerin sayısı giderek artıyordu. Tepsiye yemeklerini almış olanlar, sıkışacak bir yer ya da kalkmak üzere olan birini bulabilmek için masaların arasında gezinip duruyorlardı, ama hiç yer yoktu. Duvarları çıplak salonda tabakların, sandalyelerin, konuşmaların, ayaklarını sürüyenlerin sesleri ve turnikelerin tıkırtısı tek bir kocaman makinenin gürültüsü gibi çınlıyordu.

Therese, "Frankenberg'e Hoş Geldiniz" broşürünü önündeki şekerliğe dayamış, gergin bir tavırla yemeğini yiyordu. Geçen hafta personel eğitimi kursunun ilk gününde o kalın broşürü baştan aşağı okumuştu, ama yanında okuyacak başka bir şey yoktu ve personel kafeteryasında otururken dikkatini bir yere odaklamanın da gerekli olduğunu düşünüyordu. O yüzden tatil olanaklarını, yani Frankenberg Bonmarşesi'nde on beş yıl çalışan-

1. Bonmarşe, Fransızca *bonmarché* sözcüğünden dilimize girmiştir. Belirli ürünleri satan bir mağaza ya da AVM değil, içinde her türlü giyim, süs eşyası, oyuncak vb. satılan büyük mağaza anlamındadır. (Ç.N.)

lara tanınan üç haftalık tatil hakkını yeniden okurken bir yandan da günün spesiyal sıcak yemeğini –griye çalan bir dilim rosto, üzerine et suyundan kahverengi sos konmuş bir topak patates püresi, bir öbek bezelye ve küçük bir karton kâsede bakla– yiyordu. Frankenberg Mağazası'nda on beş yıl çalışmanın nasıl olacağını hayal etmeye çalıştı ama başaramadı. Broşürde "Yirmi Beş Yıllıkların" dört hafta tatil yapacağı yazıyordu. Ayrıca Frankenberg yazın ve kışın izin yapacak olanlara kamp olanağı da sunuyordu. Therese, bir kiliseleri ve doğacak bebekler için bir doğumevleri de olmalıydı diye düşündü. Mağazanın yönetim sistemi öylesine hapishane kurallarına benziyordu ki, Therese zaman zaman bu sistemin bir parçası olduğunu düşündükçe ürküyordu.

Sayfaları hızlı hızlı çevirdi ve büyük, siyah harflerle yazılmış iki sayfayı kaplayan yazıyı gördü: "*Siz* Frankenberg Kumaşından mısınız?"

Therese salonun öbür ucundaki pencerelere baktı ve başka şeyler düşünmeye çalıştı. Yirmi dolara gördüğü cüzdandan daha iyisini bulamazsa, Richard'a Noel armağanı olarak Saks'taki o güzelim siyahlı kırmızılı Norveç tarzı süveteri almayı düşündü. Gelecek pazar Kelly'lerle birlikte hokey maçı izlemek için West Point'e gitme olasılığını düşündü. Karşıdaki kare biçimi pencere şeyin tablosuna benziyordu – kimindi? Mondrian. Köşedeki pencerenin küçük, kare biçimindeki bölmesi beyaz bir göğe açılıyordu. Pencereden ne bir kuş giriyordu içeriye ne de uçuyordu dışarıya. Bonmarşede geçen bir oyuna ne tür dekor yapmak gerekirdi? Therese yeniden gerçeğe döndü.

Richard, "Senin durumun çok farklı," demişti ona. "Sen birkaç hafta içinde oradan çıkacağına kesinlikle inanıyorsun, ötekiler inanmıyor." Richard, Therese'in ertesi yaz Fransa'da olabileceğini söylemişti. Olacağını. Richard

onun kendisiyle birlikte gitmesini istiyordu, Therese'in gitmesini engelleyecek hiçbir şey de yoktu. Hem Richard'ın arkadaşı Phil McElroy, Therese'e gelecek ay bir tiyatro topluluğunda iş ayarlayabileceğini de yazmıştı. Therese henüz Phil'le tanışmamıştı, ama onun iş ayarlayabileceğine pek inanmıyordu. Eylülden beri New York'ta çalmadığı kapı bırakmamış, sonra al baştan her yere başvurmuş, ama iş bulamamıştı. Çiçeği burnunda bir stajyer tiyatro dekoratörüne kış ortasında kim iş verirdi? Gelecek yaz Richard'la Avrupa'da olmak, onunla kaldırım kafelerinde oturup Arles'da yürüyerek Van Gogh'un resmini yaptığı yerleri bulmak, mola verip resim yapacakları yerleri Richard'la birlikte seçmek olasılığı da hiç gerçek görünmüyordu. Bonmarşede çalışmaya başladığı son birkaç gün içinde bu olasılık daha da gerçekdışı gibi geliyordu.

Mağazada neyin sinirini bozduğunu biliyordu. Richard'a anlatmaya kalkışabileceği cinsten bir şey değildi bu. Bildiği kadarıyla onu sürekli huzursuz eden, mağazaya odaklı şeylerdi. Onu, yapmak istediklerinin, yapabileceklerini yapmaktan alıkoyan amaçsız faaliyetler, anlamsız işler –para çantalarıyla, palto sayımlarıyla ilgili karmaşık işlemler, hatta insanların mağazaya istedikleri kadar hizmet vermesini engelleyen kart basma sistemi– hiç kimsenin birbiriyle iletişim kuramadığı ve herkesin yanlış bir düzlemde yaşadığı; o yüzden de anlam, ileti, sevgi, kısacası yaşamın içerdiği her ne varsa hiçbir zaman ifade edilemediği duygusu. Bu durum, söyledikleri başının üzerinden geçip giden, hiçbir zaman hiçbir duygu uyandırmayan tutarsız şeylerden söz eden insanlarla masalarda, kanepelerde yapılan konuşmaları anımsatıyordu. Birine içtenlikle yaklaşmak istendiğinde de baştan savma olduğuna inanılmayacak kadar kusursuz bir basmakalıplıkla konuşan, maske gibi donuk suratlarla karşılaşmak. Ve mağazada her gün aynı suratları ya da insanın konu-

şabileceği veya hiç konuşamayacağı yeni suratları görmekle daha da büyüyen yalnızlık. Yoldan geçen otobüsün penceresinden bir kez görülen ve en azından bir daha da görülmeyecek olan o konuşurcasına bakan yüz gibi değil.

Therese her sabah kart basmak için kuyrukta bekler ve farkında olmadan daimi işçilerle geçici işçileri birbirinden ayıran bakışlarla çevresini süzerken nasıl olup da kendini burada bulduğuna şaşırıyor –tabii ki iş ilanını görüp gitmişti, ama bu, yazgıyı açıklamıyordu– ve dekor tasarımı yerine bundan sonra çalışacağı işin ne olacağını merak ediyordu. Yaşamı bir dizi zikzaklardan oluşuyordu. On dokuz yaşında kaygılar içindeydi.

Rahibe Alicia sık sık, "İnsanlara güvenmeyi öğrenmelisin Therese. Bunu unutma," derdi. Therese de sık sık, hem de epey bir sıklıkta bunu uygulamaya çalışırdı.

"S" sesli sözcüklerin ıslıksı sesiyle rahatlayarak, "Rahibe Alicia," diye usulca mırıldanırdı.

Therese boşları toplayan çocuğun yaklaştığını görünce, yeniden sandalyesinde doğruldu ve çatalını eline aldı.

Rahibe Alicia'nın kemikli ve güneş vurduğunda pembe taş gibi kızaran yüzünü, kolalı mavi giysisinin göğüs hizasındaki kabarıklığını gözünün önüne getirebiliyordu. Rahibe Alicia'nın koridorun köşesini dönen, yemekhanede çinko kaplı masaların arasında dolaşan iri, kemikli gövdesi. Bin ayrı yerde, ufak mavi gözleriyle Therese'i diğer kızların arasından seçen ve Therese'in kesinlikle bildiği gibi ona ötekilerden farklı gözle bakan, ama ince, pembe dudakları hep bir çizgi halinde sımsıkı kapalı duran Rahibe Alicia. Therese, sekizinci doğum gününde Rahibe Alicia'nın ince kâğıda paketlenmiş el örgüsü yeşil eldivenleri, hiç gülümsemeden, tek söz söylemeden kendisine verişini gözünün önüne getirebili-

yordu. Çizgi halindeki dudaklarıyla ona aritmetikten geçer not almasını söyleyen Rahibe Alicia. Therese'in aritmetikten geçip geçmemesi başka kimin umurundaydı? Rahibe Alicia California'ya gittikten sonra Therese yeşil eldivenleri okuldaki metal dolabının en alt gözünde yıllarca saklamıştı. İnce beyaz kâğıt kırışıp yırtılmadan eski bir kumaş gibi yumuşamış, ama Therese eldivenleri hâlâ giymemişti. Sonunda da eldiven giyilemeyecek kadar ufaldı.

Biri şekerliği yerinden oynattı, şekerliğe dayalı broşür masanın üstüne düştü.

Therese karşısında kahvesini karıştıran, telaşla titreyerek ekmeği koparıp yarısını kendi tabağındakinin aynısı sosa batıran tombul, geçkin kadın ellerine baktı. Eller çatlaktı, eklem yerlerindeki paralel çizgilerin arası kirden siyahlaşmıştı, ama sağ elde göze çarpan pürüzsüz yeşil taşlı, gümüş filigranlı bir yüzük, sol elde altın alyans ve tırnakların dibinde kırmızı oje kalıntıları vardı. Therese, elin bir çatal dolusu bezelyeyi yukarıya doğru kaldırışını izledi; suratın neye benzediğini bilmek için bakmasına gerek yoktu. O yüz, Frankenberg Bonmarşesi'nde çalışan elli yaşlarındaki bütün öteki kadınların yüzü gibi bitmek bilmeyen bir yorgunluk ve gerginliği yansıtan, görüntüyü büyülten ya da ufaltan gözlüğün ardından bozuk gözleriyle bakan, yanaklarındaki allığın alttaki griliği örtemediği bir yüzdü. Therese başını kaldırıp bakamadı.

"Siz yenisiniz, değil mi?" Tiz ve duru, neredeyse tatlı bir sesti.

Therese, "Evet," diyerek başını kaldırdı. Yüzü hatırladı. Bitkinliği Therese'e bütün öteki suratları çağrıştıran yüzdü. Therese'in bir akşam altı buçukta, mağaza boşaldıktan sonra, şişmiş ayaklarının yükünü biraz hafifletebilmek için ellerini geniş mermer tırabzanın üstünden kaydırarak asma kattan inerken gördüğü kadındı. There-

se, öyleyse hasta değil diye düşünmüştü, dilenci de değil, sadece burada çalışıyor.

"Alışabildiniz mi bari?"

Kadın gözlerinin ve ağzının kenarlarındaki aynı ürkütücü kırışıklarla gülümsüyordu ona. Şimdi gözleri gerçekten canlı canlı ve oldukça sevecen bakıyordu.

Therese dudaklarını yaladı. "Evet, teşekkür ederim."

"Burayı seviyor musunuz?"

Therese başını sallayarak olumladı.

"Bitirdiniz mi?" Beyaz önlüklü bir delikanlı başparmağını bastırarak kadının tabağını tuttu.

Kadın titrek bir el hareketiyle onu uzaklaştırdı. Dilimlenmiş şeftali konservesi tabağını önüne çekti. Kaşığın her yukarı kalkışında kadının ağzına attığının dışında kalan şeftali parçaları minik, turuncu balıklar gibi kaşıktan aşağı kayıp düşüyordu.

"Ben üçüncü katta süveter reyonundayım. Eğer bana bir şey sormak isterseniz" –kadın sözleri kesilmeden ya da oradan ayrılmadan önce bir mesaj vermeye çalışıyormuş gibi huzursuz bir tavırla konuşuyordu– bir ara yukarıya gelip benimle konuşun. Adım Mrs. Robichek, Mrs. Ruby Robicheck, beş kırk dört."

Therese, "Çok teşekkür ederim," dedi ve kadının çirkinliği bir anda kayboluverdi; çünkü gözlük camının arkasındaki kızıl-kahverengi gözlerin yumuşak bir ifadesi vardı ve Therese'le ilgileniyordu. Therese, kalbinin birden canlanmış gibi attığını hissetti. Kadının masadan kalkışını, kısa, tıknaz gövdesini turnikenin arkasında bekleyen kalabalıkta kaybolduncaya kadar izledi.

Therese, Mrs. Robichek'in yanına gitmedi; ama her sabah dokuza çeyrek kala çalışanlar binaya girerken ona bakındı, asansörlerde ve kafeteryada onu aradı. Kadına hiç rastlamadı, yine de mağazada aranacak birinin bulunması iyiydi. Dünya kadar fark yaratıyordu bu.

Therese hemen her sabah çalıştığı yedinci kata gelince bir an durup belirli bir oyuncak trene bakıyordu. Tren asansörlerin yakınındaki masanın üzerinde duruyordu. Oyuncak reyonunun arka bölümünde yerde yürüyen tren kadar büyük ve güzel değildi, ama tekerlek pistonlarından büyük trenlerde olmayan bir öfke saçılıyordu. Trenin, ucu kapalı oval rayların üzerinde kıstırılmış olmaktan duyduğu gazap ve hayal kırıklığı Therese'i büyülüyordu. Tren karton tünele körlemesine dalarken *Hırrrrr*! diye haykırıyor, tünelden çıkarken *Hırrrrr*! diye nara atıyordu.

Therese sabah asansörden indiğinde de, akşam işi bittiğinde de tren sürekli çalışıyordu. Genç kız, trenin, her gün çalıştırma düğmesine basan ele lanet okuduğunu hissediyor; dönemeçleri dönerken burnunun sarsılmasında, düz raylarda vahşice ileri atılmasında, çılgın ve nafile bir gayretle zorba bir efendinin peşinden koştuğunu görebiliyordu. Pencerelerde sert profilleri görünen minik insan figürlerinin oturduğu üç pulman vagonu, gerçek olmayan kömürlerle dolu, minyatür boyutta gerçek keresteden üstü açık bir yük vagonu, dönemeçlerde dışarıya doğru savrulan ve annesinin eteğine yapışan çocuk gibi hızla giden trene takılmış bir personel vagonu vardı. Tren, hapsedildiği yerde çıldırmış bir şeye, zaten ölmüş olduğu için hiç eskimeyecek bir şeye benziyordu; tıpkı Central Park Hayvanat Bahçesi'ndeki kafeslerinde dönüp duran zarif, çevik ayaklı tilkilerin bitmez tükenmez karmaşık ayak izleri gibi.

Bu sabah Therese trenin yanından hemen ayrılıp çalıştığı oyuncak bebek reyonuna gitti.

Saat dokuzu beş geçe büyük kare biçimindeki oyuncak bölümü canlanıyordu. Uzun masaların üzerindeki yeşil örtüler kaldırılıyor, mekanik oyuncaklar topları havaya atıp tutmaya başlıyor, nişancılık bölümündeki gale-

riler açılıyor ve hedefler dönüyordu. Çiftlik hayvanları masasında ciyaklamalar, gıdaklamalar, anırmalar gırla gidiyordu. Therese'in arkasında, yüzü asansörlere dönük duran ve gün boyu trampet çalan devasa kurşun askerin o usandırıcı *tat-tra-tat-tra-tat* ritmi başladı. Sanat ve el sanatları masasından yükselen oyun hamurunun taze kokusu, Therese'e küçüklüğündeki okulun el sanatı sınıfını, bir de okul bahçesinde, demir parmaklıkların arasından burnunu uzatıp bakmaya çalıştığı ve gerçekten birinin mezarı olduğu söylenen tonozu anımsatıyordu.

Oyuncak bebek reyonunun şefi Mrs. Hendrickson, raflardaki bebekleri alıp bacakları iki yana açık olarak cam bankoların üzerine oturtuyordu.

Therese, bankonun başında durup çantasındaki banknotları ve bozuklukları sayan Miss Martucci'ye merhaba dedi, ama kadın yaptığı işe öylesine kendini kaptırmıştı ki, onun selamına ancak ritmik bir biçimde öne arkaya salladığı kafasını biraz daha fazla sallayarak karşılık verdi. Therese de kendi para çantasındaki yirmi sekiz dolar elli senti sayıp bir kâğıda not ettikten sonra kâğıdı satış makbuzları zarfına koydu, parayı da değerlerine göre yazarkasanın çekmecesindeki bölmelere yerleştirdi.

Artık ilk müşteriler asansörlerin kapısından çıkıyor, oyuncak bölümüne gelenlerin yüzünde her zaman beliren o şaşkınlıkla bir an duralıyor, sonra bankoların arasında gidip gelmeye başlıyorlardı.

Bir kadın Therese'e, "Altını ıslatan bebekleriniz var mı?" diye sordu.

Bir kadın, "Bu bebeği istiyorum, ama sarı elbiseli olsun," diye elindeki bebeği Therese'e doğru itti, Therese de dönüp stok rafından kadının istediği bebeği çıkardı.

Therese kadının ağzının ve yanaklarının annesininkilere benzediğini fark etti; koyu pembe allığın altında hafifçe çıkık elmacıkkemikli yanakların arasında dikey çizgilerle dolu ince, kırmızı dudaklar.

"Su içip-çiş yapan bebeklerin hepsi bu boyda mı?"

Tezgâhtarlık becerisine hiç gerek yoktu. İnsanlar Noel'de armağan etmek için bir bebek istiyordu, herhangi bir bebek. Bütün mesele mavi yerine kahverengi gözlü bir bebek bulmak için eğilip kutuları karıştırmak; aranılan bebeğin stokta olmadığına inanıyorsa, isteğini öfkeyle yerine getiren Mrs. Hendrickson'dan anahtarıyla bir vitrini açmasını rica etmek; alınan bebeği, paket taşıyan çocuklar ne kadar sık gelirlerse gelsinler yine de sürekli büyüyen, sürekli yükselen paketleme bankosundaki kutuların üstüne koymak için bankonun arkasındaki boşluğa geçmekten ibaretti. Reyona hemen hemen hiç çocuk gelmezdi. Bebekleri Noel Baba, umutsuz bir surat ve pençeye dönmüş ellerle temsil edilen Noel Baba getirirdi. Therese, yine de hepsinin, genellikle en küstah olan, en büyük ve en pahalı bebekleri, gerçek saçlı ve yedek elbiseli bebekleri alelacele satın alan vizon ve samur kürklü kadınların pudralı, donuk yüzlerinin arkasında bile bir derece iyi niyet olmalı diye düşünüyordu. Sıralarını bekleyen, belirli bir bebeğin fiyatını usulca soran ve üzüntüyle başlarını sallayıp giden yoksullarda ise kesinlikle sevecenlik vardı. Sadece yirmi beş santimlik bir bebek için on üç dolar elli sent ha.

Therese onlara, "Alın bunu, gerçekten çok pahalı, ama ben size veriyorum. Frankenberg Bonmarşesi'nin ruhu bile duymaz," demek isterdi.

Oysa ucuz kumaş mantolu kadınlar, pejmürde kaşkollara sarınmış çekingen erkekler, hayıflanarak öteki bankolara baka baka asansörlere yürüyüp gitmiş olurlardı. İnsanlar bebek almak için gelmişse, başka bir şey istemezlerdi. Taş bebek özel bir Noel armağanıydı; neredeyse sahici, gerçek bir bebeğe en yakın şeydi.

Hemen hemen hiç çocuk gelmezdi, ama arada bir annesinin ya da babasının sıkı sıkıya elinden tuttuğu kü-

çük bir kız, nadiren de küçük bir oğlan görünürdü. Therese kıza seveceğini sandığı bebekleri gösterirdi. Sabırlı davranırdı, sonunda bebeklerden biri çocuğun yüzünde bir değişim yaratır, oraya gelmenin bütün amacı onu bulmakmış gibi bir tepkinin ifadesi belirir ve genellikle de çocuk elinde o bebekle giderdi.

Bir akşam iş çıkışında Therese, sokağın karşısındaki kahve ve çörek satılan kafede Mrs. Robichek'e rastladı. Eve gitmeden bir fincan kahve içmek için sık sık giderdi oraya. Mrs. Robichek, dükkânın arka bölümünde, kavisli, uzun bankonun ucuna oturmuş, çöreği kahvesine batırarak yiyordu.

Therese kızları, kahve kupalarını ve çörekleri yarıp yol açarak kendini kadının yanına attı. Mrs. Robichek'in dirseğinin dibine gelince, nefes nefese, "Merhaba," deyip oraya gelmekteki tek amacı bir fincan kahveymiş gibi bankoya döndü.

Mrs. Robichek öylesine kayıtsızca, "Merhaba," dedi ki, Therese kırılıverdi.

Bir daha da kadının yüzüne bakmaya cesaret edemedi. Yine de omuzları birbirine değecek kadar yakın oturuyorlardı. Therese kahvesinin yarısına gelmişken, Mrs. Robichek yine kayıtsızca, "Ben Independent metrosuna bineceğim. Ama bu kalabalıkta buradan çıkabilecek miyiz diye merak ediyorum," dedi. Sesi sıkıntılıydı, mağazanın kafeteryasında karşılaştıkları günkü gibi değildi hiç. Şimdi Therese'in merdivenden inerken gördüğü kamburu çıkmış yaşlı kadın gibiydi.

Therese onun içini rahatlatmak için, "Tabii çıkarız," dedi.

Kalabalığı iterek ikisine de yol açtı. Kendisi de Independent metrosuna binecekti. Mrs. Robichek'le birlikte metro girişindeki ağır ağır ilerleyen kalabalığa yanaştılar ve atık borusundan aşağı yuvarlanan çöp taneleri gibi ya-

vaş ve kaçınılmaz bir biçimde emilerek merdivenlerden indiler. Mrs. Robichek Üçüncü Bulvar'ın doğusundaki Elli Beşinci Cadde'de oturduğu halde ikisi de Lexington Bulvarı İstasyonu'nda indi. Therese, akşam yemeği için bir şeyler alacak olan Mrs. Robichek'le birlikte şarküteriye gitti. Kendisine de akşam için yiyecek alabilirdi, ama kadının yanında bunu yapamadı.

"Evde yemeğin var mı?"

"Yok, daha sonra bir şeyler alacağım."

"Neden gelip benimle yemiyorsun? Tek başınayım. Gel hadi." Mrs. Robichek, gülümsemekten daha kolaymış gibi bir omuz silkişiyle noktaladı sözünü.

Therese'in reddetme güdüsü sadece bir an sürdü. "Teşekkür ederim. Gelmek isterim," dedi. Sonra tezgâhın üzerinde selofana sarılı bir kek, kırmızı vişnelerle süslenmiş kocaman, kahverengi tuğlaya benzeyen bir meyveli kek gördü ve Mrs. Robichek'e vermek için satın aldı.

Kadının evi Therese'in oturduğu binaya benziyordu, tek fark kumtaşından yapılmış ve çok daha loş, çok daha kasvetli olmasıydı. Sahanlıklarda hiç ışık yoktu, Mrs. Robichek üçüncü kat sahanlığındaki ışığı yakınca Therese binanın pek temiz olmadığını gördü. Mrs. Robichek'in odası da çok temiz değildi, yatak da toplanmamıştı. Therese kadının sabah kalktığında da akşam yatağa girerkenki kadar bitkin olup olmadığını merak etti. Mrs. Robichek, Therese'in elinden aldığı yiyecek paketiyle ayaklarını sürüyerek mutfağa giderken Therese odanın ortasında dikilip kaldı. Mrs. Robichek'in kimsenin kendisini göremeyeceği evine gelince gerçekten ne kadar bitkin olduğunu saklamaya çalışmadığını sezdi.

Therese olayın nasıl başladığını asla anımsayamadı. Olaydan hemen önceki konuşmayı da anımsayamıyordu, tabii konuşmanın da önemi yoktu zaten. Olay Mrs. Robichek'in tuhaf bir biçimde transa girmişçesine ondan

uzaklaşması, birden konuşmasının mırıldanmaya dönüşmesi ve düzeltilmemiş yatağın üstüne sırtüstü kalıp gibi serilmesiydi. Sürüp giden mırıltı, özür diler gibi görünen belli belirsiz gülümseme, şiş göbekli, kısa, hantal gövdenin tahammül edilmez çirkinliği ve af dilercesine eğilmiş başın hâlâ çok nazik bakışlarla kendisine çevrilmesi yüzünden Therese kadının söylediklerine kulak veremiyordu.

"Queens'te kendi giyim mağazam vardı. Şık, büyük bir mağaza," dedi Mrs. Robichek. Therese kadının sesinde bir böbürlenme tonu fark etti ve bu tondan nefret ederek kendine rağmen dinlemeye başladı. "Bilirsin hani, V biçiminde bele kadar inen ve boydan boya minik düğmeli elbiseler. Hani üç-beş yıl önce–" Mrs. Robichek hiç kıpırtısız kasılmış ellerini çaprazlama belinin üstüne koymuştu. Küt eller kadının belinin yarısını kuşatamıyordu. Gözlerinin altındaki gölgeleri kapkara yapan ölgün lamba ışığında çok yaşlı görünüyordu. "Onlara Katerina elbisesi denirdi. Hatırlıyor musun? Kendim çizerdim. Benim Queens'teki mağazamın ürünüydü. Çok nam salmışlardı, hem de çok!"

Mrs. Robichek kalktı, duvara dayanmış ufak bir sandığın yanına gitti. Bir yandan konuşmasını sürdürerek sandığı açtı, koyu renk, kalın kumaştan elbiseleri çıkarıp yere atmaya başladı. Beyaz yakalı, V biçimindeki dar bedenin beline kadar minik beyaz düğmeli, yakut kırmızısı bir kadife elbiseyi iki eliyle tutarak kaldırdı.

"Bak, bundan daha çok var. Ben yaptım. Başka mağazalar benden kopya ettiler." Çenesiyle bastırarak tuttuğu beyaz yakanın arkasından Mrs. Robichek'in çirkin kafası gülünç bir biçimde yana eğiliyordu. "Bunu beğendin mi? Bir tanesini sana vereceğim. Gel buraya. Gel de üstünde dene."

Therese o elbiselerden birini deneme fikrinden tiksiniyordu. Mrs. Robichek'in yeniden yatıp dinlenmesini

istiyordu, ama kendi iradesi yokmuş gibi, kadının sözünü dinleyip ayağa kalktı ona doğru yürüdü.

Mrs. Robichek titrek ve ısrarlı elleriyle siyah kadife bir elbiseyi Therese'in üzerine tuttu ve Therese onun mağazada müşterilere nasıl davrandığını, süveterleri nasıl gelişigüzel bir telaşla onların eline tutuşturduğunu bir anda gözünün önüne getirdi; çünkü kadın bu işi başka bir şekilde kesinlikle yapamazdı. Mrs. Robichek'in Frankenberg Bonmarşesi'nde dört yıl çalıştığından söz ettiğini anımsadı.

"Yoksa yeşili mi daha çok beğendin? Hadi dene bakalım." Therese bir an duraksayınca kadın yeşili bırakıp kırmızı elbiseyi eline aldı. "Beş tanesini mağazadaki kızlara satıyorum. Ama elbiselerden birini sana vereceğim. Elde kalmış mallar, ama modası geçmedi. Bunu daha mı çok beğendin?"

Therese kırmızıyı beğendi. Kırmızı rengi, özellikle de yakut kırmızısını sever, kırmızı kadifeye bayılırdı. Mrs. Robichek, giysilerini çıkarıp koltuğa koysun diye onu bir köşeye doğru itti. Oysa Therese elbiseyi istemiyordu, elbisenin kendisine verilmesini istemiyordu. Bu, Yurt'ta ona verilen elden düşme giysileri anımsatıyordu; çünkü okulun yarısını oluşturan ve dışarıdan hiç paket gelmeyen yetim kızlardan biri olarak kabul ediliyordu. Therese süveterini çıkardı ve kendini çırılçıplak hissetti. Dirseğinin üzerinden kollarını tuttu, teni soğuk ve hissizdi.

Mrs. Robichek kendinden geçercesine, "Dikerdim," dedi, "sabahtan akşama nasıl da aralıksız dikerdim. Yanımda dört kız çalışırdı. Ama gözlerim bozuldu. Biri kör oldu, işte şu. Hadi giy elbiseyi." Therese'e göz ameliyatını anlattı. Tamamen değil, kısmen körmüş. Ama çok acı duyuyormuş. Glokom olmuş. Hâlâ da canı yanıyormuş. Gözü, bir de sırtı çok ağrıyormuş. Ve ayakları. İltihaplı eklemlerin şişkinliği.

Therese, kadının neden bonmarşede çalışacak kadar düşkünleştiğini anlatmak için bütün dertlerinden, kara talihinden söz ettiğini fark etti.

Mrs. Robichek, "Üzerine oldu mu?" diye kendine güvenen bir tavırla sordu.

Therese gardırobun kapısındaki aynaya baktı. Ayna, alev almış gibi görünen, ışıltılı sarı bir alaz gibi omuzlara inen kızıl saçlarla çerçevelenmiş ince bir başı ve ince uzun bir vücudu yansıtıyordu. Elbise drapeler halinde bileklerine kadar iniyordu. Kan kırmızısından da koyu kırmızı olan bu giysi, peri masallarındaki kraliçelerin giydiği elbiselerdendi. Therese bir adım geriledi, elbisenin bolluğunu arkadan çekerek kaburgalarına ve beline sıkıca oturttu ve aynada kendi koyu ela gözlerine baktı. O şimdi, ölgün renkli ekose etek, bej süveter giyen kız değildi, Frankenberg Mağazası'nın oyuncak bölümünde çalışan kız değildi; kendisi tam da buydu işte.

Mrs. Robichek, "Beğendin mi?" diye sordu.

Therese, birisi öpmüş de ruju biraz silinmiş gibi çok az dudak boyası sürdüğü halde dış hatlarını çok belirgin olarak seçtiği şaşırtıcı derecede huzurlu görünen ağzını dikkatle inceledi. Aynadaki kişiyi öperek canlandırmak istiyor, ama o kişi renkli bir portre gibi kıpırtısız duruyordu.

Kadınlar mağazalarda ayna karşısında mantoları, elbiseleri denerken, tezgâhtar kadınlar nasıl köşeye sinip beklerse, aynı şekilde gardıroba dayanıp uzaktan Therese'i seyreden Mrs. Robichek sabırsızlıkla, "Beğendinse al onu," dedi.

Ama bu görüntü uzun sürmeyecekti, Therese bunu biliyordu. Kıpırdayacak ve o zaman aynadaki görüntü de kaybolacaktı. Elbiseyi alsa bile o görüntü olmayacaktı, çünkü o bir anlık, bu anlık bir şeydi. Elbiseyi istemiyordu. Onu evdeki dolabında diğer giysilerinin arasında ha-

yal etmeye çalıştı, yapamadı. Düğmeleri açmaya, yakayı çözmeye başladı.

Mrs. Robichek her zamanki gibi kendinden son derece emin bir tavırla, "Beğendin, değil mi?" diye sordu.

Therese de kararlı bir tavırla, "Evet," diyerek beğendiğini itiraf etti.

Yakanın arkasındaki kancayı açamadı. Mrs. Robichek'in yardım etmesi gerekti, Therese sabredemiyordu. Boğulacak gibi olmuştu. Ne işi vardı burada? Nasıl olmuş da böyle bir elbiseyi üzerine geçirmişti? Mrs. Robichek ve evi, bir anda kâbus gördüğünü daha yeni fark ettiği korkunç bir karabasan gibi geldi. Mrs. Robichek zindanın kambur nöbetçisiydi. Kendisi de buraya işkence edilmek için getirilmişti.

"Neyin var? İğne filan mı battı?"

Therese'in dudakları konuşacakmış gibi aralandı, ama aklı çok başka yerdeydi. Aklı çok uzak bir noktada, ikisinin umutsuz bir savaş halinde karşı karşıya durdukları loş odaya açılan uzaktaki bir girdabın içindeydi. Ve aklının içinde bulunduğu o girdap noktasında, kendisini dehşete düşüren şeyin umutsuzluktan başka bir şey olmadığını biliyordu. Bu, Mrs. Robichek'in hastalıklı bedeninden ve mağazadaki görevinden, sandıktaki giysi yığınından, kadının çirkinliğinden kaynaklanan umutsuzluktu, ömrünün sonunu oluşturan umutsuzluktu. Bir de kendi durumunun umutsuzluğu vardı; olmak istediği kişi olamamanın, o kişinin yapacaklarını yapamamanın yarattığı umutsuzluk. Bütün yaşamı bir düşten ibaret miydi, gerçek olan *bu* muydu? Therese'in elbiseyi paralayıp iş işten geçmeden, zincire vurulup zindana atılmadan kaçmak istemesinin nedeni, umutsuzluğun uyandırdığı dehşetti.

Belki de çoktan iş işten geçmişti. Therese bir kâbus taymış gibi, beyaz donunun içinde yerinden kıpırdayamadan, titreyerek duruyordu odanın ortasında.

"Neyin var? Üşüdün mü? Burası sıcak."

Sıcaktı. Radyatör ısınmaktan tıslıyordu. Odada sarmısak, yaşlılığın köhneliği, ilaç ve Mrs. Robichek'in kendine özgü madensi kokusu vardı. Therese eteğiyle süveterinin durduğu koltuğa yığılıp kalmak istiyordu. Kendi giysilerinin üzerine uzanırsa mesele kalmaz diye düşünüyordu. Ama bir türlü uzanamadı. Oraya yatacak olsa işi biterdi. Zincir kilitlenecek ve kambur zindancıyla yekvücut olacaktı.

Therese tir tir titriyordu. Bir anda kendine hâkim olamayacak hale gelmişti. Donuyordu, titremesi yalnızca korkudan ya da yorgunluktan değildi.

"Otur," diyen Mrs. Robichek'in sesi çok uzaktan geldi ve kadın odasında genç kızların baygınlık geçirmesine epey alışıkmış gibi şaşırtıcı bir kayıtsızlık ve can sıkıntısıyla, uçları nasırlaşmış kuru parmaklarını yine çok uzaktan Therese'in kollarına bastırdı.

Therese karşı koyamayacağını bilerek ve hatta o yüzden bundan hoşlandığını fark ederek koltuğa oturmamak için çırpındı. Sonra koltuğa yığıldı, Mrs. Robichek'in altından eteğini çekmeye çalıştığını hissetti, ama kımıldayamadı. Ne var ki, koltuğun koyu renk kolçakları başının üzerinde yükseldiği halde, o hâlâ bilincini koruyor ve özgürce düşünebiliyordu.

Mrs. Robichek, "Mağazada çok uzun süre ayakta kalıyorsun. Noel zamanı hep zordur. Ben tam dört Noel gördüm. Biraz canının kıymetini bilmeyi öğrenmelisin," diyordu.

Tırabzana tutunup merdivenlerden aşağı sürünerek inmek. Kafeteryada yemek yiyerek canının kıymetini bilmek. Kadınlar tuvaletinde kaloriferin üzerine gazete koyup beş dakika oturabilmek için itişen kadınlar gibi radyatöre tüneyip şiş ayaklarından ayakkabıları çıkarmak.

Therese'in kafası çok net işliyordu. Boş bakışlarla

karşıya baktığını ve istese de yerinden kımıldayamayacağını bildiği halde, o kadar net düşünebilmesi şaşırtıcıydı.

Mrs. Robichek koltukta oturan Therese'in omuzlarını yün bir battaniyeyle sararak, "Sadece yorgunsun yavrum," dedi. "Bütün gün ve üstelik bu gece de ayakta dikilip durduğun için dinlenmeye ihtiyacın var."

Therese, Richard'ın sevdiği bir Eliot dizesini anımsadı. *Öyle demek istemedim. Kesinlikle öyle değil.*[1] O dizeyi söylemek istedi, ama dudaklarını kımıldatamadı. Ağzında tatlı ve dilini yakan bir şey vardı. Mrs. Robichek karşısında durmuş, bir şişeden kaşığa bir şey koyup onun ağzına akıtıyordu. Therese, zehir olsa bile aldırmadan itaatkâr bir tavırla yuttu onu. Artık dudaklarını oynatabilecek, koltuktan kalkabilecek durumdaydı, ama kıpırdamak istemiyordu. Sonunda koltuğa büzüldü, Mrs. Robichek'in battaniyeyle üstünü örtmesine izin verdi ve uyuyormuş gibi yaptı. Ama bu arada kambur figürün odada gezinmesini, masanın üzerindekileri kaldırmasını, soyunup yatmaya hazırlanmasını izliyordu. Mrs. Robichek'in dantelli korseyi, sonra omuzlarından geçip sırtının yarısına kadar inen askılı bel korsesini çıkarmasını seyretti. Sonra korku içinde gözlerini yumdu, Mrs. Robichek'in yattığını belirten karyola gıcırtısını ve uzun iç çekişi duyuncaya kadar da sımsıkı kapattı gözlerini. Ama iş o kadarla bitmedi. Mrs. Robichek çalar saate uzandı, kurdu ve başını yastıktan kaldırmadan el yordamıyla saati karyolanın yanındaki sandalyeye koydu. Therese, o karanlıkta saat yerini buluncaya kadar kadının kolunun dört kez kalkıp indiğini gördü.

O uyuyana kadar on beş dakika bekler, sonra giderim, diye düşündü.

1. T.S. Eliot'un 1915 yılında yayımlanan "J. Alfred Prufrock'un Aşk Şarkısı" adlı şiirinden. (Ç.N.)

Ve çok yorgun olduğundan, her gece uyumadan çok önce hissettiği, ama kesinlikle uykunun habercisi olan o spazmı, düşmeye benzeyen o iç kaymasını önlemek için kendini sıktı. O spazm gelmedi. Therese de on beş dakika geçtiğini tahmin ederek giyindi ve usulca kapıdan çıktı. Her şeye rağmen, kapıyı açıp kaçmak kolay olmuştu. Kolay oldu diye düşünüyordu, çünkü gerçekten kaçtığı da yoktu zaten.

2

"Terry, sana sözünü ettiğim Phil McElroy'u anımsıyor musun? Hani şu tiyatro kumpanyasında çalışan? Şimdi buradaymış ve birkaç hafta içinde sana bir iş ayarlayacağını söylüyor."

"Gerçek bir iş mi? Nerede?"

"Village'deki bir gösteride. Phil bu akşam bizi görmek istiyor. Buluştuğumuz zaman anlatırım sana. Yirmi dakikaya kadar orada olurum. Şu anda okuldan çıkıyorum."

Therese üç kat merdiveni koşarak çıkıp odasına girdi. Telefon geldiğinde yüzünü gözünü yıkıyordu, sabun yüzünde kurumuştu. Lavabonun içindeki turuncu banyo lifine baktı.

Kendi kendine, "Bir iş!" diye mırıldandı. Sihirli sözcüktü bu.

Üstüne bir elbise geçirdi, boynuna doğum gününde Richard'ın armağan ettiği Aziz Christopher madalyonunu taktı, saçı daha düzgün görünsün diye ıslatarak taradı. Sonra tek tek sayfalar halindeki bazı eskizleri ve karton maketleri, Phil McElroy görmek istediğinde kolayca bulabilsin diye dolabın içine koydu. Hayır, aslında fazla deneyimim olmadı, demek zorunda kalacaktı, bunu düşününce daha ilk adımda başarısız olma olasılığı moralini bozdu. Montclair'deki amatör grubun dekoruna uyguladığı kar-

ton maket için yaptığı iki günlük çalışma bir iş sayılırsa, onun dışında geçmişinde bir stajyerlik işi bile yoktu. New York'ta sahne tasarımıyla ilgili iki kursa katılmış ve pek çok kitap okumuştu. İşi başından aşkın biri olan McElroy'un onu görmek için boşu boşuna vakit kaybettiğine içerleyerek, senden hiçbir şey olmaz dediğini duyar gibiydi. Ama Richard yanındayken McElroy'un olumsuz cevabından o kadar yılmayacağını düşündü. Richard, tanıştıklarından beri beş işten istifa etmiş ya da kovulmuştu. İşini kaybetmeyi ya da iş bulmayı hiç umursamazdı. Therese bir ay önce Pelican Yayınevi'nden kovuluşunu anımsayınca irkildi. Önceden bildirmeden öylece kapı dışarı etmişlerdi ve işten kovulmasını görevlendirildiği araştırma işinin tamamlanmış olmasına yoruyordu. Başkan Mr. Nussbaum'un yanına gidip kendisine tebligat yapılmadığını söyleyince, adam bu terimin ne olduğundan bile habersizdi ya da habersizmiş numarası yapmıştı. Alabildiğine kayıtsız bir tavırla, "Tebelligat mı? O da ne?" demiş, Therese de adamın ofisinde ağlamamak için kendini odadan dışarıya atmıştı. Baba evinde, onu yüreklendirecek bir aile ortamında yaşayan Richard için iş kolaydı. Para biriktirmesi de daha kolay oluyordu. Donanmada iki yıl askerlik yaparak iki bin dolar kadar biriktirmişti, askerlikten sonraki bir yılda da o paraya bir bin dolar daha eklemişti. Peki ya sahne tasarımcıları sendikasına kıdemsiz üye olmak için gerekli bin beş yüz doları biriktirmek Therese'in ne kadar zamanını alacaktı? New York'ta iki yıla yakın süre çalıştıktan sonra elinde topu topu beş yüz dolar vardı.

Kitaplığın üzerindeki tahtadan oyma Meryem'e, "Benim için dua et," dedi. New York'a gelişinin birinci ayında aldığı bu tahta Meryem heykeli evindeki tek güzel şeydi. Odada o çirkin kitaplıktan daha uygun bir yer olsaydı diye hayıflanıyordu. Kitaplık birbirine eklenip kırmızıya boyanmış meyve sandıklarına benziyordu. Therese ise

doğal renkli ahşaptan, zımparalanıp cilalanarak pürüzsüz hale getirilmiş bir kitaplığı olsun istiyordu.

Aşağıdaki şarküteriye gidip altı kutu birayla biraz rokfor peyniri aldı. Yukarıya çıkınca şarküteriye gitmesinin asıl nedeni aklına geldi, akşam yemeği için et alacaktı. Richard'la birlikte akşam yemeği planlamışlardı. Belki şimdi durum değişirdi, ama Therese, Richard'ın söz konusu olduğu olaylarda inisiyatif kullanmayı sevmezdi, et almak için tam yeniden aşağı inecekken Richard'ın her zamanki gibi zili uzun uzun çaldığını duydu. Kapı otomatiğine bastı.

Richard gülümseyerek merdivenleri çıktı. "Phil aramadı mı?" diye sordu.

"Hayır."

"Güzel. Aramadığına göre geliyor demektir."

"Ne zaman?"

"Herhalde birkaç dakikaya kadar. Galiba burada da fazla kalmayacak."

"Sana gerçek bir iş gibi geliyor mu?"

"Phil öyle diyor."

"Ne tür bir oyun olduğunu biliyor musun?"

"Dekor için birini aradıklarından başka bir şey bilmiyorum, o zaman o kişi niye sen olmayasın?" Richard gülümseyerek onu tepeden tırnağa süzdü. "Bu akşam harika görünüyorsun," dedi. "Gergin olmana gerek yok, tamam mı? Village'deki ufak bir tiyatro, büyük olasılıkla sen oradakilerin topundan daha yeteneklisin."

Therese, Richard'ın sandalyenin üzerine bıraktığı paltosunu alıp dolaba astı. Paltonun altında Richard'ın sanat okulundan getirdiği bir resim kâğıdı rulosu vardı. Therese, "Bugün iyi bir şeyler yaptın mı?" diye sordu.

Richard kayıtsız bir tavırla, "Fena değil," dedi. "Bu, evde çalışmak istediğim bir şey. Bugün kızıl saçlı modelle çalıştık, hani benim beğendiğim modelle."

Therese onun desenini görmek istiyordu, ama büyük olasılıkla Richard'ın kendi çizimini beğenmediğini de biliyordu. Richard'ın askerdeyken resme yeni başladığı sırada yaptığı ve şimdi Therese'in yatağının arkasındaki duvarda asılı olan mavili siyahlı deniz feneri gibi ilk resimlerinin bazıları çok iyiydi. Ama canlı modelle yaptığı çalışmalar henüz iyi sayılmazdı, hatta Therese ileride de iyi olacağından kuşkuluydu.

Richard'ın bej, keten pantolonunun bir dizinde boydan boya yeni bir karakalem lekesi vardı. Kırmızılı siyahlı ekose gömleğin içine düz bir gömlek, kocaman ayaklarını ayı patisine benzeten güderi mokasenler giymişti. Therese onun başka her şeyden çok bir oduncuya ya da profesyonel bir sporcuya benzediğini düşündü. Onu elinde bir baltayla gözünün önüne getirmek, resim fırçasıyla hayal etmekten daha kolaydı. Bir keresinde Brooklyn'deki evinin arka bahçesinde odun keserken elinde baltayla görmüştü onu. Eğer resimde biraz ilerleme kaydettiğini ailesine kanıtlayamazsa, muhtemelen bu yaz babasının tüp gaz işine girecek ve babasının istediği gibi Long Island'da bir tüp gaz şubesi açacaktı.

Therese, beklediği işten söz etmeye hâlâ çekinerek, "Bu cumartesi çalışacak mısın?" diye sordu.

"Galiba. Sen boş musun?"

Therese boş olmadığını o anda hatırladı. Çekinerek, "Ben cuma günü boşum," dedi. "Cumartesi geç saate kadar çalışıyorum."

Richard gülümsedi. "Bu bir komplo," dedi ve odayı kolaçan eden bakışlarına son vererek kızın kollarını beline doladı. "Pazar olur mu acaba? Aile seni akşam yemeğine çağırdı, çok uzun kalmamıza gerek yok. Ben bizimkilerden bir kamyonet alırım, öğleden sonra etrafı gezeriz."

"Peki." Kocaman, boş bir tüp gaz kamyonunun ön tarafında oturup, bir kelebek kadar özgürce, akıllarına

estiği yöne gitmek önerisi Therese'in de, Richard'ın da hoşuna gitti. Therese kollarını Richard'ın belinden çözdü. Ona böyle sarılmak sanki bir ağaç gövdesine sarılıyormuş gibi geldiği için kızı utandırıyor ve aptal durumuna düştüğü duygusuna neden oluyordu. "Bu akşam için biftek aldım, ama mağazada çaldılar," dedi.

"Çaldılar mı? Nereden?"

"Çantalarımızı koyduğumuz raftan. Noel için işe alınanlara diğerleri gibi kilitli dolap vermiyorlar." Şimdi bunu anlatırken gülümsüyordu, oysa öğleden sonra neredeyse ağlamaklı olmuştu. Kurtlar, diye düşündü, bunlar kurt sürüsü, sırf yiyecek olduğu için, bedava olduğu için bir paket eti çaldılar. Bütün tezgâhtar kızlara et paketini görüp görmediklerini sormuş, hepsi de inkâr etmişti. Mrs. Hendrickson da öfkeyle, mağazaya et getirmenin yasak olduğunu söylemişti. Ama kasapların hepsi akşam altıda kapanıyorsa, başka ne yapabilirdi?

Richard kanepeye uzandı. Dudakları inceydi ve dudak çizgisi düzgün değildi, yarısı aşağıya doğruydu, bu da onun yüz ifadesine belirsizlik getiriyordu, bazen şakacı, bazen sert görünüyor, oldukça donuk ve duru mavi gözleri de bu ifadeye anlam katmaya hiç yardım etmiyordu. Richard ağır ağır ve alaycı bir tavırla konuşarak, "Kayıp eşya bürosuna gittin mi?" dedi. "Yarım kilo biftek kaybettim. Bulanların Köfte rumuzuna bildirmeleri."

Therese açık mutfaktaki rafların üzerinden ona bakarak gülümsedi. "Sen espri yaptığını mı sanıyorsun? Mrs. Hendrickson, aynen kayıp eşya bürosuna gitmemi söyledi."

Richard yuhalarcasına bir kahkaha patlatarak ayağa kalktı.

"Burada bir kutu mısır konservesi, bir de kıvırcık salata var. Ekmekle tereyağı da var. Gidip dondurulmuş domuz pirzolası alayım mı?"

Richard uzun kolunu Therese'in omzunun üzerinden uzatarak raftaki çavdar ekmeğini aldı. "Sen buna ekmek mi diyorsun? Küflenmiş bu. Baksana, Afrika maymununun götü gibi mavileşmiş. Neden ekmeği alır almaz yiyip bitirmiyorsun?"

"Bununla karanlıkta etrafımı görüyorum. Ama mademki sen beğenmiyorsun–" Therese ekmeği Richard'ın elinden alıp çöp torbasına attı. "Zaten ekmek var derken bunu kastetmemiştim."

"Kastettiğin ekmeği göster hadi."

Buzdolabının yanındaki zil acı acı çaldı; Therese kapıya doğru fırladı.

Richard, "İşte geldiler," dedi.

Gelenler iki genç adamdı, Richard onları Phil McElroy ve kardeşi Dannie diye tanıştırdı. Phil hiç de Therese'in beklediği gibi biri değildi. Kafası sürekli bir şeylerle meşgul, ciddi, hatta zeki birine bile benzemiyordu. Tanıştırılırken de Therese'e şöyle bir bakıp geçti.

Dannie koluna attığı paltosunu Therese uzanıp alıncaya kadar öylece tuttu. Therese, Phil'in paltosunu asacak fazladan bir çengel bulamayınca Phil paltoyu alıp bir sandalyenin üzerine attı, paltonun yarısı yerde sürünüyordu. Devetüyü renginde, kirli bir paltoydu. Therese bira, peynir ve krakerleri ikram ederken bir yandan da sıra ne zaman iş konusuna gelecek diye Phil'le Richard'ın konuşmalarına kulak kabartıyordu. Ama onlar New York'un Kingston kasabasındaki son görüşmelerinden bu yana olanlardan söz ediyorlardı. Richard geçen yaz oradaki bir motelde iki hafta duvar resimleri yaparak çalışmıştı, Phil de aynı yerde garsonluk yapıyordu.

Therese, Dannie'ye, "Sen de tiyatrocu musun?" diye sordu.

Dannie, "Hayır, değilim," dedi. Utangaç görünüyordu, belki de sıkılmıştı ve hemen gitmek istiyordu. Yaşça

Phil'den biraz daha büyük ve daha yapılıydı. Kahverengi gözleri odadaki eşyaların üzerinde geziniyordu.

Phil kanepede arkasına yaslanarak Richard'a, "Şu anda ellerinde bir rejisörle üç aktörden başka kimse yok," dedi. "Bir ara Philly'de beraber çalıştığım Raymond Cortes adında bir arkadaş oyunu yönetecek. Seni önerecek olursam işe alınman kesin," diyerek Therese'e baktı. "Bana da oyundaki küçük kardeş rolü için söz verdi. Oyunun adı *Çisenti*."

Therese, "Komedi mi?" diye sordu.

"Komedi. Üç perde. Bugüne kadar hiç tek başına dekor yaptın mı?"

Therese tam cevap verecekken Richard, "Kaç farklı dekor gerekiyor?" diye söze girdi.

"En çok iki, ama muhtemelen tek dekorla halledecekler. Başrolde Georgia Halloran var. Sonbaharda orada sahneledikleri Sartre oyununu görmüş müydün? Georgia orada oynuyordu."

Richard, "Georgia mı?"diyerek gülümsedi. "Onunla Rudy'nin arası nasıldı?"

Therese hayal kırıklığı içinde konuşmanın Georgia, Rudy ve tanımadığı başka kişilere yönlendiğini duydu. Georgia, Richard'ın eski sevgililerinden biri olabilir diye düşündü. Bir keresinde şimdiye kadar beş sevgilisi olduğunu söylemişti. Therese, Celia dışındakilerin adlarını anımsamıyordu.

Dannie, duvarda asılı karton makete bakarak, "Bu senin çizdiğin dekorlardan biri mi?" diye sordu, Therese başını sallayarak doğrulayınca Dannie ayağa kalktı, daha iyi görmek için maketin yanına gitti.

Phil'le Richard şimdi de bir yerlerden Richard'a borcu olan bir adamdan söz ediyorlardı. Phil adamı bir gece önce San Remo Bar'da gördüğünü söyledi. Phil'in ince uzun yüzü ve kısa kesilmiş saçları bir El Greco tab-

losunu çağrıştırıyordu; oysa aynı yüz çizgileri kardeşine bir Kızılderili görünümü veriyordu. Phil'in konuşma tarzı da El Greco görüntüsünü yerle bir ediyordu. Village barlarındaki sıradan insanlardan, sözümona yazar ya da aktör geçinen ama aslında hiçbir iş yapmayan gençlerden biri gibi konuşuyordu.

Dannie, maketteki asılı minik figürlerden birinin arkasından bakarak, "Bu çok hoş," dedi.

Therese, "Bu *Petruşka* maketi. Panayır sahnesi," derken Dannie'nin o baleyi bilip bilmediğini merak etti. Dannie'nin avukat, hatta doktor olabileceğini düşündü. Parmaklarında sarımtırak lekeler vardı, ama sigara lekesi değildi.

Richard acıktım gibilerinden bir şey dedi, Phil de açlıktan öldüğünü söyledi, ama ikisi de önlerinde duran peynire dokunmadı.

Dannie, "Yarım saate kadar orada olmalıyız, Phil," dedi.

Bir dakika sonra hepsi ayağa kalkmış paltolarını giyiyorlardı.

Richard, "Yemeği dışarıda bir yerde yiyelim Terry," dedi. "İkinci Bulvar'daki Çek lokantasına ne dersin?"

Therese uyumlu davranmaya çalışarak, "Olur," dedi. Buluşma faslının bittiğini düşündü, hiçbir şey kesinleşmemişti. Phil'e hayati bir şey sormak istiyordu, ama sormadı.

Sokağa çıkınca kuzeye değil, şehir merkezine doğru yürümeye başladılar. Richard, Phil'in yanında yürüyordu, sadece bir-iki kez arkasına dönüp acaba hâlâ orada mı gibilerden Therese'e baktı. Dannie kaldırımdan iner ya da çıkarlarken ve üç hafta önceki kar yağışından kalma, ama artık kar da buz da olmayan kaygan çamur birikintilerinin üzerinden atlarken Therese'i kolundan tutuyordu.

Therese, Dannie'ye, "Sen doktor musun?" diye sordu.

Dannie, "Fizikçiyim," dedi. "New York Üniversite-

si'nde lisansüstü derslere giriyorum." Kıza gülümsedi, ama bir süre konuşmanın arkası gelmedi.

Sonra, "Fiziğin sahne tasarımıyla uzaktan yakından ilgisi yok, değil mi?" dedi.

Therese başını salladı. "Hiç yok," dedi. Dannie'ye atom bombasıyla ilgili bir şeyler yapmaya niyeti olup olmadığını soracaktı, ama sormadı, çünkü niyeti olsa da olmasa da ne fark ederdi? "Nereye gittiğimizi biliyor musun?" diye sordu.

Dannie köşeli, bembeyaz dişlerini göstererek gülümsedi. "Evet. Metroya gidiyoruz. Ama Phil daha önce bir şeyler atıştırmak istiyor."

Üçüncü Bulvar'dan aşağı yürüyorlardı. Richard da Phil'e ertesi yaz Avrupa'ya gideceklerini anlatıyordu. Therese, sallanan bir kuyruk gibi Richard'ın arkasında yürürken utandı, çünkü Phil'le Dannie onun bu haline bakarak Richard'ın metresi olduğunu düşüneceklerdi. Oysa Richard'ın metresi değildi, üstelik Richard onun Avrupa'ya gelmesini de beklemiyordu. Therese tuhaf bir ilişkileri olduğunu düşündü, ama kim inanırdı buna? Çünkü New York'ta gördüğü kadarıyla herkes bir ya da iki kez yemeğe çıktığı insanla yatıyordu. Therese'in de Richard'dan önce buluştuğu iki kişi –Angelo ve Harry– kendileriyle yatmaya yanaşmadığını görünce onu terk etmişlerdi. Tanıştıkları bir yıl içinde üç ya da dört kez Richard'la sevişmeye niyetlenmiş, ama Richard beklemelerini yeğlediğini söylediği için bu girişimleri sonuçsuz kalmıştı. Richard, Therese kendisine iyice âşık oluncaya kadar beklemekten yanaydı. Onunla evlenmek istiyordu ve evlenme teklif ettiği ilk kızın da Therese olduğunu söylüyordu. Avrupa'yla gitmelerinden önce Therese onun evlenme teklifini yineleyeceğini biliyor, ama onu evlenecek kadar çok sevmiyordu. Yine de yolculuk masraflarının büyük bölümünü onun parasıyla karşılayacağını düşündükçe

suçluluk duyuyordu. Sonra Richard'ın annesi Mrs. Semco onların birlikteliğini, evlenmelerini onaylayan gülümsemesiyle gözlerinin önüne gelince Therese elinde olmadan olmaz dercesine başını salladı.

Dannie, "Neyin var?" diye sordu.

"Bir şeyim yok."

"Üşüdün mü?"

"Hayır. Hiç üşümedim."

Dannie yine de onun kolunu iyice kendine doğru çekti. Üşüyordu, daha doğrusu genel bir keyifsizliği vardı. Bunun nedeninin de Richard'la olan yarı sallantıda yarı pekişmiş ilişkisi olduğunu biliyordu. Birbirlerini giderek daha sık görüyorlar, ama yakınlaşmıyorlardı. Therese ona âşık değildi, tanışmalarından bu yana on ay geçmesine karşın âşık olmamıştı ve Richard'ı tanıdığı herkesten, kesinlikle de tanıdığı bütün erkeklerden daha çok sevdiği halde ona belki de asla âşık olmayacaktı. Bazı sabahlar uyanıp boş boş tavana bakarken, uyku mahmurluğunda saatin kaç, günlerden hangi gün olduğunu, yapması gereken işleri, yani yaşamı oluşturan somut şeyleri aklına getirmeden önce, birdenbire onu tanıdığını, kendisinin sevecen bir tavrına karşılık onun yüzünün de sevecenlikle ışıldadığını hatırlayınca ona âşık olduğunu sanıyordu. Ne var ki bu duygu aşk hakkında okuduklarına hiç benzemiyordu. Aşkın bir tür mutlu bir çılgınlık olması gerekiyordu, aslına bakılırsa Richard da hiç öyle mutlu bir çılgınlık havasında değildi.

Phil, elini havaya doğru uzatarak, "Ah, ne ararsanız St.Germain-des-Près'de!" diye haykırdı. "Gitmeden önce size birtakım adresler vereceğim. Orada ne kadar kalmayı düşünüyorsunuz?" Zincirleri şakırdayan gürültülü bir kamyon önlerine çıkınca Therese, Richard'ın verdiği cevabı duyamadı. Phil, Elli Üçüncü Cadde'nin köşesindeki Riker's adlı kafeye girdi.

Kapıdan girerlerken Richard, Therese'in omzunu sıkıca tutarak, "Burada yemek zorunda değiliz. Phil bir dakikalığına uğramak istedi," dedi. "Bu harika bir gün, öyle değil mi Terry? Sen de bunu hissetmiyor musun? Bu senin ilk gerçek işin!"

Richard öyle olduğuna ikna olmuştu, Therese ise bunun gerçekten önemli bir an olabileceğine inanmaya çalışıyordu. Ama Richard'ın telefonundan sonra evyedeki turuncu banyo lifine bakarken duyduğu kesinlik hissini bile yeniden yakalayamıyordu. Phil'in oturduğu bar sandalyesinin yanındaki tabureye yaslandı, Richard da bir yandan Phil'le konuşmaya devam ederek Therese'in yanında duruyordu. Beyaz ışık, beyaz karo kaplı duvarlarda ve zeminde güneş ışığından daha parlak görünüyordu, çünkü hiç gölge yoktu. Therese, Phil'in kaşlarındaki parlak siyah tüylerin hepsini, Dannie'nin elindeki yakılmamış piponun pütürlü ve düz yerlerini tek tek görebiliyordu. Richard'ın paltosunun yeninden öylece sarkan elinin bütün ayrıntılarını fark ediyor ve o ellerin Richard'ın uzun kemikli, atletik yapısına hiç uygun olmadığını bir kez daha algılıyordu. O iri, hatta tombul denebilecek eller tuzluğu alırken de, bavulun sapına yapışırken de aynı kayıtsızlıkla hareket ediyordu. Therese, o ellerin saçını okşarken de aynı kayıtsızlıkta olduğunu düşündü. Avuçlarının içi kız eli gibi yumuşacıktı, hafifçe de nemliydi. En kötüsü de Richard'ın kılığına kıyafetine dikkat ettiği zamanlarda bile tırnaklarını temizlemeyi unutmasıydı. Therese birkaç kez bunu ona hatırlatmıştı, ama daha fazla üstüne gidecek olursa adamı sinirlendireceğini hissediyordu.

Dannie, Therese'i seyrediyordu. Therese onun dalgın bakışlarıyla bir an karşı karşıya kaldı, sonra başını eğdi. Daha önceki hissi neden tekrar yakalayamadığını bir anda fark etti: Phil McElroy'un aracılık ederek ona bir iş bulabileceğine inanmıyordu, bu kadar basit.

Dannie, onun yanında duruyordu. "O iş konusunda kaygılı mısın?" dedi.

"Hayır."

"Kaygılanma. Phil sana birtakım ipuçları verebilir." Piposunu dudaklarının arasına yerleştirdi; bir şey daha söyleyecekmiş gibiyken son anda vazgeçip arkasını döndü.

Therese, Phil'le Richard'ın konuşmalarına şöyle bir kulak kabarttı, gemi rezervasyonlarından söz ediyorlardı.

Dannie, "Sırası gelmişken söyleyeyim, Kara Kedi Tiyatrosu benim oturduğum Morton Caddesi'nden birkaç sokak ötede. Phil de bende kalıyor. Bize gel de hep birlikte öğle yemeği yiyelim, olur mu?" dedi.

"Çok teşekkür ederim. Gelmek isterim tabii." Therese bu buluşmanın gerçekleşmeyeceğini tahmin ediyordu, yine de Dannie'nin düşünceli davranışı hoştu.

Richard, "Sen ne dersin Terry?" diye sordu. "Mart ayı Avrupa'ya gitmek için çok mu erken olur? Bence herkes doluşup da oralar kalabalıklaşmadan gitmek daha iyi?"

Therese, "Mart iyi olur herhalde," dedi.

"Nasıl olsa bizi durduracak bir şey yok, değil mi? Okuldaki kış sömestrini tamamlamak umurumda değil."

"Hayır, bizi durduracak hiçbir şey yok." Bunu söylemek kolaydı. Bütün bunlara inanmak da, bunların hiçbirine inanmamak da kolaydı. Ama hepsi gerçekse, söz konusu iş gerçekse, oyun başarıya ulaşırsa, en azından kolunda bir bilezikle Fransa'ya gidebilirdi – Therese birden Richard'ın koluna uzandı, elini onun kolu üzerinde kaydırarak parmaklarına kadar indirdi. Richard öylesine afalladı ki, lafın ortasında susuverdi.

Ertesi gün öğleden sonra Therese, Phil'in numarasını verdiği Watkins'e telefon etti. Çok işbilir izlenimi uyandıran bir kız açtı telefonu, Mr. Cortes'in orada olmadığını, ama Phil McElroy'dan Therese'in adını duyduklarını söyledi. İş ona verilmişti, 28 Aralık'ta haftada

elli dolar ücretle işe başlayacaktı. İsterse, daha önce ofise gelip, işlerinden bazı örnekleri Mr. Cortes'e gösterebilirdi, ama Mr. McElroy o kadar övüp göklere çıkardıktan sonra buna hiç gerek yoktu.

Therese teşekkür etmek için Phil'e telefon etti, ama telefonu açan olmadı. Ona bir teşekkür notu yazdı, Kara Kedi Tiyatrosu eliyle ulaştırılmak üzere gönderdi.

3

Oyuncak bölümündeki en genç yönetici Roberta Walls, sabah telaşı içinde koşuştururken bir an durup Therese'in kulağına fısıldadı: Yirmi dört dolar doksan beş sentlik valizi bugün satamazsak, pazartesi indirime girecek ve bizim bölüm iki dolar zarar edecek!" Roberta bunları söylerken bankonun üzerindeki kahverengi mukavva valizi işaret etti, sonra elindeki gri kutuları Miss Martucci'nin eline verip hızla yoluna devam etti.

Therese, reyonların arasındaki uzun geçit boyunca satış görevlisi kızların Roberta'ya yol açmasını izledi. Roberta sabah dokuzdan akşam altıya kadar bir reyondan ötekine, katın bir köşesinden diğer bir köşesine koşturup dururdu. Therese, Roberta'nın yeni bir terfi almaya uğraştığını duymuştu. Roberta kırmızı çerçeveli gözlük takar, diğer kızların aksine yeşil formasının kollarını dirseklerinin üzerine kadar sıvardı. Therese onun hızla geçidin karşısına yürüyüp Mrs. Hendrickson'un yolunu keserek, ellerini kollarını heyecanla sallaya sallaya ona bir şey söylediğini gördü. Mrs. Hendrickson bir baş işaretiyle söylenenleri kabul etti, bunun üzerine Roberta samimi bir tavırla onun omzunu sıvazlayınca Therese belli belirsiz bir kıskançlık duydu. Mrs. Hendrickson'a zerrece yakınlık duymamasına, hatta onu sevmemesine rağmen kıskandı.

"Kumaştan yapılmış, ağlayan bebeğiniz var mı?"

Therese ellerinde böyle bir bebek olduğunu bilmiyordu, ama kadın Frankenberg'de bu bebeklerin bulunduğundan emindi, çünkü reklamını görmüştü. Therese son ihtimal olarak en dipten başka bir kutu çıkardı, o da aranılan bebek değildi.

Miss Santini, "Ne arıyorsun?" diye sordu. Kendisi nezleydi.

Therese, "Kumaştan yapılmış ağlayan bebek," dedi. Miss Santini son günlerde ona fazlasıyla nazik davranıyordu. Therese'in aklına da çalınan et geliyordu. Ama şimdi Miss Santini sadece kaşlarını kaldırdı, omzunu silkip kıpkırmızı altdudağını bükerek yürüdü gitti.

"Kumaştan yapılmış olan mı? Saçları örgülü olan mı?" diye söze giren, ince yapılı, kurt gibi sivri burunlu, dağınık saçlı İtalyan Miss Martucci, Therese'i süzdü. Etrafına bakındıktan sonra, "Roberta sakın seni duymasın," dedi. "Hiç kimse duymasın, ama o bebekler zemin katta."

"Ya." Üst kattaki oyuncak bölümü, zemin kattaki oyuncak bölümüyle savaş halindeydi. Taktikleri, müşteriyi her şeyin daha pahalı olduğu yedinci kattan alışveriş yapmak zorunda bırakmaktı. Therese, kadına istediği bebeklerin zemin katta olduğunu söyledi.

Miss Davis yanından geçerken kırmızı ojeli eliyle, lezar taklidi yıpranmış valize dokunarak, "Gayret göster, bunu bugün satmaya bak," dedi.

Therese olur gibisinden başını salladı.

"Sert bacaklı bebeğiniz var mı? Hani ayakta durabilenlerden?"

Therese, koltuk değneklerinin omuzlarını yukarı ittiği orta yaşlı kadına baktı. Kadının yüzü bankonun önüne gelen diğer bütün yüzlerden farklıydı, yumuşak, kibar

bir yüzdü, gözlerinde sanki baktığı şeyleri gerçekten görüyormuşçasına bilinçli bir ifade vardı.

Therese bir bebek gösterince kadın, "Bu benim aradığımdan biraz daha büyük," dedi. "Kusura bakmayın. Daha küçüğü var mı?"

"Galiba var." Therese reyonların arasındaki geçitte yürürken koltuk değnekli kadının da, onu elinde bebekle yanına kadar gelmek zahmetine sokmamak için peşinden geldiğini fark etti. Therese bunu görünce canını dişine takıp kadının tam olarak aradığı bebeği bulmak istedi. Ama bir sonraki bebek de isteğe uygun değildi. Bebeğin saçları gerçek saçtan yapılmamıştı. Therese başka bir köşeye gitti, gerçek saçlı bir bebek buldu. Hatta bu bebek öne eğilince ağlıyordu. Kadının aradığı tam da buydu işte. Therese bebeği yepyeni pelür kâğıda sarıp yepyeni bir kutuya koydu.

Kadın, "Tam istediğim gibi," diye yineledi. "Bunu Avustralya'da hemşire olan bir arkadaşıma gönderiyorum. Hemşirelik okulundan benimle birlikte mezun oldu, o nedenle bebeğe giydirmek için bizimki gibi bir hemşire üniforması hazırladım. Çok teşekkür ederim. Size mutlu Noeller diliyorum."

Therese, "Ben de size mutlu Noeller dilerim," diye gülümsedi. İlk kez bir müşteriden mutlu Noeller dileği duyuyordu.

"Siz daha mola vermediniz mi Miss Belivet?" Mrs. Hendrickson bu soruyu neredeyse azarlarcasına sordu.

Therese mola vermemişti. Ambalaj bankosunun altından el çantasıyla okumakta olduğu romanı aldı. Roman Richard'ın okuması için ısrar ettiği James Joyce'un *Sanatçının Bir Genç Adam Olarak Portresi*'ydi. Richard, insan Joyce okumadan Gertrude Stein'ı nasıl okuyabilir demişti. Richard kitaplardan söz ederken Therese kendini onun yanında eksik hissediyordu. Okul kitaplığındaki

bütün kitaplara göz gezdirmişti, ama St. Margaret[1] Tarikatı'nın düzenlediği kitaplık Gertrude Stein gibi beklenmedik yazarların kitaplarına yer vermesine rağmen Katolik anlayışından çok uzaktı.

Çalışanların tuvaletine giden koridor tepeleme kutu dolu sevkıyat arabalarıyla tıkanmıştı. Therese arabaların arasından geçebilmek için beklemek zorunda kaldı.

Arabaları süren oğlanlardan biri, "Pixie!"[2] diye seslendi ona.

Bu söz çok aptalca olduğu için Therese gülümsedi. Zemin kattaki lavabonun önünde bile ona sabah akşam Pixie diye sesleniyorlardı.

Birbirini iten, çarpan ürün arabalarının arkasından o yeniyetme sesi yeniden, "Beni mi bekliyorsun Pixie?" diye haykırdı.

Therese kendine yol açtı ve üzerine tezgâhtarlardan birinin oturduğu arabanın yanından teğet geçerek sıyrıldı.

Yöneticilerden bir erkeğin homurtulu sesi, "Burada sigara içmek yasak!" diye bağırdı; Therese'in önündeki kızlardan sigara yakmış olanlar dumanlarını havaya üflediler ve kadınlar tuvaletine girip gözden kaybolmadan önce bir ağızdan yüksek sesle, "Bu adama da ne oluyor, kendini Mr. Frankenberg mi sanıyor?" dediler.

"Hey, buraya bak Pixie!"

"Sıramı bekliyorum Pixie!"

Ürün arabalarından biri Therese'in önüne kaydı, kız bacağını arabanın metal köşesine çarptı. Sızı ufak bir patlama gibi baş gösterdiği halde Therese bacağına bakmadan yoluna devam etti. Kadın sesleri, kadın bedenleri ve dezenfektan kokusunun karmaşası içine daldı. Kan

1. Anglikan Kilisesi'ne bağlı bir kadın tarikatı. (Ç.N.)
2. (İng.) Peri kızı. (Ç.N.)

ayakkabısının içine akıyordu, çorabında da koca bir delik açılmıştı. Therese kalkan derisini içeriye itti, başı döndü, duvara yaslandı ve su borusuna tutundu. Orada birkaç saniye durdu, aynanın karşısındaki kızların birbirine karışan seslerine kulak verdi. Sonra tuvalet kâğıdını ıslatıp, çorabındaki kırmızılık gidene kadar sildi, ama kırmızılık gelmeye devam ediyordu.

Bir an ona doğru eğilen kıza, "Bir şey yok, teşekkür ederim," dedi. Kız da uzaklaştı.

Sonunda otomatik makineden bir ped almaktan başka çaresi kalmadı. Pedin içindeki pamuğun birazını koparıp gazlı bezle bacağına sardı. Sonra reyona dönme zamanı geldi.

Aynı anda göz göze geldiler; Therese açmakta olduğu kutudan başını kaldırdı, kadın da başını çevirerek doğruca Therese'in gözlerine baktı. Uzun boylu, açık tenli, sarı saçlıydı; bir elini beline dayadığı için önü açık duran bol kürk mantosu içinde uzun boyuyla çok zarif görünüyordu. Gözleri griydi, renksizdi, yine de ışık ya da alev gibi çarpıcıydı, Therese o gözler üzerine dikilince bakışlarını kaçıramadı. Karşısındaki müşterinin sorduğu soruyu tekrarladığını duydu, ama orada dili tutulmuşçasına durmaya devam etti. Kadın da almaya niyetlendiği şeyi düşünüyormuşçasına dalgın bir ifadeyle Therese'e bakıyordu; aralarında birkaç tezgâhtar kız olduğu halde, Therese kadının ona geleceğinden emindi. Sonra kadının ağır ağır bankoya doğru yürüdüğünü gördü, bir an duracak gibi olan kalbinin temposunu yakalamak için çırpındığını duydu, kadın yaklaştıkça yanaklarına ateş bastığını hissetti.

Kadın, "Şu valizlerden birini görebilir miyim?" diyerek bankonun üzerine eğilip cam kapağın içine baktı.

Hasarlı valiz sadece bir metre mesafedeydi. Therese arkasını döndü, ürün yığınlarından birinin en altından

hiç açılmamış bir kutu çıkardı. Ayağa kalktığında kadın gri gözlerini ona dikmiş bakıyordu, Therese ise bu gözlere ne bakabiliyor ne de bakışlarını kaçırabiliyordu.

Kadın Therese'in arkasındaki vitrinde duran kahverengi valizi başıyla işaret ederek, "Ben şunu beğendim, ama galiba onu alamıyorum, yoksa alabilir miyim?" dedi.

Alnının kıvrımını izleyen kaşları sarıydı. Therese, kadının ağzının da gözleri kadar ustalıklı olduğunu düşündü, sesi de kürkü gibiydi, yumuşak ve dolgun ve gizem dolu.

Therese, "Evet," dedi.

Bankonun anahtarını almak için depoya gitti. Anahtar kapının arkasındaki çivide asılıydı ve Mrs. Hendrickson'dan başkasının elini sürmesi yasaktı.

Miss Davis, Therese'i gördü ve dehşet içinde soluğunu tuttu, ama Therese, "Almam gerekiyor," deyip depodan çıktı.

Vitrini açtı, valizi çıkarıp bankonun üzerine koydu.

Kadın, "Bana vitrindeki ürünü mü veriyorsun?" derken Therese'in kuralı çiğnediğini anlamışçasına gülümsedi. Kollarını bankoya dayayarak valizin içindekileri incelerken sıradan bir tavırla, "Çok kızacaklar, değil mi?" dedi.

Therese, "Önemli değil," diye cevap verdi.

"Peki. Bunu alıyorum. Ödemeli olarak gönderilecek. Ya giysiler? Onlar da fiyata dahil mi?"

Valizin kapağında selofana sarılmış, üzerlerinde fiyat etiketi olan bebek giysileri vardı. Therese, "Hayır," dedi. "Onlar dahil değil. Eğer bebek giysileri istiyorsanız – bunlar karşıdaki bebek kıyafetleri reyonunda satılanlar kadar kaliteli değil."

"Ya! Paket Noel'den önce New Jersey'e ulaştırılır mı?"

"Evet, pazartesi günü gelir." Therese paket o güne yetişmezse, kendim götürürüm, diye düşündü.

Kadın yumuşak, özgün ses tonuyla, "Mrs. H.F. Aird," derken Therese de "Ödemeli" makbuzuna ismi kaydetmeye başladı.

İsim, adres, şehir, Therese'in hiç unutmayacağı bir sır gibi, sonsuza kadar belleğinde kalacak basılan bir mühür gibi kalemin ucunda belirdi.

Kadının sesi, "Bir yanlışlık yapmazsın, değil mi?" diye sordu.

Therese kadının parfümünü ilk kez o anda fark etti ve soruyu yanıtlamak yerine sadece hayır anlamında başını sallayabildi. Gözlerini gerekli rakamları ciddiyetle eklediği makbuzdan ayırmadan, kadının konuşmayı sürdürmesini ve, "Beni tanıdığına gerçekten bu kadar sevindin mi? Öyleyse neden bir daha görüşmeyelim? Hatta neden bugün öğle yemeğini birlikte yemeyelim?" demesini içtenlikle diliyordu. Kadının sesi öylesine doğaldı ki, bu sözleri de kolayca söyleyebilirdi. Ama, "değil mi?" sorusunun arkası gelmedi; toy bir tezgâhtar olduğunun, Noel alışverişi yoğunlaştığı için işe alındığının, deneyimsiz ve yanlış yapabilecek olduğunun anlaşılmasından duyduğu utancı hafifletecek tek söz edilmedi. Therese makbuz koçanını imzalasın diye kadının önüne itti.

Sonra kadın bankonun üzerindeki eldivenlerini aldı, arkasını döndü, ağır ağır yürüyerek uzaklaştı, Therese de aralarındaki mesafenin giderek açılışını, uzaklaşışını izledi. Kadının kürk mantonun altından görünen bilekleri ince ve açık tenliydi. Yüksek topuklu siyah süet pabuçları vardı.

"Bu 'Ödemeli' makbuzu mu?"

Therese, Mrs. Hendrickson'un ifadesiz, çirkin suratına baktı. "Evet, Mrs. Hendrickson."

"Müşteriye makbuzun en üstteki kopyasını vermen gerektiğini bilmiyor musun? Ürün gönderildiği zaman

makbuz olmadan nasıl teslim almasını bekliyorsun? Müşteri nerede? Arkasından yetişebilecek misin?"

"Evet." Kadın sadece üç metre ileride, karşıdaki bebek giysileri reyonunun önündeydi. Therese elinde yeşil makbuzla bir an duraladıktan sonra bankonun arkasından çıktı, kendini zorlayarak yürüdü, zorluyordu çünkü görünüşünden, eskimiş mavi eteği, poplin bluzu –yeşil tezgâhtar önlüğünü dağıtanlar onu unutmuştu– ve topuksuz ayakkabılarından utanıyordu. Ve muhtemelen yeniden kanlanmış olan o berbat yara sargısından.

"Bunu size vermem gerekiyor," diyerek o münasebetsiz makbuzu, bankonun kenarında duran elin yanına bıraktı ve arkasını dönüp uzaklaştı.

Therese yeniden bankosunun ardına geçince bir şey arıyormuşçasına düşünceli bir ifadeyle stoktaki kutuları raftan çekip tekrar yerine koymaya başladı. Karşı bankodaki kadının işini bitirip gideceği kadar bir süre oyalandı. O saniyelerin geri dönüşü olmayan bir zaman gibi, geri dönüşü olmayan bir mutluluk gibi geçip gittiğinin bilincindeydi, çünkü o saniyeler içinde arkasını dönebilir ve bir daha hiç görmeyeceği yüzü görebilirdi. Bir yandan da yaklaşan ve kadını ondan uzaklaştıran fırtınanın bir parçası olarak bankonun önünde kendileriyle ilgilensin diye ona seslenen müşterilerin ardı arkası kesilmeyen seslerinin ve oyuncak trenin usul usul homurtusunun da uzaktan uzağa ve farklı bir dehşetle farkındaydı.

Ama sonunda arkasını döndüğünde yeniden gri gözlerle göz göze geldi. Kadın ona doğru yürüyordu ve sanki zaman geri gitmişçesine yeniden bankoya yaslandı, bir bebeği işaret edip görmek istedi. Therese bebeği aldı, banko camının üzerine takırdatarak düşürdü, kadın onun yüzüne baktı.

"Kırılmaz gibi görünüyor," dedi.

Therese gülümsedi.

Kadın çevrelerindeki uğultunun içinde bir sessizlik gölü oluşturan alçak sesiyle, "Evet, bunu da alacağım," dedi. Adını ve adresini yeniden söyledi, Therese o adı ve adresi ezbere bilmiyormuş gibi kadının dudaklarından okudu. "Gerçekten Noel'den önce gelir mi?"

"En geç pazartesi gelmiş olur. Yani Noel'den iki gün önce."

"İyi. Kaygılanmanı istemem."

Therese bebek kutusuna bağladığı ipin düğümünü sıktı, ama düğüm gizemli bir biçimde açılıverdi. Therese, "Kaygılanmıyorum," dedi. Artık savunulamayacak kadar belirgin bir mahcubiyetle kadının gözü önünde ipi bağladı.

"Berbat bir iş, öyle değil mi?"

"Evet." Therese "Ödemeli" makbuzlarını katlayıp beyaz ipin altına geçirdi ve iğneyle tutturdu.

"Mızmızlık ettiğim için bağışla beni."

Therese kadına baktı ve onu bir yerlerden tanıdığı, kadının kimliğini açıklayacağı ve beraberce gülüp anlaşacakları duygusu yeniden canlandı. "Mızmızlık etmiyorsunuz. Ama zamanında ulaşacağından eminim." Therese kadının az önce durduğu noktaya baktı ve yeşil makbuzun hâlâ bankoda durduğunu gördü. "O 'Ödemeli' makbuzunu saklamanız gerek."

Kadının gözleri gülümsemesiyle birlikte değişti ve Therese'in neredeyse bildiği, neredeyse nereden tanıdığını çıkaracağı gri, renksiz bir alevle tutuştu. "Daha önce de elimde makbuz olmadan getirilenleri aldım. Makbuzları hep kaybederim." Kadın ikinci "Ödemeli" makbuzunu imzalamak için öne eğildi.

Therese onun geldiği zamanki kadar ağır adımlarla uzaklaşışını, önünden geçtiği bir başka reyona göz atışını, siyah eldivenlerini iki-üç kez avucuna vuruşunu izledi. Sonra kadın bir asansörde gözden kayboldu.

Therese de bir sonraki müşteriye döndü. Usanmaz bir sabırla çalışıyordu, ama satış fişlerindeki rakamlar kalemin sürekli titremesi yüzünden hafiften kuyruklu oluyordu. Mr. Logan'ın bürosuna gitti, aradan saatler geçmiş gibiydi, oysa saate baktığında sadece on beş dakika geçtiğini fark etti, ellerini yıkayıp yemeğe gitme vakti gelmişti. Döner havlunun önünde durdu, ellerini kuruttu, hiçbir şeye, hiç kimseye bağlı değilmiş, dünyadan kopmuş duygusunu yaşıyordu. Mr. Logan, Noel'den sonra da mağazada kalmak isteyip istemediğini sormuştu. Kozmetik bölümünde çalışabilirdi. Therese hayır demişti.

Öğleden sonranın ilerleyen saatlerinde birinci kata inip kutlama kartları reyonundan bir kart aldı. Çok ilginç bir kart değildi, ama en azından açık mavi ve yaldızlı deseniyle sade bir görünüşü vardı. Elinde kalemle kartın başında dikildi, içinden neler yazmak geldiğini düşündü –"Harikasın", ya da hatta "Seni seviyorum"– sonunda hızla alabildiğine sıradan ve kişisel olmayan sözleri karaladı: "Frankenberg'den özel selamlar." İmza yerine de yaka numarası olan 645-A'yı yazdı. Sonra bodrumdaki postane bölümüne gitti, posta kutusunun başında duraladı, kart deliğin yarısına kadar girmişken sinirleri bir anda boşalıverdi. Ne olacaktı? Nasıl olsa birkaç gün içinde mağazadan ayrılacaktı. Mrs. H.F. Aird'in de ne umurundaydı? Sarı kaşları belki hafifçe kalkacak, karta bir an göz atacak, sonra unutup gidecekti. Therese kartı kutuya attı.

Eve dönerken aklına bir oyun dekoru geldi, genişliğinden daha çok derinliği olan, ortasındaki yuvarlak holden iki yandaki odalara açılan bir ev içi dekoru. Hemen o gece dekorun mukavva maketine başlamak istiyordu, ama sonunda dekorun sadece karakalem desenini çizebildi. Birisini görmek istiyordu – Richard'ı değil, Jack'i ya da alt kattaki Alice Kelly'yi değil, belki Stella'yı, New York'a geldiği ilk haftalarda tanıştığı tiyatro dekoratörü Stella

Overton'u görebilirdi. Therese'in bir önceki dairesiden taşınmadan önce verdiği kokteyl partiye geldiğinden beri onu görmediğini fark etti. Stella, onun şimdi nerede oturduğunu bilmeyenlerden biriydi. Therese kendisine telefon geldiğini haber veren kesik kesik zil sesini duyduğunda zaten koridordaki telefona gitmek üzere ayağa kalkmıştı.

Therese aşağıya, Mrs. Osborne'a, "Teşekkür ederim," diye seslendi.

Richard'ın saat dokuz civarındaki mutat arayışıydı. Richard ertesi akşam sinemaya gitmek isteyip istemediğini sordu. Sutton'da henüz görmedikleri bir film oynuyordu. Therese ertesi akşam işi olmadığını, ama işlediği yastık kılıfını bitirmek istediğini söyledi. Alice Kelly ertesi akşam onun dairesine inip dikiş makinesini kullanabileceğini söylemişti. Ayrıca saçını da yıkamak istiyordu.

Richard, "Saçını bu akşam yıka, yarın akşam da benimle buluş," dedi.

"Çok geç oldu. Saçım ıslakken uyuyamam."

"Saçını yarın akşam ben yıkarım. Küveti kullanmayız, birkaç kova suyla hallederiz."

Therese gülümsedi, "Küveti kullanmasak iyi olur," dedi. Bir keresinde Richard onun saçını yıkarken Therese küvetin içine düşmüştü. Richard gluk gluk diye sesler çıkararak küvetteki suyun boşalmasını taklit ederken Therese o kadar gülmüştü ki, ayağı kayıp kendini küvetin içinde bulmuştu.

"Peki öyleyse, cumartesi resim sergisine gitmeye ne dersin? Cumartesi öğleden sonra açık."

"Ama cumartesi günü akşam dokuza kadar çalışıyorum. Dokuz buçuğa kadar mağazadan çıkamam."

"Olsun. Ben okulda oyalanırım, saat dokuz buçuk sularında da seninle buluşurum. Kırk Dördüncü Cadde ile Beşinci Bulvar'ın köşesinde. Tamam mı?"

"Tamam."

"Bugün yeni bir şey oldu mu?"

"Hayır. Sende bir yenilik var mı?"

"Hayır. Yarın gemide yer ayırtma meselesini öğreneceğim. Seni yarın gece ararım."

Sonunda Therese, Stella'ya telefon etmekten vazgeçti.

Ertesi gün cumaydı, Noel'den önceki son cuma, Therese Frankenberg Bonmarşesi'nde çalışmaya başladığından beri en yoğun günün cuma olduğunu öğrenmişti, ama herkes yarınki cumanın en beteri olacağını söylüyordu. İnsanlar cam vitrinli bankoları kıracak kadar üşüşüyorlardı. Therese'in hizmet etmeye başladığı müşteriler, bir anda sürüklenip koridoru kaplayan insan dalgası içinde kayboluyordu. Daha fazla sayıda insanı alacak yer kalmadığı halde asansörler yeni gelenleri getirip duruyordu.

Rafların yanında durdukları sırada Therese, Miss Martucci'ye, "Aşağıdaki kapıları neden kapatmadıklarını aklım almıyor," dedi.

Gürültüden dediklerini duymayan Miss Martucci, "Ne dedin?" dedi.

Birisi, "Miss Belivet!" diye bağırdı ve bir düdük çaldı.

Seslenen Mrs. Hendrickson'du. O gün dikkat çekmek için düdük kullanıyordu. Therese tezgâhtar kızların ve yerdeki boş kutuların arasından Mrs. Hendrickson'a doğru yürüdü.

Mrs. Hendrickson, ambalaj masasının yanındaki telefonu göstererek, "Seni telefondan arıyorlar," dedi.

Therese, Mrs. Hendrickson'un görmeye hiç vakti olmadığı bir el hareketiyle çaresizliğini ifade etti. O uğultuda telefonda hiçbir şey duyulamazdı. Ve Therese, Richard'ın dalga geçmek için aradığını tahmin ediyordu. Daha önce de bir kez öyle yapmıştı.

"Alo?" dedi.

Santral görevlisi tıkırtılar ve parazitler arasında, "Alo, altı kırk beş A yaka numaralı tezgâhtar Therese Belivet misiniz?" diye sorduktan sonra, "Buyrun görüşün," dedi.

Therese, "Alo?" diye yineledi, ama gelen cevabı duymakta zorlandı. Telefonu masadan alıp birkaç metre ötedeki depoya sürükledi. Kordon kısa kaldığı için Therese yere çömelmek zorunda kaldı. "Alo?"

Ses, "Alo," dedi. "Şey, Noel kartı için sana teşekkür etmek istedim."

"Ah. Ah siz-"

"Ben Mrs. Aird. Kartı gönderen sen miydin, yoksa sen değil miydin?"

Therese birden suçüstü yakalanmış gibi suçluluk duygusuyla donakaldı. "Evet," dedi. Gözlerini kapadı, telefonu kendine çevirerek tıpkı dünkü gibi o zeki, gülümseyen bakışları gördü. Müşterilerle konuşurken kullandığı ses tonuyla, "Sizi kızdırdıysam özür dilerim," dedi.

Kadın güldü. Doğal bir tavırla, "Bu çok komik," dedi ve Therese onun sesinde dün duyduğu, dün hoşuna giden biçimde sözcükleri ağzında yuvarlayışını duydu, kendi kendine gülümsedi.

"Komik mi? Neden?"

"Sen oyuncak reyonundaki kız olmalısın."

"Evet."

Kadın nazik bir tonda, "Bana kart göndermen son derece kibar bir hareketti," dedi.

Therese o zaman anladı. Kadın kartın bir erkekten, alışveriş yaptığı bir erkek tezgâhtardan geldiğini sanmıştı. "Size hizmet etmek benim için bir zevkti," dedi.

"Öyle mi? Peki neden?" Kadın Therese'i taklit ediyormuş gibiydi. "Peki, mademki Noel'deyiz, hiç değilse neden buluşup bir kahve içmiyoruz? Ya da bir kadeh içki."

Odanın kapısı açılıp içeri dalıveren kız karşısına dikilince Therese irkildi. "Olur, memnuniyetle."

Kadın, "Ne zaman?" diye sordu. "Yarın sabah New York'a iniyorum. Neden öğle yemeğinde buluşmuyoruz? Yarın vaktin var mı?"

Therese önünde duran kızın yayılmış mokasenler içindeki ayaklarına, kalın bileklerinin arkasına, fil bacağı gibi ağırlığını birinden ötekine aktaran file çoraplı baldırlarına bakarak, "Tabii. Bir saat boşum, on ikiden bire kadar," dedi.

"Seni on iki sularında Otuz Dördüncü Cadde'deki kapıda bekleyeyim mi?"

"Olur." Therese ertesi gün işe tam saat birde gideceğini hatırlayıverdi. Sabahı boştu. Önündeki kızın raftan çektiği kutuların çığ gibi üzerine düşmesinden korunmak içi kolunu siper etti. Kız da gerileyip onun üzerine abandı. Therese düşen kutuların gürültüsü arasında, "Alo?" diye seslendi.

Mrs. Zabriski kapıdan çıkarken sinirli bir tavırla, "Kusura bakma," dedi.

Therese, "Alo?" diye yineledi.

Telefon kapanmıştı.

4

Kadın gülümseyerek, "Merhaba," dedi.

"Merhaba."

"Neyin var?"

"Yok bir şey." Therese, en azından kadının kendisini tanıdığını düşündü.

Kaldırımda dururlarken kadın, "Restoran konusunda bir tercihin var mı?" diye sordu.

"Hayır yok. Sessiz sakin bir yer olsa iyi olurdu, ama bu civarda öyle bir yer yok."

"Doğu Yakası'na gidecek kadar vaktin yok, değil mi? Eğer sadece bir saatin varsa, olmaz. Bu caddenin birkaç blok aşağısında bir yer biliyorum galiba. Vaktin var mı?"

"Var tabii." Oysa on ikiyi çeyrek geçmişti bile. Therese çok gecikeceğini biliyordu, ama hiç önemi yoktu.

Yolda konuşmak zahmetine girmediler. Zaman zaman sokaktaki kalabalık birbirlerinden uzaklaşmalarına neden oluyordu, bir keresinde kadın aralarına giren elbise dolu bir el arabasının öte yanından gülümseyerek Therese'e baktı. Ahşap kirişli, beyaz örtülü, şaşılacak kadar sessiz ve neredeyse yarısı boş bir lokantaya girdiler. Ahşap kaplamalı büyük bir bölmeye oturdular, kadın şekersiz viskili kokteyl söyledi, Therese'e de aynısından mı, beyaz şarap mı istediğini sordu, Therese tereddüt

edince kadın ona da viski kokteyli söyleyip garsonu gönderdi.

Şapkasını çıkardı, parmaklarıyla iki yandan sarı saçlarını düzeltti ve Therese'e baktı. "Bana Noel kartı göndermek gibi güzel bir fikir nereden aklına esti?"

Therese, "Aklıma geldin," dedi. Kadının saçlarından ve gözlerinden daha açık renk olmayan inci küpelerine baktı. Gözlerini dikip doğrudan bakamadığı için yüzü o anda bulanık görünse de kadının güzel olduğunu düşündü. Kadın çantasından rujla taş pudra çıkardı, Therese ruj kabına baktı – mücevher gibi altındandı ve gemici sandığı biçimindeydi. Kadının ağzına bakmak istedi, ama üzerine alevler yağdıran gri gözler bu kadar yakınında olunca Therese gözlerini kaçırmak zorunda kaldı.

"Orada çalışmaya başlayalı çok olmadı, değil mi?"

"Hayır. İki hafta kadar oldu."

"Daha uzun süre de kalmayacaksın – herhalde." Therese'e sigara uzattı.

Therese sigarayı aldı. "Hayır. Başka bir işe başlayacağım." Kadının uzattığı çakmağa, oval kırmızı tırnaklı ve üzeri çilli narin eline doğru eğildi.

"Peki içinden sık sık kartpostal göndermek gelir mi?"

"Kartpostal mı?"

Kadın, "Noel kartları?" diye gülümsedi.

Therese, "Tabii ki hayır," dedi.

"Peki, öyleyse Noel'in şerefine." Kadehini Therese'in kadehine tokuşturdu ve içkisini yudumladı. "Nerede oturuyorsun? Manhattan'da mı?"

Therese anlattı. Altmış Üçüncü Cadde'de oturuyordu. Annesiyle babası ölmüştü. Son iki yıldır New York'ta yaşıyordu, ondan önce de New Jersey'de bir okuldaydı. Therese, okulun piskoposluğa bağlı yarı dinî nitelikte olduğunu söylemedi. Taparcasına sevdiği ve sık sık düşündüğü açık mavi gözlü, çirkin burunlu ve azarlarken bile

sevecen olan Rahibe Alicia'dan hiç söz etmedi. Çünkü dün sabahtan beri Rahibe Alicia'nın pabucu dama atılmış, karşısında oturan kadının çok aşağısında bir yere yuvarlanmıştı.

"Peki boş zamanlarında neler yapıyorsun." Masadaki lamba kadının gözlerine akışkan ışıkla dolu gümüşi bir renk veriyordu. Kulakmemesindeki inci bile bir dokunuşta yok oluverecek bir su damlası gibi canlı görünüyordu.

"Ben–" Boş zamanlarında sahne dekorları tasarladığını kadına söylemeli miydi? Dekor taslakları çizmekle, bazen boyamakla, bale dekorlarında kullanmak için kedi kafaları ve değişik figürler yontmakla uğraştığını, en çok da önüne neresi gelirse uzun yürüyüşler yapmayı, ama her şeyden çok hayal kurmayı sevdiğini anlatmalı mıydı? Anlatmak zorunda olmadığını hissediyordu. Kadının gözlerinin tam olarak anlamadan hiçbir şeye bakamayacağını hissediyordu. Therese içkisinden biraz daha içti, bu içki kadını içine sindirmek kadar ürkütücü ve keskin bir şey diye düşünmesine rağmen beğenmişti.

Kadın başıyla garsona işaret etti, birer kadeh daha geldi.

"Bu hoşuma gitti."

Therese, "Hoşunuza giden ne?" diye sordu.

"Birinin, tanımadığım birinin bana kart göndermesi hoşuma gitti. Noel'de hep böyle olmalı zaten. Özellikle de bu yıl çok sevindim."

Therese kadının ciddi olup olmadığını merak ederek, "Ben de sevindim," dedi.

Kadın, "Çok güzel kızsın," dedi. "Üstelik çok da duygusalsın, öyle değil mi?"

Güzel olduğunu öylesine kayıtsız bir tavırla söylemişti ki Therese'e sanki beğendiği bir taşbebekten söz ediyormuş gibi geldi. "Ben de senin şahane olduğunu düşünüyorum." Therese ikinci kadehin verdiği cesaretle

söyledi bu sözü, bunun ne anlama çekileceğini hiç düşünmedi, çünkü biliyordu ki kadın çekilecek anlamın zaten farkındaydı.

Kadın başını arkaya atarak güldü. O gülüş müzikten de güzel bir tınıydı. Gülüşü, gözlerinin köşesinde minik kırışıklar oluşturuyor, sigarasından bir nefes çekerken kırmızı dudaklarını büzüyordu. Dirseklerini masaya dayayarak ve çenesini sigarayı tutan eline yaslayarak bir an Therese'in omzunun üzerinden geriye baktı. Vücuduna oturmuş siyah tayyörünün belinden omuzlarına doğru genişleyen uzun bir çizgi vardı, o çizginin üzerinde de isyankâr dalgalı, güzelim saçlarıyla sarışın baş yükseliyordu. Therese onun otuz-otuz iki yaşlarında olduğunu tahmin etti, bebeği ve valizi armağan edeceği kızı da altı ya da sekiz yaşında olmalıydı. Therese çocuğu gözünün önüne getiriyordu; sarı saçlı, yüzü ışıltılı ve şen, vücudu narin ve düzgün olmalı ve hep neşeyle oynamalıydı. Ama çocuğun yüzünü, kadının daha çok İskandinavları anımsatan çıkık elmacıkkemikli, ince yüzünün aksine, bir türlü gözünde canlandıramıyordu. Ya kocası? Therese onu hiç gözünün önüne getiremiyordu.

"Noel kartını yollayanın bir erkek olduğunu zannettiğinden eminim, değil mi?" dedi.

Kadın gülümseyerek, "Evet, öyle sandım," dedi. "Kartı ski reyonundaki adamın gönderdiğini zannettim."

"Özür dilerim."

"Hayır, çok sevindim." Kadın arkasına yaslandı. "O adam yollamış olsaydı, onunla yemeğe çıkacağımı hiç sanmam. Hayır, senin gönderdiğine sevindim."

Kadının koyu ve belli belirsiz tatlı parfümü yeniden Therese'in burnuna geldi, özel bir çiçeğin kokusu gibi sadece kadına ait olan ve koyu yeşil ipekliyi çağrıştıran bir kokuydu. Therese kadehine bakarak kokuya doğru biraz daha öne eğildi. Masayı bir yana itip kadının kollarının

arasına sokulmak, boynuna bağladığı yeşil ve dore desenli fulara burnunu dayamak istiyordu. Masanın üzerinde elleri bir kez birbirine değince Therese'in teni çok farklı bir biçimde canlandı, daha doğrusu tutuştu. Therese buna anlam veremiyordu, ama öyleydi işte. Kadının biraz yana çevrilmiş yüzüne baktı, onu bir yerlerden tanıyormuş duygusunu yeniden hissetti. Ve bunun olanaksızlığını da fark etti. Kadını daha önce hiç görmemişti. Görseydi, unutabilir miydi? O sessizlikte Therese ikisinin de diğerinin konuşmasını beklediğini algıladı, ne var ki utandırıcı, yersiz bir sessizlik değildi bu. Yemekleri geldi. Üzerine yumurta kırılmış ıspanak kavurması istemişlerdi, mis gibi tereyağı kokusuyla arzu uyandırıyordu.

Kadın, "Nasıl oluyor da yalnız yaşıyorsun?" diye sordu; Therese göz açıp kapayana kadar yaşamöyküsünü anlatıverdi. Ama can sıkıcı ayrıntılara girmedi. Sanki bir yerlerde okuduğu bir hikâyeymişçesine altı cümlede toparlayıverdi. Hem zaten gerçeklerin ne önemi vardı, annesinin Fransız ya da İngiliz ya da Macar olması, babasının İrlandalı bir ressam ya da Çekoslovak bir avukat olması, başarılı olup olmadığı, annesinin onu sekiz yaşındayken durmadan ağlayıp haykıran baş belası bir çocuk ya da melankolik baş belası bir çocuk olarak St. Margaret mezhebine bağlı okula teslim etmiş olması ne fark ederdi? Ya da orada mutlu olup olmadığı. Çünkü şimdi, bugünden itibaren mutluydu. Artık ne ebeveynlere ihtiyacı vardı ne de bir geçmişe.

Therese gülümseyerek, "Geçmişten daha sıkıcı bir şey olabilir mi?" dedi.

"Belki hiçbir tarihi olmayan gelecekler sıkıcı olabilir."

Therese bu sözü uzun uzadıya düşünmedi. Doğruydu. Gülümsemeyi daha yeni öğrenmiş ama tebessümü nasıl sonlandıracağını henüz öğrenememiş gibi hâlâ gülümsüyordu. Kadın da eğlenerek onunla birlikte gülüm-

süyordu, Therese belki de kendisiyle alay ettiğini bile düşündü.

Kadın, "Belivet nasıl bir isim?" diye sordu.

Therese çekinerek, "Çekçe," dedi. "Ama sonradan değişmiş hali. Aslında–"

"Çok orijinal."

Therese, "Senin adın ne?" diye sordu. Önadın yani?"

"Adım mı? Carol. Lütfen bana hiçbir zaman Carol deme."

Therese de "Th" harflerinin üstüne basa basa, "Sen de bana Thereese deme," dedi.

"Nasıl telaffuz etmemi istersin? Therese mi?"

"Evet. Şimdi söylediğin gibi." Carol onun adını Fransızlar gibi Terez diye söylüyordu. Therese de adının on-on iki farklı söylenişine alışıktı, bazen kendisi bile değişik biçimde söylüyordu. Carol'ın telaffuzunu beğendi ve adını söyleyen dudakları hoşuna gitti. Eskiden ara sıra ve belli belirsiz duyduğu sonsuz bir arzu, şimdi belirgin bir istek olarak ortaya çıkıyordu. Bu öylesine saçma, öylesine utanç veren bir arzuydu ki, Therese hemen kafasından sildi.

Carol, "Pazar günleri ne yapıyorsun?" diye sordu.

"Belli bir planım olmuyor. Özel bir şey yapmıyorum. Ya sen ne yapıyorsun?"

"Hiçbir şey yapmıyorum – son zamanlarda. Beni ziyaret etmek istersen beklerim. En azından benim yaşadığım yerde biraz kır havası var. Bu pazar gelmek ister misin?" Gri gözler üzerine dikildi, Therese de ilk kez o gözlerin içine baktı. Kadının bakışlarında biraz keyifli bir ifade olduğunu gördü. Peki başka ne vardı? Merak, tabii biraz da meydan okuma.

Therese, "Olur," dedi.

"Ne tuhaf kızsın sen."

"Neden?"

Carol, "Gökte ararken yerde bulmuşum gibi," dedi.

5

Richard o ayazda ağırlığını bir ayağından öbürüne vererek köşe başında onu bekliyordu. Sokaktaki herkes paltolarına sarınmışken Therese o akşam hiç üşümediğini birden fark etti. Richard'ın koluna girdi ve sevecenlikle sıktı.

"İçeri girdin mi?" diye sordu. On dakika gecikmişti.

"Tabii ki girmedim, bekliyordum." Soğuk dudaklarıyla burnunu kızın yanağına bastırdı. "Zor bir gün müydü?"

"Hayır."

Elektrik direklerinin bazılarında Noel aydınlatması olmasına karşın gece çok karanlıktı. Therese, Richard'ın kibrit alevinde yüzüne baktı. Alnının düzgün çıkıntısı kıstığı gözlerinin üzerinde yükseliyordu, Therese bir balina kadar güçlü görünüyor diye düşündü, vurduğunu devirecek kadar güçlü. Yüzü ahşaptan oyulmuş gibiydi, cilalı ve süssüz. Therese onun gözlerinin karanlıkta beklenmedik bir anda ortaya çıkıveren mavi gökyüzü benekleri gibi açıldığını gördü.

Richard gülümsedi, "Bakıyorum bu akşam keyfin yerinde. Köşe başına kadar yürümek ister misin? İçeride sigara içemezsin. Sigara ister misin?"

"Hayır, teşekkür ederim."

Yürümeye başladılar. Galeri hemen yanlarındaydı,

büyük binanın ikinci katında her biri Noel çelengiyle süslenmiş aydınlık pencereleri görünüyordu. Therese yarın, Carol'ı göreceğini düşünüyordu, yarın sabah on birde. On iki saatten biraz daha uzun bir süre sonra buradan sadece on blok ötede onu görecekti. Tekrar Richard'ın koluna girdi ve birdenbire doğal davranıyormuş gibi görünmeye çalıştığını hissetti. Doğu tarafında Kırk Üçüncü Cadde'nin aşağısındaki binaların arasında Orion Takımyıldızı'nın uzandığını gördü. Okuldaki pencerelerden de, New York'taki ilk evinin penceresinden de bakardı Orion'a.

Richard, "Bugün yerlerimizi ayırttım," dedi. "7 Mart'ta hareket edecek olan *Başkan Taylor* gemisinde. Biletleri ayıran çocukla konuştum, onu sürekli ararsam bize dışa bakan kamaralardan birini ayarlayacak sanırım."

"7 Mart ha?" Therese şimdi Avrupa'ya gitmeyi hiç istemediği halde sesinde heyecanlı bir tonun titreştiğini duydu.

Richard onun elini tuttu, "Yaklaşık on hafta sonra," dedi.

"Ben gidemeyecek olursam rezervasyonu iptal edebilecek misin?" Therese gitmek istemediğini şimdiden söyleyebilirdi, ama Richard daha önce de yaptığı gibi itiraz etmeye başlardı.

"Ta...tabii Terry!" diyerek güldü Richard.

El ele yürürlerken Richard kızın elini öne arkaya sallıyordu. Therese sanki sevgiliymişiz gibi diye düşündü. Carol için duydukları neredeyse aşk gibi bir şeydi, ne var ki Carol kadındı. Bu duygu çılgınlık gibi değil de, daha çok çılgınca bir mutluluktu. Saçma bir sözdü bu, ama şimdi olduğundan, perşembeden bu yana olduğundan daha fazla mutlu olması mümkün müydü hiç?

Richard, "Seninle paylaşmayı istiyorum," dedi.

"Neyi?"

Richard gülerek, "Aynı odayı!" diye haykırdı, Therese

kaldırımdaki iki kişinin dönüp kendilerine baktığını gördü. "Kutlamak için bir yerlerde bir şeyler içsek mi? Köşeyi döner dönmez Mansfield var, oraya gidebiliriz."

"Ben hiçbir şey yapmadan oturmak istemiyorum. Sonra içeriz."

Richard'ın sanat okulu pasosuyla yarı fiyata sergiye girdiler. Galerinin iç içe geçen yüksek tavanlı, halıları tüylü salonları ticari reklamlar, desenler, taşbaskı resimler, illüstrasyonlar, duvarlarda asılı yığınlarca ne varsa hepsi için büyük bir servetin desteğini kanıtlıyordu. Richard sergilenen objelerin bazılarını dakikalarca seyrediyordu, Therese ise bunları iç karartıcı buluyordu.

Richard, Therese'in daha önce başka bir yerde gördüğü, bu akşam ise bakmaya dayanamadığı bir resmi, telefon kablosunu tamir eden bir işçiyi gösteren karmaşık deseni işaret ederek, "Bunu gördün mü?" diye sordu.

Therese, "Evet," dedi. Aklı başka yerdeydi. Avrupa için para biriktirmek üzere harcamalarını kısmaktan vazgeçerse –zaten gitmeyeceğine göre para biriktirmek saçmaydı– kendine yeni bir palto alabilirdi. Noel'den hemen sonra indirimli satışlar başlayacaktı. Şimdiki paltosu siyah, beli kemerli bir tür polo paltoydu ve Therese onun içinde kendini çok silik hissediyordu.

Richard koluna girdi, "Tekniğe gereken saygıyı göstermiyorsun küçükhanım," dedi.

Therese geri çekilip yalancıktan kaşlarını çatar gibi yaptıktan sonra yeniden Richard'ın koluna girdi. Birden kendini ona çok yakın hissetti, Francis Cotter'ın götürdüğü Christopher Caddesi'ndeki partide onunla tanıştığı ilk akşamki gibi yüreği sıcacık ve mutluydu. Richard o gece daha sonra Therese'in yanında hiç olmadığı kadar çakırkeyifti, kitaplar, siyaset, insanlar hakkında o geceden sonra hiç olmadığı kadar olumlu konuşmuştu. Bütün akşam Therese'le sohbet etmişti, Therese de onun

bahsettiği hayallerinden, özlemlerinden, sevdiği ve sevmediği şeylerden dolayı ondan hoşlanmıştı; çünkü ilk kez gerçek bir partiye gitmişti ve Richard o partide Therese'in harika vakit geçirmesini sağlamıştı.

Richard, "Yapıtlara bakmıyorsun," dedi.

"Bunlar çok yorucu. Sen bakmayı bitirince benim için de tamam sayılır."

Kapıya yakın bir yerde Richard'ın okuldan tanıdığı birileriyle karşılaştılar; bir genç adam, bir genç kız, bir de siyah delikanlı. Richard, Therese'i onlara tanıştırdı. Therese bu insanların Richard'ın yakın arkadaşları olmadığını anladı, ama Richard pat diye, "Martta Avrupa'ya gidiyoruz," dedi.

Hepsi gıptayla baktı onlara.

Dışarıda, Beşinci Bulvar boştu ve dramatik bir eylemin dekoruymuş gibi bekliyordu. Therese elleri ceplerinde, Richard'ın yanında hızlı hızlı yürüdü. Bugün bir yerlerde eldivenlerini kaybetmişti. Aklı yarında, saat on birdeydi. Yarın akşam bu saatte hâlâ Carol'la beraber olup olamayacağını düşünüyordu.

Richard, "Yarına ne dersin?" dedi.

"Ne yarını?"

"Biliyorsun. Ailem bu pazar seni yemeğe davet etti ya."

Therese hatırlayınca duraksadı. Semco'lara dört-beş pazar öğleden sonra gitmişti. Saat iki sularında zengin bir sofra kurarlardı, yemekten sonra kısa boylu, dazlak Mr. Semco gramofona plak koyar ve onunla polka ya da Rus halk dansları yapmak isterdi.

Richard, "Biliyor musun, annem sana bir elbise dikmek istiyor," diye sürdürdü sözünü. "Kumaşını bile almış. Şimdi de senin ölçülerini almak istiyor."

"Elbise ha, ama çok zahmet olur." Mrs. Semco'nun işlemeli bluzları, sıra sıra dikişli beyaz bluzları Therese'in

gözünün önüne geldi. Mrs. Semco nakış işindeki ustalığıyla övünürdü. Therese bunca emek isteyen bir şeyi kabul etmemesi gerektiği kanısındaydı.

Richard, "Annem seve seve yapar," dedi. "Evet, yarın gelir misin, ne dersin? Öğle sularında gelirsin."

"Bu pazar gelmek isteyeceğimi sanmıyorum. Benim için bir hazırlık yapmadılar, değil mi?"

Richard bozuldu, "Hayır," dedi. "Yarın çalışmayı filan mı düşünüyorsun?"

"Evet. Çalışmak istiyorum." Richard'ın Carol'ı bilmesini, hatta onunla karşılaşmasını bile hiç istemiyordu.

"Arabayla gezmeyi de mi istemiyorsun?"

"Hayır, teşekkür ederim." O anda Richard'ın elini tutmasından da hoşlanmıyordu. Richard'ın eli nemliydi, o yüzden de buz gibiydi.

"Fikrini değiştirmeyeceğinden emin misin?"

Therese hayır anlamında başını sallayarak, "Değiştirmem," dedi. Birtakım bahaneler uydurabilirdi, ama yarınla ilgili yalan söylemek, şimdiye kadar söylediklerinin üzerine yeni yalanlar uydurmak istemiyordu. Richard'ın içini çektiğini duydu, bir süre konuşmadan yürüdüler.

"Annem sana etek ucu dantelli beyaz bir elbise dikmek istiyor. Ailede Esther'den başka kız olmadığı için bunun özlemini çekiyor."

Esther, Richard'ın yengesiydi, Therese onunla bir ya da iki kez karşılaşmıştı. "Esther nasıl?"

"İyi, her zamanki gibi."

Therese parmaklarını Richard'ın parmaklarından çözdü. Birden acıktı. Yemek saatini bir şeyler, Carol'a yazdığı, göndermediği ve göndermeye niyetlenmediği bir şeyler yazarak geçirmişti. Üçüncü Bulvar'da kuzeye giden otobüse yetiştiler, sonra doğuya, Therese'in evine yürüdüler. Therese, Richard'ı yukarıya davet etmek istemiyordu, yine de etti.

Richard, "Hayır sağ ol, ben biraz yürüyeceğim," dedi. Birinci basamağa basarak, "Bu akşam bir tuhafsın. Benden millerce uzaktasın," diye tamamladı sözünü.

Therese ne diyeceğini bilemeden ve o yüzden de sinirlenerek, "Hayır, uzak değilim," dedi.

"Şu anda uzaksın. Görüyorum. Ne de olsa, biz–"

Therese, "Evet biz?" diye bastırdı.

Richard birden büyük bir içtenlikle, "Biz pek de yol alamıyoruz, öyle değil mi?" deyiverdi. "Pazarları bile benimle geçirmek istemiyorsan, Avrupa'da onca ayı birlikte nasıl geçireceğiz?"

"Yani – eğer vazgeçmek istiyorsan öyle olsun Richard."

"Terry, seni seviyorum." Richard öfkeli bir tavırla saçını avucuyla düzeltti. "Tabii ki vazgeçmek istemiyorum, ama–" diye yine yarıda kesti sözünü.

Therese onun ne söylemek istediğini biliyordu, bana en ufak bir sevgi, bir sevecenlik göstermiyorsun diyecekti; ama bunu söylemezdi, çünkü kızın ona âşık olmadığını çok iyi biliyordu, öyleyse ne diye ondan sevgi bekleyecekti? Ama onu sevmediği gerçeği, Therese'in suçluluk duymasına neden oluyordu, Richard'ın verdiği bir şeyi, örneğin doğum günü armağanını aldığı, ailesinin evine yemek davetini kabul ettiği, hatta onun zamanını harcadığı için suçluluk duyuyordu. Therese parmaklarını taş tırabzana iyice bastırdı. "Tamam, biliyorum," dedi. "Sana âşık değilim."

"Ben öyle demek istemedim, Terry."

"Eğer her şeyi bitirmek istiyorsan, yani artık beni görmek istemiyorsan, öyle yap." Bunu da ilk kez söylemiyordu.

"Terry, seninle olmayı dünyadaki başka herkese tercih ettiğimi biliyorsun. İşin kötüsü de bu ya."

"Eğer, işin kötüsüyse–"

"Beni biraz olsun seviyor musun Terry? Bana duyduğun nasıl bir sevgi?"

Therese seni nasıl severim, bir bir sayayım[1] diye düşündü. "Sana âşık değilim, ama senden hoşlanıyorum. Aslında bu gece, birkaç saniye önce sana hiç olmadığım kadar yakın hissettim kendimi." Therese sözlerini hiç tartmadan konuşuyordu, çünkü gerçekten öyle hissediyordu.

Richard kulaklarına inanamıyormuş gibi baktı ona. "Gerçekten mi?" dedi. Gülümseyerek ağır ağır basamaklardan yukarı çıkmaya başladı, Therese'in bir basamak altında durdu. "Öyleyse – neden bu gece seninle kalmama izin vermiyorsun, Terry? Bir kerecik deneyelim, olmaz mı?"

Therese onun basamağa ayağını attığı anda bunu söyleyeceğini anlamıştı. Şimdi kendini çok kötü hissediyor, çok utanıyordu, kendine ve Richard'a acıyordu, çünkü istediği olanaksızdı ve kendisi hiç istemediği için de çok utanıyordu. Bir kez bile denemek istemeyişinin yarattığı koca bir engel vardı aralarında, o yüzden de Richard'ın her teklif edişinde mahcubiyetten başka bir şey duyamıyordu. Onun kalmasına izin verdiği ilk geceyi anımsadı ve içi sızladı. En ufak bir haz almamış ve işin daha başında, "Doğru mu yapıyoruz acaba?" diye sormuştu. Bir şey hem doğru hem de bu kadar hazsız olabilir mi diye düşünüyordu. Richard da gülmüştü, uzun uzun, içten kahkahalar atarak Therese'i sinirlendirmişti. İkinci sefer daha da beterdi, muhtemelen Richard ilk seferde bütün sorunların üstesinden geldiklerini düşündüğü için öyle olmuştu. Therese'in canı ağlayacak kadar acımış, Richard da çok üzülerek özür dilemiş, onun canını yaktığı için kendini hayvan gibi hissettiğini söyle-

1. Elizabeth B. Browning'in 43. sonesine gönderme: "Nasıl mı seviyorum seni? Bir bir sayayım." (Y.N.)

mişti. Bunun üzerine Therese itiraz ederek ona hayvan olmadığını söylemişti. Öyle olmadığını biliyordu, örneğin aynı basamaklarda durup aynı teklifi yapan Angelo Rossi ile birlikte olsa, Richard'ın onun yanında melek gibi kalacağından emindi.

"Terry, sevgilim–"

Therese sonunda konuşacak cesareti buldu. "Hayır," dedi ve küçük düşürücü, umut kırıcı bir açıksözlülükle sözünü sürdürdü: "Bu gece olmaz ve seninle Avrupa'ya da gelemem."

Şaşkınlıktan Richard'ın ağzı açık kaldı. Therese onun çatık kaşlarına bakmaya cesaret edemiyordu. "Neden olmaz?"

Therese her sözcüğü söylerken içi sızlayarak konuştu. "Çünkü. Çünkü yapamam. Çünkü seninle yatmak istemiyorum."

Richard güldü. "Ah, Terry! Bunu teklif ettiğim için özür dilerim. Unut bir tanem, tamam mı? Avrupa'da da mı olmayacak?"

Terry başını çevirdi, hafifçe açısı değişmiş olan Orion'a baktı, tekrar Richard'a döndü. Ama yapamam, diye düşündü. Bunu bir süre düşünmem gerek, çünkü sen düşünüyorsun. Hiçbir şey işitmediği halde, bu sözleri söylediğini ve sözcüklerin ikisi arasında somut bir kütle gibi durduğunu sanıyordu. Aynı sözleri ona daha önce yukarıdaki odasında da, Prospect Park'ta uçurtmanın ipini sararken de söylemişti. Ama Richard onun söylediklerini umursamamıştı, öyleyse şimdi ne yapmalı, aynı şeyleri yinelemeli miydi? "İstersen biraz gel yukarıya," dedi, bunu söylerken içtenlikle istemediği için utanıyor, kendine eziyet ediyordu.

Richard anlayışlılığı ve hoşgörüsüyle onu biraz daha utandırarak, "Hayır," diye güldü. "Hayır, gideceğim. İyi geceler tatlım. Seni seviyorum Terry." Ve son bir kez ona baktıktan sonra oradan uzaklaştı.

6

Therese sokağa çıktı ve etrafına bakındı, ama sokaklar pazar sabahı boşluğuyla bomboştu. Rüzgâr sanki karşısında direnecek bir insan bulamamanın hırsıyla Frankenberg Mağazası'nın çimento kaplı yüksek köşesine fırlatıyordu kendini. Therese orada kendisinden başka hiç kimsenin olmadığını düşündü ve gülümsedi. Buradan daha hoş bir buluşma yeri bulabilirdi. Rüzgâr dişlerine buz parçaları gibi çarpıyordu. Carol çeyrek saat gecikmişti. Eğer gelmeyecek olursa Therese muhtemelen beklemeye devam edecekti, bütün gün ve bütün gece. Metronun girişinden biri çıktı, uzun siyah mantolu, ayakları tekerlek üzerinde dönüyormuşçasına hızlı hızlı yürüyen incecik bir kadın figürü.

Sonra Therese arkasını döndü ve karşı kaldırıma yanaşan bir arabanın içinde Carol'ı gördü. Ona doğru yürüdü.

Carol, "Merhaba!" diye seslenerek arabanın kapısını açmak için yana uzandı.

"Merhaba. Gelmeyeceksin sandım."

"Geciktiğim için çok özür dilerim. Donuyor musun?"

"Hayır." Therese arabaya binip kapıyı kapattı. Koyu deri döşemeli, koyu yeşil, uzun kuyruklu arabanın içi sıcaktı. Carol ağır ağır batıya doğru sürdü arabayı.

"Eve mi gidelim? Nereye gitmek istersin?"

Therese, "Fark etmez," dedi. Carol'ın burnunun kemerindeki çilleri görebiliyordu. Therese'e ışığa tutulmuş parfümü çağrıştıran kısa sarı saçları başını bandana gibi saran yeşil ve dore desenli eşarpla arkaya toplanmıştı.

"Eve gidelim. Orası güzeldir."

Kent dışına doğru ilerlediler. Önündeki her şeyi sürükleyecek yuvarlanan bir dağın içinde yol almak gibi bir şeydi bu, ama araba Carol'a kesinlikle itaat ediyordu.

Carol ona bakmadan, "Araba kullanmayı sever misin?" diye sordu. Sigarası ağzındaydı. Ellerini direksiyona hafifçe dayayarak, sanki araba kullanmıyormuş da bir koltukta oturup sigara tüttürüyormuş gibi sürüyordu arabayı. "Neden hiç sesin çıkmıyor?"

Lincoln Tüneli'ne hızla daldılar. Therese ön camdan dışarı bakarken tuhaf, alışılmamış, sarsıcı bir heyecana kapıldı. Tünelin çöküp ikisini de öldürmesini, cesetlerinin yan yana dışarı çıkarılmasını istedi. Carol'ın arada bir gözucuyla ona baktığını hissetti.

"Kahvaltı yaptın mı?"

Therese, "Hayır, yapmadım," diye yanıtladı. Benzinin solduğunu tahmin etti. Kahvaltı yapmaya niyetlenmişti, ama süt şişesini evyeye düşürünce vazgeçmişti.

"Biraz kahve içsen iyi olur. Termosta var."

Tünelden çıktılar. Carol yolun kenarında arabayı durdurdu.

"İşte," diye koltukların arasında duran termosu gösterdi. Sonra termosu alıp dumanı tüten, açık kahverengi kahveyi fincana koydu.

Therese kahveye minnetle baktı. "Nereden geldi bu?"

Carol gülümsedi. "Her zaman her şeyin nereden geldiğini merak eder misin?"

Kahve çok koyuydu ve biraz da tatlıydı. Therese'e güç verdi. Fincan yarısına geldiğinde Carol arabayı çalış-

tırdı. Therese susuyordu. Ne konuşacaktı? Marşa takılı anahtarın zincirinden sallanan ve üzerinde Carol'ın adı olan dört yapraklı altın yoncadan mı söz açacaktı? Yolun kenarında satılan Noel ağaçları reyonundan mı? Bataklık gibi görünen alanda tek başına uçan kuştan mı? Hayır. Konuşulması gereken, göndermediği mektupta Carol'a yazdığı şeylerdi, bu da olanaksızdı.

Daha dar bir yola girdiklerinde Carol, "Kır yaşamını sever misin?" diye sordu.

Az önce ufak bir kasabanın içinden geçmişlerdi. Büyük bir yarım daire gibi kıvrılan araba yolundan iki katlı beyaz bir evin önüne geldiler. Evin iki yanındaki kanatlar uyuyan bir aslanın pençelerini andırıyordu.

Kapının önünde metal bir paspas, pirinçten parlak, büyük bir posta kutusu, ağaçların arkasında beyaz garajın göründüğü yan taraftan öylesine havlayan bir köpek vardı. Therese evde bir baharat kokusu, Carol'ın parfümünden farklı, tatlıyla karışık bir koku olduğunu fark etti. Arkasındaki kapı iki kez çekilerek hafif bir sesle kapandı. Therese döndü ve Carol'ın dudakları şaşkınlıkla aralanmış bir halde ona baktığını gördü, sanki onu buraya getirdiğini unutmuş ya da getirmeye hiç niyetlenmemişçesine bir an sonra, "Burada ne işin var?" diyecekmiş gibi geldi.

Carol, Therese bir soru sormuş da onu yanıtlıyormuş havasında, "Burada hizmetçiden başka kimse yok. O da uzakta," dedi.

Therese, "Güzel bir ev," dedi ve Carol'ın hafiften sabırsızlıkla gülümsediğini gördü.

Carol başındaki eşarbı çıkarıp parmaklarını saçlarının arasından geçirirken, "Paltonu çıkar," dedi. "Hafif bir kahvaltı ister misin? Neredeyse öğlen oldu."

"Hayır, teşekkür ederim."

Carol bakışlarını salonda gezdirdi ve yine o şaşkın

hoşnutsuzluk ifadesi belirdi yüzünde. "Yukarıya çıkalım. Orası daha rahattır."

Therese, Carol'ın arkasından geniş, ahşap merdivenlerden çıkmaya başladı, Carol'ınki gibi sarı saçlı, çenesi kemikli küçük bir kız çocuğunun yağlıboya tablosunun önünden geçti, bir pencereden S biçiminde patikalı bahçe ve ortasında mavi-yeşil bir heykelin olduğu havuz bir anlığına görünüp kayboldu. Üst katta çevresindeki dört ya da beş odaya açılan ufak bir hol vardı. Carol halısı ve duvarları yeşil bir salona girdi, masanın üzerindeki kutudan bir sigara aldı. Sigarasını yakarken Therese'i süzüyordu. Therese ne yapacağını, ne diyeceğini kestiremiyordu, ama Carol'ın ondan bir şey yapmasını ya da bir şey söylemesini beklediğini hissediyordu. Yerde koyu yeşil bir halının, bir duvar boyunca da yeşil minderli uzun bir divanın bulunduğu odaya göz gezdirdi. Odanın ortasında sade, ahşap bir masa vardı. Odadaki kitaplar, müzik albümleri ve çıplak duvarlar çalışma odasını andırsa da, Therese, burası oyun odası olmalı, diye düşündü.

Carol, "Burası en sevdiğim oda," diyerek dışarı çıktı. "Ama benim odam şuradaki."

Therese karşıdaki odaya baktı. Çiçekli keten kumaşla döşenmiş, öteki odadaki gibi düz ahşap masası olan bir odaydı. Tuvalet masasının üzerinde uzun, düz bir ayna vardı ve odaya güneş girmediği halde her yanda güneş ışığı havası hâkimdi. Yatak çift kişilikti. Karşıki duvara dayalı koyu renk konsol bir askere aitmiş gibi görünüyordu. Therese adamın bir resmi var mı diye boşu boşuna bakındı. Tuvalet masasında kucağında sarışın bir kız çocuğuyla poz veren Carol'ın fotoğrafı duruyordu. Gümüş bir çerçevede de koyu renk, dalgalı saçlı, gülümseyen bir kadının resmi vardı.

Therese, "Küçük bir kızın var, değil mi?" diye sordu.

Carol holdeki bir gömme dolabı açtı. "Evet," dedi. "Kola içer misin?"

Kapak açılınca buzdolabının sesi daha iyi duyuldu. Evde ikisinin çıkardığı seslerden başka çıt yoktu. Therese kolayı soğuk soğuk içmek istemedi, ama şişeyi alıp Carol'ın arkasından aşağı indi, mutfaktan geçip pencereden gördüğü arka bahçeye çıktılar. Havuzun ilerisinde Therese'e grup halinde duran bir şeyleri çağrıştıran çuval bezine sarılı, boyları bir metreye yakın birçok bitki vardı. Carol çuvalı tutan iplerden rüzgârın gevşettiği birini sıktı. Kalın yün eteği ve mavi hırkasıyla öne eğilince vücudu incecik bileklerinin aksine tıpkı yüzü gibi güçlü ve sağlam görünüyordu. Carol mokasenli ayaklarını sıkıca yere basarak, sonunda bu çiçeksiz, soğuk bahçede rahatlamış gibi ağır ağır yürüdü ve birkaç dakika Therese'i unuttu sanki. Paltosuz olunca ayaz can yakacak kadar sertti, ama Carol soğuğun da farkında değilmiş gibi olduğu için Therese de ona ayak uydurmaya gayret etti.

Carol, "Ne yapmak istersin?" diye sordu. "Yürüyüş mü yapalım? Plak mı dinleyelim?"

Therese, "Böyle çok iyi," dedi.

Therese, Carol'ın aklının başka yerde olduğunu ve kendisini eve çağırdığı için pişmanlık duyduğunu hissetti. Dönüp bahçe patikasının sonundaki kapıya yürüdüler.

Mutfağa girdiklerinde Carol hâlâ mesafeli bir tavırla, "İşini seviyor musun?" diye sordu. Büyük buzdolabının içini karıştırıyordu. Yağlıkâğıtla örtülmüş iki tabak çıkardı. "Ben hafif bir öğle yemeğine fitim, sen de ister misin?"

Therese ona Kara Kedi Tiyatrosu'ndaki işten söz etmeye niyetliydi. Bunun olumlu olacağını, kendisiyle ilgili anlatabileceği tek önemli şey olduğunu düşünüyordu. Ama şimdi sırası değildi. Utangaçlığının ağır bastığını bilse de Carol kadar mesafeli davranmaya çalışarak ağır

ağır cevap verdi: "Bence öğretici oluyor. Bir anda hem hırsız, hem yalancı, hem şair olmayı öğreniyorum." Therese dik arkalıklı sandalyede arkasına yaslanınca, başı içeriye vuran güneş ışığının oluşturduğu kare biçimindeki ılık alana denk geldi. Hem de sevmeyi öğreniyorum demek istiyordu. Carol'dan önce kimseyi sevmemişti, Rahibe Alicia'yı bile.

Carol ona baktı. "Nasıl şair oluyorsun?" dedi.

Therese sözlerini tartarak, "Galiba birtakım şeyleri hissederek – fazlasıyla hissederek," diye cevap verdi.

"Peki nasıl hırsız oluyorsun?" Carol başparmağına bulaşan bir şeyi yaladı, kaşlarını çattı. "Krem karamel istemediğine emin misin?" dedi.

"İstemem, teşekkür ederim. Henüz hırsızlık yapmadım, ama orada o fırsatın olduğunu biliyorum. Her tarafta çalınacak bir şey var. Akşam yemeği için aldığın eti bile çalıyorlar." Therese bunu söylerken güldü. Carol'ın yanında bununla dalga geçebiliyordu. İnsan Carol'ın yanında her şeyle dalga geçebilirdi.

Söğüş tavuk, yabanmersini sosu, yeşil zeytin ve körpe kereviz yediler. Ama Carol yemeğini yarıda bırakıp salona geçti. Elinde bir kadeh viskiyle döndü, viskiye musluktan biraz su kattı. Therese onu seyrediyordu. Sonra uzun bir an bakıştılar, Carol mutfağın kapısında duruyordu, Therese de sofrada yemeğini bırakmış başını ona çevirmişti.

Carol alçak sesle sordu: "Bankonun başında benimle olduğu gibi çok kişiyle tanışıyor musun? Kiminle konuşacağına dikkat etmen gerekmiyor mu?"

Therese, "Evet tabii," deyi gülümsedi.

"Ya da kiminle yemeğe çıkacağına?" Carol'ın gözleri pırıl pırıldı. "Kız kaçıran biri de çıkabilir karşına." İçkiyi buzsuz kadehin içinde şöyle bir çevirdikten sonra başına dikti, kolundaki ince gümüş bilezikler kadehe çarpınca

şıngırdadı. "Evet, bankonun başında çok insanla tanışıyor musun?"

Therese, "Hayır," dedi.

"Çok yok mu? Sadece üç ya da dört kişi mi?"

Therese, "Senin gibi mi?" diyerek gözlerini ona dikti.

Carol da, Therese'in başka bir sözcük, başka bir şey söylemesini beklercesine bakışlarını ondan ayırmıyordu. Sonra kadehini ocağın kapağına bırakıp arkasını döndü. "Piyano çalar mısın?"

"Biraz."

"Hadi gel, bir şeyler çal." Therese itiraz edecek gibi olunca Carol buyurgan bir tonda, "Nasıl çaldığın önemli değil. Sadece bir şeyler çal işte," dedi.

Therese yurtta öğrendiği bir Scarlatti parçasını çaldı. Carol salonun öteki ucunda sessiz sakin bir halde koltuğa oturmuş dinliyor, ikinci viski-su kadehini bile yudumlamıyordu. Therese kesik kesik oktavlı, ağır ve oldukça basit *Do Majör Sonat*'ı çaldı, ama bu biraz durgun gelince, tril bölümlerinde biraz abarttı, sonra durdu. Daha fazlasını kaldıramayacaktı, Carol'ın çaldığını bildiği tuşların üzerinde parmaklarını gezdirmeye, Carol'ın gözleri yarı kapalı onu izlemesine, dört bir yanının Carol'ın eviyle çevrili olmasına, kendini kaptırıp koyvermesine neden olan ve onu savunmasız bırakan müziğe daha fazla dayanamayacaktı. İçini çekerek ellerini kucağına bıraktı.

Carol sakin bir tavırla, "Yoruldun mu?" diye sordu.

Bu soru o andaki değil de, ömür boyu yorgunlukla ilgiliydi sanki. "Evet."

Carol geldi, arkasında durdu, ellerini Therese'in omuzlarına koydu. Therese belleğindeki elleri gözünün önüne getiriyordu – esnek ve güçlü, omuzlarına bastırdıkça belirginleşen incecik damarlı. Carol'ın elleri Therese'in boynuna ve çenesinin altına doğru hareket ederken zaman uzadıkça uzadı, öylesine yoğun bir heyecan ânıydı

ki Carol'ın başını hafifçe arkaya çekip saçının kıyısına kondurduğu öpücüğün bile tadını çıkaramadı. O öpücüğü hiç hissetmedi.

Carol, "Gel benimle," dedi.

Therese, Carol'la beraber yeniden üst kata çıktı. Tırabzana tutunarak kendini yukarıya çekiyordu. Birdenbire Mrs. Robichek aklına düştü.

Carol yatak örtüsüyle çiçekli keten pikeyi açarak, "Bence biraz kestirsen bir zararı olmaz," dedi.

"Teşekkür ederim, ama ben–"

"Ayakkabılarını çıkar," dedi Carol usulca, ama sesinde itaat bekleyen bir ton vardı.

Therese yatağa baktı. Bir gece önce neredeyse gözüne uyku girmemişti. "Uyuyacağımı sanmam, ama uyuyacak olursam–"

"Yarım saat sonra uyandırırım seni." Therese yatağa uzanınca Carol pikeyi üzerine örttü ve yatağın kenarına oturdu. "Kaç yaşındasın Therese?"

Therese ona baktı, gözlerini açık tutmakta zorlanıyordu, ama o anda ölecek bile olsa, Carol kendi yatağındaki bu bitkin ve kırılgan yabancıyı boğazlayıp öldürse bile umursamadan gözlerini açık tutmaya çalıştı. "On dokuz," dedi. Kulağa nasıl da yaşlı geliyordu. Değil on dokuz, doksan birden bile daha yaşlı.

Carol hafifçe gülümsediği halde kaşları çatıldı. Therese onun çok derin bir düşünceye daldığını algıladı, bu düşünce neredeyse ikisi arasındaki havada elle tutulabilecek kadar yoğundu, sonra Carol ellerini Therese'in omuzlarının altına kaydırdı ve başını kızın boynuna doğru uzattı; Therese boynunu ısıtan ve Carol'ın saçındaki parfümü taşıyan solukla kadının bedenindeki gerginliğin çıkıp gittiğini hissetti.

Carol ayıplarcasına, "Sen çocuksun daha," dedi. "Ne istersin?"

Therese lokantadayken aklından geçenleri anımsayıp utanarak dişlerini sıktı.

Carol, "Ne istersin?" diye yineledi.

"Hiçbir şey istemem, teşekkür ederim."

Carol kalktı, tuvalet masasına gitti, bir sigara yaktı. Therese yarı kapalı gözkapaklarının arasından ona bakıyor, sigarayı sevmesine, kadının sigara içişinden hoşlanmasına karşın onun huzursuzluğundan tedirgin oluyordu.

"Ne istersin, bir şey içer miydin?"

Therese onun su içer miydin demek istediğini anladı. Kadının sesindeki şefkat ve kaygıdan kendisine ateşi çıkmış bir çocuk gözüyle baktığını biliyordu. Therese, "Biraz sıcak süt içerim," dedi.

Carol'ın dudağının kenarı bir tebessümle yukarı kalktı. Onu taklit ederek, "Biraz sıcak süt," dedi ve odadan çıktı.

Carol kulpundan tuttuğu köşeli kupa ve tabağıyla sütü getirip kapıyı da ayağıyla kapatıncaya kadar geçen sürede, Therese tedirginlik ve uykusuzluğun boşluğunda uzandı yatakta.

Carol sıkkın bir tavırla, "Sütü kaynattım, o yüzden üstü kaymak bağladı. Kusura bakma," dedi.

Ama Therese'in hoşuna gitti bu; çünkü Carol'ın her zaman böyle yapacağını, aklı başka yerdeyken sütü kaynayıncaya kadar unutacağını biliyordu.

"Sütü böyle mi seversin? Sade mi?"

Therese evet gibilerden başını salladı.

Carol, "Pöf," deyip bir koltuğun kolçağına ilişti, Therese'i seyretti.

Therese bir dirseğinin üzerinde doğrulmuştu. Süt o kadar sıcaktı ki, Therese ilk önce dudaklarını süte sadece değdirdi. Minik yudumlar ağzının içine yayıldı ve organik kokulardan oluşan bir karışım salıverdi. Süt kemik ve kan, sıcak ten ya da saç tadındaydı, tebeşir kadar tuz-

suz, ama büyüyen bir embriyo kadar da canlıydı. Sıcaktı süt, kupanın ta dibine kadar sıcaktı ve Therese sütü, peri masallarında kişiyi değiştiren iksiri içer gibi ya da savaşçıyı öldüren zehri içer gibi içti. Sonra Carol geldi, kupayı aldı; Therese yarı uyur yarı uyanık halde Carol'ın üç soru sorduğunu fark etti, biri mutlulukla, ikincisi mağazayla, üçüncüsü de gelecekle ilgili sorulardı. Therese soruları yanıtladığını işitti. Sesinin sayıklarcasına, kontrol edemediği bir pınarın fışkırması gibi birden yükseldiğini işitti ve gözlerinden yaşlar boşandığını fark etti. Korktuğu ne varsa, sevmediği ne varsa hepsini, yalnızlığını, Richard'ı, büyük hayal kırıklıklarını Carol'a anlatıyordu. Ve annesiyle babasını. Annesi ölmemişti. Ama Therese onu on dört yaşından beri görmemişti.

Carol onu sorguya çekiyor, Therese annesi hakkında konuşmak istemediği halde soruları yanıtlıyordu. Annesi o kadar önemli değildi, hatta hayal kırıklıklarından biri bile değildi. Ama babası önemliydi. Babası oldukça farklıydı. Ömür boyu ressam olmak isteyen Çekoslovak asıllı bir avukat olan babası Therese altı yaşındayken ölmüştü. Farklı biriydi, nazik, sevecen, başının etini yiyen kadına bir kez olsun öfkeyle sesini yükseltmeyen biriydi ne iyi bir avukat olabilmişti ne de iyi bir ressam. Güçlü kuvvetli değildi, zatürreeden ölmüştü, ama Therese onu annesinin öldürdüğünü düşünmüştü hep. Carol soru üstüne soru soruyordu, Therese de annesinin onu sekiz yaşındayken Montclair'deki okula getirdiğini, sonra çok seyrek olarak onu görmeye geldiğini, çünkü ülkenin dört bir ucuna seyahat etmekle meşgul olduğunu anlattı. Annesi piyanistti – hayır, birinci sınıf bir piyanist değildi, nasıl olabilirdi zaten, ama girişken ve ısrarcı olduğu için her zaman iş bulabiliyordu. Therese on yaşlarında kadarken annesi yeniden evlenmişti. Therese Noel tatillerinde annesinin Long Island'daki evine giderdi, sonra ona yan-

larında kalmasını söylediler, ama içenlikle istiyormuş gibi söylemediler. Therese'in de annesinin kocasına, Nick'e bir türlü kanı kaynamamıştı, çünkü adam annesinin aynısıydı; iriyarı, siyah saçlı, yüksek sesli, şiddetli ve tutkulu el kol hareketleri yapan biriydi. Therese onların evliliğinin aksaksız yürüyeceğinden emindi. Annesi daha o zamandan hamile kalmıştı, şimdi iki çocuk vardı. Therese onların yanında bir hafta kaldıktan sonra Yurt'a geri dönmüştü. Sonra annesi üç ya da dört kez onu görmeye gelmiş, her gelişinde ona bir armağan getirmişti, bir bluz, bir kitap, bir keresinde de annesinin sert, rimelli kirpiklerini anımsattığı için Therese'in nefret ettiği bir makyaj seti getirmişti, annesi bu armağanları insanın gözüne sokarcasına, riyakâr bir barış çubuğu gibi verirdi. Annesi bir seferinde de küçük oğlanı, Therese'in üvey kardeşini yanında getirmiş ve Therese kendisinin o ailede yeri olmadığını iyice anlamıştı. Annesi Therese'in babasını sevmemiş, kızı sekiz yaşındayken yatılı okula bırakmıştı, şimdi ne diye zahmet edip onu görmeye geliyor, onu sahiplenmeye kalkıyordu? Therese de okuldaki kızların yarısı gibi anasız babasız olmayı yeğlerdi. Sonunda Therese annesine bir daha kendisini görmeye gelmemesini söylemiş, annesi de gelmemişti, kadının yüzündeki utanç ve güceniklik ifadesi, yan gözle üzerine çevrilen kahverengi gözler, buruk bir tebessüm kırıntısı ve suskunluk – Therese'in aklında annesinden kalan son görüntüler işte bunlardı. Sonra Therese on beşine basmıştı. Okuldaki rahibeler annesinin mektup yazmadığını biliyorlardı, kadına mektup yazmasını rica etmişler, o da yazmıştı, ama Therese mektuba cevap vermemişti. On yedisindeyken mezuniyet gelip çattı, okul annesinden iki yüz dolar göndermesini istedi, Therese annesinden hiç para istememişti, onun göndermeyeceğinden emin gibiydi, oysa kadın parayı göndermiş, Therese de almıştı.

"O parayı aldığıma üzülüyorum. Bunu senden başka kimseye söylemedim. Günün birinde o parayı ona geri vermek istiyorum."

Carol usulca, "Saçmalama," dedi. Koltuğun kenarına oturmuş, çenesini eline dayamış, gözlerini gülümseyerek Therese'e dikmişti. "O zaman daha çocuktun. Ona parayı ödeme meselesini kafandan sildiğin zaman yetişkin biri olacaksın."

Therese cevap vermedi.

"Onu bir daha görmek isteyeceğini düşünüyor musun? Belki bundan birkaç yıl sonra?"

Therese hayır gibilerden başını salladı. Gülümsüyordu, ama gözleri hâlâ yaşlıydı. "Artık bu konuyu konuşmak istemiyorum."

"Richard bütün bunları biliyor mu?"

"Hayır. Sadece annemin hayatta olduğunu biliyor. Ne önemi var? Hiç de önemli değil." Therese yeterince ağladığını, içindekilerin hepsini döktüğünü, bezginliğinin ve yalnızlığının ve hayal kırıklığının her ne kadar gözyaşlarının içinde olsalar da yüreğinden çıkıp gideceğini hissediyordu. Ve Carol'ın içini dökmesine fırsat verdiğine de seviniyordu. Carol arkası ona dönük, tuvalet masasının başında duruyordu. Therese bir dirseğine dayanarak yatakta yatıyor, arada bir hıçkırıklarla sarsılıyordu.

"Bir daha hiç ağlamayacağım," dedi.

"Hayır, ağlayacaksın." Ve bir kibrit çakıldı.

Therese komodinden bir kâğıt mendil daha alıp burnunu sildi.

Carol, "Hayatında Richard'dan başka kim var?" diye sordu.

Therese hepsinden kaçmıştı. Lily vardı, New York'a ilk geldiğinde oturduğu evdeki Mr. ve Mrs. Anderson vardı. Pelican Yayınevi'ndeki Frances Cotter ile Tim vardı. Montclair'deki Yurt'ta kalan Lois Vavrica da vardı.

Şimdi kimler vardı? Mrs. Osborne'un apartmanında, ikinci katta oturan Kelly'ler vardı. Ve bir de Richard. Therese, "Geçen ay o işten atıldığımda," dedi, "çok utandım ve oradan taşındım–" Sonra sustu.

"Nereye taşındın?"

"Nereye taşındığımı Richard'dan başka kimseye söylemedim. Bir anda ortadan kayboluverdim. Galiba yeni bir yaşama başlamayı düşünüyordum, ama en çok da utanıyordum. Nerede olduğumu kimsenin bilmesini istemiyordum."

Carol gülümsedi. "Ortadan kayboluverdin ha! Bak bu hoşuma gitti. Bunu yapabildiğin için ne kadar şanslısın. Özgürsün. Bunun farkında mısın?"

Therese hiçbir şey söylemedi.

Carol, "Hayır, farkında değilsin," diye kendi sorusunu yanıtladı.

Carol'ın yanında, tuvalet masasının üstünde kare biçiminde, gri bir saatin tik takları hafiften duyuluyordu, Therese mağazada binlerce defa yaptığı gibi saatin kaç olduğuna baktı ve buna bir anlam yükledi. Dördü çeyrek geçiyordu, hatta birkaç saniye fazlası vardı, Therese birden orada yeterinden uzun süre yattığını düşünerek tedirgin oldu, belki Carol eve birinin gelmesini bekliyor diye kaygılandı.

Sonra telefon çaldı, antrede çığlık atan histerik bir kadın gibi aniden ve uzun uzun çaldı, birbirlerinin irkildiğini gördüler.

Carol ayağa kalktı, elindeki bir şeyi iki kez avucuna vurdu, mağazada da eldivenlerini öyle vurmuştu avucuna. Telefon yine bir çığlık attı, Therese, Carol'ın elindeki her neyse onu atacağından, odanın duvarına fırlatacağından emindi. Oysa Carol döndü, elindekini yavaşça bıraktı ve odadan çıktı.

Therese, Carol'ın salondan gelen sesini duyabiliyor-

du. Onun ne konuştuğunu işitmek istemiyordu. Ayağa kalktı, eteğini ve ayakkabılarını giydi. O sırada Carol'ın elinde tuttuğu şeyi gördü. Bu açık kahverengi tahtadan bir at nalıydı. Therese, başkası olsa bunu fırlatırdı diye düşündü. O zaman Carol'ı tanımlayabileceği tek sözcüğü buldu: gurur. Carol'ın aynı tonda konuşmayı sürdürdüğünü duydu ve odadan çıkmak için kapıyı açtığında onun, "Bir konuğum var," diyerek kendisini serinkanlılıkla üçüncü kez mazeret olarak gösterdiğini duydu. "Bence bu mükemmel bir neden. Daha iyi ne olabilir ki?.. Yarın olsa ne sakıncası var? Eğer sen–"

Sonra Carol'ın merdivenin ilk basamağındaki ayak sesine kadar bir sessizlik oldu, Therese arayan her kimse telefonu Carol'ın suratına kapadığını anladı. Buna cüret eden kim olabilir diye düşündü.

"Artık gitmem gerekmiyor mu?" diye sordu.

Carol ona eve ilk girdikleri anda baktığı gibi baktı. "İstemiyorsan gitmen gerekmiyor. Hayır. Eğer istersen biraz sonra arabayla gezeriz."

Therese, Carol'ın arabayla gezmeye çıkmak istemediğini anladı. Yatağı düzeltmeye başladı.

"Yatağı öylece bırak." Carol koridordan ona bakıyordu. "Sadece kapıyı kapat."

"Kim geliyor?"

Carol döndü, yeşil salona girdi. "Kocam," dedi. "Hargess."

Aşağıda kapının zili iki kez çaldı, aynı anda mandalın tıkırtısı da duyuldu.

Carol, "Bugün hiçbir şeyin sonu gelmiyor," diye mırıldandı. "Aşağı gel Therese."

Birden Therese'in korkudan midesi bulandı, adamdan korkmuyor, ama Carol'ın adamın gelişine sinirlenmesinden ürküyordu.

Adam merdivenden çıkıyordu. Therese'i görünce

yavaşladı, yüzünde hafif bir şaşkınlık ifadesi belirdi, sonra Carol'a baktı.

Carol, "Harge, bu Miss Belivet," dedi, "bu da Mr. Aird."

Therese, "Memnun oldum," dedi.

Harge, Therese'in yüzüne bir an baktı, ama asabi ifadeli mavi gözleri kızı tepeden tırnağa üzdü. İri yapılı bir adamdı, yanaklarından kan damlıyordu. Kaşının biri ötekinden daha yukarıdaydı ve tam ortası da sanki bir yara iziyle şekli bozulmuş gibi sivrilmişti. "Merhaba," dedikten sonra Carol'a döndü, "Rahatsız ettiğim için özür dilerim. Birkaç parça eşya almaya gelmiştim," dedi. Carol'ın önünden geçip Therese'in daha önce görmediği bir odaya girdi. Adam, "Rindy için bir şeyler," diye ekledi.

Carol, "Duvardaki resimler mi?" dedi.

Adam sustu.

Carol'la Therese aşağı indiler. Salona girince Carol oturdu, Therese oturmadı. Carol, "İstersen biraz daha piyano çal," dedi.

Therese olmaz gibilerden başını salladı.

Carol kararlı bir tavırla, "Biraz daha çal," dedi.

Therese onun gözlerinde birden beliriveren öfkeden ürktü. Bir katır inadıyla, "Çalamam," dedi.

Ve Carol yatıştı. Hatta gülümsedi.

Harge'ın koridorda hızlı hızlı yürüdüğünü, durduğunu ve ağır ağır merdivenlerden indiğini duydular. Therese onun koyu renk giysili figürünü gördü, sonra da adamın kızılımsı sarı saçlı başı göründü.

Adam, "Suluboya takımını bulamıyorum. Benim odamda olduğunu sanıyordum," dedi.

Carol, "Ben nerede olduğunu biliyorum," diyerek kalktı ve merdivene doğru yürüdü.

Harge, "Herhalde senin adına ona Noel için bir şeyler almamı istersin," dedi.

Carol, "Teşekkür ederim. Ben ona bir şeyler aldım," diyerek merdivenlerden çıktı.

Therese, daha yeni boşanmışlar ya da boşanmak üzereler, diye düşündü.

Harge, Therese'e baktı. Tuhaf bir şekilde kaygı ve can sıkıntısıyla karışan belirgin bir ifade vardı bakışlarında. Ağzını çevreleyen dolgun ve sıkı et, ağız çizgisine doğru kıvrıldığı için adam dudaksızmış gibi görünüyordu. "New York'tan mısın?" diye sordu.

Therese o sorudaki küçümseme ve kabalığı, yüzüne inen bir şamarın acısı gibi hissetti. "Evet, New York'tanım," diye cevap verdi.

Adam tam yeni bir soru sormak üzereyken Carol merdivenlerden indi. Therese metanetini toplayarak adamla dakikalarca yalnız kalmaya hazırlamıştı kendini. Carol'ı görüp rahatlayınca ürperdi ve adamın da bu ürpertiyi fark ettiğini sezdi.

Harge kutuyu Carol'dan alırken, "Teşekkürler," dedi. Therese'in iki kişilik koltuğun üzerinde gördüğü, siyah kolları kavga ediyormuş ve sonunda evi ele geçirecekmiş gibi iki yana açılmış paltosuna doğru yürüdü. Harge ona, "Hoşça kal," deyip kapıya yürürken paltosunu giydi. Carol'a, "Abby'nin arkadaşı mı bu?" diye mırıldandı.

Carol, "Benim arkadaşım," dedi.

"Armağanları Rindy'ye sen mi götüreceksin? Ne zaman?"

"Ya ona armağan vermezsem ne olacak Harge?"

"Carol–" Harge verandada durdu, durumu tatsızlaştırmamakla ilgili bir şey söylediği çalındı Therese'in kulağına. Sonra, "Ben şimdi Cynthia'yı görmeye gidiyorum. Dönüşte sana uğrayabilir miyim? Sekizden önce gelirim," dedi.

Carol bıkkın bir tavırla, "Ne diye geleceksin Harge?" dedi. "Özellikle de bu kadar anlayışsızken."

"Çünkü Rindy'yle ilgili." Sonra sesi yavaşladı, ne dediğini anlaşılmadı.

Bir saniye sonra Carol içeri girip kapıyı kapattı, ellerini arkasına koyarak kapıya dayandı, dışarıdaki arabanın hareket ettiğini duydular. Therese, Carol akşama adamla görüşmeyi kabul etmiş olmalı, diye düşündü.

"Ben gideceğim," dedi. Carol hiçbir şey söylemedi. O anda aralarındaki sessizlikte bir duyarsızlık vardı, Therese daha da tedirgin oldu. "Gitsem daha iyi olacak, öyle değil mi?" dedi.

"Evet. Özür dilerim. Harge'dan dolayı özür dilerim. Her zaman bu kadar kaba değildir. Burada bir konuğum olduğunu söylemem en baştan hataydı."

Therese, "Önemli değil," dedi.

Carol'ın alnı kırıştı, güçlükle konuşarak, "Bu gece seni evine kadar götürmek yerine trene bindirip uğurlasam alınır mısın?" dedi.

"Hayır." Carol'ın onu eve kadar götürüp o karanlıkta tek başına dönmesine içi elvermezdi.

Arabada giderken hiç konuşmadılar. Araba istasyonun önünde durur durmaz Therese kapıyı açtı.

Carol, "Dört dakika kadar sonra bir tren var," dedi.

Therese birden, "Seni bir daha görecek miyim?" deyiverdi.

Aralarındaki pencere camı yükselirken Carol biraz da sitemkâr bir tavırla gülümseyerek, "*Au revoir*," dedi.

Therese, tabii ki, pek tabii ki onu tekrar göreceğini düşündü. Ne aptalca bir soruydu.

Araba geri geri gidip döndü ve karanlığın içinde hızla kayboldu.

Therese yine mağazayı özledi, pazartesinin bir an önce gelmesini istedi, çünkü pazartesi Carol tekrar gelebilirdi. Ama bu pek de olası değildi. Salı Noel arifesiydi. Salıya kadar en azından ona iyi Noeller demek için mutlaka telefon ederdi.

Carol'ı bir saniye bile olsun aklından çıkaramıyordu ve çevresinde baktığı her şeyi Carol'ın hayalinin arkasından görüyor gibiydi. O gece, New York'un karanlık, düz sokakları, yarınki işgünü, evyeye düşüp kırılmış süt şişesi önemsizdi. Kendini yatağa attı, bir kâğıda kalemle bir çizgi çizdi. Sonra bir tane daha, sonra dikkatle bir tane daha. Milyonlarca parıltılı yaprakla dolu pırıl pırıl bir orman gibi yeni bir dünya doğmuştu çevresinde.

7

Adam elindeki nesneyi başparmağıyla işaretparmağının arasında umursamadan tutuyordu. Alnındaki eski bir saç çizgisinden çıkan ve çıplak tepesine bastırılarak yapıştırılmış birkaç tel saçın dışında dazlaktı. Therese bankonun başına gelip ilk sözcüklerini söylediği andan itibaren adamın altdudağı, aşağılayan ve reddeden bir ifadeyle aşağı sarkmıştı.

Sonunda, "Hayır," dedi.

Therese, "Hiçbir şey veremez misiniz?" diye sordu.

Dudak biraz daha sarktı. "Olsa olsa elli sent." Adam bunu söyledikten sonra elindeki şeyi Therese'in önüne doğru itti.

Therese'in parmakları hemen sahip çıkarak o nesnenin üzerine kapandı. "Peki, buna ne dersiniz?" diye paltosunun cebinden ucunda Aziz Christopher madalyonu olan gümüş zinciri çıkardı.

Başparmakla işaretparmağı yine küçümseyen bir umursamazlıkla madalyonu pis bir şeymiş gibi evirip çevirdi. "İki buçuk."

Therese, "Ama bu en az yirmi dolar eder," diyecekken herkes aynı şekilde itiraz ettiği için hiçbir şey söylemedi. "Teşekkür ederim," deyip zinciri aldı, dükkândan çıktı.

Dükkânın vitrinine yığılmış eski çakıları, kırık kol saatlerini ve marangoz rendelerini satmayı becerebilmiş şanslı insanlar kimdi acaba diye merak ediyordu. Kendini tutamayıp vitrinin camından içeriye, sıra sıra asılmış avcı bıçaklarının arkasından adamın suratına baktı. Adam da ona bakıyor, ona gülümsüyordu. Therese yaptığı her hareketi adamın sezdiğini hissetti ve kaldırımda hızla yürüyerek uzaklaştı.

On dakika sonra geri geldi. Gümüş madalyonu iki dolar elli sente rehin bıraktı.

Batıya doğru koşar adım yürüdü, Lexington Bulvarı'nı, sonra Park Bulvarı'nı geçip Madison Bulvarı'ndan aşağıya saptı. Cebindeki küçük kutuyu, sert köşeleri parmaklarını acıtacak kadar sıkı sıkı tutuyordu. Onu Rahibe Beatrice vermişti. Kutunun üstü kare kare yerleştirilmiş açık kahverengi ahşap ve sedef kakmalıydı. Kaç para edeceğini bilmiyor, ama epey değerli olduğunu tahmin ediyordu. Oysa şimdi beş para etmediğini anlamıştı. Deri eşya satan bir dükkâna girdi.

Tezgâhtar kıza, "Vitrindeki siyahı görmek istiyorum – şu omuzdan askılı ve sarı metal tokalı olanı," dedi.

Geçen cumartesi sabahı öğle yemeği için Carol'la buluşmaya giderken vitrinde gördüğü çantaydı bu. Bir bakışta tam Carol'a yakışacak şey diye düşünmüştü. Carol o gün onunla buluşmaya gelmese bile çantayı mutlaka alıp ona göndermeye karar vermişti.

Therese, "Bunu alıyorum," dedi.

Satıcı kız, "Vergi dahil yetmiş bir dolar on sekiz sent," dedi. "Hediye paketi mi olsun?"

Therese, "Evet, lütfen," diyerek altı tane buruşuk on doları bankonun üstüne koydu, gerisini de birer dolarlıklarla tamamladı. "Bu akşam altı buçuğa kadar paketi burada bırakabilir miyim?" dedi.

Fişi cüzdanına koyup çıktı. Çantayı mağazaya gö-

türme riskini göze alamıyordu. Noel arifesi bile olsa her an çalınma olasılığı vardı. Therese gülümsedi. Mağazadaki son günüydü. Dört gün sonra da Kara Kedi'de işe başlayacaktı. Phil, Noel'in ertesi günü ona oyunun metnini getirecekti.

Brentano'nun dükkânının önünden geçti. Vitrin saten kurdeleler, deri ciltli kitaplar, zırhlı şövalye resimleriyle doluydu. Therese dükkâna girdi, bir şey almayacak, sadece aldığı çantadan daha güzel bir şey var mı diye bir bakacaktı.

Banko vitrinlerinden birinde bir illüstrasyon gözüne çarptı. Beyaz atının üzerindeki genç şövalye çiçek dolu bir ormanda ilerliyordu. Arkasında bir sıra hizmetkâr yürüyordu. En arkadaki de üzerinde altın yüzük olan bir yastığı taşıyordu. Therese deri ciltli kitabı eline aldı. Kapağın içindeki fiyat yirmi beş dolardı. Şimdi bankaya gidip yirmi beş dolar daha çekse, kitabı alabilirdi. Yirmi beş doların lafı mı olurdu? Gümüş madalyonu rehin bırakmasına gerek yoktu. Onu sırf Richard hediye ettiği ve artık takmak istemediği için rehin bırakmıştı. Kitabı kapattı, birer içbükey altın çubuğa benzeyen sayfa kenarlarına baktı. Ama Carol bunu, bu Ortaçağ aşk şiirleri kitabını gerçekten beğenir miydi? Emin değildi. Carol'ın kitaplarla ilgili beğenisi hakkında en ufak bir fikri yoktu. Kitabı hemen yerine bırakıp oradan uzaklaştı.

Yukarıdaki oyuncak bebek reyonunda Miss Santini reyonların önünden yürüyerek herkese kocaman bir kutudan çikolata ikram ediyordu.

Therese'e, "İki tane al," dedi. "Bunları şeker reyonundan gönderdiler."

Therese, "Almaz mıyım hiç," dedi. Fındıklı çikolatayı ısırırken, şeker reyonuna Noel ruhu gelmiş diye düşündü. Bugün mağazada tuhaf bir atmosfer vardı. Her şeyden önce alışılmadık bir sessizlik egemendi. Noel arifesi

olmasına rağmen kalabalık müşterilerden hiçbiri acele etmiyordu. Therese, Carol geliyor mu diye asansörlere göz atıyordu. Carol gelmezse, muhtemelen de gelmeyecekti, o zaman Therese sadece Noel'i kutlamak için saat altı buçukta ona telefon edecekti. Telefon numarasını biliyordu. Evdeki telefonun üzerinde görmüştü.

Mrs. Hendrickson'ın, "Miss Belivet!" diye seslenen sesi gelince Therese hazır ola geçti. Oysa Mrs. Hendrickson, sadece Western Union kuryesine eliyle onu gösterdi, kurye de Therese'in önüne bir telgraf bıraktı.

Therese makbuzu alelacele imzaladı, telgrafı açtı. "AKŞAMÜSTÜ BEŞTE AŞAĞIDA BULUŞALIM. CAROL" yazılıydı.

Therese telgrafı avucunda buruşturdu. Başparmağıyla avucunun içine iyice bastırdı ve yaşlı biri olan kuryenin asansöre doğru gidişini izledi. Adam zahmetle yürüyor, dizlerini öne çıkaracak bir biçimde eğiliyordu, bacaklarındaki dolaklar da bol ve gevşekti.

Mrs. Zabriskie yanından geçerken sıkıntılı bir edayla Therese'e, "Mutlu görünüyorsun," dedi.

Therese gülümsedi. "Mutluyum." Mrs. Zabriskie, Therese'e iki aylık bir bebeği olduğunu ve kocasının işten atıldığını anlatmıştı. Therese, Mrs. Zabriskie'yle kocasının birbirlerini sevip sevmediklerini ve gerçekten mutlu olup olmadıklarını merak etti. Belki mutluydular, ama Mrs. Zabriskie'nin ifadesiz yüzü ve bezgin yürüyüşü hiç de mutluluğu çağrıştırmıyordu. Mrs. Zabriskie de belki bir zamanlar onun kadar mutluydu. Belki zamanla o mutluluk bitmişti. Genellikle iki yıl evlilikten sonra aşkın öldüğünü okumuştu bir yerlerde, hatta bir keresinde Richard da söylemişti. Bu zalimce bir şeydi, insanı oyuna getirmekti. Therese, Carol'ın yüzünün, parfümünün kokusunun anlamsızlaştığını hayal etmeye çalıştı. Ne var ki, her şeyden önce Carol'a âşık olduğunu söyle-

yebilir miydi? Cevabını bilmediği bir soruyla karşı karşıyaydı.

Therese beşe çeyrek kala Mrs. Hendrickson'ın yanına gidip yarım saat erken çıkmak için izin istedi. Mrs. Hendrickson izin istemesinin gelen telgrafla bağlantılı olduğunu düşünmüş olabilirdi, ama yüzünde en ufak bir itiraz ifadesi olmadan Therese'e izin verdi, bu da o günün tuhaf şeylerinden biriydi.

Carol onu binanın giriş salonunda, daha önce buluştukları yerde bekliyordu.

Therese, "Merhaba," dedi. "Bitti artık."

"Ne bitti?"

"İş bitti. Buradaki iş." Ama Carol üzgün görünüyordu, bu da Therese'in keyfini kaçırdı. Yine de, "Telgraf gelince deliler gibi sevindim," demekten geri durmadı.

"İşin olup olmadığını bilmiyordum. Bu akşam boş musun?"

"Tabii."

İtişip kakışan kalabalığın arasında ağır ağır yürüdüler. Carol'ın yüksek topuklu zarif süet ayakkabıları onu Therese'den on santim kadar daha uzun yapıyordu. Yarım saat önce kar başlamıştı, ama artık yağmıyordu. Yerdeki kar tabakası da caddeye ve kaldırıma incecik beyaz bir yün örtü serilmiş gibi yok denecek kadar azdı.

Carol, "Bu akşam Abby'yi görebilirdik, ama işi var," dedi. "Yine de istersen arabayla gezebiliriz. Bu akşam boş olduğun için bir meleksin sen. Biliyor musun bunu?"

"Hayır." Carol'ın havası biraz kaygılandırıcı olduğu halde Therese kendine rağmen mutluydu hâlâ. Carol'ın tavrından bir şeyler olduğunu seziyordu.

"Buralarda kahve içebileceğimiz bir yer biliyor musun?"

"Evet. Doğuya doğru gidersek biraz ileride."

Therese Beşinci ve Madison bulvarları arasındaki

sandviççilerden birini düşünüyordu, oysa Carol önü tenteli ufak bir barı seçti. Garson önce terslendi, kokteyl saati olduğunu söyledi, ama Carol gitmeye davranınca garson gidip kahveyi getirdi. Therese'in aklı çantayı almaktaydı. Çanta her ne kadar paketlenmiş olsa da Carol'ın yanındayken almak istemiyordu.

Therese, "Bir şey mi oldu?" diye sordu.

"Anlatılamayacak kadar uzun hikâye." Carol ona gülümsedi, ama tebessümünde bir yorgunluk, bir tükenmişlik vardı, sonra uzun bir sessizlik oldu, sanki birbirlerinden uzakta yol alıyorlarmış gibi boş bir sessizlik.

Therese, belki de Carol'ın beklediği bir randevuyu iptal etmek zorunda kaldığını tahmin etti. Pek tabii ki, Noel arifesinde Carol'ın randevuları olurdu.

Carol, "Senin planlarını bozmuyorum, değil mi?" diye sordu.

Therese çaresizlik içinde gerildiğini hissetti. "Madison Bulvarı'ndan bir paket almam gerekiyor. Pek uzak değil. Beni beklersen gidip alır gelirim, bekler misin?"

Carol gülümseyerek onun eline uzandı. Kayıtsız bir tavırla elini tuttu, sonra bıraktı. "Evet, beklerim."

Taksi koltuğunun ucuna ilişen Therese'in kulağında Carol'ın bezgin sesi çınlıyordu. Bara dönüş yolunda trafik o kadar sıkışıktı ki, Therese arabadan inip son bloku yürüyerek gitmek zorunda kaldı.

Carol hâlâ oradaydı, kahvesinin ancak yarısını içmişti.

Carol gitmeye hazırlanır gibi göründüğü için Therese, "Ben kahve istemiyorum," dedi.

"Arabam şehir merkezinde. Bir taksiye atlayıp gidelim."

Battery Park yakınlarındaki iş çevresine indiler. Carol'ın arabası bir yeraltı garajından getirildi. Carol arabayı batı yönünde Batı Yakası Otoyolu'na sürdü.

Bir yandan arabayı kullanırken bir yandan da man-

tosunu çıkardı. "Böyle daha iyi. Şunu arka koltuğa atıver, olur mu?"

Sonra yine sustular. Carol arabayı hızla sürüyor, belirli bir hedefleri varmış gibi yoldaki arabaları sollayıp şerit değiştiriyordu. George Washington Köprüsü'ne geldiklerinde Therese bir şey, herhangi bir şey söylemeye karar verdi. Carol'la kocası boşanıyorlarsa, Carol'ın bugün avukatla görüşmek için şehre inmiş olabileceği aklına geldi birden. Oradaki cadde hukuk bürolarıyla doluydu. Bir şeyler ters gitmiş olmalıydı. Neden boşanıyorlardı? Harge, Cynthia adındaki kadınla düşüp kalktığı için mi? Therese üşüyordu. Carol yan camı açmıştı, araba hızlanınca içeri giren rüzgâr buz gibi kollarıyla Therese'i sarmalıyordu.

Carol başıyla nehrin karşı kıyısını işaret ederek, "Abby işte orada oturuyor," dedi.

Therese kimden söz ettiğini çıkaramadı. "Abby kim?" diye sordu.

"Abby mi? En yakın arkadaşım." Carol ona baktı. "Cam açık, üşümüyor musun?"

"Hayır."

"Üşürsün." Kırmızı ışıkta durdular, Carol camı kapadı. Sonra o akşam ilk kez görüyormuş gibi baktı Therese'e; Therese de yüzünden kucağındaki ellerine inen o bakışın altında, Carol'ın yol kenarındaki bir köpek barınağından satın alıp yanında oturduğunu yeni fark ettiği köpek yavrusu gibi hissetti kendini.

"Ne oldu Carol? Boşanıyor musun?"

Carol içini çekti. Oldukça sakin bir tavırla, "Evet boşanıyorum," diyerek arabayı hareket ettirdi.

"Çocuk onda mı?"

"Sadece bu gece."

Therese bir soru daha sormak üzereyken Carol, "Başka bir şey konuşalım," dedi.

Yanlarından geçen arabanın radyosunda Noel ilahisi çalıyor ve arabadakiler eşlik ediyorlardı.

Therese ve Carol ise susuyorlardı. Yonkers'ı geçtiler, Carol'la başka bir şey konuşma şansını yolda bir yerlerde arkada bırakmış gibi geldi Therese'e. Carol birden saatin sekize yaklaştığını, o yüzden Therese'in bir şeyler yemesi gerektiğinde ısrar etti, bunun üzerine yol kenarındaki, tavada kızartılmış midyeli sandviç satan ufak bir lokantada durdular. Bar bankosunun başına oturup sandviç ve kahve söylediler, ama Carol yemedi. Boyuna Therese'e, Richard hakkında sorular soruyordu, ama pazar günkü ilgiyi göstererek değil de, daha çok Therese'in yeni sorular sormasını önlemek için böyle yapıyormuş gibiydi. Sordukları çok kişisel sorulardı, yine de Therese mekanik ve kişisellikten uzak bir tavırla cevap veriyordu. Carol'ın sesi giderek daha da alçaldı, üç metre ötede biriyle konuşan tezgâhtar çocuğun sesinden bile daha az duyuluyordu.

Carol, "Onunla yattın mı?" diye sordu.

"Yattım. İki ya da üç sefer." Therese o seferleri anlattı, ilk seferi ve sonraki üç seferi. Bu konuda konuşmaktan utanmıyordu Daha önce o olay böylesine cansız ve önemsiz gelmemişti. Carol'ın o gecelerin her ânını hayal edebileceğini seziyordu. Onun tarafsız, tartarak değerlendiren bakışını hissetti. Carol'ın özellikle soğuk ya da belki duygusal açıdan aç gibi görünmediğini söyleyeceğini tahmin ediyordu. Oysa Carol susuyordu, Therese tedirgin bir şekilde karşıda duran müzik kutusunun üzerindeki şarkı listesine baktı. Bir keresinde birinin ona ihtiraslı bir ağzı olduğunu söylediği aklına geldi, ama kimin söylediğini anımsayamadı.

Carol, "Bazen belirli bir zaman ister," dedi. "İnsanlara ikinci bir şans tanımak gerektiğine inanmıyor musun?"

"Ama – neden? Zevk almıyorum. Üstelik onu sevmiyorum."

"Bu sorunu çözersen belki de onu sevebileceğini düşünmüyor musun?"

"İnsanlar yatma meselesini çözünce mi âşık oluyorlar?"

Carol barın arkasındaki duvara asılı geyik kafasına baktı. Gülümseyerek, "Hayır," dedi. "Richard'ın beğendiğin yanları nedir?"

"Yani, belirli bir–" Therese içtenliği var deyip demekte kararsızdı. Richard'ın ressam olma amacında samimi olmadığını hissediyordu. "Davranış biçiminden hoşlanıyorum – erkeklerin çoğundan daha düşünceli. Bana, ilişkiyi belirli bir noktaya kadar sürdürebileceği ya da sürdüremeyeceği küçük bir kız gibi değil, yetişkin biri gibi davranıyor. Ailesinden de hoşlanıyorum – bir ailesi olmasından."

"Bir sürü insanın ailesi var."

Therese yine kendini zorladı. "Esnek bir insan. Değişebiliyor. Bir bakışta doktor ya da sigortacı etiketini yapıştırabileceğiniz erkeklere benzemiyor."

"Bence sen onu, benim evlendikten aylar sonra Harge'ı tanıdığımdan daha iyi tanıyorsun. En azından çevremde gördüklerime bakarak insan yirmisine gelince evlenir diye evlenmek gibi benim yaptığım yanlışı yapmayacaksın."

"Yani âşık değil miydin?"

"Âşıktım, hem de deliler gibi. Harge da öyle. O, insanın yaşamını bir hafta içinde dürüp büküp cebine koyabilen erkeklerdendi. Sen hiç âşık oldun mu Therese?"

Therese birdenbire ortaya çıkan, yalan ve suçluluk dolu sözcük ağzından çıkana kadar bekledi. "Hayır."

"Ama âşık olmak istiyorsun."

Carol gülümsüyordu.

"Harge hâlâ âşık mı sana?"

Carol sabırsız bir tavırla kucağına baktı, Therese acaba dobra dobra konuşmamdan mı rahatsız oldu diye düşündü, ama Carol konuştuğunda sesi az öncekinden farksızdı. "Ben bile bilmiyorum. Bir bakıma duygusal açıdan her zaman olduğu gibi. Bütün mesele şimdi onun gerçekten nasıl biri olduğunu anlamış olmam. Hayatında âşık olduğu tek kadının ben olduğumu söyledi. Doğru söylediğini sanıyorum, ama ilk birkaç aydan sonra bana âşık olduğunu –yani kelimenin tam anlamıyla âşık olduğunu– sanmıyorum. Başka kimseyle ilişkisi olmadı, orası doğru. Eğer olsaydı belki daha insancıl olabilirdi. O zaman anlayışla karşılayıp bağışlayabilirdim."

"Rindy'yi sever mi?"

"Taparcasına sever." Carol gülümseyerek ona baktı. "Eğer âşık olduğu tek bir kişi varsa, o da Rindy'dir."

"Rindy nasıl bir isim?"

"Nerinda. Harge koydu onun adını. Oğlan olsun istiyordu, ama kızı olunca daha çok sevindi sanıyorum. Ben de kız istiyordum. İki ya da üç çocuk istiyordum."

"Ve – Harge istemedi mi?"

"Ben istemedim." Carol tekrar baktı Therese'e. "Noel arifesinde konuşulacak şey mi bu?" diyerek sigarasına davrandı, sonra Therese'in uzattığı Philip Morris'i aldı.

Therese, "Senin hakkında her şeyi bilmek istiyorum," dedi.

"Rindy'ye rağmen evliliğimizin yürümeyeceğinden korktuğum için başka çocuk istemedim. Demek âşık olmak istiyorsun? Herhalde yakında olursun, âşık olunca da keyfini çıkarmaya bak, sonraki yıllarda bunu yapabilmek daha zor."

"Birini sevmek mi?"

"Âşık olmak. Ya da sevişme arzusu duyabilmek bile zor. Bence hepimizdeki cinsellik, sandığımızdan, özellikle de erkeklerin inanmak istediğinden çok daha ağır,

çok daha güçsüz ilerleyen bir olgu. Genellikle ilk aşk maceraları bu konudaki merakı gidermekten başka bir şey değildir, sonra da insan bir şeyleri bulma arayışında aynı hareketleri yineleyip durur – neyi bulmak peşindedir?"

Therese, "Neyi?" diye sordu.

"Bunu tanımlayacak bir sözcük var mı? Bir arkadaş, bir yoldaş ya da sadece bir şeyleri paylaştığın biri. Sözcükler neye yarar ki? İnsanlar çoğunlukla başka kanallardan daha kolay ulaşabilecekleri şeyleri cinsellik yoluyla arıyorlar demek istiyorum."

Therese, Carol'ın merak gidermekle ilgili sözlerinin doğru olduğunu biliyordu. "Başka hangi kanallar var?" diye sordu.

Carol ona baktı. "Bence bunu herkesin kendisi bulmalı. Acaba burada içki içebilir miyim?"

Ama restoranda sadece bira ve şarap vardı, o yüzden kalktılar. New York'a dönüş yolunda Carol içki içmek için hiçbir yerde durmadı. Therese'e doğruca kendi evine gitmeyi mi yoksa bir süre onun evinde oturmayı mı istediğini sordu. Therese, Carol'ın evine gitmek istediğini söyledi. Bu akşam gitmeye söz verdiği Kelly'lerin şarap ve meyveli pasta davetini hatırladı, ama gitmezse alınmayacaklarını düşündü.

Carol birden, "Seni ne kadar tatsız zaman geçirmek zorunda bırakıyorum," dedi. "Önce pazar günü, şimdi de bu. Bu akşam bulabileceğin en iyi arkadaş değildim herhalde. Ne yapmak istersin? Bu gece ışık gösterisi yapılacak ve Noel şarkıları söylenecek olan Newark'taki bir lokantaya gitmek ister misin? Gece kulübü değil. Orada güzel bir yemek de yeriz."

"Ben, şahsen bir yere gitmek istemiyorum."

"Bütün gün o lanet olasıca mağazadaydın ve kurtuluşunu kutlamak için de hiçbir şey yapmadık."

Therese, "Sadece burada, senin yanında olmak istiyorum," dedi ve sesindeki duygularını açıklayan tonu fark ederek gülümsedi.

Carol ona bakmadan başını iki yana salladı. "Çocuk, çocuk nerelerde dolanıyorsun – böyle tek başına?" dedi.

Bir an sonra New Jersey Otoyolu'nda giderlerken Carol, "Ne yapacağımızı buldum," diyerek arabayı yolun kenarındaki çakıl döşeli şeride çekip durdu. "Hadi, gel benimle," dedi.

Yolun kıyısındaki tepeleme Noel ağaçları dolu seyyar bir tezgâhın önündeydiler. Carol ona bir ağaç seçmesini söyledi, ne çok büyük ne de çok ufak. Ağacı arka koltuğa koydular, Therese de kucağı çam dalları ve çobanpüsküllleriyle dolu olarak ön koltuğa, Carol'ın yanına oturdu. Yüzünü dallara bastırıp yaban ormanını ve Noel'le bağlantılı ne varsa –ağaç süslerini, armağanları, karı, Noel şarkılarını, bayramı– çağrıştıran koyu yeşil, keskin kokularını, duru tatlarını içine çekti. Bu, mağazayla işinin bitmesi ve şu anda Carol'ın yanında olması demekti. Bu motorun hırıltısı ve parmaklarıyla dokunamadığı çam dallarının iğneleri demekti. Therese, mutluyum diye düşündü, mutluyum.

Eve girer girmez Carol, "Hemen ağacı kuralım," dedi.

Salondaki radyoyu açtı, ikisine de içki hazırladı. Radyoda Noel şarkıları çalıyor, sanki büyük bir kilisenin içindeymişler gibi uzaktan uzağa çan sesleri geliyordu. Carol, ağacın dibine kar havası vermek için beyaz pamuklu bir battaniye getirdi, Therese de o kar parlasın diye üzerine şeker serpti. Sonra altın rengi bir kurdeleden ince uzun bir melek figürü kesip ağacın tepesine taktı ve krepon kâğıdını katlayıp el ele tutuşmuş bir dizi melek figürü keserek ağacın dallarına doladı.

Carol şöminenin yanında durduğu yerden ağacı in-

celeyerek, "Sen bu işi bayağı beceriyorsun," dedi. "Harika oldu. Armağanlar dışında her şey tamam."

Carol'ın hediyesi, kanepede Therese'in paltosunun yanında duruyordu. Ne var ki, hazırladığı kart evde kalmıştı ve Therese de o kart olmadan armağanı vermek istemiyordu. Ağaca baktı. "Başka ne gerekiyor?" diye sordu.

"Hiçbir şey. Saatin kaç olduğunu biliyor musun?"

Radyo programı bitmişti. Therese şöminenin üzerindeki saate baktı. Biri geçmişti. "Noel başladı," dedi.

"Sen en iyisi gece burada kal."

"Olur."

"Yarın ne işin var?"

"Hiç işim yok."

Carol radyonun üstünde duran içkisini aldı. "Richard'ı görmen gerekmiyor mu?"

Therese öğlen saat on ikide Richard'la buluşmak zorundaydı. Bütün günü onların evinde geçireceklerdi. Ama bir bahane uydurabilirdi. "Hayır," dedi. "Belki buluşabiliriz demiştim. Önemli değil."

"Sabah erkenden götürebilirim seni."

"Senin işin var mı yarın?"

Carol içkisinin son yudumunu da içti. "Evet," dedi.

Therese yaptığı dağınıklığı, krepon kâğıdı parçalarıyla kurdele kırpıntılarını toplamaya başladı. Bir işi bitirdikten sonra ortalığı temizlemekten hoşlanmazdı.

Carol, "Şu arkadaşın Richard, yanında işlerini görecek bir kadın olmadan yapamayan erkeklerden biri gibi görünüyor. Evlense de evlenmese de," dedi. "Öyle biri değil mi?"

Therese tedirginleşerek şimdi Richard'dan söz etmenin sırası mı diye düşündü. Carol'ın Richard'ı beğendiğini hissetti –eğer öyleyse bu kendisinin hatasıydı– belli belirsiz, ama iğne gibi sivri bir kıskançlık sızısı duydu.

"Aslında bu tip erkeği, yalnız yaşayan ya da yalnız

yaşadığını sanan ve sonunda kadınlarla ilişkilerinde en büyük aptallıkları yapan erkeklere yeğlerim."

Therese, Carol'ın sehpada duran sigara paketine baktı. Bu konuda söyleyecek hiçbir şeyi yoktu. Çam dallarının keskin kokusu arasından Carol'ın parfümünün kokusunu incecik bir ipek ibrişim gibi seçiyor ve o kokuyu izlemek, kollarını Carol'a dolamak istiyordu.

"Bunun insanların evli olmasıyla ilgisi yok, öyle değil mi?"

Therese, "Ne?" diyerek Carol'a baktı ve onun hafifçe gülümsediğini gördü.

"Harge bir kadının hayatına girmesine izin vermeyen erkeklerdendir. Öte yandan senin arkadaşın Richard da hiç evlenmeyebilir. Ama evlenmek istediğini düşünmekten hoşlanır." Carol, Therese'i tepeden tırnağa süzdü. "Yanlış kızlarla evlenmek," diye ekledi. "Sen dans eder misin Therese? Dans etmeyi sever misin?"

Carol birden son derece mesafeli ve sert göründü, Therese ağlayacak gibiydi. "Hayır," dedi. Carol'a, Richard' dan hiç söz etmemesi gerektiğini düşünüyordu, ama artık iş işten geçmişti.

"Yoruldun. Hadi yatağa gel."

Carol kızı pazar günü Harge'ın girdiği odaya götürdü, ikiz yataklardan birinin örtüsünü açtı. Therese buranın Harge'ın odası olduğunu tahmin etti. Çocuk odasına benzer bir yanı yoktu. Harge'ın bu odadan çıkardığı Rindy'nin eşyalarını düşündü, Harge'ın önce Carol'la paylaştığı odadan çıktığını, sonra Rindy'nin eşyalarını buraya taşıyıp kendini ve Rindy'yi Carol'dan uzak tuttuğunu tahmin etti.

Carol yatağın ayakucuna bir pijama koydu. Kapının ağzında durup, "Hadi, iyi geceler," dedi. "Mutlu Noeller. Noel için ne istersin?"

Therese birden gülümsedi. "Hiçbir şey istemem."

O gece rüyasında, kapkara bir ormanın içinden, kıvrak çığlıkları gibi kıvrılıp kızıl yaylar çizerek hızla geçen kuşlar, flamingo benzeri uzun bacaklı, parlak kırmızı renkli kuşlar gördü. Sonra gözleri açıldı ve o sesi, kıvrılarak yükselen ve sonunda uzayarak alçalan hafif ıslığı ve onun gerisindeki daha zayıf kuş cıvıltılarını gerçekten duydu. Pencere parlak griydi. Islık sesi pencerenin altında yeniden başladı, Therese yataktan kalktı. Araba yolunda uzun, üstü açık bir otomobil vardı, bir kadın arabanın içinde ayağa kalkmış ıslık çalıyordu. Therese bir rüyaya, renksiz, kenarları hayal meyal belli olan bir görüntüye bakıyordu sanki.

Sonra üçü de aynı odadaymışlar gibi net bir tonda Carol'ın fısıltısını duydu. "Yatmaya mı hazırlanıyorsun yoksa yeni mi kalktın?"

Arabanın koltuğu üzerinde ayakta dikilen kadın aynı hafif fısıltıyla, "İkisi de," dedi. Therese kadının sözcüklerindeki bastırılmış kahkaha titreşimini algıladı ve o anda hoşlandı ondan. Kadın, "Arabayla dolaşalım mı?" diye sordu. Therese'in ancak şimdi görmeye başladığı bir tebessümle Carol'ın penceresine bakıyordu.

Carol, "Seni gidi sersem," diye fısıldadı.

"Yalnız mısın?"

"Hayır."

"Ya."

"Sakıncası yok. İçeri gelmek ister misin?"

Therese gidip odasının kapısını açtı. Carol da tam o sırada sabahlığının kuşağını bağlayarak koridora çıkıyordu.

Carol, "Seni uyandırdığım için kusuruma bakma," dedi. "Hadi, git yat."

"Fark etmez. Ben de aşağıya gelebilir miyim?"

"Tabii, hiç sorulur mu?" diye gülümsedi Carol. "Dolaptan bir sabahlık al."

Therese bir ropdöşambr aldı, belki de Harge'ındır diye tahmin ederek aşağıya indi.

Kadın, "Noel ağacını kim yaptı?" diye soruyordu.

Salondaydılar.

Carol, "O yaptı," diyerek Therese'e döndü. "Bu Abby. Abby Gerhard, Therese Belivet."

Abby, "Merhaba," dedi.

"Merhaba." Therese, kadının Abby olmasını çok istemişti. Kadın şimdi onu, Therese'in az önce arabadayken gördüğü o cıvıltılı, daha çok sevinçli ifadeyle süzüyordu.

"Harika bir ağaç yapmışsın."

Carol, "Artık hepiniz fısıldaşmaktan vazgeçer misiniz lütfen?"

Abby ellerini ovuşturarak Carol'ın peşinden mutfağa gitti. "Kahven var mı Carol?"

Therese mutfak masasının yanında durmuş onları seyrediyordu, Abby artık onunla ilgilenmeyi bırakıp mantosunu çıkararak Carol'ın kahve pişirmesine yardım etmeye başladığı için kız da rahatladı. Abby'nin triko tayyörünün altında beli ve kalçaları önden de arkadan da çıkıntı yapmadan tam bir silindir gibi görünüyordu. Therese kadının ellerinin oldukça hantal olduğunu fark etti, ayakları da Carol'ınkiler gibi zarif değildi. Carol'dan daha büyük duruyordu, alnında boydan boya iki çizgi vardı, güldüğü zaman bu çizgiler iyice derinleşiyor, yay biçimindeki kaşları da yukarıya kalkıyordu. Abby'yle Carol bir yandan kahveyi hazırlayıp portakal suyu sıkarken bir yandan da gülüşüyor, kısacık cümlelerle havadan sudan ya da izlenmeyi gerektirmeyecek önemsiz konulardan konuşuyorlardı.

Önemli tek söz, Abby'nin, "Eh," –portakal suyu bardağında kalmış çekirdeği çıkarıp parmağını elbisesine silerken– "bizim Harge ne âlemde?" demesiydi.

Carol, "Her zamanki gibi," dedi. Buzdolabında bir şey arıyor ve etrafa bakınıyordu. Therese, Abby'nin sonraki cümlesini duyamadı, belki de sadece Carol'ın anlayabildiği o kesik kesik cümlelerden biriydi, ama Carol'ın birden doğrulup kahkahayı patlatmasına neden oldu, o keskin kahkaha kadının yüz ifadesini değiştiriverdi, Therese de Carol'ı Abby'nin yaptığı gibi güldüremediği için biraz imrenmeyle karışık kıskançlık duydu.

Carol, "Bunu Harge'a anlatacağım," dedi. "Söylemezsem çatlarım."

Söz konusu olan, ceket cebine dikilmek üzere Harge'a armağan edilecek bir izci armasıydı.

Abby, Therese'e bakıp o da bu espriye katılsın gibilerden gülümseyerek, "Ama nereden geldiğini söylemeyi de unutma," dedi. Mutfağın köşesindeki girintiye yerleştirilmiş masaya otururlarken Therese'e, "Nerelisin?" diye sordu.

Carol onun yerine cevap verip, "New York'tan," dedi; Therese, Abby'nin aman ne kadar ilginç ya da ona benzer saçma bir şey söyleyeceğini tahmin ettiyse de kadın sustu ve bir sonraki ipucunu Therese'in vermesini beklercesine gülümseyerek ona baktı.

Kahvaltı hazırlamak için güya onca çabalamalarına karşın, sofrada portakal suyu, kahve ve kimsenin el sürmediği tereyağsız kızarmış ekmekten başka bir şey yoktu. Abby daha hiçbir şeye dokunmadan önce sigarasını yaktı.

Therese'e de, "Sigara içecek yaşa geldin mi?" diye sorarak kırmızı Craven A paketini uzattı.

Carol, elindeki kaşığı bıraktı, Therese'in daha önce görmediği bir mahcubiyet içinde, "Bu da ne demek oluyor Abby?" dedi.

Therese, "Teşekkür ederim, bir tane içeyim," diyerek bir sigara aldı.

Abby dirseklerini masaya dayadı. "Ne demek oluyor da, ne demek Carol?" dedi.

Carol, "Sen galiba biraz gerginsin," dedi.

"Saatlerce açık havada araba kullandığım için olabilir mi? New Rochelle'den saat ikide çıktım, eve geldim, senin notunu aldım ve işte buradayım."

Therese onun boş vakitten yana sıkıntısı olmadığını, bütün gün aklına esenden başka bir şey yapmadığını tahmin etti.

Abby, "Evet?" dedi.

Carol, "Evet – ilk raundu kazanamadım," diye karşılık verdi.

Abby hiç şaşırma belirtisi göstermeden sigarasından bir nefes çekti. "Ne kadar süre verildi?"

"Üç ay."

"Ne zamandan itibaren?"

"Şu andan itibaren. Aslında dün akşamdan itibaren." Carol önce Therese'e, sonra kendi kahve fincanına baktı. Therese, kendisi oradayken Carol'ın lafı uzatmak istemediğini anladı.

Abby, "Kesin kararlaştırıldı mı?" diye sordu.

Carol, sesinde omuz silken bir kayıtsızlık tonuyla, "Galiba öyle," dedi. "Sen bu gece ne yapıyorsun? Geç saatte yani."

"Erken saatte de bir şey yapmıyorum. Bugün yemek saat ikide."

"Öyleyse bir ara telefon et bana."

"Tamam."

Carol elindeki portakal suyu bardağına bakıyor, gözlerini hiç kaldırmıyordu; Therese onun ağzının kenarında bir hüzün ifadesi sezdi, bilgelikten gelen bir hüzün değil, yenilginin hüznüydü bu.

Abby, "Seyahate çıkmak istiyorum," dedi. "Buradan uzaklara bir yere." Sonra Therese'in katılması olanaksız

olan bir şeye onu da katmak istercesine yine o ışıltılı, kayıtsız, dostça bakışını kıza çevirdi; o sırada Therese de Carol'ın seyahate gidip kendinden uzaklaşacağı düşüncesiyle kaskatı kesilmişti.

Carol, "Ben pek o havada değilim," dedi, ama Therese yine de bu sözde bir olasılık tınısı sezdi. Abby biraz kıpırdanıp çevresine bakındı. "Burası sabahları kömür madeni kadar kasvetli oluyor, öyle değil mi?"

Therese hafifçe gülümsedi. Güneş pencere pervazına sarı ışınlar göndermeye başlarken ve çam ağacı da orada dururken kömür madeni ha?

Abby'nin sigaralarından birini yakan Carol, kadına sevecen gözlerle bakıyordu. Therese söyledikleri ya da yaptıkları bir şeyle şaşırtamayacak, yanlış anlaşılmayacak kadar iyi tanıyorlar birbirlerini diye düşündü.

Carol, "Parti güzel miydi?" dedi. Abby kayıtsız bir tavırla, "Ehhh," dedi, "Bob Haversham diye birini tanıyor musun?"

"Hayır."

"Bu gece oradaydı. Onunla daha önce New York'ta tanışmıştım. İşin matrağı, Rattner ve Aird Şirketi'nin borsa bölümünde çalışmaya başlayacağını söyledi."

"Sahi mi?"

"Patronlardan birini tanıdığımı söylemedim adama."

Bir saniye sonra Carol, "Saat kaç?" diye sordu.

Abby, altın plakalardan oluşmuş bir piramidin ortasına gömülü kol saatine baktı. "Yedi buçuk. Takriben. Bir şey mi vardı?"

"Biraz daha uyumak ister misin Therese?"

"Hayır. İyiyim."

Carol, "Ne zaman gitmen gerekiyorsa, seni arabayla götürürüm," dedi.

Ama sonunda Therese'i saat on civarında şehre götüren Abby oldu, kendisinin de oralarda işi olduğunu ve

onu memnuniyetle götüreceğini söyledi. Otoyolda hızlanmaya başlayınca Therese, Abby'nin de soğuk havayı sevdiğini anladı. Aralık ayında kim üstü açık arabayla yola çıkardı?

Abby sesini duyurmak için bağırarak, "Carol'la nerede tanıştın?" diye sordu.

Therese, tam olarak değil, ama neredeyse Abby'ye gerçeği söyleyebileceğini hissetti. O da bağırarak cevap verdi. "Bir mağazada."

"Ya?" Abby arabayı dikkatsizce kullanıyor, virajlarda savuruyor, en olmadık yerde hız yapıyordu. "Ondan hoşlanıyor musun?"

"Tabii!" Bu da sorulacak soru muydu? Tanrı'ya inanıyor musun gibi bir soruydu.

Sokağa saptıklarında Therese, Abby'ye evini gösterdi. "Bana bir iyilik yapar mısın?" dedi. "Bir dakika bekleyebilir misin? Carol'a götürmen için bir şey vereceğim sana."

Abby, "Beklerim tabii," dedi.

Therese yukarıya koşup hazırladığı kartı aldı ve Carol'a verilecek armağanın kurdelesinin altına sıkıştırdı. Paketi Abby'ye götürdü.

"Bu gece onu göreceksin, değil mi?"

Abby evet gibilerden yavaşça başını salladı; Therese, Abby'nin kara gözlerinde belli belirsiz bir meydan okuma sezdi, çünkü kendisi Carol'ı görecek, Therese ise göremeyecekti ve bu konuda elinden ne gelirdi?

"Beni getirdiğin için teşekkür ederim."

Abby gülümsedi. "Seni başka bir yere götürmemi istemediğinden emin misin?"

"Hayır, teşekkür ederim." Therese de gülümsedi, çünkü Brooklyn Heights dese, Abby'nin onu oraya bile seve seve götüreceğini biliyordu.

Binanın önündeki basamakları çıkıp posta kutusunu

açtı. Kutuda iki-üç mektup ve Noel kartları vardı, kartların biri Frankenberg Mağazası'ndan gelmişti. Yeniden sokağa göz attığında, krem rengi büyük araba gitmişti, rüyasındaki kuşlar gibi arabayı da hayal etmişti sanki.

8

Richard, "Şimdi bir dilek dile," dedi.

Therese dilek tuttu. Carol'ın yanında olmayı diledi.

Richard'ın elleri Therese'in kollarının üzerindeydi. Antrenin tavanından sarkan boncuklu bir hilale ya da yarım denizyıldızına benzeyen bir şeyin altında duruyorlardı. Çok çirkin bir nesneydi, ama Semco ailesi buna neredeyse sihirli güçler atfedip özel günlerde tavana asardı. Richard'ın büyükbabası Rusya'dan getirmişti.

"Ne dilek tuttun?" Richard sahiplenen bir tavırla gülümsedi kıza. Burası onun eviydi ve kapı açık, salon da kalabalık olmasına karşın az önce öpmüştü onu.

Therese, "Tutulan dilek söylenmez," dedi.

"Rusya'da söylenir."

"İyi de, ben Rusya'da değilim."

Birden radyonun sesi yükseldi, bir Noel ilahisi okunuyordu. Therese kadehinin dibindeki pembe renkli yumurtalı likörünü içip bitirdi.

"Senin odana çıkmak istiyorum," dedi.

Richard onun elini tuttu, merdivenlerden çıkmaya başladılar.

"Ri-chard?"

Halası elinde sigara ağızlığıyla salonun kapısında durmuş Richard'a sesleniyordu.

Richard, Therese'in anlamadığı bir sözcük söyleyip halaya el salladı. Üst kattayken bile ev, aşağıda çalınan müzikle hiç ilgisi olmayan çılgın danslarla sarsılıyordu. Therese bir kadehin daha düştüğünü duydu ve pembe köpüklü içkinin yere yayılışı gözünün önüne geldi. Richard, ocak ayının ilk haftasında kutladıkları gerçek Rus Noel'inin yanında bu çılgınlığın lafı bile olamayacağını söyledi. Odasının kapısını kapatırken de Therese'e gülümsedi.

"Süveterimi beğendim," dedi.

Therese, "Beğendiğine sevindim," deyip kloş eteğini havada dalgalandırarak döndü, Richard'ın yatağının kenarına oturdu. Delikanlıya hediye ettiği Norveç modeli kalın süveter, hemen arkasında, kutusundaki kâğıdın içinde duruyordu. Richard da ona bir Doğu Hindistan mağazasından aldığı eteği hediye etmişti, yeşil ve dore çizgili, işlemeli, uzun bir etekti. Güzeldi, ama Therese onu nerede giyebileceğini kestiremiyordu.

Richard, "Doğru dürüst bir içkiye ne dersin? Aşağıdaki zımbırtı iğrenç," diyerek dolabından bir şişe viski çıkardı.

Therese, istemem gibilerden başını salladı, "Hayır, teşekkür ederim."

"Bu sana iyi gelir."

Therese yine başını sallayarak reddetti. Hemen hemen kare biçimindeki, yüksek tavanlı odaya, belli belirsiz gül desenli duvar kâğıdına, hafifçe sararmış beyaz patiska perdeli iki pencereye göz gezdirdi. Yeşil halının üzerinde, kapıdan biri çekmeceli yazı masasına, diğeri köşedeki masaya uzanan rengi hafifçe açılmış iki iz vardı. Çalışma masasının yanında duran fırça kutusu ve resim dosyası, Richard'ın resim yaptığını gösteren tek simgelerdi. Therese, tıpkı resim uğraşının beyninin de sadece bir köşesinde olması gibi diye aklından geçirdi ve

Richard'ın ressam olma fikrinden ne zaman vazgeçip kafasını bir başka şeye takacağını düşündü. Çoğu zaman olduğu gibi şimdi de Richard'ın kendisini başkalarının burun kıvırdığı heveslerine sıcak baktığı için mi, onun eleştirilerinden yararlandığı için mi sevdiğini merak ediyordu. Therese huzursuz bir tavırla ayağa kalkıp pencereye gitti. Bu odayı seviyordu –çünkü her zaman aynıydı ve her zaman aynı yerdeydi– ama bugün oradan fırlayıp gitmek geliyordu içinden. Üç hafta önce bu pencerenin önünde duran kişiden çok farklıydı şimdi. Bu sabah Carol'ın evinde uyanmıştı. Carol onun içinde yayılan, hatta bu evin içinde de yayılan bir sır, kendisinden başka kimseye görünmeyen bir ışık gibiydi.

Richard, "Bugün bir tuhafsın," dedi, bunu öylesine beklenmedik bir anda söyledi ki Therese'in bedeni ürkütücü bir titremeyle sarsıldı.

Therese, "Belki elbisem yüzünden sana öyle gelmiştir," dedi.

Tanrı bilir kaç yıllık olan ve New York'taki ilk günlerinden sonra hiç giymediği mavi tafta elbisesi vardı sırtında. Yeniden karyolanın kenarına oturdu ve elinde sek viski kadehiyle odanın ortasında dikilip mavi gözleriyle onu tepeden tırnağa süzen, bakışlarını yüzünden yüksek topuklu yeni siyah ayakkabılarına, sonra tekrar yüzüne çeviren Richard'a baktı.

"Terry." Richard onun ellerini tuttu, iki yanından yatağın üzerine bastırdı. Düzgün, ince dudaklar kızın dudaklarına yapıştı, dilinin ucu ve viskinin kokusu Therese'in dudaklarının arasına süzüldü. Richard'ın tok sesi, "Bir meleksin sen," dedi ve Therese, Carol'ın da aynı cümleyi söylediğini aklından geçirdi.

Richard'ın küçük kadehini yerden alıp viski şişesiyle birlikte dolaba kaldırışını seyretti. Birden kendisinin Richard'dan, aşağıdakilerin hepsinden çok üstün oldu-

ğunu hissetti. Hepsinden daha mutluydu. Mutluluk bir bakıma uçmaya benziyor, diye düşündü, tıpkı uçurtma gibi. Bütün mesele uçurtmanın ipini ne kadar salacağına bağlıydı...

Richard, "Güzel mi?" diye sordu.

Therese oturduğu yerde doğruldu. "Çok güzel!"

"Dün gece bitirdim. Hava güzel olursa parka gidip uçururuz diye düşündüm." Richard el becerisiyle övünen bir çocuk gibi sırıtıyordu. "Esas, arkasına bak."

Dikdörtgen biçiminde, kalkan gibi hafifçe içe doğru kavisli, Rus tarzı uçurtmanın ince çıtalı çevresi çentikliydi ve köşeleri iple bağlanmıştı. Richard ön tarafa kıvrımlı kubbeleri olan bir katedral, arkasına da kızıl bir gökyüzü resmi yapmıştı.

Therese, "Hadi gidip uçuralım," dedi.

Uçurtmayı aşağı indirdiler. Onları gören antreye doluştu, amcalar, dayılar, halalar, teyzeler, kuzenler iğne atacak yer bırakmayınca Richard uçurtmayı havaya kaldırarak tutmak zorunda kaldı. O gürültü Therese'in sinirine dokunuyordu, ama Richard'ın hoşuna gidiyordu.

Teyzelerden biri, yağ bağlamış midesi saten giysisinin altında ikinci bir göğüs gibi duran bir kadın, "Şampanyayı bekleyin Richard!" diye seslendi.

Richard, "Kalamayız," dedikten sonra Rusça bir şeyler söyledi ve Therese, Richard'ı ailesinin yanında gördüğü çoğu zaman kapıldığı duyguyla bu işte bir terslik olduğunu, Richard'ın aslında bu ailenin kapısına bırakılan bir öksüz olduğunu ve ailenin onu oğulları gibi büyüttüğünü düşündü. Ama Richard'dan daha uzun ve daha ince olmasına karşın, gözleri tıpatıp Richard'ın aynısı olan kardeşi Stephen kapının önünde duruyordu işte.

Richard'ın annesi cırtlak sesiyle gülerek, "Hangi dam?" diye sordu. "Bu dam mı?"

İçlerinden biri uçurtmayı damda mı uçuracaksınız

diye sormuş, evin damı üzerinde ayakta durulacak gibi düz olmadığından Richard'ın annesi kahkahadan kırılmıştı. Sonra köpek havlamaya başladı.

Richard'ın annesi parmağını uyaran bir tavırla sallayarak Therese'e seslendi. "Sana o elbiseyi dikeceğim! Ölçülerini biliyorum."

Salonda şarkı söyleyen onca insanın içinde mezurayla Therese'in ölçülerini almışlar, hatta erkeklerden bazıları da yardım etmeye kalkmıştı. Mrs. Semco kolunu Therese'in beline doladı, Therese de birden ona sarılıp yanaklarından öptü, dudakları kadının pudralı, yumuşak yanağına gömüldü; onu öptüğü bir saniye içinde, kadın kasılan koluyla beline sarılmayı bırakır bırakmaz o anda ona duyduğu gerçek sevecenliğin de hiç olmamışçasına yok olacağını biliyordu Therese.

Sonra Therese ve Richard özgür ve yalnız kaldılar, evin önündeki kaldırımda yürüdüler. Therese Noel'de aileyi ziyaret etmenin evli olsalar da bundan farklı olmayacağını düşündü. Richard ölünceye kadar her yıl Prospect Park'ta uçurtma uçurduğunu anlattığı büyükbabası gibi ihtiyarladığında bile uçurtma uçurmaya devam edecekti.

Metroya binip parka gittiler, daha önce on-on iki kez geldikleri ağaçsız tepeye çıktılar. Ağaçların bittiği noktadaki düz alanda futbol topuyla oynayan birkaç çocuk dışında park ıssız ve sessizdi. Fazla rüzgâr yoktu, Richard bu rüzgârın uçurtma uçurmaya elverişli olmadığını söyledi, gökyüzü de kar yağacakmış gibi bembeyazdı.

Richard yine başarısız olmanın hırsıyla homurdandı. Hızla koşarak uçurtmayı havalandırmaya uğraşıyordu.

Kollarını dizlerine dolayarak yerde oturan Therese, Richard'ın havada bir şey kaybetmiş de arıyormuş gibi başını kaldırıp dört bir yana çevirmesini izledi. Therese, "İşte esti!" deyip göğü işaret ederek ayağa kalktı.

"Evet, ama kalıcı değil."

Richard yine de uçurtmayı esintiye doğru havalandırdı, uçurtma uzun ipinin ucunda sallandı, sonra bir şey çarpmışçasına sarsılarak fırladı, kocaman bir kavis çizip başka bir yöne doğru yükselmeye başladı.

Therese, "Uçurtma kendi rüzgârını kendisi buldu," dedi.

"Evet, ama yavaş gidiyor."

"Ne kötümser adamsın! Ben tutabilir miyim?"

"Biraz daha yükselinceye kadar bekle."

Richard kollarını bir yandan öbür yana hızla çekerek uçurtmayı harekete geçirmeye çalıyordu, ama uçurtma o soğuk, durgun havada aynı noktada durmaya devam ediyordu. Katedralin altın kubbeleri, uçurtma uçamam diye kafasını sallıyormuş gibi bir sağa gidiyordu bir sola, uzun, hareketsiz kuyruğu da o reddedişi yinelercesine aptalca iki yana gidip geliyordu.

Richard, "Ancak bu kadar yapabiliriz," dedi. "İp daha fazla zorlanmaya gelmez."

Therese gözlerini uçurtmadan alamıyordu. Sonra uçurtma yavaşladı ve bulut yüklü beyaz gökyüzüne yapıştırılmış bir katedral resmi gibi durdu. Therese, Carol'ın muhtemelen uçurtmalardan hoşlanmayacağını düşündü. Uçurtmalar onu eğlendirmezdi. Şöyle bir göz atıp saçmalık olduğunu söyler geçerdi.

"Tutmak ister misin?"

Richard ipin ucundaki tahta makarayı Therese'in eline tutuşturdu, kız da ayağa kalktı. Dün gece kendisi Carol'ın yanındayken Richard'ın uçurtmayı yaptığını, o yüzden ona telefon etmediğini, dolayısıyla da evde olmadığından haberi olmadığını düşündü. Eğer aramış olsaydı söylerdi. İlk yalan yaklaşıyordu.

Uçurtma birden gökte süzülmeyi bıraktı ve hızla uzaklaşmaya çalıştı. Therese, Richard'ın bakışları altında cesaret edebildiği kadar saldı ipi, çünkü uçurtma daha

henüz alçaktaydı. Sonra birden yine durdu, kıpırtısız kaldı.

Richard, "İpi birden çekip sars onu," dedi. "Yükseltmeye çalış."

Therese söyleneni yaptı. Uzun bir elastik şeritle oynamaya benziyordu bu. Ama ip artık o kadar uzun ve gevşekti ki, yapabildiği tek şey uçurtmayı havada silkelemekten öteye geçmiyordu. Therese ipe asıldı da asıldı. Sonra ipi Richard aldı, Therese kollarını iki yana salıverdi. Soluğu sıklaşmış, kollarındaki incecik kaslar titremeye başlamıştı. Yere oturdu. Uçurtmayla mücadelesini kaybetmişti. Uçurtma onun yaptırmak istediklerini yapmamıştı.

"Belki de ip fazla ağır gelmiştir," dedi. Yeni, yumuşak, beyaz ve kurtçuk gibi dolgun bir ipti.

"İp çok hafif. Bak şimdi. Bak gidiyor."

Uçurtma birden kendini toplamış ve kaçmak istiyormuş gibi kısa ataklarla yukarıya yükseliyordu.

Therese, "Biraz daha sal ipi," diye seslendi.

Ayağa kalktı. Uçurtmanın altından bir kuş uçtu. Therese, giderek küçülen, geri geri giden bir teknenin şişen yelkeni gibi öne arkaya silkinen dikdörtgene baktı. Uçurtmanın bir anlamı olduğunu, bu dakikada, özellikle de bu uçurtmanın bir simge olduğunu düşündü.

"Richard?"

"Efendim?"

Therese gözünün ucuyla sörf tahtasındaymış gibi ellerini öne uzatarak çömelen Richard'ı görüyordu. "Kaç kere âşık oldun?" diye sordu.

Richard kesik kesik ve boğuk bir kahkaha attı. "Senden önce hiç âşık olmadım."

"Evet, oldun. İki kere âşık olduğunu anlatmıştın bana."

Richard, aklı başka yerde olmanın patavatsızlığıyla, "Onları sayacak olursak, on iki tane daha saymak gerekir," dedi.

Uçurtma kavisler çizerek aşağı inmeye başlıyordu.

Therese sesinin tonunu değiştirmeden konuştu. "Hiç bir oğlana âşık oldun mu?"

Richard şaşırarak, "Oğlan mı?" diye yineledi.

"Evet."

Richard'ın kararlı ve kesin bir tavırla, "Hayır," demesine kadar belki beş saniye geçti.

Therese, en azından cevap verme zahmetine katlandı, diye düşündü. Âşık olsaydın ne yapardın diye sormak geçti aklından, ama o sorunun cevabı hiçbir şeye yaramazdı. Gözlerini uçurtmadan ayırmıyordu. İkisi de aynı uçurtmaya, ama kafalarında farklı düşüncelerle bakıyorlardı. "Bunu hiç duydun muydu?" diye sordu.

"Neyi duydum mu? O biçim insanları mı? Duydum tabii." Richard şimdi dimdik duruyor ve ipi tahta makaraya sekiz rakamı gibi çaprazlama geçirerek sarıyordu.

Richard, onu dinlediği için, Therese sözlerini dikkatle seçerek konuştu. "O biçim olan insanları kastetmiyorum. Bir anda, hiç beklenmedik biçimde birbirlerine âşık oluveren iki insanı kastediyorum. İki erkek ya da iki kız."

Richard'ın yüzünde sanki politikadan söz ediyorlarmış gibi bir ifade vardı. "Öyle birine hiç rastladım mı? Hayır."

Therese, o yeniden uçurtmayı yükseltmekle uğraşıncaya kadar bekledi. Sonra konuştu. "Bence bu herkesin başına gelebilir, öyle değil mi?"

Richard uçurtmanın ipini sarmaya devam etti. "Ama o tür şeyler öyle hop diye olmaz. Altında mutlaka başka bir neden vardır," dedi.

Therese de, "Evet," diye onun görüşünü paylaştı. Alttaki o nedenin ne olduğunu düşünmüştü. Hatırladığı kadarıyla "âşık olma"ya en yakın duygusu, okul otobüsünde giderken Montclair kasabasında gördüğü bir oğlan çocuğu için hissettikleriydi. Oğlanın dalgalı siyah saçları,

yakışıklı, ciddi ifadeli bir yüzü vardı, olsa olsa on iki yaşındaydı, Therese'ten büyüktü. Kısa bir süre boyunca onu her gün düşündüğünü anımsadı. Ama o hiç sayılmazdı, Carol'a hissettikleriyle uzak yakın ilgisi yoktu. Carol'a hissettikleri aşk mıydı, değil miydi? Bunu bile bilmeyişi ne saçmaydı. Birbirlerine âşık olan kızları duymuşluğu vardı, ne biçim insanlar olduklarını ve neye benzediklerini biliyordu. Ama ne kendisi benziyordu onlara ne de Carol. Yine de Carol'a beslediği duygular aşkla ilgili bütün sorulara cevap oluyor ve bütün tanımlara uyuyordu. Therese sorup sormaması gerektiğini düşünmeye fırsat bulamadan, "Ben öyle âşık olabilir miydim?" deyiverdi.

Richard, "Ne?" diye gülümsedi. "Bir kıza âşık olmak mı? Tabii ki hayır! Aman Tanrım, öyle birine âşık olmadın, değil mi?"

Therese tuhaf, kararsız bir sesle, "Hayır," dedi, ama Richard ses tonundaki tuhaflığı fark etmemiş gibiydi.

"Yeniden yükseliyor. Bak Terry."

Uçurtma giderek hızlanıp yükseliyor, ipin tahta makarası Richard'ın elinde hızla dönüyordu. Therese, her halükârda hiç olmadığı kadar mutlu olduğunu düşündü. Hem her şeyin adını koymaya çalışmanın ne gereği vardı?

"Hey!" diyen Richard, dünyadan uzaklara gitmek istercesine yerde çılgınca sıçrayan ip makarasının peşinden seğirtti. İpi sıkıca yakalayıp, "Tutmak ister misin?" dedi. "İnsanı gerçekten yukarı çekiyor."

Therese makarayı aldı. Üzerinde fazla ip kalmamıştı, zaten uçurtma da artık görünmüyordu. Kollarını iyice yukarıya kaldırınca, gergin ipin kendisini biraz havaya kaldırdığını hissetti, harikaydı, uçacak gibiydi; sanki uçurtma bütün gücünü toplasa onu gerçekten göğe çıkaracaktı.

Richard kollarını sallayarak, "İpi bırak!" diye bağırdı.

Ağzı açılmış, yanaklarına iki pembe leke oturmuştu. "Bırak ipi!"

"İp bitti."

"Keseceğim ipi."

Therese kulaklarına inanamadı, ama Richard'a bakınca onun elini paltosunun cebinden çakısını çıkarmaya çalıştığını gördü. "Yapma," dedi.

Richard gülerek koşa koşa geldi.

Therese yine, "Yapma!" dedi. "Delirdin mi sen?" Elleri yorulmuştu, ağrıyordu, yine de var gücüyle makaraya asılıyordu.

"İpi keselim. Böylesi daha eğlenceli!" Richard havaya baktığı için Therese'e sertçe çarptı.

Therese makarayı Richard'ın uzanamayacağı bir yere çekti; öfke ve şaşkınlıktan dili tutulmuştu. Bir an Richard'ın gerçekten aklını kaybetmiş olabileceği düşüncesiyle korktu, sonra arkaya doğru sendeledi, ipin gerginliği kalmamıştı, elindeki sadece boş makaraydı. "Sen delisin!" diye haykırdı. "Aklını kaçırmışsın!"

Richard başını boşluğa kaldırarak, "Altı üstü bir uçurtma!" diye güldü.

Therese çaresizlik içinde uçurtmayı, hatta boş ipi görmeye çalışıyordu. "Neden yaptın bunu?" Sesi ağlamaklıydı. "Öyle güzel bir uçurtmaydı ki!"

Richard, "Altı üstü bir uçurtma," diye yineledi. "Bir tane daha yaparım!"

9

Therese giyinmeye başladı sonra vazgeçti. Sırtında sabahlığıyla oturmuş, Phil'in daha önce getirdiği *Çisenti* oyununun metnini okuyordu, sayfalar kanepenin üzerine yayılmıştı. Carol Kırk Sekizinci Sokak'la Madison Bulvarı'nın köşesinde olduğunu söylemişti. Therese'in evine gelmesi on dakika alırdı. Odaya göz gezdirdi, aynada yüzüne baktı ve işi oluruna bırakmaya karar verdi.

Kül tablalarını musluğa götürüp yıkadı, oyun metnini toplayıp çalışma masasının üzerine koydu. Carol acaba yeni çantasını almış mıdır, diye merak etti. Dün gece Abby'yle beraberken New Jersey'de bir yerden telefon etmiş, çantayı çok beğendiğini, ama fazlasıyla büyük bir armağan olduğunu söylemişti. Therese, Carol'ın çantayı geri vermek istediğini anımsayıp gülümsedi. En azından çantayı beğenmişti.

Kapının zili üç kere kesik kesik çaldı.

Therese eğilip merdiven boşluğuna baktı ve Carol'ın bir şey taşıdığını gördü. Hemen aşağı koştu.

Carol gülümseyerek, "Boş," dedi. "Sana aldım."

Paketlenmiş bir bavuldu. Carol parmaklarını bavulun sapının altından çekti ve taşıma işini Therese'e bıraktı. Therese paketi odasındaki kanepenin üzerine koydu, kahverengi ambalaj kâğıdını dikkatle kesip açtı. Açık kahverengi deriden çok sade bir bavuldu.

Therese, "Müthiş güzel görünüyor!" dedi.

"Beğendin mi? Bavula ihtiyacın olup olmadığını bile bilmiyordum."

"Tabii, bayıldım." Tam istediği gibi bir bavuldu, başkası olamazdı. Adının baş harfleri T.M.B. altın rengi minik harflerle bavulun üstüne raptedilmişti. Carol'ın Noel akşamı göbek adını sorduğunu hatırladı.

"Şifreyi kodlayıp aç da içine bak, bakalım beğenecek misin?"

Therese bavulu açtı. "Kokusunu da sevdim," dedi.

"İşin mi vardı? Varsa, ben giderim."

"Hayır. Otur. Bir şey yaptığım yok – sadece bir oyun okuyordum."

"Ne oyunu?"

"Dekorlarını yapmam gereken bir oyun." Therese birden Carol'a tiyatro dekoratörlüğünden hiç söz etmediğini fark etti.

"Ne dekoru?"

Therese, "Evet – ben tiyatro dekorları yapıyorum," diyerek Carol'ın mantosunu aldı.

Carol şaşkınlık içinde gülümsedi. Usulca, "Ne diye bana söylemedin?" dedi. "Acaba şapkandan daha kaç tavşan çıkaracaksın?"

"Bu ilk gerçek işim olacak. Hem bir Broadway oyunu değil. Village'da sahnelenecek. Bir komedi. Daha sendikaya üye olmadım. Üye olabilmek için Broadway'de bir iş almayı beklemek zorundayım."

Carol ona sendikayı, bin beş yüz dolara alınan genç üyeliği ve iki bin dolarlık kıdemli üyeliği sordu. Bu kadar para biriktirip biriktirmediğini sordu.

"Hayır – sadece birkaç yüz biriktirebildim. Ama eğer bir işe girebilirsem, üyelik ücretini taksitle ödemeye izin veriyorlar."

Carol, Richard'ın çoğunlukla oturduğu dik arkalıklı

sandalyeye oturmuş, Therese'i seyrediyordu; Therese de onun yüz ifadesinden kadının gözünde birden önem kazandığını algılıyor, dekor tasarımı yaptığından ve aslında bir işi olduğundan neden şimdiye kadar söz etmediğini kestiremiyordu. Carol, "Peki," dedi, "bunun sonucunda bir Broadway işi alırsan paranın eksik kalan kısmını benden borç almayı düşünür müsün? Sadece bir iş kredisi olarak?"

"Teşekkür ederim. Ben–"

"Bunu senin için yapmak istiyorum. İnsan senin yaşındayken iki bin doları ödemek için sıkıntıya girmemeli."

"Teşekkürler. Ama Broadway işi almaya hazır olmam için daha birkaç yıl gerekiyor."

Carol başını kaldırdı, sigarasının dumanını ince bir dalga halinde üfledi. "Gerçekten belirli bir süre staj yapma şartı koşmazlar, değil mi?"

Therese gülümsedi. "Hayır. Tabii ki öyle bir şart yok. İçki ister misin? Bir şişe çavdar viskisi var."

"Ne güzel. Bir kadeh içerim Therese." Carol ayağa kalktı, Therese içkileri hazırlarken o da mutfak raflarına göz gezdirdi. "İyi yemek yapar mısın?" diye sordu.

"Evet. Hele yemeğe bir gelen varsa, daha da güzel hazırlarım. Çok güzel omlet yaparım. Sen omlet sever misin?"

Carol, "Hayır," diye kestirip attı, Therese güldü. "Yaptığın işleri bana gösterir misin?"

Therese dolaptan bir portfolyo çıkardı. Carol kanepeye oturup hepsini dikkatle inceledi; ama Therese onun sorularından ve yorumlarından tasarımlarını uygulanamayacak kadar tuhaf, hatta belki de yetersiz bulduğunu sezdi. Carol en çok duvardaki *Petruşka* maketini beğendiğini söyledi.

Therese, "Ama o da aynı şey," dedi. "Çizimlerin aynısı, sadece makete uygulanmış hali."

"Belki çizimlerden çıkaramadım. Ama hepsi de çok olumlu. En çok bu özelliklerini beğendim." Carol kadehini yerden aldı, kanepede arkasına yaslandı. "Görüyorsun ya, yanılmamışım, öyle değil mi?"

"Ne hakkında?"

"Senin hakkında."

Therese onun tam olarak neyi kastettiğini anlayamadı. Carol sigarasının dumanları arasından gülümsüyordu, bu da Therese'in kafasını karıştırdı. "Yanıldığını mı düşünüyordun?"

Carol, "Hayır," dedi. "Böyle bir daireye ne kadar kira ödemen gerekiyor?"

"Ayda elli dolar."

Carol dilini şaklattı. "Maaşından geriye pek bir şey kalmıyordur, değil mi?"

Therese portfolyaya eğilip kordonunu bağlamaya başladı. "Hayır. Ama yakında daha fazla kazanacağım. Üstelik hep burada yaşayacak değilim."

"Tabii ki yaşamayacaksın. Seyahat de edeceksin, hayalini kurduğun gibi gezeceksin. İtalya'da âşık olacağın bir ev göreceksin. Ya da belki Fransa'yı seversin. Veya California'yı. Yahut Arizona'yı."

Therese gülümsedi. İş seyahate gelince belki hiç parası olmayacaktı. "İnsanlar hep elde edemeyecekleri şeylere mi âşık olurlar?"

Carol da gülümsedi. "Hep," dedi. Parmaklarını saçlarının arasından geçirdi. "Galiba ne olursa olsun deyip seyahate çıkacağım."

"Ne kadar sürecek?"

"Bir ay kadar."

Therese portfolyoyu dolaba kaldırdı. "Ne zaman gideceksin?"

"Hemen. İşleri ayarlar ayarlamaz. Zaten ayarlanacak fazla bir şey de yok."

Therese ona döndü. Carol sigarasını kül tablasına bastırıyordu. Therese birbirlerini bir ay görmemenin Carol için hiç önemi olmadığını düşündü. "Neden Abby'yle bir yerlere gitmiyorsun?"

Carol başını kaldırıp ona baktı, sonra da tavana. "Her şeyden önce onun boş vakti olduğunu sanmıyorum."

Therese ona baktı. Abby'den söz etmekle pot kırmıştı. Ne var ki, Carol'ın yüzünden herhangi bir şey anlamak olanaksızdı.

Carol, "Seni sık sık görmeme izin vermekle çok iyi ediyorsun," dedi. "Anlarsın ya, bugünlerde her zaman gördüğüm insanları görmek istemiyorum. Elimde değil. Her şeyin çiftler halinde yapılması gerek."

Therese birden kadının ne kadar kırılgan, ilk yemek yedikleri günden ne kadar farklı olduğunu hissetti. Sonra Carol, sanki onun aklından geçenleri anlamışçasına ayağa kalktı; kolları birbirine sürtecek kadar yakınından geçerken Therese onun dik duran başında ve gülümseyişinde bir özgüven havası sezinledi.

"Neden bu gece bir şeyler yapmıyoruz?" dedi. "İstersen burada kalabilirsin, ben de oyunu okuyup bitiririm. Akşamı birlikte geçiririz."

Carol cevap vermedi. Kitap rafındaki çiçek saksısına bakıyordu. "Bu bitkilerin cinsi ne?"

"Bilmiyorum."

"Bilmiyor musun?"

Saksıdakilerin hepsi farklıydı, geçen yıl aldığından beri hiç büyümemiş olan, yaprakları etli bir kaktüs, minyatür palmiyeye benzeyen başka bir bitki ve hep aşağı eğildiği için bir çıtayla desteklenmesi gereken kırmızı bir şey daha vardı. "Sadece bitkiler."

Carol gülümseyerek döndü, "Sadece bitkiler," diye yineledi.

"Bu gece için ne diyorsun?"

"Tamam. Ama şimdi kalmayacağım. Saat daha üç. Altı civarında seni ararım." Carol çakmağını çantasına attı. Therese'in hediye ettiği çanta değildi. "Öğleden sonra biraz mobilya bakmak istiyorum."

"Mobilya mı? Mağazalarda mı?"

"Mağazalarda ya da Parke-Bernet'te. Mobilya bakmak bana iyi geliyor." Carol koltuğun üzerideki mantosunu almak için uzandı, Therese onun omzundan enli deri kemerine inen, oradan da bacağında devam eden uzun çizgiye baktı. O çizgi bir müzik akoru ya da bir balenin tamamı gibi güzeldi. Carol güzeldi ve Therese onun kendisini sevenlerle beraber yaşamak, güzelim bir evde gezinmek, güzel şehirlerde, arkasında bir fon gibi duracak upuzun ufuk çizgisi ve masmavi gökyüzü olan mavi kıyılarda dolaşmak olanağı varken günlerinin neden bu kadar boş olduğunu merak ediyordu.

Carol, "Hoşça kal," dedi ve bir taraftan mantosunu giyerken bir yandan da Therese'in beline sarıldı. Bu sadece bir an sürdü, Carol'ın onun beline sarılması şaşırtıcı ve kaygı veren bir hareketti, bir rahatlama mıydı ya da son mu yoksa başlangıç mıydı demeye kalmadan kapının zili pirinç bir levha yırtılıyormuş gibi kulaklarında çınladı. Carol gülümsedi. "Kim bu?" diye sordu.

Carol elini çekerken Therese onun başparmak tırnağının bileğine battığını hisseti. "Herhalde Richard'dır," dedi. Ondan başkası olamazdı, çünkü Therese onun zili uzun uzun çalışını tanıyordu.

"İyi. Onunla tanışmak istiyorum."

Therese düğmeye basarak bina kapısını açtı, sonra Richard'ın emin adımlarla sıçrayarak merdivenleri çıktığını duydu. Kapıyı açtı.

"Merhaba," dedi. "Düşündüm ki–"

Therese, "Richard, bu Mrs. Aird, bu da Richard Semco," diye tanıştırdı onları.

Carol, "Merhaba," dedi.

Richard neredeyse reverans yaparcasına eğilip başıyla selam verdi. Mavi gözlerini iri iri açarak, "Memnun oldum," diye karşılık verdi.

Birbirlerini süzdüler; Richard'ın elinde sanki kadına verecekmiş gibi duran kare biçimli bir kutu vardı, Carol da olduğu yerde dikiliyordu, ikisi de ne kalıyor ne de gidiyordu. Richard kutuyu sehpanın üzerine koydu.

"O kadar yakındaydım ki, bir uğrayayım," dedim. Therese, Richard'ın bu açıklamasının arkasında bilinçaltında buna hakkı olduğunu iddia eden bir tavır sezdi, tıpkı Carol'a sorgulayan bakışında da bir güvenmeyiş sezdiği gibi. "Annemin bir ahbabına armağan götürüyordum. Bu *lebkuchen*[1]." Başıyla kutuyu işaret edip barışçıl bir tavırla gülümsedi. "Tatmak isteyen var mı?"

Carol ve Therese öneriyi reddettiler. Carol çakısıyla paketi açan Richard'ı seyrediyordu. Therese, Carol, Richard'ın gülümseyişini beğendi, diye düşündü. Uzun boylu, dağınık sarı saçlı, geniş, sırım gibi omuzlu ve mokasenler içindeki kocaman komik ayaklı bu adamdan hoşlandı.

Therese, Carol'a, "Otur lütfen," dedi.

Carol, "Hayır, gidiyorum," diye karşılık verdi.

Richard, "Terry, kekin yarısını sana verip ben de gideceğim," dedi.

Therese, Carol'a baktı, Carol onun gergin haline gülümsedi ve kanepenin kenarına ilişti.

Richard, "Benim yüzümden acele etmenize gerek yok," diyerek kek paketini mutfak rafına götürdü.

Carol gülümseyerek, "Hayır, acele etmiyorum," dedi. "Sen ressamsın, değil mi Richard?"

"Evet." Dudağının kenarında kalan kek kremasını ağzına tıkıştırdı ve kendine güveni elden bırakamadı-

1. Zencefilli, pekmezli kek. (Ç.N.)

ğından dolayı güvenli bir edayla durup Carol'a baktı; Therese onun saklayacak hiçbir şeyi olmadığı için rahatça insanın gözünün içine bakabildiğini düşündü. "Siz de ressam mısınız?"

Carol yine gülümseyerek, "Hayır," dedi. "Ben hiçbir şey değilim."

"En zor iş de odur."

"Öyle mi? Sen iyi bir ressam mısın?"

"Olacağım. Olabilirim," diye istifini bozmadan cevap verdi Richard. "Biran var mı Terry? Ağzım dilim kurudu."

Therese buzdolabına gidip dolaptaki iki şişe birayı çıkardı. Richard, Carol'a bira isteyip istemediğini sordu. Carol istemedi. Sonra Richard kanepenin önünden geçti. Bavula ve ambalaj kâğıtlarına baktı, Therese onun bir şey söyleyeceğini sandı, ama Richard hiçbir şey demedi.

"Belki bu akşam sinemaya gideriz diye düşündüm Terry. Victoria'da oynayan film, görmek istiyorum. Gitmek ister misin?"

"Bu akşam olmaz. Mrs. Aird'e sözüm var."

"Ya." Richard, Carol'a baktı.

Carol sigarasını söndürüp ayağa kalktı. "Benim gitmem gerek," diye Therese'e gülümsedi. "Saat altı sularında ararım seni. Fikrini değiştirecek olursan da önemli değil. Hoşça kal Richard."

Richard, "Güle güle," dedi.

Carol merdivenlerden inerken Therese'e göz kırptı. "Uslu dur," dedi.

Therese odaya gelince Richard, "Bu bavul da nereden çıktı?" diye sordu.

"Hediye."

"Neler oluyor Terry?"

"Bir şey olduğu yok."

"Önemli bir şeyi mi böldüm? Kim o kadın?"

Therese, Carol'ın boş kadehini aldı. Kadehin kenarına biraz dudak doyası bulaşmıştı. "Mağazada tanıştığım bir kadın."

"Bu bavulu o mu verdi?"

"Evet."

"Epey pahalı bir hediye. O kadar zengin mi?"

Therese ona baktı. Richard'ın zenginlere, burjuvalara duyduğu nefret otomatik bir tepkiydi. "Zengin mi? Vizon mantoyu mu kastediyorsun? Bilmiyorum. Ona iyilik ettim. Mağazada kaybettiği bir şeyi buldum."

"Ya. Ne kaybetmişti? Bana hiç anlatmadın."

Therese, Carol'ın kadehini yıkadı, kuruladı, rafa kaldırdı. "Cüzdanını bankonun üzerinde unutmuştu, ben de alıp ona verdim, hepsi bu."

"Ya. Müthiş bir ödül bu." Richard kaşlarını çattı. "Ne var Terry? Hâlâ o aptal uçurtma için surat etmiyorsun, değil mi?"

Therese sabırsızca, "Tabii ki etmiyorum," dedi. Richard'ın gitmesini istiyordu. Ellerini ceplerine soktu, odanın öteki ucuna yürüdü, Carol'ın durduğu yerde durdu, saksıya baktı. "Phil bu sabah oyunu getirdi. Okumaya başladım."

"O yüzden mi endişelisin?"

"Endişeli olduğumu da nereden çıkardın?" diyerek olduğu yerde döndü Therese.

"Yine millerce uzak bir havadasın da ondan."

"Endişeli de değilim, millerce uzakta da değilim." Therese derin derin nefes aldı. "Çok tuhaf," dedi, "bazı tavırlarımın çok farkındasın, bazılarını ise hiç fark etmiyorsun."

Richard ona baktı, durumu kabullenmiş bir edayla omuz silkerek, "Tamam Terry," dedi. Sandalyeye oturdu, biranın geri kalanını bardağına koydu. "Bu akşam o kadınla buluşmak da neyin nesi?"

Therese rujunu sürerken dudakları bir tebessümle açıldı. Dolap kapağının içine takılı küçük rafta duran cımbıza baktı bir an. Sonra ruju rafa koydu. "Galiba kokteyl parti gibi bir şey. Noel nedeniyle bir şeylerin yararına yapılıyor. Bir lokantada," dedi.

"Hımm. Gitmek istiyor musun?"

"Gideceğimi söyledim."

Richard kaşlarını çatarak birasını bitirdi. "Peki ya sonra? Ben burada kalıp seni beklerken oyunu okurum, sonra bir şeyler atıştırıp sinemaya gideriz."

"Sonra oyunu bitirmem gerekiyor. Cumartesi günü taslağa başlayacağım, o zamana kadar kafamda bir şeyler geliştirmeliyim."

Richard ayağa kalktı, içini çekerek kayıtsızca, "Tamam," dedi.

Therese onun kanepenin önünde durup oyun metnine bakışını izledi. Richard eğildi, oyunun baş sayfasına ve oyuncu listesinin olduğu sayfaya göz attı. Saatine sonra da Therese'e baktı.

"Şimdi okusam olur mu?" diye sordu.

Therese'in, "Hadi oku, ne duruyorsun," deyişindeki sertliği Richard ya algılamadı ya da duymazdan geldi, çünkü elinde oyun metniyle kanepeye rahatça uzanıp okumaya başladı. Therese raftan bir paket kibrit aldı. Richard'ın o "millerce uzak" havayı, sadece kendisine yaklaşamadığını hissettiği zaman anladığını düşündü. Ve birden Richard'la yattığı geceler, herkesin sözünü ettiği yakınlaşmadan ne kadar uzak olduğu aklına geldi. Richard'ın bu uzaklığa aldırış etmediğini, çünkü onun için sadece fiziksel olarak aynı yatağı paylaşmalarının önemli olduğunu düşündü. Richard'ın kendini oyuna kaptırıp okuyuşuna, daha önce bin kere gördüğü gibi etli, sert parmaklarını bir tutam saçına dolayıp burnuna kadar uzatışına bakarak, bu tavrın onun yaşamındaki yerinin vazgeçilmez, ilişkile-

rinin kalıcı ve tartışılmaz olduğu inancından kaynaklandığını düşündü, çünkü yattığı ilk erkek oydu. Therese kibrit paketini rafa attı, paketin çarptığı bir şişe devrildi.

Richard doğruldu, biraz şaşırarak, "Ne oldu Terry?" diye sırıttı.

"Richard, biraz yalnız kalmak istiyorum – akşama kadar yalnız kalmak istiyorum. Gücenmezsin ya?"

Richard ayağa kalktı. Yüzündeki şaşkınlık ifadesi geçmemişti. "Hayır. Hiç gücenmem." Oyun metnini kanepenin üzerine attı. "Tamam Terry. Belki böylesi daha iyi. Belki bunu şimdi okuman gerekiyor – tek başına," derken kendini ikna etmeye çalışıyor gibiydi. Tekrar saatine baktı. "Belki aşağıya inip Sam ve Joan'a uğrarım."

Richard terden yapış yapış eliyle onun saçını okşayıp öpmek için eğilirken, Therese, kımıldamadan hatta Richard'ın gideceği birkaç saniyenin geçmesi dışında hiçbir şey düşünemeden orada öylece dikilmiş duruyordu. Sonra birden günler öncesinden aldığı, Richard'ın çok arayıp da bulamadığı Degas röprodüksiyonları kitabı aklına geldi. Masanın alt çekmecesinden kitabı çıkardı. "Bunu buldum," dedi. "Degas'nın kitabı."

"Harika. Teşekkürler." Richard kitabı iki eliyle aldı. Daha paketi açılmamıştı. "Nerede buldun?"

"Frankenberg Mağazası'nda. Onca yerde aradıktan sonra."

Richard, "Demek Frankenberg Mağazası'nda," diyerek gülümsedi. "Altı dolar, değil mi?"

"Hayır, hiç gerek yok."

Richard cüzdanını çıkardı. "Ama kitabı benim için aramanı ben rica etmiştim."

"Hayır, gerçekten gerek yok."

Richard itiraz etti, ama Therese parayı almadı. Bir dakika sonra Richard onu yarın beşte arayacağını söyleyerek gitti. Belki yarın gece bir şeyler yaparız, dedi.

Carol altıyı on geçe telefon etti. Çin Mahallesi'ne gitmek ister mi diye sordu. Therese, tabii isterim, dedi.

Carol, "St. Regis'te biriyle kokteyl içiyorum," dedi. "Gelip beni alır mısın? Büyük salonda değil, küçük salondayım. Dinle beni, oradan da beni götürmek istediğin o tiyatroya gideceğiz. Çaktın mı?"

"Hani Noel nedeniyle bir şeyin yararına düzenlenen kokteyl partiye gidiyorduk?"

Carol güldü. "Çabuk ol."

Therese uçarak gitti.

Carol'ın arkadaşı, yanında tasmalı bir boxer köpeği gezdiren, Stanley McVeigh adında, kırk yaşlarında, bıyıklı, uzun boylu, çok çekici bir adamdı. Therese oraya vardığında Carol da gitmeye hazır bekliyordu. Stanley onları dışarıya kadar geçirdi, bir taksiye bindirdi ve pencereden şoföre para verdi.

Therese, "Kim bu?" diye sordu.

"Eski bir dost. Harge'la ayrıldığımız için şimdi daha sık arıyor beni."

Therese ona baktı. Bu gece Carol'ın gözlerinin içi harika bir şekilde gülümsüyordu. "Ondan hoşlanıyor musun?"

Carol, "Eh işte," dedikten sonra sürücüye döndü. "Şoför bey, öteki adres yerine bizi Çin Mahallesi'ne götürür müsünüz?"

Yemek yerlerken yağmur başladı. Carol Çin Mahallesi'ne ne zaman gelse yağmur yağdığını söyledi. Ama sakıncası yoktu, çünkü bir dükkândan çıkıp bir diğerine giriyorlar, vitrinlere bakıyor, birtakım şeyler alıyorlardı. Therese Çin işinden çok İran işine benzeyen platform topuklu sandaletleri beğendi ve onları Carol'a almak istedi, ama Carol, Rindy'nin beğenmeyeceğini söyleyerek itiraz etti. Rindy basbayağı tutucuymuş, annesinin yazın soka-

ğa çorapsız çıkmasını bile istemezmiş, Carol da onun dediğini yapıyormuş. Aynı dükkânda parlak siyah kumaştan düz pantolon, dik yakalı ceketiyle Çin malı takım elbise de vardı; Carol, Rindy'ye onlardan aldı. O, paketin Rindy'ye götürülmesi işini hallederken Therese yine de o sandaletleri Carol'a aldı. Sandaletlere bakınca Carol'ın ayağının numarasını tam olarak kestirdi, Carol da her şeye rağmen Therese'in onları aldığına sevindi. Sonra o gürültülü patırtılı oyun sırasında salondakilerin uyuduğu Çin tiyatrosunda bir saat geçirdiler. Sonunda geç vakitte akşam yemeği için arp çalınan bir lokantaya gittiler. Çok güzel bir akşamdı, gerçekten harikulade bir akşamdı.

10

Çalışmaya başladıktan beş gün sonraki salı, Therese Kara Kedi Tiyatrosu'nun arkasındaki çıplak, tavansız odada oturmuş, dekor maketine bakacak olan yeni yönetmen Mr. Donohue'yu bekliyordu. Donohue dün sabah Cortes'in yerine yönetmen olarak gelmiş, Therese'in ilk maketini kaldırıp atmış, ayrıca oyunda ikinci kardeşi canlandıracak olan Phil McElroy'u da işten çıkarmıştı. Phil öfkeyle çıkıp gitmişti. Therese kendisinin de maketle birlikte kapı dışarı edilmediği için şanslı olduğunu düşündü, o yüzden Mr. Donohue'nun dediklerini harfi harfine yerine getirdi. Therese'in ilk maketindeki, salon sahnesini son perdede kolayca teras sahnesine dönüştürebilecek hareketli bölüm yeni makette yoktu. Mr. Donohue farklı, hatta basit olan her şeye kesinlikle karşıymış gibi görünüyordu. Bütün oyunu salonda oynatmaya karar verince, son perdedeki diyalogların çoğunu çıkarmak gerekmiş, o yüzden en zeki repliklerin bir bölümü atılmıştı. Therese'in yeni maketinde bir şömine, terasa açılan geniş camlı kapılar, ayrıca iki kapı, bir kanepe, birkaç koltuk ve bir kitaplık vardı. Dekor tamamlandığında kül tablasına kadar Sloan Şirketi'ndeki model evin salonuna tıpa tıp benzeyecekti.

Therese ayağa kalktı, gerindi, kapıdaki çiviye asılı fitilli kadife cekete uzandı. Oda ahır gibi soğuktu. Mr.

Donohue muhtemelen öğleden sonraya kadar gelmeyecekti, hatta Therese hatırlatmasa belki bugün hiç gelmezdi. Dekor konusunda aceleye gerek yoktu. Dekor prodüksiyonun en önemsiz meselesiymiş gibi davranılıyordu, yine de Therese dün gece geç saatlere kadar hevesle maketi yapmaya çalışmıştı.

Tekrar yan kulise gidip ayakta durmaya başladı. Tam akış provası için oyuncuların hepsi ellerinde tekstlerle sahnedeydi. Mr. Donohue oyunun temposunu oturtmak için yaptığını söyleyerek bütün oyunculara oyunu baştan sona oynatıyordu, ama bugün onlara tempo vermek yerine uyutuyormuş gibiydi. Baş erkek rolünü canlandıracak olan, uzun boylu, sarışın ve aşırı enerjik görünen Tom Harding dışında herkes uyuşuk gibiydi. Georgia Halloran sinüzit yüzünden dayanılmaz baş ağrısı çekiyor, her saat başı burun damlası damlatmak ve birkaç dakika sırtüstü yatmak için oyuna ara veriyordu. Kadın kahramanın babasını oynayan orta yaşlı Geoffrey Andrews, Donohue'den hazzetmediği için repliklerinin arasında homurdanıp duruyordu.

Mr. Donohue o sabah tam onuncu kez, "Hayır, hayır, hayır, hayır," diye oyunu durdurup herkesin elindeki metni aşağı indirerek şaşkın ve sinirli bir uysallıkla ona bakmasına neden oldu. "Tekrar yirmi sekizinci sayfadan başlayalım."

Therese onun orkestra yönetir gibi önündeki metne bakarak sırası gelen oyuncuyu konuşturmak için kollarını sallayışını, susturmak için de elini kaldırışını seyretti. Tom Harding ona göz kırpıp elini burnunun kemerinden ucuna kadar indirdi. Bir saniye sonra Therese, bölmenin arkasında çalıştığı odaya, kendini kulisteki kadar işe yaramaz hissetmediği yere döndü. Artık oyunu neredeyse ezbere biliyordu. Oyun Sheridan tarzı bir yanlışlıklar komedisiydi – iki kardeşten birinin âşık olduğu kızı etkilemek için

kardeşlerden biri efendi diğeri uşak kılığına giriyordu. Diyaloglar zekiceydi, oyunun tamamı da fena değildi, ama Donohue'nun istediği o sıradan, sıkıcı dekor berbattı – Threse kullanılacak renklerle belki bir şeyler katılabilir diye umuyordu.

Mr. Donohue on ikiyi biraz geçe içeriye geldi. Yüzündeki gergin, bezgin ifade hiç değişmeden Therese'in maketine baktı, yukarıya kaldırıp altından ve yanlarından baktı. "Evet, bu çok iyi," dedi. "Bunu çok beğendim. Önceki boş duvarlı tasarımın yanında bunun ne kadar iyi olduğunu görüyorsun, değil mi?"

Therese rahat bir nefes aldı. "Evet," dedi.

"Dekor oyuncuların ihtiyaçlarına göre gelişir. Bu yaptığınız bir bale dekoru değil Miss Belivet."

Therese başını sallayarak makete bakıp nasıl daha iyi, nasıl daha işlevsel olduğunu görmeye çalıştı.

"Akşamüstü dört civarında marangoz gelecek. Bunu konuşmak için toplantı yapacağız," deyip gitti Mr. Donohue.

Therese karton makete baktı. Hiç değilse kullanıldığını görecekti. En azından marangozlarla birlikte gerçek bir şey yapacaklardı. Pencereye gitti, gri ama parlak kış göğüne, yangın merdivenleriyle süslenmiş beş katlı binaların arka cephelerine baktı. Ön tarafta içinde yapraksız, kavruk, çıldırmış bir yol tabelası gibi kıvrılıp kurumuş bir ağacın olduğu boş bir küçük arsa vardı. Carol'a telefon edip yemeğe çağırabilmeyi isterdi. Ama Carol'ın evi arabayla bir buçuk saat çekiyordu.

"Adınız Beliver mi?"

Therese dönüp kapının eşiğinde duran kıza baktı. "Belivet," dedi. "Telefondan mı arıyorlar?"

"Işıkların yanındaki telefon."

Therese arayanın Carol olmasını dileyerek, ama büyük olasılıkla Richard olduğunu bilerek koştu. Carol burayı hiç aramamıştı.

"Merhaba, ben Abby."

"Abby mi?" Therese gülümsedi. "Burada olduğumu nasıl bildin?"

"Sen söylemiştin, unuttun mu? Seni görmek istiyorum. Pek uzakta değilim. Yemek yedin mi?"

Kara Kedi'nin bir ya da iki blok ötesindeki Palermo'da buluşmaya karar verdiler.

Therese oraya giderken sanki Carol'la buluşacakmış gibi mutluluk içinde ıslık çalıyordu. Lokantanın zemini talaş kaplıydı, barın korkuluğunun altında birkaç kara kedi yavrusu oynaşıyordu. Abby arka tarafta bir masada oturuyordu.

Therese yaklaşırken Abby, "Merhaba," dedi. "Çok enerjik görünüyorsun. Neredeyse tanıyamayacaktım seni. Bir içki ister misin?"

Therese hayır gibilerden başını salladı. "İstemem, teşekkür ederim," dedi.

Abby, "İçmeden de bu kadar mutlu olabildiğini mi söylüyorsun yani?" diye sordu ve Abby yapınca düşmanca görünmeyen o gizemli neşesiyle kıkırdadı.

Therese, Abby'nin uzattığı sigarayı aldı. Abby biliyor, diye düşündü. Hatta belki o da Carol'a âşıktı. Bu olasılık Therese'in tetikte durmasına yol açtı. Bu gizli rekabet ona tuhaf bir neşe, Abby'den daha üstün olma duygusu veriyordu, bunlar Therese'in daha önce duymadığı, hayal bile edemediği hisler, başlı başına devrim gibi duygulardı. Böylece o lokantada yedikleri yemek neredeyse Carol'la buluşmak kadar önem kazandı.

Therese, "Carol nasıl?" diye sordu. Onu görmeyeli üç gün olmuştu.

Abby onu dikkatle süzerek, "Çok iyi," dedi.

Garson geldi, Abby ona midyeyi ve kotleti tavsiye eder mi diye sordu.

"Harika madam!" Garson Abby'ye çok özel bir müşteri gibi davranıyordu.

Bunun nedeni de, Abby'nin yüzündeki parıltının sanki bugün ya da her gün onun için özel bir bayram günüymüş havasını yansıtmasıydı. Bu Therese'in hoşuna gidiyordu. Abby'nin lacivert-kırmızı triko tayyörüne, "G" harfi gibi kıvrılmış kol düğmelerine, gümüş filigranlı düğmelerine hayranlıkla baktı. Abby ona Kara Kedi'de ne iş yaptığını sordu. Yaptığı iş Therese'e sıkıcı geliyordu, ama Abby'nin kendisi hiçbir iş yapmadığı için çok etkilendiğini düşündü.

Abby, "Tiyaro yapımcıları çevresinde tanıdıklarım var," dedi. "Ne zaman istersen onlara senden bahsedebilirim."

"Teşekkür ederim." Therese önündeki rendelenmiş peynir kâsesinin kapağıyla oynuyordu. "Andronich diye birini tanıyor musun? Philadelphia'lıymış."

Abby, "Hayır," dedi.

Mr. Donohue ona gelecek hafta New York'ta olacak Andronich'i görmesini söylemişti. Baharda Philadelphia'da prömiyer yapıp sonra Broadway'e gelecek bir gösterinin yapımcısıymış.

"Midyeyi bir dene." Abby kendi midyelerini çok zarif bir tavırla yiyordu. "Carol da bunu çok sever."

"Carol'ı uzun zamandır mı tanıyorsun?"

Abby, "Hı-hı," diyerek başını salladı ve hiçbir şey açığa vurmayan parıltılı gözleriyle onu süzdü.

"Tabii kocasını da tanıyorsundur."

Abby sesini çıkarmadan başıyla doğruladı.

Therese hafifçe gülümsedi. Abby'nin niyetinin onu sorguya çekmek olduğunu, ama kendisi ve Carol hakkında hiç açık vermeyeceğini tahmin etti.

"Biraz şarap içer misin? Chianti'ye ne dersin?" Abby parmaklarını şaklatarak garsonu çağırdı. "Lütfen bize bir şişe Chianti getirin. İyisinden olsun," dedi. Therese'e dönüp, "Kan yapar," diye ekledi. Sonra ana yemek geldi, iki

garson masanın başından ayrılmıyor, Chianti'nin mantarını açmakla, bardaklara su koymakla, tereyağı getirmekle uğraşıyorlardı. Köşedeki radyoda bir tango çalınıyordu – ön tarafı kırılmış küçük bir radyoydu, ama müzik Abby'nin masaya çağırması üzerine arkalarına sıralanan bir yaylı sazlar orkestrasından geliyordu sanki. Therese, Carol'ın onu sevmesine şaşmamak gerek, diye düşündü. Carol ne kadar ciddiyse Abby bir o kadar canlıydı, böylece Carol'ı tamamlıyordu, ona gülmeyi hatırlatabilirdi.

Abby, "Hep yalnız mı yaşıyorsun?" diye sordu.

"Evet. Okulu bitirdiğimden beri." Therese içkisinden bir yudum aldı. "Ya sen? Yoksa sen ailenle mi yaşıyorsun?"

"Ailemle yaşıyorum. Ama evin yarısı bana ait."

Therese, "Peki, çalışıyor musun?" diye sormaya cesaret etti.

"İşim vardı. İki ya da üç işim oldu. Bir ara mobilyacı dükkânımız olduğunu Carol sana söylemedi mi? Otoyolun üzerinde, Elizabeth'in hemen dışında bir dükkânımız vardı. Antika ya da sıradan ikinci el eşya alıp tamir ediyorduk. Hayatımda hiç o kadar çalışmadım." Söylediklerinin her kelimesi düzmece olabilirmiş gibi şen şakrak güldü. "Sonra, öteki işim. Ben entomoloğum[1]. Çok başarılı değilim, ama İtalyan limon sandıklarından böcekleri çekip çıkaracak ya da buna benzer şeyler yapacak kadar becerikliyim. Bahama zambakları böcek doludur."

"Öyleymiş, duydum," diye gülümsedi Therese.

"Galiba bana inanmıyorsun."

"İnanıyorum. Hâlâ o işi sürdürüyor musun?"

"Ben yedek kadrodayım. Acil durumlarda çalışıyorum. Örneğin Paskalya'da."

1. Böcek bilimi uzmanı. (Ç.N.)

Therese, Abby'nin ağzına bir lokma atmadan önce bıçağıyla kotleti minik parçalara bölmesini seyretti. "Carol'la sık sık seyahate çıkıyor musunuz?"

"Sık sık mı? Hayır, neden sordun?" dedi Abby.

"Ona iyi geleceğini düşünüyorum. Çünkü Carol fazlasıyla ciddi." Therese konuşmayı meselenin can damarına getirebilmeyi istiyordu, ama o can damarının ne olduğunu bilmiyordu. Şarap damarlarında ılık ılık ve ağır ağır akarak parmaklarının ucuna doğru ilerliyordu.

Abby, Therese'in onun ağzından işittiği ilk sözcükte olduğu gibi yüzeyde duyulan sesinin altına bir kahkaha gizleyerek, "Her zaman değil," dedi.

Therese'in kafasını etkileyen şarap, müzik ya da şiir yahut gerçek vaat ediyordu, ama kız bu vaatlerin eşiğinde çıkmaza girmişti. Aklındaki soruların hepsi çok kapsamlı olduğu için uygun düşecek tek bir soru bulamıyordu.

Abby, "Sen Carol'la nasıl tanıştın?" diye sordu.

"Carol anlatmadı mı sana?"

"Sadece sen Frankenberg Mağazası'nda çalışırken tanıştığınızı söyledi."

Therese, Abby'ye karşı önleyemediği bir öfkeyle içerlediğini hissederek, "İşte öyle tanıştık," dedi.

Abby gülümseyerek, "Demek öylesine konuşmaya başladınız?" diye sorup bir sigara yaktı.

Therese, "Onun istediği oyuncakları gösteriyordum," dedi ve sustu.

Abby'nin o karşılaşmanın ayrıntılı bir tanımını beklediğini biliyordu, ama bunu ne Abby'ye anlatacaktı ne de başka hiç kimseye. O tanışma sadece kendisine aitti. Carol Noel kartıyla ilgili o saçma hikâyeyi Abby'ye anlatmamıştır diye tahmin ediyordu. O mesele Carol için Abby'ye anlatacak kadar önemli olamazdı.

"Konuşmaya ilk hanginizin başladığını söyler misin bana?"

Therese birden güldü. Hâlâ gülümseyerek uzandı, bir sigara alıp yaktı. Hayır, Carol bu kadına Noel kartından bahsetmemişti ve o yüzden Abby'nin sorusu da çok komikti. "Ben başladım," dedi.

Abby, "Onu çok seviyorsun, değil mi?" diye sordu.

Therese bu soruda düşmanca bir art niyet olup olmadığını tarttı. Düşmanlık yoktu, ama kıskançlık vardı. "Evet."

"Neden seviyorsun?"

"Neden mi seviyorum? Sen neden seviyorsun?"

Abby'nin gözlerinin içi hâlâ gülüyordu. "Dört yaşımdan beri tanıyorum Carol'ı."

Therese hiçbir şey söylemedi.

"Sen çok gençsin, değil mi? Yirmi birini bitirdin mi?"

"Hayır. Henüz bitirmedim."

"Şu sıralar Carol'ın bir yığın derdi olduğunu biliyorsun, değil mi?"

"Evet."

Abby, "Ve şimdi yalnız," diye ekledi, meraklı bakışlarla Therese'i süzüyordu.

Therese sükûnetle sordu: "Yani benimle o yüzden görüştüğünü mü söylemek istiyorsun? Onu görmemem gerektiğini mi söylemeye çalışıyorsun?"

Abby hiç kırpmadığı gözlerini sonunda üst üste iki kez kırpıştırdı. "Hayır, kesinlikle değil. Ama senin incinmeni istemiyorum. Carol'ı incitmeni de istemiyorum."

Therese, "Ben Carol'ı asla incitmem," dedi. "Onu incitebileceğimi mi sanıyorsun?"

Abby hâlâ tetikte bakışlarla onu süzüyor, gözlerini bir an olsun ondan ayırmıyordu. O anda karar vermişçesine, "Hayır, onu inciteceğini sanmıyorum," dedi ve bir şeye özellikle memnun olmuş gibi gülümsedi.

Ne var ki Therese bu gülümsemeden hiç hoşlanma-

dı ve yüzünün duygularını saklayamadığını fark ederek gözlerini masaya çevirdi. Önündeki tabakta sıcak *zabaglione*[1] bardağı duruyordu.

Bugün akşamüstü bir kokteyl partiye gelmek ister misin Therese? Saat altı sularında kent merkezinin dışında. Orada dekor tasarımcısı olup olmayacağını bilmiyorum, ama partiyi düzenleyen kızlardan biri oyuncu."

Therese sigarasını söndürdü. "Carol da orada olacak mı?"

"Hayır. O gelmeyecek. Ama oradakilerle kolayca anlaşabilirsin. Zaten fazla kalabalık olmayacak."

"Teşekkür ederim. Ama gideceğimi sanmıyorum. Bugün geç vakte kadar çalışmam gerekebilir."

"Ya, ne olur ne olmaz diye adresi verecektim sana, ama eğer gelmeyeceksen–"

Therese, "Hayır," dedi.

Lokantadan çıktıktan sonra Abby köşeyi dönüp alt sokağa kadar yürümek istediğini söyledi. Therese artık ondan sıkılmış olmasına karşın kabul etti. Abby'nin o kendine güvenen tavırları, pervasız, patavatsız soruları, Therese'de kadının ondan daha avantajlı olduğu duygusunu uyandırmıştı. Üstelik Abby onun hesabı ödemesine de izin vermemişti.

Abby, "Biliyorsun; Carol seni aklından çıkaramıyor. Çok yetenekli olduğunu söylüyor," dedi.

Therese pek de inanmadan, "Öyle mi?" diye sordu. "Bana hiç söylemedi." Daha hızlı yürümek istiyordu, ama Abby'ye ayak uydurunca hızlı gidemiyorlardı.

"Şayet seninle seyahate çıkmak istiyorsa, seni aklından çıkaramadığını anlaman gerek."

Therese, Abby'ye baktı ve onun dürüstçe gülümse-

1. Çırpılmış yumurta sarısı, şeker ve Sicilya şarabından yapılan köpüklü, hafif bir İtalyan tatlısı. (Ç.N.)

diğini gördü. Yüreği deli gibi çarpmaya başladığı halde usulca, "Bana bundan da söz etmedi," dedi.

"Söyleyeceğine eminim. Onunla gidersin, değil mi?"

Therese, Abby'nin bu konuyu neden kendinden önce bildiğini merak etti. Yüzünün öfkeden al al olduğunu hissetti. Bütün bunların nedeni neydi? Abby ondan nefret mi ediyordu? Eğer nefret ediyorsa, neden nefretini açık seçik ortaya koymuyordu? Bir an sonra öfkesi geçti ve onu zayıf, kırılgan ve savunmasız bir hale getirdi. Abby'nin o anda onu duvara dayayıp, Hadi öt bakalım. Carol'dan ne istiyorsun? Onun ne kadarını benim elimden almak istiyorsun? diye soracak olsa, çözülüp konuşacağını düşündü. Şöyle derdi: Onunla birlikte olmak istiyorum. Onun yanında olmayı seviyorum. Hem senin üzerine neden vazife oluyor?

"Bunu Carol'ın söylemesi gerekmez mi? Bunları neden bana soruyorsun?" Therese kayıtsız bir tavırla konuşmaya çabaladı, ama beceremedi.

Abby yürümeyi kesip durdu. Therese'e dönüp, "Özür dilerim," dedi. "Galiba şimdi daha iyi anlıyorum."

"Neyi anlıyorsun?"

"Yani – senin kazandığını."

"Neyi kazandığımı?"

Abby başını kaldırıp bir binanın köşesine, sonra gökyüzüne bakarak onun sözünü yineledi: "Neyi mi?" Therese birden öfke içinde sabrını kaybettiğini hasetti.

Abby'nin bir an önce gitmesini, kendisinin de Carol'a telefon edebilmesini istiyordu. O anda hiçbir şey Carol'ın sesini duymak kadar önemli değildi. Carol'ın dışında hiçbir şeyin önemi yoktu. Bir an bile olsa bunu nasıl unutabilmişti?

Abby, "Carol'ın seni aklından çıkaramayışına şaşmamak gerek," dedi, eğer bu iyi niyetli bir söz idiyse bile, Therese'e hiç de öyle gelmedi. Abby, "Hoşça kal

Therese. Seni yine göreceğimden eminim," diyerek elini uzattı.

Therese onun elini sıktı, "Hoşça kal," dedi. Abby'nin kıvırcık saçlı başını dik tutarak şimdi daha hızlı adımlarla Washington Meydanı'na doğru yürüyüşünü izledi.

Sonra köşedeki markete girip Carol'ı aradı. Telefonu önce hizmetçi açtı, sonra Carol geldi.

Carol, "Neyin var?" diye sordu. "Çok keyifsiz gibisin."

"Bir şey yok. İşyerinde canım sıkıldı."

"Bu akşam işin var mı? Bana gelmek ister misin?"

Therese marketten yüzü gülerek çıktı. Carol saat beş buçukta onu almaya gelecekti. Trenle gitmesi çok zahmetli olacağı için gelip onu almakta ısrar etmişti.

Karşı kaldırımda, Dannie McElroy'un paltosuz olarak elinde bir şişe sütle ters yönde yürüdüğünü gördü.

"Dannie," diye seslendi.

Dannie döndü ve ona doğru yürüdü. "Birkaç dakikalığına bana gelir misin?" diye bağırdı. Therese hayır demeye hazırlandı, ama Dannie yanına gelince onun koluna girdi ve, "Sadece bir dakikalığına," dedi. "Zaten uzun bir öğle tatili yaptım."

Dannie ona bakarak gülümsedi. "Saat kaç? Gözüm kararıncaya kadar okudum."

"İkiyi geçiyor." Dannie'nin kolunun soğuktan kasıldığını hissetti, kolundaki siyah tüyler diken diken olmuştu. "Paltosuz çıkmakla delilik etmişin," dedi.

"Soğuk hava zihnimi açıyor." Dannie odasına giden demir kapıyı açıp yol gösterdi. "Phil bir yere gitti."

Oda sıcak çikolatayı andıran pipo dumanı kokuyordu. Daire yarı bodrumdu, genellikle loştu, her zaman üzeri dağınık olan çalışma masasındaki lamba sıcak bir ışık gölü oluşturuyordu. Therese masanın üzerinde açık duran kitaplara, ne olduğuna aklının ermediği ama bakmayı sevdiği simgelerle dolu sayfalara göz attı. O simge-

lerin temsil ettiği her şey gerçekti ve kanıtlanmıştı. Simgeler sözcüklerden daha güçlü ve daha kesindi. Dannie'nin aklının o simgeler arasında bir gerçekten diğerine, bir olgudan bir başkasına geçtiğini, sanki güçlü zincirler üzerinde taşınıyormuşçasına uzayda gezindiğini hissetti. Dannie'nin mutfak masasının başında dikilip sandviç hazırlamasını seyretti. Kocaman bir parça çavdar ekmeğine salam ve peynir dilimleri yerleştirirken hafifçe hareket eden omuzları, beyaz gömleğinin altında çok geniş ve kaslı görünüyordu.

"Keşke daha sık gelsen Therese. Öğleyin evde olmadığım tek gün çarşamba. Phil uyuyor olsa bile, biz yemek yerken onu rahatsız etmeyiz."

Therese, "Gelirim," dedi. Çalışma masasının yarıya kadar arkaya çevrilmiş döner koltuğuna oturdu. Buraya bir kez öğle yemeğine, bir kez de işten çıkınca gelmişti. Dannie'yi ziyaret etmek hoşuna gidiyordu. İnsan onunla havadan sudan konuşmak zorunda kalmıyordu.

Phil'in odanın köşesindeki çekyatı düzeltilmemişti, çarşaflar, örtüler karmakarışık duruyordu. Daha önceki iki gelişinde de yatak ya yapılmamıştı ya da Phil hâlâ uyuyordu. Çekyata dik açıyla duran uzun kitaplık Phil'in odadaki köşesini oluşturuyordu ve her zaman dağınıktı, hem de Dannie'nin masasındaki çalışma düzeninin dağınıklığına hiç benzemeyen bıkkın, yılmış, sinirli bir dağınıklıktı.

Dannie bira kutusunu açarken kutudan fıs diye ses yükseldi. Dannie elinde birası ve sandviçiyle duvara dayandı, Therese'in orada olmasına sevinerek gülümsedi. "Fiziğin insanlara uygulanamayacağı hakkında söylediklerini anımsıyor musun?"

"Hımm. Şöyle böyle."

Dannie sandviçini ısırırken, "Pek haklı olduğundan emin değilim," dedi. "Örneğin, arkadaşlığı ele al. İki kişi-

nin ortak hiçbir yanı olmadığı halde arkadaşlık yaptıkları bir yığın örnek biliyorum. Belirli birtakım atomlar birleşirken diğerlerinin birleşmemesinin nasıl bir nedeni varsa, her arkadaşlığın da ona benzer belirli bir nedeni olduğunu düşünüyorum –birinde belirli unsurların olmaması ya da diğerinde belirli unsurların bulunması gibi– sen ne dersin? Bence dostluklar, her iki kişinin de hiç bilmediği, bazen sonsuza kadar bilinmeyecek olan belirli birtakım gereksinimlerin sonucudur."

"Olabilir. Ben de öyle birkaç ilişki biliyorum." Başta Richard'la kendi ilişkisi. Richard, Therese'in yapamayacağı bir biçimde insanlarla geçinmesini bilir, etrafındakileri dirsekleyerek dünyada kendine yol açardı. Therese, Richard'ınki gibi özgüveni olan insanları hep beğenmişti. "Peki senin zayıf yanın nedir Dannie?"

Dannie gülümseyerek, "Benim mi?" dedi. "Sen benim arkadaşım olmayı mı istiyorsun?"

"Evet. Ama sen tanıdığım neredeyse en güçlü kişisin."

"Sahi mi? Kusurlarımı, eksiklerimi sayayım mı sana?"

Therese ona bakarak gülümsedi. On dört yaşından itibaren yolunu çizmiş olan, nereye gideceğini bilen yirmi beşinde bir genç adam. Bütün enerjisini bir tek noktaya odaklamıştı – yani Richard'ın yaptığının tam tersi.

Dannie, "Çok gizli ve bastırılmış bir gereksinim olarak bir aşçı istiyorum," dedi. "Bir de bir dans hocasına ve çamaşırlarımı çamaşırhaneye götürmek, saç tıraşı olmak gibi ufak tefek işleri bana hatırlatacak birine ihtiyacım var."

"Çamaşırımı çamaşırhaneye götürmek benim de aklıma gelmiyor."

Dannie üzgün bir tavırla, "Ya," dedi. "O zaman olanaksız. Oysa umutlanmıştım. Biraz kadere inanır gibi olmuştum. Çünkü yakınlıklar konusunda düşündüklerim, arkadaşlıklardan tut da sokakta herhangi biriyle göz

göze gelmeye kadar her şey için geçerli – her zaman bir yerde belirli bir neden vardır. Hatta şairlerin bile bu görüşümü kabul edeceklerini düşünüyorum."

Therese gülümsedi. "Demek şairlerin *bile*, öyle mi?" Carol'ı düşündü, sonra Abby'yi, öğle yemeğinde yaptıkları, göz göze gelmekten hem çok fazla hem çok az anlamı olan konuşmalarını ve o konuşmanın onda uyandırdığı bir dizi duyguyu düşündü. Morali bozuldu. "Ama insanların sapınçlarına, akla yakın olmayan yanlarına da anlayış göstermen gerekir."

"Sapınç mı? Bu sadece bir kaçış noktası. Şairlerin kullandığı bir sözcük."

Therese, "Ben psikologların kullandığı bir terim olduğunu sanıyordum," dedi.

"Ben anlayış göstermeyi kastediyorum – bu anlamsız bir terim. Yaşam, kendi koşulları içinde doğruluk kuralına uygun bir bilimdir, bütün mesele o koşulları bulup tanımlayabilmektir. Sana akla yakın gelmeyen nedir?"

"Hiçbir şey. Zaten önemsiz bir şeyi düşünüyordum." Therese yine yemekten sonra kaldırımda yürürken olduğu gibi öfkelenivermişti.

Dannie kaşlarını çatarak, "Ne?" diye ısrar etti.

"Mesela az önce yediğim yemek."

"Kiminle?"

"Kiminle olduğu önemli değil. Önemli olsa üzerinde dururdum. Sadece boşuna bir durum, bir şey kaybetmek gibi geldi. Ama belki de o şey zaten yoktu." Therese, Abby'yi sevmek istemişti, ama sırf Carol seviyor diye.

"Sadece kafanın içinde olan bir şey miydi? O da bir kayıp sayılır."

"Evet – ama sonunda hiçbir şey elde edemeyeceğin bazı kişiler ya da kişilerin yaptığı şeyler vardır, çünkü onlarla hiçbir bağ kuramazsın." Therese aslında bundan değil, bambaşka bir şeyden söz etmek istiyordu. Abby'den

ya da Carol'dan değil, daha öncesinden. Kusursuz bir bağ kurduğu ve tam aklına uyan bir şeyden. Carol'ı seviyordu. Alnını eline dayadı.

Dannie bir an ona baktıktan sonra dayandığı duvardan ayrıldı. Ocağın yanına gitti, gömlek cebinden kibrit çıkardı ve Therese konuşmalarının askıda kaldığını, ne söylerlerse söylesinler konuşmanın hep askıda kalacağını, hiç sonuçlanmayacağını hissetti. Abby'yle konuşmalarını kelimesi kelimesine Dannie'ye anlatacak olsa, Dannie'nin söyleyeceği tek sözle, havadaki nemi ânında kurutacak bir kimyasal sıkar gibi, o konuşmanın kaçış noktalarını birer birer ortadan kaldırıp önünü açacağını sezinliyordu. Yoksa mantığın işleyemeyeceği bir şey var mıydı her zaman? Abby'nin konuşmasındaki kıskançlığın, kuşkunun, düşmanlığın arkasında mantıkdışı bir şey, bizzat Abby'nin kendisi mi vardı?

Therese, "Her şey, çoğu bileşikler kadar basit olmuyor," diye ekledi.

"Bazı şeylerde tepkime olmaz. Ama her şey canlıdır." Dannie, sanki aklına hayli farklı bir düşünce silsilesi gelmişçesine yüzüne yayılan bir gülümsemeyle ona döndü. Hâlâ dumanı tüten kibriti elinden bırakmıyordu. "Tıpkı bu kibrit gibi," dedi. "Hem fizikten söz etmiyorum, dumanın yok edilemeyişini söylüyorum. Doğrusunu istersen, bugün pek şairane bir havadayım."

"Kibritle ilgili mi?"

"Kibritin yok olmadığını, sanki bir bitki gibi geliştiğini hissediyorum. Dünyadaki her şey bazen şairde bitki dokusu duygusunu uyandırmalı gibi geliyor. Bu masa bile, tıpkı benim etim gibi." Dannie avucuyla masanın kenarına dokundu. "Bu, bir keresinde atla tepeye çıkarken duyduğum hisse benziyor. Pennsylvania'daydım. O zaman at binmeyi çok iyi bilmiyordum, atın başını çevirip tepeyi gördüğünü ve oraya çıkmaya kendi kendine

karar verdiğini anımsıyorum, hareket etmeden önce arka ayaklarını kıvırdı, sonra birdenbire büyük bir hızla ileri atılıp yol almaya başladı ve ben hiç korkmadım. Kendimi at ve toprakla mutlak uyum içinde hissediyordum, sanki rüzgârın dallarını sarstığı koca bir ağaç gibiydik. O anda başıma korkulacak bir şey gelmeyeceğinden emin olduğumu anımsıyorum, ama bir başka sefer hiç de öyle hissetmedim. Bu da beni mutlu etti. Bir şeylerden korkarak, eşya biriktiren, kendilerini sıkıntıya sokan onca insanı düşündüm; tepeye çıkarken benim hissettiklerimi dünyadaki bütün insanlar hissettiği takdirde, doğru bir yaşam ekonomisi, doğru bir kullanma ve tüketme süreci oluşabileceğini düşündüm. Ne demek istediğimi anlıyor musun?" Dannie yumruğunu sıkmıştı, ama gözleri hâlâ kendi kendiyle dalga geçiyormuşçasına parlıyordu. "Hiç gerçekten sevdiğin bir kazağını giye giye eskitip sonra da attığın oldu mu?"

Therese, Rahibe Alicia'nın verdiği, hiç giymediği ve atmadığı yeşil yün eldivenleri düşündü. "Evet," dedi.

"İşte, demek istediğim bu. Birileri kazak örmek için yünlerini kırkarken kuzular ne kadar yün kaybettiklerini fark etmez, çünkü yünleri tekrar büyür. Bu kadar basit." Yeniden altını yaktığı ve kaynamaya başlayan kahve demliğine döndü.

"Evet." Therese bunun ne demek olduğunu biliyordu. Tıpkı Richard ve uçurtma olayı gibiydi, çünkü Richard da yeni bir uçurtma yapabilirdi. Birden Abby'yi bir boşluk algısıyla hatırladı, sanki o öğle yemeği hiç olmamıştı. Bir an için zihni tepeleme dolup taşmış ve uzaya doğru anlamsızca yüzüyormuş gibi geldi. Ayağa kalktı.

Dannie ona yaklaştı, ellerini onun omuzlarına koydu, Therese bunun sadece bir hareket, yalnızca sözcüklerin yerini tutan bir dokunuş olduğunu duyumsadığı halde büyü bozuldu. Dannie'nin dokunuşundan tedir-

gin oldu ve o tedirginlik somutlaştı. "İşe dönmem gerek," dedi. "Çok geç kaldım."

Dannie'nin elleri Therese'in omuzlarından aşağı kayarak dirseklerini sıkıca beline yapıştırdı ve birden onu öptü, dudaklarını bir an kızın dudaklarına sımsıkı bastırdı, onu salıvermeden önce de Therese üstdudağında Dannie'nin sıcak soluğunu hissetti.

Dannie ona bakarak, "Geç kaldın," dedi.

"Sen neden–" Therese sözünü bitirmedi, çünkü o öpüş yumuşaklığı ve sertliği öylesine harmanlamıştı ki, ne anlam vereceğini bilemiyordu.

Dannie gülümseyerek, "*Neden* mi Terry?" dedi ve ondan uzaklaştı. "Kızdın mı?"

"Hayır."

"Richard kızar mıydı?"

"Herhalde." Therese paltosunun düğmelerini ilikledi. Kapıya doğru yürüyerek, "Gitmem gerek," dedi.

Dannie onu uğurlamak için kapıyı açtı, hiçbir şey olmamış gibi her zamanki rahat tebessümüyle gülümsüyordu. "Yarın gelecek misin? Öğle yemeğine gel."

Therese hayır dercesine başı salladı. "Sanmıyorum. Bu hafta çok işim var."

"Peki, öyleyse önümüzdeki pazartesi gel, olur mu?"

"Olur." Therese de gülümsedi ve otomatik bir hareketle elini uzattı, Dannie de kibarca elini sıktı.

Therese iki sokak ötedeki Kara Kedi'ye koşar adım gitti. Biraz at olayına benziyor, diye düşündü. Ama yeterli değildi, kusursuz olacak kadar değildi, Dannie ise mükemmel bir şeyden söz etmişti.

11

Döner koltukta oturan Carol bacaklarını gererek önüne uzatırken, "İşi gücü olmayanların eğlencesi," dedi. "Abby'nin kendine bir iş bulmasının zamanı geldi."

Therese bir şey söylemedi. Öğle yemeğindeki konuşmaların hepsini anlatmamıştı Carol'a, ama artık Abby'den söz etmek istemiyordu.

"Daha rahat bir koltuğa oturmak istemez misin?"

Therese, "Hayır," dedi. Döner koltuğun yakınındaki deri pufta oturuyordu. Birkaç dakika önce akşam yemeğini bitirmişler, sonra Therese'in daha önce görmediği bu odaya, yeşil salonun uzantısındaki camekân kaplı verandaya gelmişlerdi.

Carol, "Abby seni rahatsız edecek başka neler söyledi?" diye sordu, hâlâ önüne, lacivert pantolonlu uzun bacaklarına bakıyordu.

Yorgun görünüyordu. Therese, onun başka şeylere, bu konuştuklarından daha önemli şeylere üzüldüğünü tahmin etti. "Bir şey söylemedi. Bu seni rahatsız mı ediyor Carol?"

"Beni rahatsız mı ediyor da ne demek?"

"Bu akşam bana farklı davranıyorsun."

Carol ona baktı. "Senin kuruntun," dedikten sonra sesindeki o hoş tını yeniden sessizliğe gömüldü.

Therese bir gece önce yazdığı sayfanın bu Carol'la uzaktan yakından ilgisi olmadığını, ona yazılmadığını düşündü. *Sana âşık olduğumu hissediyorum*, diye yazmıştı, *ve ilkbahar olmalı. Güneşin kafamın içinden müzik akorları gibi vura vura geçmesini istiyorum. Beethoven gibi bir güneş, Debussy gibi bir rüzgâr, Stravinsky gibi kuş cıvıltıları hayal ediyorum. Ama tempo tamamen benim.*

Therese, "Abby'nin benden hoşlandığını sanmıyorum," dedi. "Sanırım seni görmemi istemiyor."

"Bu doğru değil. Sen yine kuruntu yapıyorsun."

Therese, Carol kadar sakin görünmeye çalışarak, "Bunu tam olarak böyle söyledi demiyorum," dedi. "Çok nazikti. Beni bir kokteyl partiye davet etti."

"Kimin partisiymiş?"

"Bilmiyorum. Kent merkezinin dışında dedi. Senin oraya gelmeyeceğini söyledi, o yüzden ben de gitmek istemedim."

"Kent merkezinin dışında nerede?"

"Söylemedi. Sadece partiyi veren kızlardan birinin oyuncu olduğunu söyledi."

Carol çakmağını cam sehpaya çat diye vurarak koydu, Therese onun bu hikâyeden hoşlanmadığını sezdi. Carol neredeyse kendi kendine mırıldanarak, "Bunu da yaptı demek," dedi. "Gel buraya otur Therese."

Therese kalktı, döner koltuğun dibine oturdu.

"Abby'nin senin için öyle düşündüğünü sanmamalısın. Öyle düşünmeyeceğini bilecek kadar iyi tanırım onu."

Therese, "Peki," dedi.

"Ama Abby bazen önünü arkasını düşünmeden konuşur."

Therese olan biten her şeyi unutmak istiyordu. Carol konuşurken bile, ona bakarken bile öylesine uzak, öylesine mesafeliydi. Yeşil salondan gelen bir ışık huzmesi Carol'ın başının üzerine vuruyordu, ama Therese artık kadının yüzünü göremiyordu.

Carol ayak parmağının arkasıyla Therese'i dürttü. "Hadi fırla ayağa," dedi.

Ama Therese hızlı hareket edemedi, Carol ayaklarını onun başının üzerinden geçirerek doğrulup oturdu. O sırada Therese bitişik odada hizmetçinin ayak sesini duydu, İrlandalıya benzeyen, iri yapılı, gri-beyaz üniformalı hizmetçi elinde kahve tepsisiyle geldi, memnun etmeye hevesli, küçük, hızlı adımlarıyla verandanın zeminini sarstı.

Fincanlarla aynı takımdan olmayan sütlüğü işaret ederek, "Krema burada hanımefendi," dedi. Florence dostça tebessümü ve ifadesiz yuvarlak gözleriyle Therese'e baktı. Elli yaşlarındaydı, saçlarını bonesinin kolalı beyaz kurdelesinin altında topuz yapmıştı. Therese onu yerli yerine oturtamıyor, kime sadık olduğunu kestiremiyordu. İki kez Mr. Aird'den bahsederken ona çok bağlıymış gibi konuşmuştu, ama Therese bu tavrın profesyonel mi gerçek mi olduğunu anlayamıyordu.

Florence, "Başka bir emriniz var mı hanımefendi?" diye sordu. "Lambaları söndüreyim mi?"

"Hayır, ben aydınlığı seviyorum. Başka bir şey istemiyoruz, teşekkür ederim. Mrs. Riordan aradı mı?"

"Daha aramadı efendim."

"Aradığı zaman evde olmadığımı söyle lütfen."

"Olur hanımefendi." Florence duraksadı. "O yeni kitabı bitirip bitirmediğinizi merak ediyordum efendim. Alpler hakkındaki kitabı."

"İstiyorsan odama girip alabilirsin Florence. Bitirmek istediğimi sanmıyorum."

"Eksik olmayın hanımefendi. İyi geceler efendim. İyi geceler küçükhanım."

Carol, "İyi geceler," dedi.

Carol kahveyi koyarken Therese, "Seyahate ne kadar yakında çıkacağına karar verdin mi?" diye sordu.

"Belki bir hafta içinde." Carol krema ilave ettiği fincanı uzattı. "Neden sordun?"

"Sadece seni özleyeceğim için sordum tabii."

Carol bir an kıpırdamadı, sonra sigarasına uzandı, paketteki son sigaraydı bu, paketi buruşturdu. "Aslında senin de benimle gelmek isteyeceğini düşünüyordum. Üç hafta kadar sürecek, ne dersin?"

Therese, hadi şöyle bir yürüyüşe çıkalım dercesine kayıtsızlıkla söyledi işte, diye düşündü. "Bundan Abby'ye bahsettin, değil mi?"

Carol, "Evet," dedi. "Neden sordun?"

Neden? Therese, Carol'ın bunu Abby'ye söylemesinden neden kırıldığını ifade edecek sözcükler bulamıyordu. "Bana söylemeden önce ona bahsetmen tuhafıma gitti."

"Ona söylemedim. Ona sadece sana önereceğimden söz ettim." Carol, Therese'in yanına geldi, ellerini onun omuzlarına koydu. "Bak, Abby hakkında böyle düşünmen için hiçbir neden yok – şayet o yemek sırasında Abby bana anlatmadığın başka şeyler söylemediyse."

Therese, "Hayır, söylemedi," dedi. Açık seçik söylememişti, ama ima etmiş olması daha da kötüydü. Carol'ın ellerini omzundan çektiğini hissetti.

Carol, "Abby benim çok eski arkadaşım," dedi. "Onunla her şeyi konuşurum."

"Evet."

"Peki, seyahate gitmek istiyor musun?"

Carol arkasını dönmüştü, bu soruyu Therese'in gidip gitmemesine aldırış etmeyen bir havada sorduğu için teklifi bir anda anlamsızlaştı. "Teşekkür ederim – şu anda bütçem buna elvermez."

"Fazla paraya ihtiyacın olmayacak ki. Arabayla gideceğiz. Ama hemen başlamak üzere bir iş önerisi aldıysan, o başka tabii."

Carol'la uzaklara gitmek uğruna – onunla birlikte daha önce hiç görmediği yerleri görmek, nehirleri, dağları aşmak, gece bastırınca nerede olacaklarını bilmeden

yol almak uğruna, bir bale dekoru teklifini bile geri çevirmez mi sanki. Carol da bunu biliyordu, ama bu şekilde soracak olsa Therese'in reddedeceğini de biliyordu. Therese birden Carol'ın kendisini iğnelediğini, hatta alay ettiğini hissetti ve ihanete uğramışçasına kırıldı. Ve bu içerleme Carol'ı bir daha hiç görmeme kararına dönüşüverdi. Kendisine meydan okuyuşunu kayıtsızlık maskesiyle bile tam gizleyemeden cevap vermesini bekleyen Carol'a baktı, Therese onun teklifini reddetse de kadının yüzündeki bu ifadenin değişmeyeceğini biliyordu. Ayağa kalktı, sigara almak için sehpaya gidip üzerindeki kutuyu açtı. Kutuda birkaç gramofon iğnesi ile bir fotoğraftan başka hiçbir şey yoktu.

Carol, Therese'i süzerek, "Ne var?" diye sordu.

Therese aklından geçenleri Carol'ın okuduğunu hissetti. "Rindy'nin fotoğrafı bu."

"Rindy'nin mi? Bir bakalım."

Carol beyaza çalan sarı saçlı, ciddi yüzlü, dizi yara bantlı küçük kızın resmine bakarken Therese onu seyrediyordu. Fotoğrafta Harge bir kayıkta ayakta duruyor, Rindy de iskeleden onun kollarına atılıyordu.

Carol, "Pek iyi bir resim değil," dedi, ama yüzündeki ifade değişmiş, yumuşamıştı. "Yaklaşık üç yıl önce çekilen bir fotoğraf," dedi. "Sigara ister misin? Burada var. Önümüzdeki üç ay Rindy, Harge'ın yanında kalacak."

Therese sabah mutfakta Carol'la Abby'nin konuşmasından bunu tahmin etmişti. "Onun evi de New Jersey'de mi?"

"Evet. Harge'ın ailesi New Jersey'de yaşıyor. Büyük bir evleri var." Carol bir an durdu. "Herhalde boşanma bir ay içinde sonuçlanır, marttan sonra yıl sonuna kadar da Rindy benim yanımda kalır."

"Ya. Ama onu marttan önce yine göreceksin, değil mi?"

"Birkaç sefer. Herhalde daha fazla değil."

Therese yanındaki salıncaklı koltukta oturan Carol'ın kayıtsız bir tavırla fotoğrafı tutan eline baktı. "Seni özlemeyecek mi?"

"Özleyecek, ama babasını da çok sever."

"Seni sevdiğinden daha mı fazla?"

"Hayır. Aslında daha çok sevmez. Ama babası ona oynasın diye bir keçi aldı. Ayrıca işe giderken Rindy'yi okula götürüyor, öğleden sonra dörtte de okuldan alıyor. Kızı uğruna işini ihmal ediyor – bir erkekten daha fazla ne bekleyebilirsin?"

"Onu Noel'de görmedin, değil mi?"

"Hayır. Avukatın ofisinde olan bir şey yüzünden görmedim. O gün Harge'ın avukatı ikimizi birden görmek istedi, Harge oraya Rindy'yi de getirdi. Rindy Noel'de Harge'ın evine gitmek istediğini söyledi. Bu yıl benim o evde olmayacağımı bilmiyordu. Bahçelerinde büyük bir ağaç vardır, her yıl onu süslerler, Rindy de ona bayılır. Her neyse, çocuğun Noel'i babasının yanında geçirmek istemesi avukatı çok etkiledi tabii. Ben de oraya gitmeyeceğimi Rindy'ye söylemek istemedim, yoksa çok üzülürdü. Hem avukatın yanında söyleyemezdim. Harge yeterince numara çeviriyor zaten."

Therese orada dikilmiş duruyor, yakmadığı sigarayı parmaklarının arasında eziyordu. Carol'ın sesi son derece sakindi, Therese sanki Abby'yle konuşuyormuş gibi diye düşündü. Carol daha önce ona hiç böyle şeyleri anlatmamıştı. "Ama avukat anlamadı mı?"

Carol omzunu silkti. "Adam benim değil, Harge'ın avukatı. Ben de çocuğun bir oraya bir buraya gidip gelerek şaşkına dönmesini istemediğim için üç aylık süreyi kabul ettim. Eğer üç ay Harge'ın, dokuz ay benim yanımda kalacaksa, bu düzen şimdiden başlasın istedim."

"Onu görmeye de gitmeyecek misin?"

Carol o kadar uzun süre sustu ki, Therese onun cevap vermeyeceğini sandı. "Aile pek yakınlık göstermez. Ama Rindy'yle her gün telefonda konuşuyorum. Bazen de o arıyor beni."

"Aile neden yakınlık göstermiyor?"

"Benden hiçbir zaman hoşlanmadılar. Harge benimle bir partide tanıştığı andan itibaren bana cephe alıp şikâyete başladılar. Birini eleştirmekte üstlerine yoktur. Bazen acaba eleştiride onları yaya bırakan biri olacak mı diye merak ederim."

"Seni neden eleştiriyorlar?"

"Örneğin bir mobilya mağazam olduğu için. Ama o konudaki tavırları bir yıl sürmedi. Sonra briç oynamıyorum ya da sevmiyorum diye söylenmeye başladılar. En olmayacak şeyleri, en gülünç şeyleri dillerine dolarlar."

"Korkunç insanlarmış."

"Korkunç değiller. Sadece herkesin onlara ayak uydurmasını isterler. Neden hoşlanacaklarını, ne istediklerini biliyorum, onlar istedikleri gibi dolduracakları boş birini arıyorlar. Önceden dolmuş birinden çok rahatsız oluyorlar. Biraz müzik çalalım mı? Radyo dinlemeyi sever misin?"

"Bazen."

Carol pencere pervazına yaslandı. "Rindy artık her gün televizyon seyreder. *Hopalong Cassidy* adlı kovboy dizisi bayılıyor. Batı'ya gitmeye can atıyor. Ona aldığım bebek son bebekti Therese. Kendisi istediği için aldım, yoksa bebek oynayacak yaşı geçti."

Carol'ın arkasından bir havaalanı projektörünün ışığı geceyi yalayıp geçti. Carol'ın sesi karanlıkta sallantıdaymış gibi geliyordu. Daha renkli, daha neşeli tonda konuştuğu zaman Therese onun Rindy'ye olan sevgisinin derinliğini, başka hiç kimseye duyamayacağı yoğun sevginin boyutunu algılayabiliyordu. "Harge onu görmen için kolaylık göstermiyor, değil mi?"

Carol, "Bunu biliyorsun zaten," dedi.

"Sana nasıl o kadar âşık olabildiğini anlayamıyorum."

"O aşk değil. Bir baskı, bir zorlama. Beni kontrol altında tutmak istediğini sanıyorum. Galiba onun istediği daha savruk olmam, ama onun fikirleri dışında hiçbir fikrimin olmamasıydı – bütün bunları anlayabiliyor musun?"

"Evet."

"Onu toplum içinde utandıracak hiçbir şey yapmadım, aslında önem verdiği tek şey de bu. Kulüpte keşke onunla evlenmiş olsaydı dediğim bir kadın var. Hayatı muhteşem ziyafetler düzenlemekten ve pahalı barları dolaşmaktan ibaret – kocasının reklam işinin başarıya ulaşmasında büyük payı var, o yüzden adam onun ufak tefek kusurlarına gülüp geçiyor. Harge ise kesinlikle gülüp geçmez, mutlaka şikâyet edecek bir şey bulur. Bence beni salonuna halı alır gibi seçti ve büyük bir yanlış yaptı. Harge'ın herhangi birini gerçekten sevme yeteneği olduğundan kuşkuluyum. Ondaki bir tür sahip olma isteği, bu da haris olmaktan farksız. Sevme yeteneği olmaması bir hastalık, öyle değil mi?" Carol, Therese'e baktı. "Belki bu zamanda böyle oluyor. İnsan aklına koysa ırkçı bir intihara kadar vardırır işi. İnsanlık kendi yok edici mekanizmalarına ayak uydurmaya çalışıyor."

Therese bir şey söylemedi. Bu söz ona Richard'la yaptığı binlerce konuşmayı, Richard'ın savaşı ve büyük iş çevrelerini ve parlamentodaki cadı avlarını ve son olarak da tanıdığı bazı kişileri harmanlayıp tek ortak paydası nefret olan kocaman bir düşmana dönüştüren Richard'ı anımsattı. Şimdi Carol da aynı şeyi yapıyordu. Bu sözler Therese'i hiçbir sözcüğün, ölüm, ölmek ya da öldürmek gibi kolay sözcüklerin yer almadığı en derin yerinden sarstı. Bu sözcükler bir bakıma gelecek demekti, oysa şimdi şimdiydi. Dile getirilmeyen bir istek, bir *bilme, tanıma* arzusu, her şeyi kesinlikle öğrenme isteği gırtlağın-

da öylesine düğümlenmişti ki bir an soluk alamadığını hissetti. O düğüm düşünüyor musun, düşünüyor musun diye başladı. Günün birinde ikimizin de korkunç bir biçimde öleceğimizi, bir anda yok olacağımızı düşünüyor musun? Ama bu soru bile yeterince açık seçik değildi. Bu belki de sadece bir önermeydi: Seni tanımadan, bilmeden ölmek istemiyorum. Sen de aynı şeyi hissediyor musun Carol? Son soruyu dile getirebilirdi, ama ondan önce aklından geçenleri söyleyemezdi.

Carol, "Sen genç kuşaktansın," dedi. "Sen ne diyeceksin bakalım?" diyerek salıncaklı koltuğa oturdu.

"Sanırım ilk iş korkmamak." Therese bunu söyledikten sonra Carol'a döndü ve onun gülümsediğini gördü.

"Galiba benim korktuğumu sandığın için gülümsüyorsun."

Carol, "Bu kibrit kadar güçsüzsün," diyerek sigarasını yaktığı kibriti söndürmeden elinde tuttu. "Ama doğru koşullar olursa koca bir evi yakıp küle çevirebilirsin, öyle değil mi?"

"Ya da bir şehri."

"Ama benimle kısa bir yolculuğa çıkmaktan bile korkuyorsun. Yeterince paran yok diye korkuyorsun."

"Hayır, öyle değil."

"Senin çok garip değer ölçütlerin var Therese. Benimle gel diye davet ettim, çünkü yanımda olman bana sevinç veriyor. Bence sana da iyi gelecek, işin açısından da iyi olacak. Ama para yüzünden saçma sapan bir gurura kapılıp bu hoşluğu bozuyorsun. Tıpkı bana hediye ettiğin çanta gibi. Ölçüsüz bir armağan. Paraya ihtiyacın varsa neden onu geri almıyorsun? Benim çantaya ihtiyacım yok. Herhalde onu bana hediye etmekten sevinç duydun. Görüyorsun ya benim teklifim de aynı şey. Tek fark benimkinin bir anlamı olması, senin karşı çıkmanın ise anlamsız olması." Carol onun yanından geçti, sonra

tekrar ona döndü, bir ayağı önde, başını dikerek durdu, kısa sarı saçları bir heykelin saçları kadar kıpırtısızdı. "Evet, sence bu gülünç değil mi?"

Therese gülümsüyordu. Alçak sesle, "Parayı düşünmüyorum," dedi.

"Ne demek istiyorsun?"

Therese, "Dedim ya," dedi. "Seyahate gidecek param var. Ben de gideceğim."

Carol gözlerini ona dikti. Therese kadının asık suratının değiştiğini, sonra da şaşkınlıkla hatta biraz da duyduklarına inanmıyormuş gibi gülümsemeye başladığını gördü.

Carol, "Tamam öyleyse," dedi. "Çok sevindim."

"Ben de sevindim."

"Bu mutlu değişikliği neye borçluyuz?"

Therese, gerçekten bilmiyor mu, diye düşündü. "Seninle gelip gelmememe önem veriyor gibi görünüyorsun," deyiverdi.

"Tabii önem veriyorum, seni ben davet ettim, öyle değil mi?" Carol hâlâ gülümseyerek konuştu, ama topuğunun tek hareketiyle olduğu yerde arkasını dönüp yeşil salona doğru yürüdü.

Therese onun elleri ceplerinde, yer döşemesinde hafif tıkırtılar çıkaran mokasenleriyle yürüyüşünü seyretti. Boş kapıya baktı. Eğer onunla seyahate gitmeyeceğini söylemiş, hayır demiş de olsa, Carol'ın tıpkı şimdi olduğu gibi yürüyüp gideceğini düşündü. Yarısı içilmiş kahve fincanını aldı, sonra yeniden sehpaya bıraktı.

Odadan çıktı, koridoru geçti, Carol'ın odasının kapısına geldi. "Ne yapıyorsun?"

Carol tuvalet masasına eğilmiş bir şey yazıyordu. "Ne mi yapıyorum?" diyerek doğruldu, elindeki kâğıt parçasını cebine koydu. Şimdi gülümsüyordu, hem de mutfakta Abby'nin yanındayken olduğu gibi gerçekten

gözlerinin içi gülüyordu. "Öylesine bir şey," dedi. "Hadi biraz müzik dinleyelim."

"Çok iyi olur." Therese'in yüzüne bir gülümseme yayıldı.

"Neden önce yatmak için hazırlık yapmıyorsun? Çok geç oldu, farkında mısın?"

"Seninleyken her zaman geç saate kalıyorum."

"Bu bir kompliman mı?"

"Bu gece hiç yatağa girmek istemiyorum."

Carol koridoru geçip yeşil salona girdi. "Sen hazırlan. Gözlerinin çevresi morarmış."

Therese çift yataklı odada çabucak üstünü değiştirdi. Öteki odadaki gramofonda "Embracable You"[1] çalıyordu. Tam o sırada telefon çaldı. Therese konsolun üst çekmecesini açtı. Çekmecede iki erkek mendili, eski bir giysi fırçası ve bir anahtardan başka bir şey yoktu. Bir köşede de birkaç kâğıt. Therese plastik kaplı bir kartı aldı. Harge'ın eski bir ehliyetiydi. Hargess Foster Aird. Yaş: 37. Boy: 1.75 m Kilo: 81. Saç rengi: Sarı. Göz rengi: Mavi. Therese bunların hepsini biliyordu. 1950 model Oldsmobile. Renk: Koyu mavi. Therese ehliyeti yerine koyup çekmeceyi kapadı. Kapıya gidip kulak kabarttı.

Carol, "Kusura bakma Tessie, ama buraya takılıp kaldım," diye özür diliyordu, ama sesi neşeliydi. "Parti iyi gidiyor mu?.. Evet, ama giyinik değilim, üstelik çok yorgunum."

Therese komodine gidip oradaki kutudan sigara aldı. Philip Morris. Therese sigaraları hizmetçinin değil, o markayı sevdiğini bildiği için Carol'ın koyduğunu anladı. Çırılçıplak durup müziği dinledi. Bilmediği bir şarkıydı.

Carol yine telefonla mı konuşuyordu?

1. (İng.) "Sarılmaya Doyamadığım". George Gershwin'in 1928 tarihli bestesi. (Ç.N.)

Carol'ın yarı öfkeli yarı dalga geçerek, "İyi de, hiç mi hiç umursamıyorum," dediğini duydu.

... kolaydır yaşamak... âşık olduğun zaman..[1]

"Nasıl insanlar olduğunu nereden bileyim?... Vay vay! Demek öyle ha?"

Therese anladı, Abby'ydi telefondaki. Sigaranın dumanını üfledi, Yurt'taki yatakhanede dört kız elden ele geçirerek içtikleri ilk sigarayı, Philip Morris'i anımsayarak tatlı kokulu dumana gülümsedi.

Carol sözcüklerin üzerine basa basa, "Evet, gidiyoruz," dedi. "Tabii ki öyleyim. Sesimden anlaşılmıyor mu?"

... senin için... çıldırıyorum belki ama çok keyifli... diyorlar ki beni... parmağında oynatıyormuşsun... sevgilim işte bu harika... insanlar anlayamıyor...

Güzel şarkıydı. Therese gözlerini kapadı, Carol'a kulak kabartarak aralık duran kapıya yaslandı. Kadının sesinin gerisinden tuşlarda baştan aşağı gezinen piyanonun slow müziği duyuluyordu. Bir de ağır tempolu trompet.

Carol, "Bu kimsenin üstüne vazife değil, sadece beni ilgilendirir, öyle değil mi?.. Amma da saçma!" dedi. Therese onun bu ateşli öfkesine gülümsedi.

Sonra kapıyı kapadı. Gramofon yeni bir plak çalmaya başlamıştı.

Carol, "Neden gelip Abby'ye merhaba demiyorsun?" diye seslendi.

Therese çıplak olduğu için banyo kapısının arkasına gizlendi. "Neden?"

Carol, "Gel hadi," deyince Therese sırtına bir bornoz geçirip telefonun yanına gitti.

Abby, "Merhaba, dedi. "Duydum ki gidiyormuşsunuz."

1. Sözlerini Leo Robin'in yazdığı Ralph Reinger'in bestelediği 1937 tarihli "Easy Living" adlı şarkıyı Billie Holiday de seslendirdi. (Ç.N.)

"Bilmediğin bir şey miydi bu?"

Abby sanki bütün gece konuşmak ister gibi gevezelik yapıyordu. Therese'e iyi yolculuklar diledi, mısır kuşağındaki[1] yolları anlattı, kışın ne kadar berbat olabileceklerini söyledi.

Abby, "Bugün kabalık ettiysem, beni bağışlayabilecek misin?" diye ikinci kez sordu. "Seni severim, Therese."

Carol, "Kes artık, kes artık," diye seslendi.

Therese, "Yine seninle konuşmak istiyor," dedi.

"Abigail'e küvette olduğumu söyle."

Therese, Abby'ye söyledi ve telefonu kapadı.

Carol elinde bir şişe ve iki kadehle odaya geldi.

Therese, "Abby'nin ne alıp veremediği var?" diye sordu.

"Ne alıp veremediği var da ne demek?" Carol kadehlere kahverengi bir içki koydu. "Galiba bu akşam bir-iki tek atmış."

"Onu biliyorum. Ama neden benimle öğle yemeği yemek istedi?"

"Bilmem – bir sürü nedeni olabilir. Bunu tatmak ister misin?"

Therese, "Bana biraz anlaşılması güç gibi geldi," dedi.

"Neyin anlaşılması güçtü?"

"Bütün o öğle yemeğinin."

Carol ona kadehi uzattı. "Bazen bazı şeylerin anlaşılması güçtür, hayatım."

Carol ona ilk kez hayatım diyordu. Therese, "Ne gibi şeyler?" diye sordu. Bir cevap, kesin bir cevap istiyordu.

Carol içini çekti. "Pek çok şey. En önemli şeyler. İçkini bir tat hele."

1. ABD'nin Orta Batısı'nda en çok mısır yetiştirilen bölgeye verilen ad. (Ç.N.)

Therese bir yudum aldı, tatlı, koyu kahverengi, kahve gibi de az biraz alkollü. "Tadı güzel."

"Sana öyle geliyor."

"Sevmiyorsan, neden içiyorsun o zaman?"

"Çünkü bu farklı. Seyahatimizin şerefine içiyoruz bunu, o yüzden farklı olması gerek." Carol yüzünü buruşturup kadehi kafasına dikti.

Carol'ın yüzünün yarısını aydınlatan lambanın ışığında, Therese onun çillerini görebiliyordu. Carol'ın beyaza çalan kaşı alnının kavisi etrafında bir kanat gibi kıvrılıyordu. Therese birdenbire kendini çılgınca mutlu hissetti. "Az önce çalan şarkı neydi, hani sadece vokal ve piyano olan?"

"Biraz mırıldan."

Therese şarkının aklında kalanını ıslıkla çaldı, Carol gülümsedi.

"'Kolaydır Yaşamak,'" dedi. "Eski bir şarkıdır bu."

"Bir daha dinlemek istiyorum."

"Ben de artık senin yatmanı istiyorum. Şarkıyı bir daha çalacağım."

Carol yeşil salona geçti ve şarkı süresince orada kaldı. Therese kendi odasının kapısında duruyor, gülümseyerek dinliyordu.

... asla pişman değilim... sana verdiğim yıllara... Kolaydır yılları vermek, âşık olduğun zaman... Senin için ne yapıyorsam severek yapıyorum...

Bu onun şarkısıydı. Carol için ne hissediyorsa hepsi vardı bu şarkıda. Şarkı bitmeden banyoya geçti, suyu açtı, küveti doldurup içine girdi, yeşilimtırak suyun ayaklarının üzerinde dalgalanışını seyretti.

Carol, "Hey," diye seslendi. "Hiç Wyoming'e gittin mi?"

"Hayır."

"Artık Amerika'yı görmenin zamanı geldi."

Therese suları damlayan banyo lifini dizine bastırdı. Su o kadar yükselmişti ki, memeleri suyun üzerinde yüzen yassı nesnelere benziyordu. Therese göğüslerine baktı, göründüklerinden başka neye benzediklerine karar vermeye çalıştı.

Carol kafası başka bir şeyle meşgulmüş gibi bir tavırla, "Orada uyumaya kalkma," diye seslendi. Therese onun yatağa oturup haritaya baktığını biliyordu.

"Uyumam," dedi.

"Bilmem, bazıları uyur da."

Therese kurulanırken, "Bana Harge'ı biraz daha anlat," dedi. "Ne iş yapar?"

"Bir sürü şey."

"Yani, mesleği nedir diye soruyorum."

"Emlak yatırımcılığı."

"Nasıl biridir? Tiyatroya gitmeyi sever mi? İnsanları sever mi?"

"Golf oynayan küçük bir grubu sever." Carol bunu çok kesin bir tonda söyledi. Sonra sesini yükseltti. "Başka ne yapar? Her konuda son derece titizdir. Ama en iyi tıraş makinesini burada unutup gitti. Banyodaki ilaç dolabında, istersen bakabilirsin, herhalde görmek istersin. Ona postayla göndermem gerekiyor sanırım."

Therese ilaç dolabını açtı. Tıraş makinesini gördü. İlaç dolabı hâlâ erkek eşyalarıyla doluydu, tıraş losyonları, tıraş fırçaları vardı. Banyodan çıkarken, "Burası onun odası mıydı?" diye sordu. "Hangi karyolada yatıyordu?"

Carol gülümsedi. "Senin yattığında değil."

Therese içki şişesine bakarak, "Şundan biraz daha alabilir miyim?" dedi.

"Tabii."

"İyi geceler dilemek için seni öpebilir miyim?"

Carol karayolları haritasını katlıyordu, dudaklarını ıslık çalacakmış gibi büzerek durdu. "Hayır."

"Neden?" Bu gece her şeyin olurluluğu var gibiydi.

"Öpücük yerine bunu vereceğim sana," diyen Carol elini cebinden çıkardı.

Verdiği bir çekti. Therese kendi adına düzenlenmiş iki yüz dolarlık bir çek olduğunu gördü. "Bu ne için?"

"Seyahat için. Sendika üyeliği için gereken parayı harcamanı istemiyorum." Carol bir sigara aldı. "Hepsine ihtiyacın olmayacak, sadece yanında olsun istedim."

Therese, "Ama hiç gerek yok," dedi. "Teşekkür ederim. Sendika parasını harcamak umurumda değil."

Carol, "Bana karşılık verme," diye onun sözünü kesti. "Bunu yapmak bana sevinç veriyor dedim, unuttun mu?"

"Ama almayacağım." Sert konuştuğu için çeki masaya, içki şişesinin yanına koyarken biraz gülümsedi. Ama çeki de pat diye sertçe masaya bıraktı. Bunu Carol'a açıklayabilmek istiyordu. Paranın zerrece önemi yoktu, ama bunu yapmak Carol'ın hoşuna gittiği için de çeki reddetmekten nefret ediyordu. "Bu fikir hoşuma gitmedi," dedi. "Başka bir şey düşün." Carol'a baktı. Carol onu seyrediyordu, onunla tartışmayacağını görünce Therese sevindi.

Carol, "Bana sevinç verecek bir şey yapmak mı?" diye sordu.

Therese'in tebessümü yayıldı. "Evet," diyerek kadehini aldı.

Carol, "Tamam o zaman," dedi. "Düşüneceğim. İyi geceler." Kapının yanında duruyordu.

Therese, böylesine önemli bir gecede bu şekilde iyi geceler dilemek çok tuhaf diye düşünüyordu. "İyi geceler," diye cevap verdi.

Masaya döndü ve yeniden çeki gördü. Onu yırtıp atmak Carol'a düşerdi. Therese çeki masanın üzerindeki mavi ketenden dar örtünün altına görünmeyecek biçimde itti.

II

12

Ocak.

Her şeydi. Ve tek bir şeydi, sağlam kapı gibi bir şey. Ocak soğuğu şehri gri bir kapsülün içine hapsetti. Ocak, saniyelerdi ve ocak bir yıldı. Ocak, saniyeleri sağanak misali boşalttı ve Therese'in belleğinde dondurdu: Karanlık bir kapı aralığında, zillerdeki adlara kibrit ışığında kaygıyla bakan bir kadın, kaldırımda vedalaşırken bir kâğıda bir şeyler karalayıp arkadaşının eline tutuşturan bir adam, bir blok boyunca otobüsün peşinden koşup yetişen biri. İnsanların her hareketi bir sihir gibiydi. Ocak iki yüzü olan bir aydı, soytarı çıngıraklarıyla şıngırdayan, kar kabuğu gibi çatırdayan, herhangi bir başlangıç gibi saf, bir ihtiyar kadar umutsuz, dilin ucuna gelen ama seslendirilemeyen bir sözcük gibi gizemli bir biçimde aşina, yine de bilinemeyen.

Çisenti'nin dekorunda Therese'le birlikte Red Malone adındaki delikanlıyla dazlak bir marangoz çalıştı. Mr. Donohue dekoru çok beğendi. Therese'in tasarımlarını göstermek için Mr. Baltin diye birini davet ettiğini söyledi. Mr. Baltin Rusya'da bir akademiyi bitirmiş ve New York'taki birkaç tiyatroya dekor yapmıştı. Therese onun adını hiç duymamıştı. Myron Blanchard ya da Ivor Harkevy ile görüşebilmek için Mr. Donohue'dan rande-

vu ayarlamasını rica ettiyse de adam söz vermekten kaçındı. Therese onun randevu alamayacağını tahmin etti.

Uzun boylu, siyah şapkalı, pejmürde paltolu, hafifçe kamburu çıkmış Mr. Baltin bir öğleden sonra geldi, Therese'in tasarımlarını dikkatle inceledi. Therese tiyatroya yalnızca üç ya da dört maket getirmişti, tasarımlarının en iyilerini. Mr. Baltin altı hafta kadar sonra prodüksiyonu başlayacak bir oyundan söz etti, Therese'i asistan olarak tavsiye edeceğini söyledi; Therese de o tarihe kadar zaten şehir dışında olacağı için bu programın çok uygun düşeceğini belirtti. Son günlerde her şey yolunda gidiyordu. Mr. Andronich ona Philadelphia'da, şubat ortalarında, tam Carol'la seyahatten döneceği günlerde iki haftalık iş ayarlamaya söz vermişti. Therese, Mr. Baltin'in tanıdığı adamın adıyla adresini not etti. Mr. Baltin, "Şimdi çalışacak birini arıyor, o yüzden onu hafta başında ara," dedi. "İş sadece yardımcılık, ama adamın bundan önceki yardımcısı olan öğrencim şimdi Harkevy'yle çalışıyor."

"Ya. Acaba siz, ya da o, Harkevy ile bir randevu ayarlayabilir misiniz?"

"Bu çok kolay. Yapman gereken tek şey Harkevy'nin südyosuna telefon edip Charles'la görüşmek istediğini söylemek. Charles Winant'la. Charles'a da benimle konuştuğunu söylersin. Bir bakalım hele – onu cuma günü ara. Cuma öğleden sonra saat üç sularında."

"Olur. Çok teşekkür ederim." Cumaya daha bir hafta vardı. Therese, Harkevy'nin ulaşılamaz olmadığını, ama önceden randevu vermediğini, randevu verse bile işi başından aşkın olduğu için sözünü tutamadığını duymuştu. Ama belki Mr. Baltin bunu biliyordu.

Mr. Baltin kapıdan çıkarken, "Kettering'i aramayı da unutma," dedi.

Therese aldığı nota tekrar baktı: Adolph Kettering,

Tiyatro Yatırım İşleri AŞ ve özel bir adres. "Pazartesi sabahı arayacağım. Çok teşekkür ederim."

İş çıkışında Palermo'da Richard'la buluşacağı gün cumartesiydi. Carol'la yola çıkmayı planladıkları tarihe on bir gün vardı. Barda Richard'ın yanında Phil'in de durduğunu gördü.

Phil ona bir bar taburesi çekerek, "Bizim koca Kedi ne âlemde?" diye sordu. "Cumartesileri de çalışılıyor mu?"

Therese, "Oyuncular çalışmıyor. Sadece benim bölümüm çalışıyor," dedi.

"Prömiyer ne zaman?"

"Yirmi birinde."

Richard, "Bak," diyerek Therese'in eteğindeki koyu yeşil lekeyi gösterdi.

"Biliyorum. Günlerce önce lekeledim."

Phil, "Ne içersin?" diye sordu.

"Bilmem. Belki bir bira içerim, sağ ol." Richard öteki tarafında duran Phil'e arkasını dönmüştü, Therese aralarının limoni olduğunu hissetti. Richard'a, "Bugün hiç resim yaptın mı?" diye sordu.

Richard'ın ağzının kenarları aşağı sarkmıştı. "Hastalanan bir sürücüye yardım etmek zorunda kaldım. Long Island'ın ortasında benzini bitmiş."

"Ya. Çok kötü olmuş. Belki yarın bir yerlere gitmek yerine resim yaparsın." Ertesi gün yürüyüş yapmak ve İstiridye Evi'nde yemek için Hoboken'a gitmeyi düşünmüşlerdi. Ama Carol şehre inecekti ve Therese'e telefon edeceğine söz vermişti.

Richard, "Bana modellik yaparsan resim yaparım," dedi.

Therese huzursuzluk içinde duraksadı. "Bugünlerde modellik yapacak havada değilim," dedi.

"Peki. Önemli değil." Richard gülümsedi. "Ama hiç poz vermezsen resmini nasıl yapabilirim?"

"Neden aklından yapmıyorsun?"

Phil elini uzatıp Therese'in kadehinin altını tuttu. "Bunu içme. Daha iyi bir şey iç. Bunu ben içerim," dedi.

"Olur. Ben de sulu viski içerim."

Phil şimdi Therese'in öbür tarafına geçmişti. Neşeli görünüyordu, ama gözlerinin altı biraz çökmüştü. Geçen hafta boyunca karamsar bir havada oyun yazmıştı. Oyunun bazı bölümlerini yılbaşı partisinde okumuştu. Bu oyuna Kafka'nın *Dönüşüm*'ünün uzantısı diyordu. Therese de yılbaşı sabahı bir dekor taslağı çizmiş ve Phil'i görmeye gittiğinde ona göstermişti. Birdenbire Richard'ın buna bozulduğunu fark etti.

"Terry, bana gösterdiğin taslaktan bir maket yapsan da fotoğrafını çeksek. Oyunun metniyle birlikte dekoru da göstermek istiyorum." Phil sulu viskiyi Therese'in önüne sürdü ve ona iyice yaklaşarak bara yaslandı.

Therese, "Yapabilirim," dedi. "Gerçekten oyunun sahnelenmesini istiyor musun?"

"Neden olmasın?" Phil'in kara gözleri tebessümünün üzerinden meydan okurcasına bakıyordu. Parmaklarını şaklatarak barmene, "Hesap?" dedi.

Richard, "Ben öderim," diye atıldı.

"Hayır, sen ödemeyeceksin. Bunlar benden." Phil eski siyah cüzdanını eline almıştı.

Therese, onun oyununun muhtemelen hiç sahnelenmeyeceğini, hatta belki de hiç bitmeyeceğini düşündü, çünkü Phil'in günü gününe uymazdı.

Phil, "Ben kaçıyorum," dedi. "Arayı uzatmadan gel Terry. Hoşça kal Rich."

Therese onun her zamankinden daha hırpani kılığıyla sokağa açılan birkaç basamağı çıkıp gidişini izledi, Phil sandaletleri ve eski püskü polo paltosu içinde pejmürdeliğini zerrece umursamayan tavrıyla yürüyordu. Therese onun en sevdiği ropdöşambrıyla evin içinde do-

laşır gibi bir hali olduğunu düşündü. Ön camdan ona el salladı.

Richard, "Yılbaşı sabahı Phil'e sandviç ve bira götürdüğünü duydum," dedi.

"Evet. Telefon edip akşamdan kalma olduğunu söyledi."

"Neden bana söylemedin?"

"Herhalde unutmuşumdur. Önemli bir şey değildi."

"Demek önemli değildi. Şayet sen–" Richard elini ağır ağır, umutsuzca salladı. "Bir adamın evine sandviçler ve birayla gidip orada yarım gün kalıyorsan önemli değil, öyle mi? Belki benim canım da sandviç çekmiştir, bu hiç aklına geldi mi?"

"Senin canın çekerse, sana sandviç getirecek bir alay insan var. Bir gece önce Phil'in evinde yiyecek içecek namına ne varsa dibine darı ekmiştik. Unuttun mu?"

Richard kırgın bir tavırla gülümsemeye devam ederek koca kafasını salladı. "Ve onunla yalnızdın, ikinizden başka kimse yoktu."

"Aman Richard–" Therese hatırladı, gerçekten öylesine önemsizdi ki. O gün Dannie, Connecticut'tan dönmemişti daha. Yılbaşı gecesini hocalarından birinin evinde geçirmişti. Therese de Dannie'nin öğleden sonra Phil'in evine geleceğini ummuştu, ama Richard onun Dannie'yi Phil'den daha çok sevdiğini herhalde aklından bile geçirmezdi.

Richard, "Bunu yapan başka bir kız olsa, işin içinde iş var diye kuşkulanırdım ve haklı çıkardım," diye sözünü sürdürdü.

"Saçmalıyorsun artık."

"Sen de fazla safsın." Richard ona buz gibi, sitem dolu bakışlarla bakıyordu, Therese onun sadece bu yüzden kırılmış olamayacağını tahmin etti. Aslında o, Therese'in kendisinin istediği gibi biri olmamasına, onu deliler

gibi sevmemesine ve onunla birlikte Avrupa'ya gitmeye can atmayışına bozuluyor, o yüzden güceniyordu. İstediği, tam da Therese'in havasında, onun güzel yüzüne sahip, yaşamdan beklentileri onunkiler gibi olan, ama Richard'a tapacak bir kızdı. "Biliyor musun, sen Phil'in kalemi değilsin," dedi.

"Öyle olduğumu kim söyledi? Phil mi?"

Richard, "O avanak, yarı pişmiş sanatçı bozuntusu," diye mırıldandı. "Herif bu akşam ileri geri konuşup senin beni iplemediğini söylemek cüretinde bulundu."

"Böyle söylemeye hiç hakkı yok. Ben ona senden bahsetmiyorum."

"Ya, harika bir cevap bu. Yani benden bahsetsen, beni iplemediğini anlayacak, öyle mi?" Richard alçak sesle konuşuyordu, ama sesi öfkeden titriyordu.

Therese, "Neden durup dururken Phil'e taktın?" diye sordu.

"Mesele bu değil!"

Therese sabrı taşıyormuş gibi bir tavırla, "Peki, nedir mesele?" dedi.

"Of Terry. Kapatalım bu konuyu."

Therese, "Bir neden bulamıyorsun tabii," dedi, ama Richard'ın ona arkasını dönüp verdiği cevap altında fiziksel olarak ezilmişçesine dirseklerini bara dayadığını görünce birden acıyıverdi. Richard'ı inciten ne şimdiydi ne geçen hafta, o bütün geçmişin ve Therese'e beslediği duyguların gelecekteki beyhudeliği altında eziliyordu.

Richard sigarasını barın üzerindeki kül tablasına bastırdı. "Bu akşam ne yapmak istersin?" diye sordu.

Therese, ona Carol'la çıkacağım yolculuktan söz edeyim diye düşündü. Daha önce de iki kez söylemeye niyetlenmiş, sonradan vazgeçmişti. "Sen bir şey yapmak istiyor musun?" diye sorarken "bir şey" sözlerini vurguladı.

Richard moralsiz bir tavırla, "Tabii," dedi. "Yemek yesek, sonra da Sam'le Joan'u arasak ne dersin? Belki oraya kadar yürür bu akşam onları görürüz."

"Olur." Therese bu öneriden hiç hoşlanmadı. Batı Yirminci Cadde'de mutlu mesut evliliklerini sürdüren, biri sekreter biri ayakkabı tezgâhtarı bu karıkoca, tanıdığı insanların en sıkıcılarındandı; Richard'ın onların yaşamını ideal bir yaşam örneği olarak göstermek istediğini, günün birinde ikisinin de öyle yaşayabileceğini hatırlatmak için onları ziyaret etmeyi önerdiğini de biliyordu. Therese bundan nefret ediyordu, başka bir gece olsa ânında reddederdi, ama Richard'a duyduğu merhamet, onu suçluluk duymaya, dolayısıyla Richard'ın dediğini kabule zorluyordu. Birden geçen yaz Tarrytown yakınlarında, yola uzak bir yerde yaptıkları pikniği, Richard'ın çimenlere uzanıp ağır ağır şarap şişesinin mantarını açışını hatırladı, o sırada konuşuyorlardı – ne konuşmuşlardı acaba? Ama o anki hoşnutluğu, o gün harikulade bir biçimde gerçek ve nadir olan bir şeyi paylaştıkları duygusunu anımsadı, o duygunun şimdi nereye gittiğini ve o zaman neye dayandığını merak etti. Çünkü şimdi yanında duran Richard'ın uzun, yassı figürü bile ağırlığıyla onu eziyormuş gibiydi. Therese içindeki kırgınlığı bastırmaya çalıştıysa da, o duygu somut bir şey gibi giderek ağırlaştı. Barın başında duran iki İtalyan işçinin kısa, tıknaz bedenlerine, barın ucundaki iki kıza baktı, kızları daha önce fark etmişti, ama şimdi gitmek üzere kalktıklarında ikisinin de pantolonlu olduğunu gördü. Biri saçlarını erkek çocuk gibi kestirmişti. Therese onları görmekten kaçındığını, onlara bakarken görülmekten kaçındığını fark ederek başını öteki tarafa çevirdi.

Richard, "Burada yemek ister misin? Daha acıkmadın mı?" diye sordu.

"Hayır. Başka bir yere gidelim."

Bardan çıkıp kuzeye doğru, Sam ve Joan'un evlerinin yönünde ilerlediler.

Therese sözcükleri içerdikleri bütün duygulardan arındırıncaya kadar içinden tekrarladıktan sonra, "Mrs. Aird'i, hani geçen gün benim evimde karşılaştığın kadını hatırlıyor musun?" dedi.

"Tabii."

"Beni bir geziye davet etti, Batı'da arabayla birkaç hafta kadar sürecek bir seyahate. Ben de gitmek istiyorum."

Richard, "Batı'ya mı? California'ya mı?" dedi, çok şaşırmıştı. "Peki ama neden?"

"Neden mi?"

"Yani – birlikte seyahate gidecek kadar iyi tanıyor musun onu?"

"Birkaç kez görüştük."

"Ya. Neyse, bana söylememiştin." Richard gözleri Therese'de elleri iki yanında sallanarak yürüyordu. "Yalnız ikiniz mi?"

"Evet."

"Ne zaman gideceksiniz?"

"Ayın on sekizi civarında."

"Bu ayın mı? – O zaman oyununu göremeyeceksin demek."

Therese önemsemez bir tavırla başını salladı. "Fazla bir şey kaçıracağımı sanmıyorum."

"Demek gidişin kesin, öyle mi?"

"Evet."

Richard bir an sustu. "Nasıl biri bu kadın? İçki içiyor mu ya da başka bir şey kullanıyor mu?"

"Hayır." Therese gülümsedi. "İçkiye düşkün biri gibi mi görünüyor?"

"Hayır. Doğrusunu istersen çok güzel biri. Sadece çok şaşırdım, hepsi bu."

"Neden şaşırdın?"

"Sen herhangi bir konuda kolay kolay karar vermezsin de ondan. Belki yine değiştirirsin fikrini."

"Sanmıyorum."

"Belki seninle birlikte onu bir kere daha görebilirim. Neden öyle bir buluşma ayarlamıyorsun?"

"Yarın şehirde olacağını söyledi. Ne kadar vakti olduğunu – ya da beni arayıp aramayacağını bilmiyorum."

Ne Richard uzattı sözü ne de Therese. O akşam Carol'ın adını bir daha ağızlarına almadılar.

Richard pazar sabahını evinde resim yaparak geçirdi, saat iki sularında Therese'in evine geldi. Biraz sonra Carol telefon ettiğinde Richard oradaydı. Therese, Carol'a, Richard'ın yanında olduğunu söyleyince kadın, "Onu da getir," dedi. Plaza Otel'in yakınlarında olduğunu ve otelin Palmiye Salonu'nda buluşabileceklerini söyledi.

Yarım saat sonra Therese, salonun ortasına yakın bir masadan Carol'ın onlara baktığını gördü ve neredeyse ilk sefer olduğu gibi, müthiş bir etkinin yeniden yankılanması gibi, kadını görür görmez içi sevinçle doldu. Carol öğle yemeği yedikleri günkü siyah tayyörünü giymiş, yeşil ve dore desenli fuları takmıştı. Ama şimdi Carol, Therese'den çok, Richard'a bakıyordu.

Üçü havadan sudan konuşuyorlardı; Therese, Richard'ın yüzündeki sıradan ifadeye baktıktan sonra bakışlarını kendisine çeviren Carol'ın gri gözlerindeki sakinliği görünce bir bakıma hayal kırıklığı hissetti. Richard, Carol'la buluşmak için günlük programının dışına çıkmıştı; ama Therese onun bu buluşmaya merak ettiği için değil de yapacak başka işi olmadığı için geldiğini düşündü. Richard'ın, Carol'ın ellerine, kıpkırmızı ojeli parmaklarına baktığını, duru yeşil safir yüzüğü ve öteki elindeki alyansı fark ettiğini gördü. Uzun tırnaklara karşın, Richard yine de bu ellerin işe yaramayan, iş yapmayan eller oldu-

ğunu söyleyemezdi. Carol'ın elleri güçlüydü ve son derece ekonomik kımıltılarla hareket ediyordu. Richard'la havadan sudan konuşurken sesi çevrelerindeki diğer seslerin mırıltıları arasından öne çıkıyordu, hatta bir kez de güldü.

Carol, Therese'e baktı. "Seyahate çıkacağımızı Richard'a söyledin mi?" diye sordu.

"Evet. Dün gece."

Richard, "Batı'ya mı?" diye sordu.

"Benim niyetim Kuzeybatı'ya gitmek. Yolların durumuna bağlı."

Therese birden sabırsızlandı. Neden burada oturmuş seyahat hakkında konuşuyorlardı? Şimdi de sıcaklığın kaç derece olacağından, Washington eyaletinden söz ediyorlardı.

Carol, "Washington benim memleketim," dedi. "Oralıyım."

Birkaç dakika sonra Carol parkta yürüyüş yapmak isteyip istemediklerini sordu. Richard pantolonunun cebini hayli kabartan kâğıt para tomarından bir banknotla biraz bozukluk çıkarıp biralarla kahvenin parasını ödedi. Therese onun Carol'a ne kadar kayıtsız olduğunu düşündü. Tıpkı Therese'in ona kaç kez göstermeye çalıştığı kayaların formasyonu ya da bulutların benzediği şekilleri görmediği gibi Carol'ı da görmüyordu sanki. Şimdi başını önüne eğmiş masaya bakıyordu, sonra birden doğrulup parmaklarını saçlarının arasından geçirirken ağzının ince, kaygısız çizgisi yarım bir tebessümle kıvrıldı. Elli Dokuzuncu Cadde'deki kapıdan parka girip hayvanat bahçesine doğru yürüdüler, avare adımlarla hayvanat bahçesinin içinden geçtiler. Yolun kıvrıldığı ve asıl parkın başladığı noktada patikanın üzerindeki ilk köprünün altından geçtiler. Hava kapalı, soğuk ve durgundu. Therese çevredeki her şeyin kıpırtısızlığını, hat-

ta kendilerinin ağır hareketlerinde bile bir cansızlık, bir durağanlık olduğunu hissetti.

Richard, "Biraz fıstık avına çıksam mı?" diye sordu.

Patikanın kenarında çömelen Carol, elini sincaba uzatıyordu. Usulca, "Bak bende bir şey var," dedi; sincap onun sesinden irkildi, ama yine öne uzanıp Carol'ın parmaklarını sertçe yakaladı, dişlerini bir şeye geçirdi ve hemen uzaklaştı. Carol ayağa kalktı. "Bu sabahtan cebimde kalmış bir şey vardı," dedi.

Richard, "Sen yaşadığın yerde sincapları mı besliyorsun?" diye sordu.

"Hem normal hem de çizgili sincapları," dedi Carol.

Therese ne boş konuşuyorlar diye düşündü.

Sonra bir banka oturup sigara içtiler ve minicik bir güneşin nihayet turuncu ateşini bir ağacın çarpık çurpuk dalları arasına indirişini seyreden Therese, bir an önce gece olmasını ve Carol'la yalnız kalabilmeyi diledi. Dönüş yolunda yürümeye başladılar. Therese, eğer Carol evine dönmek zorundaysa kendisinin korkunç bir şey yapacağını geçirdi aklından. Elli Dokuzuncu Cadde Köprüsü'nden atlamak gibi bir şey. Ya da Richard'ın geçen hafta verdiği üç Benzedrine hapını içmek gibi bir şey.

Yeniden hayvanat bahçesine yaklaşırlarken Carol, "Bir yerlerde çay içmek ister miydiniz?" diye sordu. "Carnegie Hall'un oradaki Rus Çayevi'ne ne dersiniz?"

Richard, "Rumpelmayer'in Yeri şuracıkta," dedi. "Orayı sever misin?"

Therese içini çekti. Carol da duraksadı. Ama oraya gittiler. Therese oraya bir kere Angelo'yla gittiğini anımsadı. Beğenmediği bir yerdi. Parlak ışıkları insanda çırılçıplak kalmış duygusunu uyandırıyordu ve karşınızda gördüğünüz kişinin gerçek bir insan mı yoksa aynadaki yansıma mı olduğunu kestirememek sinir bozucu bir şeydi.

Carol garson kızın tuttuğu kocaman pasta tepsisini

başını sallayarak geri çevirdi, "Hiçbirini istemem, teşekkür ederim," dedi.

Therese de istemedi, ama Richard iki pasta seçti.

Therese, "Neden iki tane aldın, olur da fikrimi değiştiririm diye mi?" deyince Richard ona göz kırptı. Therese onun tırnaklarının yine kirli olduğunu fark etti.

Richard, Carol'a arabasının ne marka olduğunu sordu ve ikisi farklı araba modellerinden söz etmeye başladılar. Therese, Carol'ın önlerindeki masalara göz gezdirdiğini gördü. O da burayı beğenmedi diye düşündü. Carol'ın arkasındaki aynada profilden görünen bir adama baktı. Adamın arkası Therese'e dönüktü, öne eğilmiş, sol eliyle abartılı jestler yaparak karşısındaki kadına bir şeyler anlatıyordu. Therese adamın konuştuğu ince yapılı, orta yaşlı kadına baktı, sonra bakışlarını yeniden adama çevirdi ve adamı gözünün ısırması acaba gerçek mi yoksa aynanın yarattığı bir yanılsama mı diye merak ederken birden belleğinde su köpüğü gibi kırılgan bir anı bilinçüstüne çıkıverdi. Adam Harge'dı.

Therese gözucuyla Carol'a baktı, ama Carol adamı fark ettiyse bile arkasındaki aynaya yansıdığını bilemez diye düşündü. Bir saniye sonra omzunun üstünden arkasına baktı ve onların evinden belleğinde taşıdığı imgelerden biri gibi Harge'ı profilden gördü – kısa, kalkık burnu, kemikli çenesi, alnı iyice açılmaya başlamış sarı saçları. Carol onu görmüş olmalıydı, sol tarafında sadece üç masa ötedeydi.

Carol gözlerini Richard'dan Therese'e çevirdi. Hafifçe gülümseyerek, "Evet," dedikten sonra yeniden Richard'a dönüp konuşmasını sürdürdü. Therese onun davranışlarının daha önceki gibi olduğunu, hiçbir fark olmadığını düşündü. Harge'ın yanındaki kadına baktı. Kadın genç değildi, güzel de sayılmazdı. Belki de Harge'ın bir akrabasıydı.

Sonra Therese, Carol'ın uzun sigarasını söndürdüğünü gördü, Richard da susmuştu. Gitmeye hazırlanıyorlardı. Harge, Carol'ı gördüğü anda Therese de adama bakıyordu. Harge, Carol'ı görür görmez, gördüğünün gerçek olduğunu anlamak istercesine gözlerini kırpıştırdı, sonra yanındaki kadına bir şey söyleyip Carol'ın yanına gitti.

"Carol," dedi.

"Merhaba Harge." Carol, Therese'le Richard'a döndü. "Bana bir dakika izin verir misiniz?" dedi.

Therese, Richard'la birlikte durdukları kapı ağzından her şeyi görmeye çalışıyordu, boyu Carol'ın şapkasının tepesini geçmeyen Harge'ın öne eğilmiş, kaygılı görüntüsüne yansıyan saldırgan ve kibirli tavrının gerisinde yatanları, onun konuşmasını dinlerken Carol'ın uysal baş sallamalarının arkasında yatanları görebilmeye, şu anda ne konuştuklarını değil, bundan beş yıl, üç yıl önce, fotoğraftaki kayığa bindikleri gün neler konuştuklarını tahmin etmeye çalışıyordu. Carol bir zamanlar bu adamı sevmişti ve bunu hatırlamak çok zordu.

Richard, "Artık yakamızı kurtarabilir miyiz Terry?" diye sordu.

Therese, Carol'ın Harge'ın masasındaki kadını başıyla selamladığını ve Harge'a arkasını döndüğünü gördü. Harge'ın bakışları, Carol'ı aşıp Therese'le Richard'a yöneldi ve belli ki Therese'in kim olduğunu çıkaramayınca dönüp masasına gitti.

Carol yanlarına gelince, "Özür dilerim," dedi.

Therese kaldırımda Richard'ı kenara çekti, "Sana iyi geceler Richard," dedi. "Carol bu akşam benimle birlikte bir arkadaşına gitmemizi istiyor."

"Ya." Richard kaşlarını çattı. "Biliyorsun, bu akşam için konser biletimiz vardı."

Therese birden anımsadı. "Alex'in konseri. Tamamen unutmuşum. Kusura bakma."

Richard suratını asarak, "Önemli değil," dedi.

Önemli değildi. Richard'ın arkadaşı Alex'in keman konserinde birine eşlik edeceği ve haftalarca önce konser biletlerini verdiği Therese'in aklına geldi.

Richard, "Bu kadınla olmayı benimle olmaya yeğliyorsun, öyle değil mi?" diye sordu.

Therese, Carol'ın taksi çevirmeye çalıştığını gördü. Bir dakika sonra onları orada bırakıp gidecekti. "En azından bu sabah konseri hatırlatabilirdin Richard."

"O adam kocası mıydı?" Richard'ın çatık kaşlarının altında gözleri iyice kısıldı. "Bu ne demek oluyor Terry?"

"Ne demek oluyor dediğin nedir? Kocasını tanımıyorum."

Richard bir an durdu, sonra çatık kaşları çözüldü. Mantıksız davrandığını anlamış gibi gülümsedi. "Affedersin. Bu akşamı kesinlikle beraber geçireceğimizi sanmıştım da o yüzden şaşırdım," deyip Carol'ın yanına gitti, "İyi geceler," dedi.

Richard tek başına gidecekmiş gibi görünüyordu. Carol, "Şehir merkezine mi gidiyorsunuz? Sizi bırakabilirim," dedi.

"Teşekkür ederim, ben yürüyeceğim."

Carol, Therese'e döndü, "İkinizin bu akşam bir programınız olduğunu sanıyordum," dedi.

Therese, Richard'ın orada oyalandığını görünce ona duyurmamak için Carol'ın yanına yürüdü. "Önemli değildi. Seninle kalmayı tercih ederim."

Carol'ın yanına bir taksi yanaştı. Carol elini kapının kulpuna koydu. "Bizim programımız da önemli değil, o yüzden bu akşam neden Richard'la gitmiyorsun?" dedi.

Therese gözucuyla Richard'a baktı ve konuştuklarını duyduğunu anladı.

Carol, "Hoşça kal Therese," dedi.

Richard, "İyi geceler," diye seslendi.

Therese de, "İyi geceler," dedi ve Carol'ın taksiye binip kapıyı kapadığını gördü.

Richard, "İşte bu kadar," dedi.

Therese ona döndü. Konsere gitmeyeceğini, ama Richard'a da ters davranmayacağını, bir an önce eve gidip salı günü Harkevy'ye teslim etmesi gereken dekor tasarımını bitirmekten başka bir terslik yapmayacağını biliyordu. Richard'ın yanına yaklaştığı saniyeler içinde önündeki akşamı nasıl geçireceğini biraz hüzünlü, biraz meydan okuyan bir kadercilikle sezinledi. "Ben yine de konsere gitmek istemiyorum," dedi.

Richard onu şaşırtan bir tavırla geri çekilerek öfkeyle, "Pekâlâ, gitmezsen gitme," dedi ve arkasını dönüp gitti.

Sağ omzunu diğer omzundan öne çıkaran o sallapati yürüyüşüyle, ellerini iki yanında uyumsuz bir tempoda sallayarak Elli Dokuzuncu Cadde'de batıya doğru gidiyordu ve Therese onun yürüyüşüne bakarak bile ne kadar öfkeli olduğunu görebiliyordu. Richard bir anda gözden kayboldu. Geçen pazartesi Kettering'in kendisini kabul etmeyişi Therese'in aklından geçti. Richard'ın gözden kaybolduğu noktada karanlığa doğru baktı. Bu akşamla ilgili suçluluk duymuyordu. Başka bir şey vardı. Therese, Richard'a gıpta etti. Onun için her zaman bir yer, bir ev, bir iş, başka bir kız olacağına güvendiği için ona gıpta ediyordu. Bu tavrına gıpta ediyordu. Bu güveni yüzünden de neredeyse ona içerliyordu.

13

Konuyu Richard açtı.

"Onu neden bu kadar çok seviyorsun?"

Therese'in, belki Carol gelir diye Richard'la randevusunu iptal ettiği bir akşamdı. Carol gelmemiş, onun yerine Richard çıkagelmişti. Lexington Bulvarı'ndaki pembe duvarlı kocaman kafeteryada gece on biri beş geçiyordu, Therese o konuyu açmak üzereydi, ama Richard ondan önce davrandı.

"Onunla beraber olmak hoşuma gidiyor, onunla sohbet etmeyi seviyorum. Konuşabildiğim insanlardan hoşlanıyorum." Carol'a yazdığı ama göndermediği bir mektuptaki sözler Richard'ın sorusuna yanıt gibi aklından geçiyordu. *Ellerimi uzatmış bir çölde duruyorum sanki ve sen üzerime yağıyorsun.*

Richard durumu tanımlayarak ve öfkelenerek, "Sen bu kadına âşıksın," dedi.

Therese derin bir nefes aldı. Lafı uzatmadan evet öyle mi demeliydi yoksa açıklamaya mı çalışmalıydı? Duygularını bir milyon sözcükle açıklasa bile, Richard bunu anlayabilir miydi acaba?

"O da biliyor mu bunu? Biliyor tabii, bilmez olur mu." Richard kaşlarını çattı, sigarasından bir nefes çekti. "Bu işin çok aptalca olduğunu görmüyor musun?

Kızların okulda büyük sınıftan olanlara âşık olması gibi bir şey bu."

Therese, "Bir türlü anlamıyorsun," dedi. Kendinden çok emindi. *Ormandaki ağaçların tepelerine takılan bir müzik gibi arayacağım seni...*

"Anlayacak ne var? Ama o anlıyordur. Sana yüz vermemesi gerekir. Seninle böyle oynamaması gerekir. Bu sana haksızlık."

"Bana haksızlık mı?"

"Ne yapıyor yani, gönül mü eğlendiriyor? Günün birinde senden bıkıp kapının önüne koyacak."

Beni kapının önüne koymak diye düşündü Therese. Kapının önü neydi, arkası ne? İnsan bir duyguyu nasıl kapının önüne koyabilirdi? Therese öfkeliydi, ama tartışmak istemiyordu. Hiçbir şey söylemedi.

"Senin kafan karışmış."

"Benim aklım başımda. Aklım hiç bu kadar yerinde olmamıştı." Therese sofradaki bıçağı aldı, başparmağını bıçağın ağzında yukarı aşağı gezdirdi. "Neden beni rahat bırakmıyorsun?"

Richard kaşlarını çattı. "Rahat bırakmak mı?"

"Evet."

"Yani Avrupa'ya gitmek için de ısrar etme mi demek istiyorsun?"

"Evet."

"Bak Terry–" Richard sandalyede kıpırdandı, öne uzandı, duraksadı, sonra bir sigara daha çıkardı, keyifsiz bir tavırla kibriti yakıp yere fırlattı. "Sen hayal âleminde yaşıyorsun. Aklın başından gitmiş! Bu daha da beter–"

"Seninle tartışmak istemiyorum diye mi böyle söylüyorsun?"

"Bu karasevdadan beter diyorum; çünkü son derece mantıksız. Anlamıyor musun bunu?"

Hayır, tek kelimesini bile anlamıyordu.

"Ama bir hafta içinde kendini toparlarsın. Öyle umuyorum. Aman Tanrım!" Richard yine oturduğu yerde kıpırdanmaya başladı. "Yani – yani bir an için bile olsa saçma sapan bir tutku yüzünden beni terk edeceğini söylüyorsun ha!"

"Ben öyle bir şey demedim. Sen söyledin." Therese, Richard'ın ortası kızarmaya başlayan yassı yanaklı, sert ifadeli yüzüne baktı. "Bunu tartışmaktan başka bir şey yapmayacaksan ne diye seninle olmak isteyeyim?"

Richard arkasına yaslandı. "Bugün çarşamba, gelecek cumartesiye kalmaz, bu duyguyu unutmuş olursun. Onu tanıyalı daha üç hafta bile olmadı."

Therese insanların yemek seçe seçe ağır ağır ilerleyerek kasanın önündeki kıvrımdan geçip masalara dağıldıkları self-servis bankosuna baktı. "İkimiz de şu andakinden farklı düşünmeyeceğimiz için," dedi, "en iyisi şimdiden ayrılmak."

"Therese, öylesine aklını kaybetmişsin ki salim kafayla düşündüğünü sanıyorsun!"

"Of, keselim artık bunu!"

Richard'ın eklemleri beyaz, çilli tenine gömülmüş yumruğu masanın üzerinde hareketsiz duruyordu, ama bir noktaya etkisiz, sessiz yumruk indirmiş bir elin resmiydi adeta. "Bak sana ne diyeceğim, bence senin bu arkadaşın ne yaptığını çok iyi biliyor. Bence sana karşı bir suç işliyor. Aslında onu birine şikâyet etmeye niyetleniyorum, ama bütün mesele senin çocuk olmaman. Oysa tıpkı bir çocuk gibi davranıyorsun."

Therese, "Bu meseleyi neden bu kadar büyütüyorsun?" diye sordu. "Çıldırmış gibisin."

"Sen bu meseleyi beni terk etmek istediğini söyleyecek kadar büyütüyorsun da ondan! Onun hakkında ne biliyorsun ki?"

"Asıl *sen* onun hakkında ne biliyorsun?"

"Hiç seni baştan çıkarmaya çalıştı mı?"

Therese, "Aman Tanrım!" dedi. Bu sözü defalarca yinelemek geliyordu içinden. O söz her şeyi, şimdi burada, şu anki hapsedilmişliğini açıklıyor, özetliyordu. "Anlamıyorsun." Oysa bal gibi anlıyordu Richard, bu kadar öfkelenmesinin nedeni de buydu zaten. Peki ama eğer Carol ona hiç dokunmayacak olsa kendisinin de aynı şekilde öfkeleneceğini biliyor muydu acaba? Evet, Carol mağazada bebek valiziyle ilgili o kısacık konuşmanın ardından onunla hiç konuşmamış olsa kendisinin de aynı öfkeyi duyacağını biliyor muydu bu adam? Aslında Carol onunla hiç konuşmamış olsa neler hissederdi; çünkü Carol'ı karşısında durmuş ona bakarken gördüğü ilk anda vurulmuştu. Birden o karşılaşmadan sonra ne kadar çok şey olduğunun farkına vardı ve kendini çok şanslı hissetti. Bir erkekle bir kadının birbirlerini bulması, kendine uygun birine rastlaması ne kadar kolaydı, oysa onun Carol'ı bulmuş olması çok farklıydı. – "Galiba ben seni senin beni anladığından daha iyi anlıyorum. Aslında beni tekrar görmek istemiyorsun, çünkü benim artık eskisi gibi olmadığımı kendin söyledin. Görüşmeye devam edecek olursak, giderek daha çok – bu halde olacaksın."

"Terry, beni sevmeni istediğimi ya da seni sevdiğimi söylediğimi bir an için unut. Ben sadece bir insan olarak senin için kaygılanıyorum. Senden hoşlanıyorum. Seni–"

"Bazen neden benden hoşlandığını sandığını ya da hoşlanmış olduğunu merak ediyorum doğrusu. Çünkü beni tanımıyorsun bile."

"Asıl sen kendini tanımıyorsun."

"Ama tanıyorum – seni de tanıyorum. Bir gün resim yapmaktan da vazgeçeceksin, benden de. Gördüğüm kadarıyla bugüne kadar başlamış olduğun her şeyden vazgeçtiğin gibi. Kuru temizleme işi – ikinci el araba pazarı gibi–"

Richard suratını asarak, "Bu doğru değil," dedi.

"Neden benden hoşlandığını zannediyorsun? Çünkü benim elimden de biraz resim yapmak geliyor ve o konuda konuşabiliyor olduğumuz için mi? Resim yapmak senin için ne kadar uygun bir meslek değilse, benim sevgilin olmam da o kadar uygun değil." Therese bir an duraksadı, sonra sözün gerisini getirdi. "Hiçbir zaman iyi ressam olamayacağını bilecek kadar anlıyorsun sanattan. Sen ne yapman gerektiğini ve sonunda ne yapacağını, yani babanın yanında çalışacağını bildiğin halde yutturabildiğin sürece kaytarmacılık yapan bir öğrenci gibisin."

Richard'ın mavi gözleri bir anda buz gibi oldu. Ağzının çizgisi dümdüz ve kısacıktı, ince üstdudağı hafifçe bükülmüştü. "Bütün bunların şu andaki meselemizle ilgisi yok, öyle değil mi?"

"Bilmem, bence var. Durumun umutsuz olduğunu ve sonunda ister istemez vazgeçeceğini bile bile ısrar etmenle ilgili bu."

"Vazgeçmeyeceğim."

"Richard, ısrar etmek anlamsız–"

"Sen fikrini değiştireceksin, pekâlâ biliyorsun."

Therese bunu anlıyordu. Richard'ın ona tekrar edip durduğu bir şarkı gibiydi.

Bir hafta sonra Richard aynı öfkeli suratla Therese'in odasında duruyor, aynı sert tonda konuşmaya devam ediyordu. Öğleden sonra üç gibi alışılmadık bir saatte gelmiş ve onu bir dakikacık görmek için ısrar etmişti. Therese ise hafta sonu Carol'a gitmek üzere ufak valizini hazırlıyordu. Eğer Carol'ın evine gitmek için hazırlık yapıyor olmasaydı, Richard'ın da farklı davranacağını düşündü, çünkü geçen haftadan beri onu üç kez görmüştü, Richard üç sefer de son derece nazik, son derece saygılı davranmıştı.

Richard kollarını öne uzatarak, "Bana hayatından çıkmam için marş marş çekemezsin," dedi, ama sesinde sanki o marş marşla çoktan yola çıkmış gibi bir yalnızlık tonu vardı. "Beni asıl kıran, bana hiçbir değeri olmayan, âcizin, başarısızın biri gibi davranman. Bu haksızlık Terry. Onunla aşık atamam!"

Therese tabii ki aşık atamayacağını düşündü. "Benim seninle bir alıp veremediğim yok," dedi. "Carol yüzünden kavga çıkaran sensin. O senden herhangi bir şey almış değil, çünkü senin olan bir şey yoktu zaten. Ama beni görmeye devam edemeyeceksen–" Therese, Richard'ın onu görmeye devam edebileceğini ve muhtemelen de devam edeceğini bilerek sustu.

Richard elinin tersiyle gözünü ovalayarak, "Ne mantık ama!" dedi.

Therese o anda aklına gelen bir şeye takılarak bir şeyin gerçek olduğunu bilerek Richard'ı süzdü. Neden günlerce önce, tiyatroya gittikleri o gece aklına gelmemişti bu? Bu son hafta içinde o gerçeği yüzlerce hareketten, sözcüklerden, bakışlardan anlaması gerekirdi. Ama özellikle tiyatroya gittikleri o geceyi anımsıyordu –Richard onun görmek istediği bir oyuna bilet alarak özel bir sürpriz yapmıştı– o gece elini tutuşu, telefonda ona şuraya ya da buraya gel demeyip acaba gelebilir mi diye tatlılıkla soran ses tonu. Therese'in hiç hoşuna gitmemişti. Bu bir sevgi göstergesi değil, sinsice bir yaltaklanma, o gece en beklenmedik anda sorduğu sorulara zemin hazırlamak: "Ondan hoşlanıyorum derken ne demek istiyorsun? Onun koynuna girmeyi mi arzuluyorsun?" Therese –küçük düşme, içerleme, ondan nefret etme gibi– farklı duygularla soluğu kesilerek, "Eğer öyle bir arzu duysam sana öyler miydim sanıyorsun?" diye cevap vermişti; o duygular yüzünden dili tutuluyor, Richard'ın yanında yürümeye bile tahammül edemiyordu. Richard'a bakarken onun

kendisine o yumuşak, anlamsız tebessümle baktığını görmüştü ve şimdi o anları anımsayınca o gülümseme zalimce ve hastalıklı geliyordu. Richard onu hastalıklı davrandığına öylesine açıkça ikna etmeye çalışmasa, belki Therese de o tebessümdeki hastalıklı niteliği fark etmeyecekti.

Therese ufak valizine diş fırçasıyla saç fırçasını koydu, sonra Carol'ın evinde diş fırçası olduğunu hatırladı.

"Ondan tam olarak ne bekliyorsun Therese? Bu noktadan sonra iş nereye varacak?"

"Bu seni neden bu kadar ilgilendiriyor?"

Richard ona baktı ve Therese bir an adamın öfkesinin altındaki daha önce de gördüğü o takıntılı merakı, sanki anahtar deliğinden bir şeyi gözetliyormuş tavrını gördü. Ama onun kendisinden böyle yabancılaşacak kadar kopamadığını biliyordu. Tam tersine Richard'ın ona her zamankinden çok bağlandığını, ondan vazgeçmemeye her zamankinden çok kararlı olduğunu seziyordu. Bundan da ürküyordu. Kararlılığın nefrete ve şiddete dönüşeceğini kestirebiliyordu.

Richard içini çekti, elindeki gazeteyi buruşturdu. "Beni ilgilendiren *sensin*," dedi, "bana, 'Git bir başkasını bul,' diye kestirip atamıyorsun. Sana başka kızlara davrandığım gibi davranmadım, seni onlarla bir tutmadım."

Therese cevap vermedi.

Richard, "Lanet olsun!" diyerek dertop ettiği gazeteyi kitap rafına fırlattı, sonra Therese'e arkasını döndü.

Gazete Meryem heykeline çarptı, heykel şaşırmış gibi sendeledi, duvara çarptı, düştü ve rafın kenarından aşağı yuvarlandı. Richard onu yakalamak için atıldı, iki eliyle tuttu. Therese'e baktı ve farkında olmadan gülümsedi.

Therese, "Teşekkür ederim," deyip heykeli aldı. Yerine koymak için kaldırdı, sonra ellerini hızla indirip heykeli yere çaldı.

"Terry!"

Meryem üç-dört parça halinde yerde yatıyordu.

Therese, "Boş ver," dedi. Yüreği öfkelenmiş gibi, kavga ediyormuş gibi çarpıyordu.

"Ama–"

Therese, "Canı cehenneme!" diyerek heykelin parçalarını ayakkabısıyla yana itti.

Bir an sonra Richard kapıyı vurup çıktı.

Therese öfkesinin nedeni Andronich'ten gelen haber mi yoksa Richard mı kestiremiyordu. Bir saat önce Mr. Andronich'in sekreteri telefon edip adamın onun yerine. Philadelphia'dan bir asistan çalıştırmaya karar verdiğini söylemişti. Demek Carol'la yapacağı yolculuktan dönünce o iş onu bekliyor olmayacaktı. Therese kırılan Meryem'e baktı. Tahtanın iç kısmı çok güzeldi. Heykel ağacın damarı boyunca düzgün bir şekilde ayrılmıştı.

O akşam Carol, Therese'e Richard'la ne konuştuğunu ayrıntılarıyla sordu. Therese, Carol'ın Richard incinip incinmedi mi diye bu kadar merak etmesinden huzursuz oldu.

Kadın dobra dobra, "Başkalarının duygularını düşünmeye alışık değilsin," dedi.

Carol hizmetçiye izin verdiği için, mutfakta geç bir akşam yemeği hazırlığındaydılar.

"Adamın sana âşık olmadığını düşünmen için gerçek bir neden var mı?"

"Belki onun âşık olma tarzını anlamıyorumdur. Ama bana aşk gibi görünmüyor."

Sonra yemeğin ortasında, geziyle ilgili konuşmalarının ortasında Carol birden, "Richard'a hiç söylememeliydin," deyiverdi.

Therese, Richard'la konuşmasından, kafeteryada yaptıkları konuşmanın bir bölümünden Carol'a ilk kez bah-

setmişti. "Neden söylemeyecekmişim? Yalan mı söyleseydim?"

Carol yemeğini yemiyordu. Sandalyesini itip ayağa kalktı. "Sen ne istediğini bilemeyecek kadar gençsin. Ya da neden söz ettiğini bilemeyecek kadar. Bu durumda yalan söyle daha iyi."

Therese çatalını bıraktı. Carol'ın bir sigara alıp yakışını izledi. "Ona veda etmek zorundaydım ve ettim. Bitirdim. Onu bir daha görmeyeceğim."

Carol kitaplığın altındaki gözü açarak bir şişe çıkardı. İçkinin birazını boş bir kadehe koydu, sonra kitaplığın kapağını çarparak kapadı. "Bunu neden şimdi yaptın? Neden bugünden iki ay önce ya da iki ay sonra değil? Ve neden bana anlattın?"

"Biliyorum – bu meselenin onu heyecanlandırdığını, aklını başından aldığını düşünüyorum."

"Muhtemelen öyledir."

"Ama onu bir daha görmezsem–" Therese, Richard'ın onu izlemeye, gözetlemeye niyetli olduğunu söyleyemeyerek lafını yarıda kesti. Carol'a bunları anlatmak istemiyordu. Üstelik Richard'ın bakışını unutamıyordu. "Bence vazgeçecektir. Seninle aşık atamayacağını söyledi," dedi.

Carol elini alnına vurdu. "Aşık atamayacakmış," diye yineledi. Masaya geldi, bardağındaki suyun birazını viskisine boşalttı. "Ne kadar da doğru. Hadi yemeğini bitir. Belki ben fazla büyütüyorumdur, bilemiyorum."

Therese kımıldamadı. Yanlış yapmıştı. Üstelik doğru yapsa bile, Carol'ı onun kendisini mutlu ettiği kadar mutlu edemeyeceğini daha önce yüzlerce kez düşündüğü gibi düşündü yine. Carol ancak arada sırada bir an, Therese'in gözünden kaçmayan kısacık bir an mutlu oluyordu. O anlardan biri Noel süslerini topladıkları, Carol'ın ipe dizili melekleri katlayıp bir kitabın arasına

yerleştirdiği akşamdı. "Bunları saklayacağım," demişti. "Beni savunacak yirmi iki melek olunca kaybetmem olanaksız." Therese şimdi Carol'a bakıyordu; Carol da ona baktığı halde Therese'in sık sık gördüğü, onları dünyalar kadar birbirlerinden uzaklaştıran o dalgınlık perdesinin arkasından bakıyordu.

Carol, "Apartma dizeler," dedi. "Onunla aşık atamam. İnsanlar klasik kalıplarla konuşuyor. Bu sözler klasik. Yüz farklı insan tıpatıp aynı şeyleri söyleyecektir. Annelerin, kız çocukların, kocaların, sevgililerin söylediği basmakalıp sözler vardır. Ayaklarımın dibinde öldüğünü görmek isterim. Farklı oyuncuların oynadığı hep aynı oyundur bu. Bir oyunu klasik yapanın ne olduğu söylenir Therese?"

"Klasik–" Kızın sesi kısık ve gergindi. "Bir klasik, insanın temel durumlarından birini konu alır."

Therese uyandığında odasına güneş vurmuştu. Açık yeşil tavanda su damlası gibi görünen güneş beneklerini seyrederek ve evde hareket var mı diye kulak kabartarak bir an yataktan kalkmadı. Tuvalet masasının ucundan sarkan bluzuna baktı. Carol'ın evindeyken neden böylesine tertipsiz oluyordu? Carol dağınıklıktan hiç hoşlanmazdı. Garajların arkasında bir yerde yaşayan köpek ara ara ve gönülsüzce havlıyordu. Dün akşam hoş bir değişiklik olmuş, Rindy telefon etmişti. Akşam dokuz buçukta bir doğum günü partisinden dönünce aramıştı. Acaba kendisi de nisandaki doğum gününde bir parti verebilir miydi? Carol tabii demişti. Ondan sonra da farklı davranmıştı. Avrupa'dan söz etmiş, Rapallo'daki yaz tatillerini anlatmıştı.

Therese yataktan kalkıp pencerenin önüne gitti, camı iyice yukarı kaldırıp pervaza yaslandı, havanın serinliği onu diriltti. Hiçbir yerin sabahı bu pencereden görünen sabahla kıyaslanamazdı. Araba yolunun gerisinde

kalan yuvarlak çim tarhın üzerine altın iğneler serpilmiş gibi görünen güneş ışınları vuruyordu. Taflan çitin ıslak yapraklarına vuran güneş kıvılcım gibi ışıldıyordu, gökyüzü de duru ve masmaviydi. Therese araba yolunda o sabah Abby'nin durduğu noktaya ve çimenliğin ucunu oluşturan taflanların arkasındaki beyaza boyalı çite baktı. Kış havası çimleri kahverengiye dönüştürdüğü halde toprak soluk alıyor ve tazeleniyormuş gibiydi. Montclair' deki okulun etrafında da ağaçlar ve çalılıklar vardı, ama yeşillik –revir, odunluk, alet edevat kulübesi gibi– okulun bir parçası olan kırmızı bir tuğla duvarda ya da gri taş bir binada son bulurdu ve her ilkbahar yeniden ortaya çıkan yeşil çoktan yaşlanmış, tıpkı ders kitapları ve formalar gibi okulun demirbaşının bir parçası olarak öğrenciler tarafından kullanılıp kuşaktan kuşağa devredilmiş gibi görünürdü.

Therese evden getirdiği ekose pantolonla daha önceki gelişlerinden birinde Carol'ın evinde bıraktığı, yıkanıp ütülenmiş bluzunu giydi. Sekizi yirmi geçiyordu. Carol sekiz buçuk civarında uyanmayı, elinde kahve fincanıyla odaya giren biri tarafından uyandırılmayı severdi, ama Therese, Carol'ın kahvesini hiç Florence'dan istemediğini de fark etmişti.

Therese aşağı indiğinde Florence mutfaktaydı, ama kahve pişirmeye daha yeni başlamıştı.

Therese, "Günaydın," dedi. "Kahvaltıyı benim hazırlamamda bir sakınca var mı?" Florence bundan önce iki kez mutfağa gelip Therese'i kahvaltı hazırlarken gördüğünde de aldırmamıştı.

Florence, "Siz hazırlayın küçükhanım," dedi. "Ben kendi yağda yumurtamı pişiririm. Siz Mrs. Aird için kendi ellerinizle bir şeyler hazırlamayı seviyorsunuz, öyle değil mi." Bunu soru sorar gibi değil de bir saptama yapar gibi söyledi.

Therese buzdolabından iki yumurta çıkarıyordu. Gülümseyerek, "Evet," dedi. Yumurtalardan birini yeni yeni ısınmaya başlayan suya attı. Verdiği cevap biraz yavan gibiydi, ama başka ne cevap verebilirdi? Kahvaltı tepsisini hazırlayıp ocağa döndüğünde Florence'ın ikinci yumurtayı suya koyduğunu gördü. Parmaklarını suya sokup yumurtayı aldı, "Carol tek yumurta istiyor, ikincisi benim omletim için," dedi.

"Öyle mi istiyor? Halbuki her zaman iki yumurta yerdi."

Therese, "İşte, artık istemiyor," dedi.

Florence en profesyonel tebessümüyle, "Yumurtayı ne kadar pişireceğinizi ölçmeniz gerekmez miydi küçükhanım? Ocağın üstünde yumurta pişirmek için zaman ayarlı makine var."

Therese hayır gibilerden başını salladı. "Kafama göre pişirdiğim zaman daha iyi oluyor." Carol'ın yumurtasını pişirirken şimdiye kadar hiç yanılmamıştı. Carol yumurtasını makinenin gösterdiği süreden biraz daha fazla pişmiş seviyordu. Therese dikkatini yağda pişirdiği iki yumurtaya vermiş olan Florence'a baktı. Kahvenin filtresi neredeyse tamamlanmıştı. Therese hiç konuşmadan Carol'a götüreceği fincanı hazırladı.

Sabahın daha sonraki saatlerinde evin arkasındaki çimenlikte duran beyaza boyalı demir sandalyelerle salıncaklı kanepeyi içeriye taşımak için Carol'a yardım etti. Carol bu işi Florence'ın yapmasının daha kolay olacağını söyledi, ama kadını alışverişe göndermiş, sonra birden aklına esip sandalyeleri içeri taşımaya kalkmıştı. Onları bütün kış dışarıda bırakmanın Harge'ın fikri olduğunu, ama şimdi kötü göründüklerini söyledi. Sonunda yuvarlak havuzun yanında sadece ayakları oymalı, altı bel vermiş beyaz demir bir sandalye kaldı. Therese sandalyeye bakıp orada kimin oturduğunu merak etti.

"Keşke açık havada geçen daha çok oyun olsa," dedi.

Carol, "Dekor tasarlamaya başlarken ilk önce ne düşünürsün?" diye sordu. "İşe nereden başlarsın?"

"Herhalde oyunun genel havasından yola çıkarım. Ne demek istiyorsun?"

"Oyunun ne tür bir oyun olduğunu mu hesaba katarsın, yoksa kendi görmek istediğin bir şeyi mi çizersin?"

Therese biraz canı sıkılarak Mr. Donohue'nun yorumlarından birini anımsadı. Carol bu sabah kavgacı bir havadaydı. "Galiba beni bir amatör olarak görmekte kararlısın."

"Bence biraz öznel davranıyorsun. Bu da amatörce, öyle değil mi?"

"Her zaman değil." Ama Carol'ın ne demek istediğini anlamıştı.

"Tamamen öznel olabilmek için çok bilgili olman gerekir, değil mi? Bana gösterdiğin desenlerde fazlasıyla öznel olmuşsun diye düşünüyorum – hem de gerektiği kadar bilgi sahibi olmadan."

Therese ceplerindeki yumruklarını sıktı. Ustaca olmasa da yaptıklarını Carol'ın beğenmesini çok istemişti. Ona gösterdiği birkaç dekor taslağını kadının hiç beğenmemiş olmasına çok kırıldı. Carol dekor konusunda teknik olarak hiçbir şey bilmiyordu, yine de tek cümleyle koca bir dekoru yerle bir edebiliyordu.

"Bence Batı Yakası'ndaki tiyatrolara bir baksan iyi olur. Ne zaman dönmen gerektiğini söylemiştin? Şubatın ortasında mı?"

"Artık dönmem gerekmiyor – ben de dün öğrendim."

"Ne demek istiyorsun? İş suya mı düştü? Philadelphia'daki iş?"

"Telefon ettiler. Philadelphia'dan birini istiyorlarmış."

"Vah yavrum. Üzüldüm."

Therese, "Yo, sadece bu iş yattı," dedi. Carol'ın eli

ensesindeydi, başparmağıyla bir köpeği severcesine kulağının arkasını ovalıyordu.

"Bana söylemeyecektin demek."

"Hayır, söyleyecektim."

"Peki ne zaman?"

"Seyahatteyken."

"Çok mu hayal kırıklığına uğradın?"

Therese olumlu bir tavırla, "Hayır," dedi.

Son fincan kahveyi ısıtıp çimenlikteki beyaz sandalyeye koydular, paylaşarak içtiler.

Carol, "Öğle yemeğini dışarıda yiyelim mi?" diye sordu. "Kulübe gidelim. Sonra Newark'ta biraz alışveriş yapmam gerek. Bir cekete ne dersin? Tüvit ceket ister misin?"

Therese soğuktan sızlayan kulağını eliyle kapatarak havuzun kenarında oturuyordu. "Öyle bir cekete kesinlikle ihtiyacım yok."

"Ama ben seni kesinlikle öyle bir ceketle görmek istiyorum."

Therese telefonun zilini duyduğunda yukarı katta üstünü değiştiriyordu. Florence'ın, "Günaydın Mr. Aird. Hemen çağırırım hanımefendiyi," dediğini işitince gidip odanın kapısını kapadı. Huzursuz bir tavırla odayı toplamaya başladı, giysilerini dolaba astı, daha önce toplamış olduğu yatağın örtüsünü düzeltti. O sırada Carol kapıyı vurdu ve başını içeriye uzattı.

"Harge birkaç dakikaya kadar geliyor. Uzun kalacağını sanmam."

Therese adamı görmek istemiyordu. "Yürüyüşe çıkmamı ister misin?"

Carol gülümsedi. "Hayır. Sen burada kal, istersen kitap oku."

Therese bir gün önce aldığı *İngiliz Şiirleri Antolojisi*'ni açtı, okumaya çalıştı, ama sözcükler birbirinden kopuk

ve anlamsız geliyordu. Saklanmaktan huzursuz oluyordu, o yüzden gidip kapıyı açtı.

Carol da tam o anda odasından geliyordu, Therese onun yüzünde eve girdiği ilk anda fark ettiği aynı kararsız ifadeyi gördü. Sonra Carol, "Aşağı gel," dedi.

Onlar salona girerlerken Harge'ın arabası da geldi. Carol kapıya gitti, Therese onların selamlaşmasını işitti; Carol mesafeliydi, ama Harge çok neşeliydi, Carol elinde uzun bir çiçek kutusuyla içeri geldi.

Harge, Therese'e bakarken önce gözleri biraz kısıldı sonra açıldı. "Ha, evet. Merhaba."

"Merhaba."

Florence salona geldi, Carol çiçek kutusunu ona uzattı. "Şunları vazoya koyar mısın?" dedi.

"Hah, işte pipo burada. Ben de öyle tahmin etmiştim." Harge şöminenin rafındaki duvar sarmaşığının arkasına elini sokup bir pipo çıkardı.

Carol kanepenin ucuna otururken, "Evde her şey yolunda mı?" diye sordu.

"Evet. Her şey mükemmel." Harge'ın dudaklarını kısarak gülümsemesi dişlerini göstermiyordu, ama yüzündeki ifade ve başını sık sık sağa sola çevirişi yumuşak ve halinden hoşnut bir izlenim bırakıyordu. Florence vazoya koyduğu kırmızı gülleri getirip kanepenin önündeki sehpaya koyarken Harge evin efendisiymiş havasında keyifle onu izliyordu.

Therese birden keşke kendisi Carol'a çiçek getirmiş, buraya geldiği altı seferin herhangi birinde çiçek getirmiş olsaydı diye düşündü ve Dannie'nin tiyatroya uğradığı bir gün ona çiçek getirdiğini anımsadı. Harge baktı, adam gözlerini öteye çevirdi, kalkık olan kaşı biraz daha kalkmıştı, bakışları ufak tefek değişiklikler olup olmadığını anlamak istercesine odada dönüp duruyordu. Ama Therese bütün bunların, adamın o neşeli havasının nu-

mara olabileceğini düşündü. Ve eğer numara yapacak kadar evle ilgileniyorsa, o zaman şu ya da bu şekilde Carol'a da ilgi duyuyor demekti.

Harge, "Birini Rindy'ye götürebilir miyim?" diye sordu.

Carol, "Tabii," diyerek ayağa kalktı, tam bir çiçeği koparacakken Harge geldi, gülün sapını küçük bir çakıyla keserek çiçeği çıkardı. "Çiçekler çok güzel. Teşekkür ederim Harge."

Harge çiçeği burnuna götürdü. Yarı Carol'a yarı Therese'e söyler gibi, "Çok güzel bir gün. Arabayla dolaşmaya mı çıkıyordunuz?" dedi.

Carol, "Evet çıkacaktık," dedi. "Unutmadan söyleyeyim, gelecek hafta bir öğleden sonra size gelmek istiyorum. Belki salı günü."

Harge bir an durdu. "Olur. Rindy'ye söylerim."

"Onunla telefonla konuşurum. Ben ailene haber ver demek istedim."

Harge başını salladı, sonra Therese'in kim olduğunu çıkarınca, "Seni hatırladım," diyerek ona baktı. "Tabii ya. Üç hafta kadar önce buradaydın. Noel'den önce."

"Evet. Bir pazar günüydü." Therese ayağa kalktı. Onları yalnız bırakmak istiyordu. Carol'a, "Yukarı çıkıyorum," dedi. "Hoşça kalın Mr. Aird."

Harge hafifçe eğilerek selam verdi. "Hoşça kalın."

Therese yukarıya çıkarken Harge'ın, "Evet, nice mutlu yıllara Carol. Bunu söylemek istiyorum, sence sakıncası var mı?" dediğini duydu.

Therese, Carol'ın doğum günü, diye düşündü. Tabii ki Carol ona söylemeyecekti.

Odanın kapısını kapadı, etrafına bakındı ve geceyi orada geçirdiğini gösteren bir belirti var mı diye fark etti. Hiçbir belirti yoktu. Aynanın karşısına geçti, kaşlarını çatarak bir an kendine baktı. Harge'ın onu gördüğü üç haf-

ta öncesindeki kadar solgun değildi, Harge'ın karşılaştığı bitkin, ürkek şey değildi artık. Üst çekmeceden çantasını aldı, rujunu çıkardı. O sırada Harge'ın kapıyı vurduğunu duydu ve çekmeceyi kapadı.

"Buyurun."

"Özür dilerim. Bir şey almam gerekiyor." Harge hızla yürüyüp banyoya girdi, elinde tıraş makinesiyle banyodan çıkarken gülümsüyordu. "Geçen pazar Carol'la lokantadaydın, değil mi?"

Therese, "Evet," dedi.

"Carol senin tiyatro dekoru yaptığını söyledi."

"Evet."

Harge bakışlarını onun yüzünden ellerine, sonra yere indirdi ve yeniden ona baktı. "Carol'ın yeterince dışarı çıkmasıyla, hava almasıyla ilgilenmeni beklerim," dedi. "Genç ve hareketli görünüyorsun. Onun biraz yürüyüş yapmasını sağla."

Harge arkasında hafif bir tıraş losyonu kokusu bırakarak birden hızla odadan çıktı. Therese rujunu yatağa fırlattı, avuçlarını eteğinin yanlarından aşağı indirdi. Harge'ın ona Carol'la birlikte uzun zaman geçirmesini doğal karşıladığını belli etme zahmetine neden girdiğini merak etti.

Carol birden, "Therese!" diye seslendi. "Aşağı gel."

Carol kanepede oturuyordu. Harge gitmişti. Hafifçe gülümseyerek Therese'e baktı. O sırada Florence geldi, Carol ona, "Florence, bu çiçekleri başka bir yere götürebilirsin. Yemek odasına koy," dedi.

"Olur hanımefendi."

Carol, Therese'e göz kırptı.

Therese, yemek odasını kimsenin kullanmadığını biliyordu. Carol yemek odasından başka neresi olsa orada yiyordu yemeğini. "Doğum günün olduğunu neden bana söylemedin?" diye sordu.

"Ah!" Carol güldü. "Doğum günüm değil. Evlenme yıldönümüm. Hadi paltonu al da gidelim."

Araba yolunda geri geri giderlerken Carol, "Tahammül edemediğim bir şey varsa, o da ikiyüzlülüktür," dedi.

"Ne söyledi?"

"Önemli değil." Carol hâlâ gülümsüyordu.

"Ama ona ikiyüzlü dedin."

"Hem de dik âlâsı."

"O neşeli tavrı numara mıydı?"

"Eh, kısmen."

"Benim hakkımda bir şey söyledi mi?"

"Senin iyi bir kıza benzediğini söyledi. Bunda garip olan ne var?" Carol arabayı köye giden dar yola sürdü. "Boşanmamızın birtakım bürokratik işlemler yüzünden tahmin ettiğimizden altı hafta daha uzun süreceğini söyledi. Asıl garip olan işte bu. Bu süre içinde fikrimi değiştirebileceğimi sanıyor. İşte bu ikiyüzlülük. Bence kendini kandırmak hoşuna gidiyor."

Therese hayat, insan ilişkileri hep böyle mi diye merak ediyordu. İnsanın ayağı hiçbir zaman sağlam toprağa basamıyordu. Hep çakıltaşları gibi, biraz gevşek, ama bütün dünyanın işiteceği kadar da gürültülü, o yüzden de insan her an gizlice yaklaşan birinin sert adımlarının sesine kulak kabartmak için tetikte oluyor.

Therese birden, "Ben o çeki hiç almadım Carol," dedi. "Karyolanın yanındaki masanın örtüsünün altına soktum."

"Bu da nereden aklına geldi?"

"Bilmiyorum. Onu yırtmamı ister misin? O gece yırtmak üzereydim."

Carol, "Yırtmakta ısrar ediyorsan yırt," dedi.

14

Therese büyük karton kutuya baktı. "Bunu almak istemiyorum," dedi. Elleri doluydu. Mrs. Osborne'a yiyecekleri dışarıya çıkarmasını söylerim, gerisi burada kalabilir."

Carol kapıdan çıkarken, "Al onu," dedi. Therese son ufak tefeği, kitapları, son dakikada almaya karar verdiği ceketleri aşağı indirdi.

Sonra kutuyu almak için tekrar yukarıya çıktı. Kutu bir saat önce kuryeyle gelmişti – yağlıkâğıda sarılı bir yığın sandviç, bir şişe böğürtlen şarabı, bir kek ve Mrs. Semco'nun söz verdiği beyaz elbisenin durduğu kutu. Therese, Richard'ın o kutuyla hiç ilgisi olmadığını biliyordu, öyle olsa kutunun içinde bir kitap ya da bir not olurdu.

Yanına almak istemediği elbise kanepenin üzerinde duruyordu, halının ucu kıvrılmıştı, ama Therese bir an önce gitmek için sabırsızlanıyordu. Kapıyı çekip kapadı, elinde kutuyla merdivenlerden aşağı koştu, ikisi de işlerinde olan Kelly'lerin kapısının, Mrs. Osborn'un kapısının önünden geçti. Bir saat önce gelecek ayın kirasını öderken Mrs. Osborn'a veda etmişti.

Therese arabanın kapısını kapamak üzereyken Mrs. Osborn evin merdivenlerinden seslendi. "Telefondan arı-

yorlar," diye bağırdı, Therese de arayanın Richard olduğunu düşünerek istemeye istemeye indi arabadan.

Telefondaki Phil McElroy'du, dün Harkevy'yle yaptığı görüşmenin nasıl geçtiğini sormak için aramıştı. Therese, dün akşam yemekte o görüşmeyi Dannie'ye anlatmıştı. Harkevy ona iş vereceğine dair bir söz vermemiş, ama kendisiyle temas halinde olacağını söylemişti, Therese adamın bunu söylerken samimi olduğunu hissetmişti. Harkevy, Therese'le *Kış Kenti* oyununun dekoruna danışmanlık yaptığı tiyatronun kulisinde görüşmüştü. Therese'in karton maketlerinden üçünü seçmiş, dikkatle incelemiş, birini biraz ruhsuz bularak kenara koymuş, ikincisinde bazı uygulama zorluklarına işaret etmiş ve en çok da Therese'in Carol'ın evine ilk ziyaretinden döndüğü akşam çizdiği büyük salon benzeri maketi beğenmişti. Harkevy, Therese'in pek alışılmamış tasarımlarıyla ciddi olarak ilgilenen ilk kişiydi. Therese hemen Carol'ı arayıp adamla yaptığı görüşmeyi anlatmıştı. Phil'e de Harkevy'yle görüşmesini anlattı, ama Andronich işinin suya düştüğünü söylemedi. Bunu Richard'ın duymasını istemediği için yaptığını biliyordu. Therese, Phil'den Harkevy'nin bundan sonra hangi oyunun dekorlarını yapacağını haber vermesini rica etti; çünkü adam iki oyundan hangisini seçeceğine henüz karar vermediğini söylemişti. Dün sözünü ettiği İngiliz oyununu seçecek olursa Therese'e asistanlık görevi verme olasılığı vardı.

Therese, "Şu anda sana adres veremiyorum," dedi. "Ama Chicago'ya gideceğimizi biliyorum."

Phil mektubunu postrestant olarak Chicago'ya göndereceğini söyledi.

Therese arabaya dönünce Carol, "Richard mıydı?" diye sordu.

"Hayır. Phil McElroy'du."

"Demek Richard'dan ses çıkmadı?"

"Son birkaç gündür görüşmedik. Bu sabah telgraf çekmiş." Therese bir an duraladıktan sonra telgrafı cebinden çıkarıp okudu. "BEN DEĞİŞMEDİM. SEN DE DEĞİŞMEDİN. BANA YAZ. SENİ SEVİYORUM. RICHARD."

Carol, "Bence onu aramalısın," dedi. "Benim evimden telefon et."

Geceyi Carol'ın evinde geçirip sabah erkenden yola çıkacaklardı.

Carol, "Bu gece o elbiseyi giyecek misin?" diye sordu.

"Bir giyip deneyeceğim. Gelinliğe benziyor."

Therese elbiseyi akşam yemeğinden hemen önce giydi. Elbisenin eteği baldırlarını geçecek uzunluktaydı, belinde işlemeli ön kısmı elbiseye tutturulmuş, arkadan bağlanan uzun beyaz bir kuşak vardı. Therese elbiseyi Carol'a göstermek için aşağı indi. Carol salonda oturmuş, mektup yazıyordu.

Therese gülümseyerek, "Bak," dedi.

Carol onu uzun uzun süzdükten sonra yanına gelip kuşağın üzerindeki işlemeyi yakından inceledi. "Bu müzeye layık bir iş. Harika görünüyorsun. Bu akşam giy, olur mu?"

"Ama çok büyük emekle hazırlanmış, ince bir iş," dedi. Ona Richard'ı hatırlattığı için elbiseyi giymek istemiyordu.

"Hangi lanet olası giyim tarzına uygun bu, Rus kıyafeti mi?"

Therese güldü. Carol'ın etrafta duyacak kimse olmadığı zaman çok doğal bir tavırla böyle küfretmesi hoşuna gidiyordu.

Carol, "Öyle mi?" diye yineledi.

Therese yukarıya çıkıyordu. "Öyle mi dediğin şey ne?"

"İnsanlara cevap vermeme huyunu nereden çıkardın?" Carol'ın sesi birden öfkeyle sertleşti.

Therese piyano çalmayı reddettiğinde kadının gözlerinde görmüş olduğu o öfkeli beyaz parıltıyı yine gördü. Ve şimdi onu öfkelendiren şey de öbür seferki kadar önemsiz, üzerinde durmaya değmezdi. "Özür dilerim Carol, herhalde ne dediğini duymadım."

Carol, "Hadi git de çıkar elbiseyi," diyerek arkasını döndü.

Therese, Harge yüzünden böyle yapıyor hâlâ, diye düşündü. Bir an duraksadı, sonra yukarıya çıktı. Elbisenin belini, kollarındaki düğmeleri açtı, aynaya baktı, sonra kuşağını yeniden bağladı, kollarını düğmeledi. Carol o elbiseyi çıkarmamasını istiyorsa, o da çıkarmayacaktı.

Florence üç haftalık iznine başladığı için yemeklerini kendileri hazırladılar. Carol'ın özenle sakladığını söylediği birtakım özel kavanozları açtılar, yemekten hemen önce konyaklı naneli bir kokteyl hazırladılar. Therese, Carol'ın öfkesinin geçtiğini sandı, ama Carol kadehini ikinci kez doldururken sertçe, "Bence daha fazla içme," dedi.

Therese gülümsedi, hiç sesini çıkarmadı. Ve Carol'ın o tavrı sürdü. Therese'in söyleyeceği ya da yapacağı hiçbir şey bunu değiştiremezdi, söylenecek doğru sözcükleri bulamadığı için kendini engelleyen elbiseyi suçladı. Yemekten sonra konyaklı kestaneleri ve kahvelerini alıp verandaya çıktılar, ama o yarı karanlıkta daha da az konuştular, Therese kendini uykulu ve moralsiz hissediyordu.

Ertesi sabah Therese arka kapının eşiğinde bir kesekâğıdı gördü. İçinde tüyleri grili beyazlı bir oyuncak maymun vardı. Maymunu Carol'a gösterdi.

Carol usulca, "Aman Tanrım," diyerek gülümsedi. "Jacopo." Maymunu aldı, işaretparmağını oyuncağın biraz kirlenmiş beyaz yanağına sürdü. "Abby'yle ben bunu arabanın arka camına asardık," dedi.

"Bunu Abby mi getirdi? Dün gece mi?"

"Herhalde." Carol maymunu ve bavulunu alıp arabaya gitti.

Therese dün gece salıncaklı kanepede otururken içinin geçtiğini sonra birden silkinip uyandığını anımsadı, hiç çıt çıkmıyordu, Carol da dimdik karşıya bakarak oturuyordu. Dün gece Abby'nin arabasının geldiğini duymuş olmalıydı. Therese, Carol'ın bavulları ve diz battaniyesini arabanın arkasına yerleştirmesine yardım etti.

"Peki neden içeri gelmedi?"

Carol, Therese'i her zaman şaşırtan mahcup gülümseyişiyle, "Abby öyledir işte," dedi. "Neden gidip Richard'ı aramıyorsun?"

Therese içini çekti. "Zaten şimdi arayamam. Çoktan çıkmıştır evden." Saat sekiz kırktı, Richard'ın okulu da dokuzda başlıyordu.

"Öyleyse ailesini ara. Sana gönderdikleri kutu için teşekkür etmeyecek misin?"

"Onlara mektup yazacaktım."

"Hadi şimdi ara, mektup yazmaya vaktin olmayacak. Hem telefon etmek daha hoş."

Telefonu Mrs. Semco açtı. Therese elbiseyi ve Mrs. Semco'nun nakış işini övdü, gönderdiği yiyeceklere ve şaraba da teşekkür etti.

Mrs. Semco, "Richard da yeni çıktı," dedi. "Sen yokken çok yalnızlık çekecek, daha şimdiden üzgün üzgün dolaşıyor." Ama kadın bunları söylerken güldü, Therese'in tahmin ettiği gibi mutfaktan attığı kahkaha çınlayarak evi dolanacak, Richard'ın üst kattaki odasına kadar çıkacaktı. "Richard'la ilişkiniz yolunda mı?" Mrs. Semco bunu biraz kuşkuyla sorsa da Therese onun hâlâ gülümsediğini biliyordu.

Therese yolunda olduğunu söyledi. Kadına mektup yazacağına söz verdi. Sonra telefon ettiği için kendini daha iyi hissetti.

Carol odasının penceresini kapatıp kapatmadığını sordu, Therese hatırlayamadığı için yukarıya çıktı. Pencereyi kapamamıştı, yatağını da düzeltmemişti, ama şimdi düzeltecek vakti yoktu. Florence pazartesi günü evi kapamaya geldiğinde, yatağı da düzeltirdi.

Therese aşağı indiğinde Carol telefonla konuşuyordu. Gülümseyerek Therese'e baktı ve telefonu ona uzattı. Therese sesi duyar duymaz Rindy olduğunu anladı.

"... şeyde –ah– Mr. Byron'un yeri. Bir çiftlik. Sen hiç gittin mi anne?"

Carol, "Çiftlik nerede tatlım?" dedi.

"Mr. Byron'un yerinde. Adamın atları var. Ama senin seveceğin cinsten değil."

"Ya. Neden sevmeyecekmişim?"

"Yani bu atlar çok ağır, çok iri."

Therese, Carol'ın sesini andıran tiz, oldukça düz seste bir şeyler yakalamaya çalıştı, yakalayamadı.

Rindy, "Alo," dedi. "Anne?"

"Hâlâ buradayım."

"Şimdi kapatmam gerek. Babam gitmeye hazır." Rindy öksürdü.

Carol, "Üşüttün mü?" diye sordu.

"Hayır."

"Öyleyse telefona doğru öksürme."

"Keşke beni de seyahate götürseydin."

"Okulun olduğu için götüremem. Ama bu yaz seyahatlere çıkarız."

"Bana oralardan telefon edebilecek misin?"

"Seyahatteyken mi? Tabii edeceğim. Her gün ararım." Carol telefonu eline aldı, arkasına yaslandı, ama konuşmaya devam ettiği bir dakika boyunca gözünü Therese'den ayırmadı.

Therese, "Çok ciddi havada konuşuyor," dedi.

"Dünkü büyük olayı anlatıyordu. Harge onun okulu asmasına izin vermiş."

Therese, Carol'ın önceki gün Rindy'yi gördüğünü hatırladı. Carol'ın telefonda Therese'e anlattığına göre çok güzel bir buluşma olmuş, ama Carol o ziyaretin ayrıntılarını anlatmamış, Therese de sormamıştı.

Tam yola çıkacaklarken Carol son kez Abby'ye telefon etmeye karar verdi. Arabanın içi dayanılmayacak kadar soğuk olduğu için Therese de mutfağa gitti.

Carol, "Illinois'de hiç küçük kasaba bilmiyorum," diyordu. "Neden Illinois?.. Peki, Rockford... Unutmam, Rokfordan gelir aklıma... Tabii maymuna iyi bakarım. Keşke sen de gelseydin kuş beyinli... Öyle, yanılıyorsun, çok yanılıyorsun."

Therese, Carol'ın mutfak masasında duran bitmemiş kahvesinden, ağzını fincandaki ruj izinin olduğu noktaya dayayarak bir yudum aldı.

Carol heceleri uzatarak, "Tek kelime eden yok," dedi. "Bildiğim kadarıyla hiç kimse, hatta Florence bile... Peki, sen söyle öyleyse hayatım. Hadi hoşça kal."

Beş dakika sonra Carol'ın kasabasından çıkmış, karayolları haritasında kırmızı çizgiyle gösterilen ve Chicago'ya kadar izleyecekleri otoyolda ilerliyorlardı. Hava kapalıydı. Therese şimdi tanıdık gelmeye başlayan manzaraya bakıyordu, solda New York'a giden yolun önünden geçtiği ağaç kümeleri, daha ileride Carol'ın üye olduğu kulübün yüksek bayrak direği görünüyordu.

Therese penceresini biraz aralayarak içeriye hava girmesini sağladı. Hava hayli soğuktu, ayak bileklerine vuran kaloriferin sıcağı iyi geliyordu. Ön paneldeki saat ona çeyrek kalayı gösteriyordu; Frankenberg Mağazası'nda çalışan onca kişi birden Therese'in aklına geldi, sabah ona çeyrek kala oraya hapsolmuş insanları düşündü; bu sabah, yarın sabah, öbür gün sabah saatin akreple yelkovanı o insanların her hareketini kontrol edecekti. Oysa şimdi ön paneldeki saatin akreple yelkovanı Therese'le Carol'a

hiçbir şey ifade etmiyordu. Canları isterse uyuyacak ya da uyumayacaklar, canları isterse yola devam edecek ya da etmeyeceklerdi, keyifleri nasıl isterse. Therese, şu anda üçüncü katta süveter satan, oradaki çalışma hayatının yeni bir yılına, beşinci yılına başlayan Mrs. Robichek'i düşündü.

"Neden bu kadar sessizsin?" diye sordu. "Neyin var?"

"Bir şey yok." Therese konuşmak istemiyordu. Yine de gırtlağını sıkıştıran binlerce sözcük olduğunu hissediyordu, belki mesafeler, binlerce mil o sözcükleri açığa çıkarabilirdi. Belki de onu boğan özgürlüktü.

Pennsylvania'da bir yerlerde gökyüzünün sızıntısıymış gibi görünen solgun güneşli bir alandan geçtiler, ama öğle saatlerinde yağmur başladı. Carol küfrü bastı, oysa düzensiz damlalarla ön cama ve arabanın üstüne vuran yağmurun sesi hoştu.

Carol, "Neyi unuttum biliyor musun?" dedi "Yağmurluk almayı. Yolda bir yerden almam gerekecek."

O anda Therese de okuduğu kitabı unuttuğunu hatırladı. O kitabın içinde, Carol'a yazılmış, iki ucu kitaptan taşan tek sayfalık bir mektup vardı. Lanet olsun. O kitap diğer kitaplarından ayrı yerde, başucundaki komodinin üstünde durduğu için unutmuştu. Florence'ın onu okumaya kalkmamasına dua etti. Mektuba Carol'ın adını yazıp yazmadığını hatırlamaya çalıştı, hatırlayamadı. Bir de çek. Çeki yırtmayı da unutmuştu.

"Carol, sen o çeki aldın mı?"

"Sana verdiğim çeki mi? Onu yırtıp atacağını söylemiştin."

"Yırtmadım. Hâlâ örtünün altında duruyor."

Carol, "İyi, önemli değil," dedi.

Benzin almak için durduklarında, Therese benzincinin yanındaki bakkaldan Carol'ın arada bir içtiği siyah biradan almak istedi, ama sadece hafif bira vardı. Carol

onları sevmediği için Therese bir kutu aldı. Sonra otoyoldan çıkıp dar bir yola saparak durdular, Richard'ın annesinin hazırladığı sandviç kutusunu açtılar. Sandviçlerin yanı sıra dereotlu kornişon, mozzarella peyniri, birkaç tane de haşlanmış yumurta vardı. Therese kutu açacağı istemeyi unuttuğu için birayı açamadı, ama termosta kahve vardı. Bira kutusunu arabanın arkasına, yere koydu.

Carol sandviçlerden birinin içine bakarak, "Havyar ha. Ne kadar nazik insanlar," dedi. "Sen havyar sever misin?"

"Hayır. Keşke sevseydim."

"Neden?"

Therese, Carol'ın üst dilimini çıkarıp havyarın en yoğun olduğu yerden sandviçi ısırışını seyretti. "Çünkü havyarı seven tam seviyor, çok seviyor," dedi.

Carol gülümsedi, sandviçi ağır ağır ısırmaya devam etti. "Havyar sonradan edinilmiş bir beğenidir, sonradan edinilen zevkler her zaman daha güzeldir – vazgeçilmesi de daha zordur."

Therese ortaklaşa içtikleri fincana biraz daha kahve koydu. Şekersiz kahveyi sevmeye başlıyordu. "Bu fincanı ilk tuttuğumda ne kadar gergindim. O gün bana kahve getirmiştin. Hatırlıyor musun?"

"Hatırlıyorum."

"O gün kahveye krema koymak nereden aklına geldi?"

"Seveceğini düşündüm. Neden o kadar gergindin?"

Therese, Carol'a baktı. Fincanı kaldırırken, "Senin yanında çok heyecanlanıyordum," dedi. Sonra tekrar Carol'a baktı ve Carol'ın yüzünün şoktan donakalmış gibi kıpırtısız olduğunu gördü. Carol'a daha önce de birkaç kez onun için neler hissettiğini söylediği veya fazlasıyla kompliman yaptığı zaman aynı ifadeyi görmüştü. Söylediği şeylerin Carol'ın hoşuna gidip gitmediğini kestire-

miyordu. Carol'ın, sandiviçin yarısını yağlıkâğıda sarışını izledi.

Kek de vardı, ama Therese'in canı istemiyordu, Richard'ın evinde sık sık yediği baharatlı, kahverengi kekti. Yiyeceklerin hepsini, Carol'dan başkası yapsa Therese'in sinirine dokunacak bir titizlikle, sigara kartonlarının ve viski şişesinin durduğu küçük valize yerleştirdiler.

Therese, "Aslen Washington'lu olduğunu mu söylemiştin?" diye sordu.

"Orada doğdum. Babam şimdi orada. Yolumuzu oraya kadar uzatırsak onu ziyaret edebileceğimi yazdım."

"Sana benziyor mu?"

"Ben ona benziyor muyum, evet – anneme benzediğimden daha çok."

Therese, "Seni bir aile içinde düşünmek çok tuhafıma gidiyor," dedi.

"Neden?"

"Çünkü seni sadece sen olarak düşünüyorum. *Sui generis*, eşsiz, tek."

Carol gülümsedi, araba kullanırken başını dik tutuyordu. "Evet, devam et bakalım."

"Erkek ya da kız kardeşlerin var mı?"

"Bir kız kardeşim var. Herhalde onun hakkında da her şeyi öğrenmek istersin? Adı Elaine, üç çocuğu var, Virginia'da yaşıyor. Benden büyük, ondan hoşlanıp hoşlanmayacağını bilemem. Onu sıkıcı bulursun."

Evet. Therese onu hayal edebiliyordu, Carol'ın gölgesi gibi olmalıydı, Carol'ın yüz çizgilerinin aynısı, ama daha silik, daha sulandırılmış haliyle.

Akşamüstüne doğru, yol kenarında, vitrininde bir Hollanda köyünün minyatürü olan restoranda durdular. Therese minyatürün yanındaki korkuluğa dayanıp köye baktı. Bir ucunda musluktan gelen ufak bir dere oval yatağında akıyor ve bir değirmeni döndürüyordu. Köyde

geleneksel Hollanda kıyafetli minik insanlar gerçek çim tarhları üzerinde duruyordu. Therese, Frankenberg Mağazası'ndaki oyuncak treni ve hemen hemen minyatür dereyle aynı büyüklükteki oval demiryolu üzerinde nasıl öfkeyle ilerlediğini hatırladı.

Carol'a, "Frankenberg'deki oyuncak trenden hiç bahsetmedim sana," dedi. "Hiç farkına varmış mıydın, hani o gün?–"

Carol, "Elektrikli tren mi?" diye onun sözünü kesti.

Therese gülümsüyordu, ama birden bir şey kalbini sıkıştırdı. Bu konu fazlasıyla karmaşıktı ve konuşma o noktada bitti.

Carol ikisi için de çorba söyledi. Arabada soğuktan uyuşmuş, buz kesmişlerdi.

Carol, "Bu yolculuktan gerçekten keyif alıp almayacağını merak ediyorum," dedi. "Sen işin gerçeğinden çok, bir aynaya yansıtılan görüntüleri yeğliyorsun, değil mi? Her şey için kendi özel kavramların var. Mesela şu değirmen. O değirmen sana gerçekten Hollanda'da olmak gibi geliyor. Gerçek dağları, gerçek insanları görmekten hoşnut kalacağını bile pek sanmıyorum."

Therese, sanki Carol onu yalancılıkla suçlamışçasına yıkıldı. Ayrıca Carol onun kendisiyle ilişkisine de özel bir anlam verdiğini ve bunu istemediğini de belirtmiş oluyordu. Gerçek insanlar ha? Birden Mrs. Robichek geldi aklına. Gudubet biri olduğu için ondan kaçmıştı.

Carol, "Bütün deneyimlerini ikinci elden ediniyorsan, herhangi bir şey yaratmayı nasıl bekleyebilirsin?" diye sordu, sesi tekdüze ve yumuşaktı, ama yine de acımasızdı.

Carol ona hiçbir şey yapmadığını, bir duman zerresinden başka hiçbir şey olmadığını hissettiriyordu. Carol gerçek bir insan gibi yaşamış, evlenmiş, çocuk sahibi olmuştu.

Barın arkasındaki yaşlı adam onlara doğru geliyor-

du. Hafifçe topallıyordu. Onların yanındaki masanın önünde durdu, kollarını kavuşturdu. Nazik bir tavırla, "Hiç Hollanda'ya gittiniz mi?" diye sordu.

Carol, "Hayır gitmedim. Herhalde siz gitmiş olmalısınız. Vitrindeki minyatür köyü siz mi yaptınız?" dedi.

Adam başını sallayarak doğruladı. "Tam beş yılımı aldı," dedi.

Therese adamın kemikli parmaklarına, ince cildinin altında kıvrılarak yayılan mor damarlı zayıf kollarına baktı. O minik köyü yapmanın ne emek istediğini Carol'dan çok daha iyi biliyordu, yine de ağzını açıp tek söz söyleyemedi.

Adam Carol'a, "Eğer gerçek Pennsylvania ürünü isterseniz bitişik dükkânda harika sosisler ve jambonlar var," dedi. "Biz kendi domuzlarımızı yetiştiriyoruz, burada kesip kurutuyoruz."

Lokantanın yanındaki beyaz badanalı, kutu gibi dükkâna gittiler. Dükkânda odun isi ve baharat kokusuyla karışık leziz bir füme jambon kokusu vardı.

Carol vitrinli buzdolabına bakarak, "Pişirmek gerekmeyen bir şey alalım," dedi. Kulaklıklı başlık giyen genç tezgâhtara, "Şundan biraz alalım," dedi.

Therese, Mrs. Robichek'le şarküteriye gidişini, kadının ince dilimler halinde salam ve ciğer sosisi alışını hatırladı. Duvardaki tabelada her yere ürün gönderdikleri yazılıydı, Therese beze sarılı o kocaman sucuklardan birini alıp Mrs. Robichek'e göndermeyi düşündü, paketi açıp karşısında sucuğu görünce kadının yüzünde belirecek sevinç ifadesini hayal etti. Ama muhtemelen acıma ya da suçluluk veya kendisindeki bir sapkınlık duygusundan kaynaklanan bu jesti yapması uygun düşer miydi acaba? Kendi içgüdülerine ancak kendisinin güvenmeyeceği bilinciyle yönü ve çekim gücü belirsiz bir denizde debelenerek kaşlarını çattı.

"Therese–"

Therese döndü ve bir an Semadirek'teki *Semadirek Kanatlı Zafer* heykelini görmüşçesine çarpıldı Carol'ın güzelliğine. Carol bir bütün baton jambon almayı isteyip istemediğini sordu.

Genç tezgâhtar bütün paketleri bankonun üzerinden onlara doğru itti ve Carol'ın yirmi dolarlık banknotunu aldı. Therese ise Mrs. Robichek'in o akşam tezgâhın üstüne bir dolarlık kâğıt para ile bir çeyrekliği ürkekçe koyuşunu anımsadı.

Carol, "Başka bir şey çarpıyor mu gözüne?"

"Birine bir şey yollayabilirim diye düşünüyordum. Mağazada çalışan bir kadına. Yoksul ve o haliyle beni bir akşam yemeğe davet etti."

Carol para üstünü aldı. "Hangi kadın?"

"Ona bir şey göndermeyi gerçekten istemiyorum." Therese birden bir an önce oradan çıkmak istedi.

Carol sigarasının dumanları arasından ona kaşlarını çattı. "Hadi gönder."

"İstemiyorum. Gidelim Carol." Mrs. Robichek'ten bir türlü kurtulamadığı o geceki kâbusu yeniden yaşıyor gibiydi.

Carol, "Gönder," dedi. "Kapıyı kapat ve o kadına bir şey yolla."

Therese kapıyı kapadı, altı dolarlık sucuklardan birini seçti, bir de hediye kartı yazdı. "Bu Pennsylvania'dan geliyor. Birkaç pazar kahvaltısına yeter diye umuyorum. Therese Belivet'ten sevgilerle."

Daha sonra arabada giderlerken Carol ona Mrs. Robichek'i sordu, Therese de her zaman yaptığı gibi kısa kısa ve sonradan hep pişmanlık duymasına yol açan engellenemez dürüstlüğüyle cevap verdi. Mrs. Robichek ve onun yaşadığı dünya Carol'ınkinden öylesine farklıydı ki, Therese ha kadını anlatmış, ha farklı bir hayvan türü-

nü, başka bir gezegende yaşayan çirkin bir hayvanı anlatmış, fark etmezdi. Carol kadının hikâyesine hiç yorum yapmadı, sadece yol boyunca boyuna soru sordu. Soracak başka bir şey kalmayınca da yine bir şey söylemedi, ama Therese'i dinlerken yüzünde beliren gergin, düşünceli ifade başka şeylerden konuşmaya başladıklarında bile yüzünden silinmedi. Therese başparmaklarını avuçlarının içine alıp sıktı. Mrs. Robichek'in kendisini huzursuz etmesine neden izi vermişti? Şimdi de o huzursuzluğu Carol'a aktarmıştı ve bir daha da geri alamazdı.

"Bir daha o kadının adını ağzına alma lütfen Carol, olur mu? Bana söz ver."

15

Carol soğuktan sızlanarak yalınayak küçük adımlarla köşedeki duş kabinine yürüdü. Ayak tırnaklarında kırmızı oje vardı, mavi pijaması da üzerine fazlasıyla büyüktü.

Therese, "Pencereyi o kadar yukarıya kaldırdığın için suç senin," dedi.

Carol kabinin perdesini çekti, Therese duşun hızla aktığını duydu. Carol, "Suyun sıcaklığı harika!" dedi. "Dün gecekinden çok daha iyi."

Kalın halısı, ahşap lambrisi, selofan kaplı pabuç parlatma bezinden televizyonuna kadar her şeyi eksiksiz lüks bir turist motelindeydiler.

Therese bornozuyla karyolaya oturmuş, yerel haritayı eliyle karışlıyordu. Bir buçuk karış teorik olarak bir günlük yola denk düşüyordu, muhtemelen bir günde o kadar yol yapmayacaklardı. Therese, "Bugün Ohio'yu bir baştan öbür başa geçebiliriz," dedi.

"Ohio. Nehirleri, kauçuğu ve bazı demiryollarıyla nam salmıştır. Solumuzda, bir zamanlar Huronlar kabilesinden 28 Huron'un yüz moronu katlettiği ünlü Chillicothe Köprüsü var."

Therese güldü.

Carol, "Ve bir zamanlar Lewis'le Clark[1] burada kamp yapmıştı," diye ekledi. "Bugün pantolon giymeyi düşünüyorum. Bir bakar mısın, pantolonum şu bavulda mı? Eğer yoksa, arabaya gitmem gerekecek. İnce olan değil, lacivert gabardin pantolon."

Therese yatağın ayakucunda duran Carol'ın büyük bavulunun yanına gitti. Bavulda kazaklar, çamaşırlar, ayakkabılar vardı, ama pantolon yoktu. Katlanmış bir kazağın içinden uzanan nikelajlı ince bir boru gördü. Kazağı bavuldan çıkardı. Ağırdı. Kat yerini açınca şaşkınlıktan neredeyse elinden düşürecekti. İçindeki beyaz kabzalı bir tabancaydı.

Carol, "Yok mu?" diye sordu.

"Yok." Therese silahı yeniden sarıp bulduğu gibi yerleştirdi bavula.

"Hayatım, havlumu unutmuşum. Galiba sandalyenin üstünde."

Therese havluyu aldı, o gerginlik içinde havluyu Carol'ın uzattığı eline koyarken gözleri Carol'ın yüzünden çıplak göğüslerine ve daha aşağıya kaydı, başını çevirince Carol'ın bakışındaki bir anlık şaşkınlığı fark etti. Therese gözlerini sımsıkı yumarak ve kapalı gözkapaklarının içinde Carol'ın çıplak vücudunun imgesini görerek ağır ağır karyolaya yürüdü.

Therese duş aldı, banyodan çıktığında Carol aynanın karşısında duruyordu, neredeyse tamamen giyinmişti.

Carol, "Neyin var?" diye sordu.

"Yok bir şey."

Carol duşta ıslanınca rengi biraz koyulaşan saçlarını tarayarak ona döndü. Dudakları yeni sürdüğü rujla parlıyordu, dudaklarının arasında da sigara vardı. "Günde

1. Meriwether Lewis ve William Clark, 1803 yılında Ohio Irmağı'ndan yola çıkarak Pasifik Okyanusu'na gidip geri dönen keşif kolunun liderleri. (Ç.N.)

kaç kez bana bu soruyu sordurttuğunun farkında mısın?" dedi. "Sence bu biraz düşüncesizlik olmuyor mu?"

Kahvaltıda Therese, "O silahı neden yanına aldın Carol?" diye sordu.

"Ya. Demek canını sıkan buydu. O Harge'ın silahı, almayı unuttuğu şeylerden biri." Carol'ın sesi sakindi. "Evde bırakmak yerine yanıma almak daha iyi diye düşündüm."

"Dolu mu?"

"Evet, dolu. Bir keresinde eve hırsız girdiği için, Harge silah ruhsatı aldı."

"Sen kullanabiliyor musun?"

Carol gülümsedi. "Ben Annie Oakley[1] değilim elbet, ama kullanabiliyorum. Bu seni tedirgin ediyor galiba, öyle değil mi? Onu kullanacağımı sanmıyorum."

Therese bu konuda başka bir şey söylemedi. Ama ne zaman aklına gelse tedirgin oluyordu. Ertesi akşam komi bavulu sertçe kaldırıma indirdiği zaman da yine aklına geldi, böyle sert bir sarsıntının silahı ateşleyip ateşlemeyeceğini merak etti.

Ohio'da fotoğraf çekmişlerdi, onları ancak ertesi sabah banyodan alabilecekleri için Defiance adındaki kasabada uzun bir akşam ve gece geçirdiler. Akşam boyunca kasabanın sokaklarında dolaştılar, vitrinlerine baktılar, salon pencerelerinden ışık süzülen gürültüsüz mahallelerin sokaklarında yürüdüler, buradaki evler kuş yuvaları kadar rahat ve güvenli görünüyordu. Therese, Carol amaçsız yürüyüşlerden sıkılır diye korkmuştu, oysa bir sokağı daha geçip tepenin öbür tarafında ne olduğunu görmeyi öneren Carol oldu. Kadın kendisinden ve Harge'dan söz ediyordu. Therese de onların ayrılma nedenini tek söz-

1. 1860-1926 yıllarında yaşamış Amerikalı kadın keskin nişancı. (Ç.N.)

cükle özetlemeye çalışıyordu; usanma, gücenme, kırgınlık, kayıtsızlık gibi sözcükleri hemen siliyordu kafasından. Carol bir keresinde Harge'ın Rindy'yi tekneyle balık tutmaya götürdüğünü ve günlerce aramadığını anlatmıştı. Bunu, Harge'ın tatilini onun ailesinin Massachusetts'teki yazlığında geçirmeyi Carol reddettiği için hıncından yapmıştı. Karşılıklı misilleme yapıyorlardı ve bu olaylar anlaşmazlığın başlangıcı değildi.

Carol fotoğraflardan ikisini cüzdanına yerleştirdi, bunlardan biri film makarasının baş tarafında kalmış olan Rindy'nin poturlu ve melon şapkalı resmiydi, ikincisi de Therese'i ağzında sigarası ve rüzgârda savrulan saçlarıyla gösteren fotoğraftı. Carol'ın paltosuna sarınmış resmi güzel çıkmamıştı, Carol da onu sırf çok çirkin olduğu için Abby'ye göndereceğini söyledi.

Chicago'ya bir akşamüstü vardılar, bir et dağıtım şirketinin koca kamyonunun arkasına takılarak şehrin gri, kasvetli, göz alabildiğine uzanan keşmekeşine daldılar. Therese ön cama iyice yaklaştı. Babasıyla buraya yaptığı geziden aklında hiçbir şey kalmamıştı. Carol ise Chicago'yu da Manhattan kadar avucunun içi gibi biliyordu. Therese'e Chicago'nun Loop denilen ünlü şehir merkezini göstermek için arabayı durdurdu, bir süre trenleri ve beş buçukta işten eve dönenlerin koşturmacasını izlediler. Tabii bu kargaşa New York'un beş buçuk çılgınlığıyla boy ölçüşemezdi.

Therese merkez postanede Dannie'den gelen bir kartpostal buldu, Phil'den ses seda yoktu, Richard da mektup göndermişti. Therese mektuba şöyle bir göz attı, sevecen sözcüklerle başlayıp sevecen sözcüklerle bitiyordu. Therese tam da böyle bir şey bekliyordu, Richard'ın postrestant adresini Phil'den alıp sevgi dolu bir mektup yazacağını tahmin etmişti. Carol'ın yanına gitmeden önce mektubu cebine koydu.

Carol, "Var mı bir şey?" diye sordu.

"Sadece bir kartpostal. Dannie'den. Sınavlarını bitirmiş."

Carol arabayı Drake Otel'e sürdü. Otelin zemini siyah-beyaz karolarla kaplıydı, lobide Therese'in çok beğendiği fıskiyeli bir süs havuzu vardı. Odaya çıkınca Carol mantosunu çıkarıp kendini yataklardan birinin üzerine attı.

Uykulu bir halde, "Burada birkaç tanıdığım var," dedi. "Birilerini arayalım mı?"

Ama daha bir karar veremeden Carol uyuyakaldı.

Therese pencereden, ışıklarla çevrelenmiş göle ve kurşuniye çalan gökyüzü fonunun önündeki yüksek yapıların çizdiği düzensiz, aşina gelmeyen görüntüye baktı. Bir Pissarro tablosu gibi puslu ve tekdüze görünüyordu. Therese yaptığı bu benzetmeyi Carol'ın beğenmeyeceğini düşündü. Pencerenin pervazına eğildi, şehre baktı, uzakta ağaçların arkasından geçen otomobillerin çizgi ve nokta gibi görünen ışıklarını seyretti. Mutluydu.

Arkasından Carol'ın sesi geldi: "Ne diye telefon edip içki istemiyorsun?"

"Ne istersin?"

"Sen ne istersin?"

"Martini."

Carol ıslık çaldı. "Duble Gibson olsun." Therese tam telefon ederken, Carol atıldı, "Bir tabak da kanepe isteyelim. Martinileri de dörtleyelim."

Carol banyodayken Therese, Richard'ın mektubunu okudu. Mektup baştan sona sevgi doluydu. Sen başka kızlara benzemezsin, diye yazıyordu. Birlikte kesinlikle mutlu olacaklarına inandığı için sabırla beklediğini ve beklemeye devam edeceğini söylüyordu. Therese'den her gün mektup yazmasını, hiç değilse bir kart atmasını rica ediyordu. Bir gece oturup geçen yaz kendisi New

York, Kingston'dayken Therese'in gönderdiği üç mektubu defalarca okuduğunu söylüyordu. Mektupta Richard'dan duymaya hiç alışık olmadığı bir duygusallık vardı, Therese'in ilk aklına gelen Richard'ın numara yaptığı oldu. Belki daha sonra ona sertçe çıkışabilmek için böyle yapmıştı. Therese'in ikinci tepkisi bundan hiç hoşlanmamak oldu. Eski kararına dönerek, ona mektup yazmamanın, hiçbir şey söylememenin bu ilişkiyi bitirmenin en kestirme yolu olduğunu düşündü.

İçkiler geldi, Therese hesabı imzalamak yerine nakit ödedi. Ancak Carol'ın haberi yokken herhangi bir şeyin parasını ödeyebilirdi.

Carol odaya gelince Therese, "Siyah tayyörünü mü giyeceksin?" diye sordu.

Carol ona şöyle bir baktı. Bavulun yanına giderek, "Şu bavulun ta dibine mi bakacağım?" dedi. "Tayyörü oradan çıkar, fırçala, buharla buruşuklarını düzelt, bütün bunları yapmak için yarım saat mi harcayacağım?"

"Zaten içkilerimizi ancak yarım saatte içeriz."

"Senin ikna kabiliyetine karşı koymak olanaksız." Carol tayyörü banyoya götürdü, küvetin musluğunu açtı.

Bu, birlikte ilk öğle yemeğine çıktıkları gün giydiği tayyördü.

Carol, "New York'tan çıktığımızdan bu yana ilk içkim bu, farkında mısın?" dedi. "Farkında değilsin tabii. Neden biliyor musun? Mutluyum da ondan."

Therese, "Ne güzelsin sen," dedi.

Carol, Therese'in çok hoşuna giden o küçümseyici tebessümüyle dudaklarını büzerek tuvalet masasına gitti. Boynuna sarı bir fular geçirip gevşekçe bağladı ve saçını taramaya başladı. Lambanın ışığı vücudunu bir tablo gibi çerçeveledi ve Therese bütün bunların daha önce yaşandığı duygusuna kapıldı. Sonra birden hatırladı: Pencerenin önünde uzun saçlarını fırçalayan kadını, du-

vardaki tuğlaları, o sabahki puslu yağmurun yoğunluğunu anımsadı.

Carol elinde şişeyle onun yanına gelerek, "Biraz parfüm ister misin?" dedi. Parmaklarıyla Therese'in alnına, alnının o gün öptüğü saç hizasına dokundu.

Therese, "Bana bir keresinde Lexington yakınlarında bir yerde gördüğüm bir kadını hatırlatıyorsun," dedi. "Sen değil de ışık. Kadın da saçlarını tarayıp topluyordu." Sustu, ama Carol lafın gerisini getirmesini bekliyordu. Carol her zaman bekliyordu, Therese ise hiçbir zaman asıl söylemek istediğini söyleyemiyordu. "Bir sabah erkenden işe gidiyordum, yağmur başladığını hatırlıyorum," diye sözü sürdürmeye çalıştı. "Onu bir pencerede gördüm." Sözünü sürdüremedi, orada belki üç-dört dakika durduğunu, elini ayağını kesen yoğun bir duyguyla o kadını tanımayı arzuladığını, eve gidip kapıyı çalacak olsa kadının onu hoş karşılamasını hayal ettiğini, Pelican Yayınevi'ne gitmek yerine bunları yapmak istediğini anlatamadı.

Carol, "Vah benim zavallı öksüzüm," dedi.

Therese gülümsedi. Carol söylediği zaman bu öksüz sözcüğü üzücü ve kırıcı gelmiyordu.

"Annen neye benzer?"

Therese hemen, "Siyah saçları vardı," dedi. "Bana hiç benzemezdi." Annesi hayatta olduğu, Connecticut'ta bir yerde yaşadığı halde, Therese annesinden bahsederken hep geçmiş zaman takısı kullanıyordu.

"Seni bir daha görmek istemeyeceğinden gerçekten emin misin?" Carol aynanın karşısında duruyordu.

"Görmek isteyeceğini sanmıyorum."

"Ya babanın ailesi? Babanın bir erkek kardeşi olduğunu söylememiş miydin?"

"Onu hiç görmedim. Bir tür jeolog, bir şirkette çalışıyor. Nerede olduğunu bilmiyorum." Hiç karşılaşmadığı amcası hakkında konuşmak daha kolaydı.

"Annenin şimdiki soyadı ne?"

"Esther – Mrs. Nicolas Strully." Bu ad ona telefon rehberinde göreceği herhangi bir isimmiş gibi hiçbir anlam ifade etmiyordu. Annesinin adını söylediğine birden pişman olarak Carol'a baktı. Ya Carol günün birinde–. Bir yitiklik, çaresizlik şoku yaşadı. Ne de olsa Carol hakkında çok az şey biliyordu.

Carol da ona baktı. "O addan hiç söz etmeyeceğim, bir daha o adı ağzıma almayacağım," dedi. "Eğer ikinci kadeh seni hüzünlendirecekse içme. Bu akşam hüzünlenmeni istemiyorum."

Yemek yedikleri lokanta da göle bakıyordu. Yemekte şampanya, yemek sonrasında da konyakla ziyafet çektiler kendilerine. Therese hayatında ilk kez hafifçe sarhoş olmuş, Carol'ın görmesini istemeyecek kadar kafayı bulmuştu. Lakeshore Yolu daima Washington'daki Beyaz Saray benzeri köşklerin sıralandığı geniş bir bulvar olarak kalacaktı belleğinde. O anıların içinde Carol'ın yol üzerindeki evlerden daha önce gitmiş olduklarını anlatan sesi de olacaktı; Rapollo, Paris ve bir zamanlar her yaptığının çerçevesini oluşturan ama Therese'in hiç bilmediği diğer yerler gibi buranın da bir süre Carol'ın dünyası olduğunu huzur bozucu bir biçimde algılayışı da çıkmayacaktı belleğinden.

O gece ışığı söndürmeden önce Carol karyolasının kenarına oturmuş sigara içiyordu. Therese kendi yatağında yatıyor, uykulu gözlerle Carol'ı seyrederek onun bir an odadaki bir şeye takılan sonra birden başka bir şeye kayan bakışlarındaki huzursuz, kafası karışık ifadenin anlamını çözmeye çalışıyordu. Bu ifadenin nedeni kendisi miydi diye düşünüyordu, ya da Harge mıydı, yoksa Rindy miydi? Carol okula gitmeden önce Rindy'ye telefon edebilmek için uyandırma servisine saat yedide uyandırmalarını söylemişti. Therese onların Defiance'taki telefon

konuşmalarını anımsadı. Rindy bir kızla kavga etmişti, Carol da tam on beş dakika boyunca o olayı konuşmuş, Rindy'yi ilk adımı atıp kızdan özür dilesin diye ikna etmeye çalışmıştı. Therese içtiklerinin etkisini, onu içini sızlatan bir biçimde Carol'a yakınlaştıran şampanyanın verdiği tatlı ürpertiyi hâlâ hissediyordu. Eğer açıkça isteyecek olsa, bu gece koynunda yatmasına Carol'ın izin vereceğini düşünüyordu. Onun koynunda yatmaktan da fazlasını istiyordu; onu öpmeyi, vücutlarının birbirine değmesini arzuluyordu. Palermo Bar'da gördüğü iki kızı düşündü. Onların öyle yaptıklarını biliyordu, hem daha fazlasını da. Şayet sadece sarılmak istese bile Carol tiksintiyle iter miydi onu? Carol'ın ona duyduğu sevecenlik bir anda uçup gider miydi? Carol'ın buz gibi tepkisini aklından geçirmek Therese'in bütün cesaretini kırdı. Ama o cesaret, sadece aynı yatakta yatma gibi alçakgönüllü bir istek olarak yeniden belirdi.

"Carol, acaba desem ki–"

Carol tam o anda, "Yarın mezbahalara gideceğiz," deyince Therese gülmekten kırıldı. Carol, "Bunda bu kadar gülecek ne var?" diye sorarak sigarasını söndürdü, ama kendisi de gülümsüyordu.

Therese gülmeye devam edip bu gece için hissettiği arzuyu ve niyeti o kahkahalarla silip atarak, "Komik. Çok komik," dedi.

Carol, "Seni kıkır kıkır güldüren şampanya," deyip lambayı söndürdü.

Ertesi gün akşamüstüne doğru Chicago'dan hareket edip Rockford'a doğru yola koyuldular. Carol orada belki Abby'den gelmiş bir mektup bulacağını, ama Abby mektup yazmayı sevmediği için hiçbir şey gelmemiş de olabileceğini söyledi. Therese bir ayakkabı tamircisine giderek mokaseninin sökülen yerini diktirdi, geri geldiğinde Carol arabada mektup okuyordu.

"Hangi yolu takip ederek şehirden çıkacağız?" Carol'ın yüzü daha keyifli görünüyordu.

"Batı yönünde 20 numaralı otoyol."

Carol radyoyu açtı, müzik bulana kadar istasyonları dolaştı. "Minneapolis'e giderken bu gece kalabileceğimiz iyi bir yer var mı?"

Therese haritaya bakarak, "Dubuque," dedi. "Ya da Waterloo, orası oldukça büyük görünüyor, ama yaklaşık iki yüz mil uzakta."

"Oraya varabiliriz."

20 numaralı otoyoldan haritada Ulysses S. Grant'in[1] memleketi diye belirtilen Freeport ve Galena'ya doğru yol almaya başladılar.

"Abby ne diyor?"

"Pek bir şey demiyor. Ama çok hoş bir mektup."

Carol arabadayken de daha sonra kahve içmek için durdukları kafede de onunla çok az konuştu. Kafede müzik kutusunun başına gidip bozuk paraları ağır ağır makineye atmaya başladı.

Therese, "Abby'nin de gelmesini isterdin, değil mi?" dedi.

Carol, "Hayır," diye karşılık verdi.

"Mektubu aldığından beri çok değiştin."

Carol masada karşısında oturan Therese'e baktı. "Hayatım, saçma sapan bir mektup işte. İstersen okuyabilirsin." Çantasına uzandı, ama mektubu çıkarmadı.

O akşam bir ara Therese arabada uyuyakaldı ve bir şehrin yüzüne vuran ışıklarıyla uyandı. Carol kollarını yorgun bir halde direksiyona dayamıştı. Kırmızı ışıkta durmuşlardı.

Carol, "Bu gece burada kalacağız," dedi.

1. ABD'nin 18. başkanı. (Ç.N.)

Otel lobisinde yürürlerken Therese'in uyku mahmurluğu daha geçmemişti. Asansöre bindi, sanki rüya görüyormuş da Carol o rüyanın öznesi ve tek figürüymüşçesine onun yanındaki varlığını kesinlikle hissediyordu. Odaya girince bavulunu yerden kaldırıp bir sandalyeye koydu, kilidini açıp öylece bıraktı, yazı masasının yanında durup Carol'ı seyretti. Carol'ın bavulunu açmasını, her zaman yaptığı gibi önce makyaj malzemelerinin durduğu deri çantayı çıkarıp yatağın üzerine koyuşunu izlerken duyguları son saatlerde ya da son günlerde bastırılmışçasına birden boşandı. Carol'ın ellerine, başına bağladığı eşarbın üstüne düşen saç tutamına, günlerce önce mokaseninin çizilen burnuna baktı.

Carol, "Ne diye duruyorsun orada?" diye sordu. "Hadi yat da uyu."

"Carol seni seviyorum."

Carol dimdik doğruldu. Therese uykulu, istekli gözlerle ona baktı. Carol pijamalarını çıkarıp bavulu kapadı. Therese'in yanına geldi, ellerini onun omuzlarına koydu. Ondan bir söz alıyormuş ya da belki söylediklerinin gerçek olup olmadığını anlamak istiyormuşçasına sertçe sıktı omuzlarını. Sonra daha önce bin kere öpüşmüşler gibi Therese'i dudağından öptü.

Carol, "Seni sevdiğimi bilmiyor musun?" dedi.

Pijamalarını alıp banyoya gitti, küvete bakarak bir an durdu.

"Ben bir yere gidiyorum, ama hemen döneceğim," dedi.

Carol yokken, zaman ya hiç geçmiyor ya da hızla akıp geçiyorken kapı açılıp Carol içeriye girinceye kadar Therese masanın yanında durup bekledi. Carol masaya bir kesekâğıdı koydu, Therese onun geceleri ikisinin de sık sık yaptığı gibi süt almaya gittiğini anladı.

Therese, "Senin yanında yatabilir miyim?"

"Yatağı gördün mü?"

Yatak iki kişilikti. Sırtlarında pijamalarıyla oturdular, süt içtiler, Carol'ın uykudan bitiremediği bir portakalı bölüştüler. Sonra Therese süt kabını yere koydu, her zamanki gibi bir kolunu yukarıya uzatıp yüzüstü yatıp uyuyan Carol'a baktı. Lambayı söndürdü. Sonra Carol kolunu onun başının altına koydu ve vücutları sanki önceden ayarlanmışçasına boydan boya birbirine değdi. Mutluluk Therese'in içine yayılan, ince filizlerini uzatan, teninin içinden çiçekler geçiren yemyeşil bir sarmaşıktı sanki. Karanlıkta ya da suyun içinde parlıyor gibi görünen soluk beyaz bir çiçek geldi gözlerinin önüne.

Carol, "Hadi uyu," dedi.

Therese hiç uyumamayı diliyordu. Ama Carol'ın elinin omzunda dolaştığını hissedince uyumuş olduğunu anladı. Şafak söküyordu. Carol'ın parmakları Therese'in saçlarını gerdi, Carol onu dudağından öptü ve Therese dün gece Carol'ın kolunu onun boynuna attığı ânın devamını yaşıyorlarmış gibi yeniden hazla titredi. Yine seni seviyorum demek istedi, sonra boynunda, omuzlarında gezinen Carol'ın dudaklarından dağılan haz dalgaları birden bütün vücuduna yayılınca bütün sözcükler siliniverdi. Kolları Carol'a sımsıkı sarıldı, Carol'dan, sadece Carol'dan, kaburgalarında yukarıdan aşağı dolaşan elinden, çıplak memelerine sürtünen saçlarından başka hiçbir şeyi hissetmiyordu, sonra vücudu da giderek genişleyen, giderek uzaklara, daha uzaklara sıçrayan, düşüncenin izleyemeyeceği sınırların ötesine taşan halkaların içinde yok oluyormuş gibi geldi. O sırada binlerce anı ve an, sözcükler, ilk hayatım deyişi, Carol'ın onunla mağazada ikinci karşılaşması, Carol'ın yüzünün, sesinin, öfke ve kahkahalarının binlerce anısı bir kuyrukluyıldız gibi geçiverdi beyninden. Ve artık her şey mavi bir boşluk ve uzam, kendisinin birdenbire uzun bir ok gibi içinden

uçarak yol aldığı giderek genişleyen bir boşluktu. O ok aklın alamayacağı kadar geniş bir uçurumun üstünden kolayca geçiyor, boşlukta kavisler çizip ilerliyor ve hiç durmuyordu. Sonra birden hâlâ Carol'a sarıldığını, sarsıla sarsıla titrediğini ve o okun kendisi olduğunu fark etti. Carol'ın sarı saçlarının gözünün önünde sallandığını gördü, Carol'ın başı onun başına değiyordu. Ve Therese bu yaptıklarının doğru olup olmadığını sormak zorunda değildi, bunu ona kimse söyleyemezdi; çünkü bu asla daha doğru ya da daha kusursuz olamazdı. Carol'a daha sıkı sarıldı ve Carol'ın ağzını kendisinin gülümseyen ağzının üstünde hissetti. Therese kıpırdamadan yatıyor, Carol'ın sadece birkaç santim uzaktaki yüzüne, az önce kendisinin içinden çıktığı boşluğun bir bölümünü yakalamış gibi bakan ve hiç görmediği kadar huzurlu gri gözlerine bakıyordu. Ve gördüğü yüzün, çilleri, çok iyi tanıdığı kavisli sarı kaşları, şu anda gözleri kadar huzurlu ağzı ile Therese'in daha önce defalarca gördüğü Carol'ın yüzü olması tuhaf geliyordu.

Carol, "Meleğim benim," dedi. "Göklerden fırlayıp gelen meleğim."

Therese odanın şimdi çok daha aydınlanmış olan köşelerine, önü bombeli yazı masasına, kalkan biçimindeki çekmece kulplarına, kenarları pahlanmış çerçevesiz aynaya, pencerelerdeki yere kadar inen yeşil desenli perdelere ve pencere pervazının kenarından görünen iki gri yapının tepesine baktı. Bu odanın bütün ayrıntılarını sonsuza kadar anımsayacaktı.

"Burası hangi şehir?" diye sordu.

Carol güldü. "Burası mı? Burası Waterloo." Sigara almak için uzandı. "Berbat bir yer, değil mi?"

Therese gülümseyerek dirseğine dayanıp doğruldu. Carol onun dudaklarının arasına bir sigara iliştirdi. Therese, "Her eyalette birkaç Waterloo vardır," dedi.

16

Carol giyinirken Therese gazete almak için dışarı çıktı. Asansöre bindi, asansörün tam ortasında olduğu yerde döndü. Kendini bir tuhaf hissediyordu, sanki her şey değişmişti, mesafeler eskisi gibi değildi, dengeler de öyle. Lobinin köşesindeki gazete standına gitti.

Görevliye, "*Courier* ve *Tribune*," deyip gazeteleri aldı, gazetelerin adları kadar onları söylemek de bir acayipti.

Adam, "Sekiz sent," dedi, Therese adamın verdiği para üstüne bakarken sekiz sent ile çeyreklik arasındaki farkın hâlâ aynı olduğunu gördü.

Lobide dolaştı, birkaç adamın sakal tıraşı olduğu berber dükkânının camından içeriye göz attı. Köşede siyah bir boyacı ayakkabı boyuyordu. Geniş kenarlı şapkası, kovboy çizmeleri, ağzında purosuyla uzun boylu bir adam yanından geçti. Bu lobiyi, bu insanları, resepsiyon masasının alt ucundaki ahşap oymaları, siyah ve krem renkli mermer sütunun yanında oturan ve gazetesinin üstünden ona bakıp sonra yine koltuğuna gömülerek gazeteyi okumaya devam eden koyu renk paltolu adamı da hiç unutmayacaktı.

Therese odanın kapısını açtığında, Carol'ın görüntüsü mızrak gibi saplandı içine. Bir an eli kapı tokmağında, öylece durdu.

Carol ona banyodan bakıyordu, tarağı tutan eli havadaydı. Carol onu tepeden tırnağa süzdü, "Bunu sakın başkalarının yanındayken yapma," dedi.

Therese gazeteleri yatağın üzerine attı, Carol'a yaklaştı. O da birden kıza sarıldı. Bir daha hiç ayrılmayacaklarmışçasına birbirlerine bakarak öylece durdular. Therese titredi, gözleri dolmuştu. Carol'ın kollarının arasında, ona öpüşmekten de yakın olmak, ne söyleyeceğini şaşırtmıştı, duygularını ifade edecek kelime bulamıyordu.

Therese, "Neden bu kadar uzun zaman bekledin?" diye sordu.

"Çünkü ikinci bir kez olmayacak sandım, bir daha istemeyeceğimi sandım. Ama hiç de öyle olmadı."

Therese, Abby'yi düşündü ve sanki aralarına ince bir kırgınlık oku saplanmış gibi oldu. Carol onu sarmalayan kollarını açtı.

"Başka bir şey daha vardı – sen yanımdayken hiç aklımdan çıkmıyordu, seni tanıyordum ve çok kolay olacağını biliyordum. Bu sana haksızlık olurdu."

Therese, dişlerini sıktı. Carol'ın ağır ağır ondan uzaklaşarak odanın öbür ucuna yürüyüşünü izledi, aralarındaki mesafenin açılmasını izledi ve Carol'ı mağazada böyle ağır ağır yürürken ilk gördüğü günü anımsadı. Therese sonsuza kadar diye düşünmüştü. Carol, Abby'yi de sevmişti ve o yüzden suçluluk duyuyordu. Therese, Carol günün birinde onu sevdiği için de suçluluk duyacak mı diye merak etti. Aralık ve ocak aylarındaki hafta sonlarının neden öfke ve kararsızlıkla geçtiğini, neden bir azarlayıp bir şımarttığını şimdi anlıyordu. Ama artık Carol ne söylerse söylesin, aralarında hiçbir engel hiçbir kararsızlık olmadığını biliyordu. Carol'la Abby arasında geçmişte ne olmuşsa da, bu sabahtan itibaren Abby yoktu artık.

"Öyle mi oldu yoksa?" diye sordu Carol.

"Seni tanıdığımdan beri beni öylesine mutlu ettin ki," dedi Therese.

"Buna karar verebileceğini sanmıyorum."

"Bu sabah karar verebiliyorum."

Carol cevap vermedi. Cevabı sadece kapı kilidinin sesi verdi. Carol kapıyı kilitlemişti ve baş başaydılar. Therese, Carol'a yaklaştı, doğrudan kollarına atıldı.

Therese sırf ağzından çıkan sözcükleri duymak için, "Seni seviyorum," dedi. "Seni seviyorum, seni seviyorum."

Ne var ki, Carol o gün neredeyse kasten Therese'e yakınlık göstermedi. Sigarasını tutuşunda, arabayı hiç şaka etmeden düpedüz küfrederek kaldırımın önünden geri manevrayla uzaklaştırışında daha çok nobran ve kibirli bir tavır vardı. Carol, "Önümde bir açık alan varken arabayı bir daha parkmetreye park edersem ne olayım," dedi. Ama Therese onun yan gözle kendisine baktığını yakaladığında Carol'ın gözlerinin içi gülüyordu. Carol onunla cilveleşiyor, sigara makinesinin önünde dururlarken omzuna yaslanıyor, masaların altından ayaklarına sürtünüyordu. Bu tavır Therese'i hem gevşetiyor hem geriyordu. Filmlerde gördüğü el ele tutuşan insanlar aklına geliyordu, kendisi de Carol'la neden ele ele dolaşmasındı? Yine de şekerci dükkânında alacakları şekeri seçerken Carol'ın koluna girince kadın, "Yapma," diye mırıldandı.

Therese, Mrs. Robichek'e Minneapolis'teki şekerciden bir kutu çikolata gönderdi, bir kutu da Kelly'lere yolladı. İki katlı, tahta bölmeleri olan ve çikolatalar bitince Mrs. Semco'nun dikiş kutusu yapacağını bildiği koskoca bir kutu çikolatayı da Richard'ın annesine gönderdi.

O akşam arabada giderlerken Therese birden, "Bunu hiç Abby'yle de yaptın mı?" diye sordu.

Carol'ın gözleri onun neden söz ettiğini ânında anladı ve kırpıştı. "Sen de ne sorular soruyorsun," dedi. "Tabii."

Tabii ya. Therese tahmin etmişti zaten. "Peki ya şimdi?"

"Therese–"

Therese sertçe sordu, "Aynen benimle olduğu gibi miydi?"

Carol gülümsedi. "Hayır hayatım."

"Böylesinin erkeklerle yatmaktan daha zevkli olduğunu düşünmüyor musun?"

Carol'ın tebessümü keyifliydi. "İlle de öyle denemez. Kişiye göre değişir. Sen Richard'dan başka kiminle yattın?"

"Hiç kimseyle."

"Peki, başkalarını da denesen iyi olmaz mı?"

Therese bir an dondu kaldı, tek kelime edemedi, ama parmaklarını önündeki kitabın üstünde trampet çalar gibi tıkırdatarak hiçbir şey olmamış gibi davranmaya çalıştı.

"İleride demek istedim hayatım. Önünde yıllarca vakit var."

Therese bir şey söylemedi. Carol'ı terk edeceğini hiç düşünemiyordu. En başından beri aklını kurcalayan, şimdi de cevabını almak için can acıtan bir ısrarla beyninde zonklayan bir başka korkunç soruydu bu. Carol günün birinde onu terk etmek isteyecek miydi?

Carol, "Kiminle yattığın alışkanlığa bağlıdır demek istiyorum," dedi. "Sen ise büyük kararlar veremeyecek kadar gençsin. Ya da alışkanlıklar edinemeyecek kadar."

Therese, "Sen sadece bir alışkanlık mısın?" diye sordu, gülümsüyordu ama sesindeki kırgın tonu da fark ediyordu. "Yani alışkanlıktan başka bir şey değil mi demek istiyorsun?"

"Therese – bu kadar melankolik olmanın sırası mı şimdi?"

Therese, "Melankolik değilim," diye itiraz etti, ama

o her an kırılıverecek incecik buz tabakası ayaklarının altındaydı, o belirsizlikler. Yoksa ne kadar çok şey elde ediyorsa etsin, hep sahip olduğundan fazlasını mı istiyordu? Önünü arkasını düşünmeden birden, "Abby de seni seviyor, değil mi?" deyiverdi.

Carol hafifçe irkildi. "Abby ömrü boyunca gerçekten sevmiştir beni – tıpkı senin gibi."

Therese onu süzdü.

"Bir gün uzun uzun anlatırım. Ne olduysa hepsi geçmişte kaldı. Aylar, aylar önce," derken Carol öylesine alçak sesle konuşuyordu ki Therese duymakta zorlanıyordu.

"Sadece aylar önce mi?"

"Evet."

"Bana şimdi anlat."

"Şimdi ne zamanı ne de yeri."

Therese, "Hiçbir zaman zamanı olmaz," dedi. "Sen asla doğru zamanı yoktur dememiş miydin?"

"Bunu ben mi söyledim? Hangi konuda?"

Ama sonra ikisi de bir an hiçbir şey söylemedi, çünkü yeni bir rüzgâr dalgası yağmuru milyonlarca mermi gibi ön cama ve kaportaya çarptığı için yağmurun tarrakasından başka bir şey duyamadılar. Gök gürlemiyordu, sanki yukarılarda bir yerdeki gök gürültüsü, yağmur tanrısıyla rekabete girmekten alçakgönüllülükle kaçınmıştı. Yolun kenarındaki pek de korunaklı olmayan bir tepenin yanına sığınıp beklediler.

Carol, "Sana ilişkinin orta bölümünü anlatabilirim," dedi, "çünkü hem komik hem ironik. Geçen yaz o küçük mobilyacı dükkânını işlettiğimiz sıradaydı. Ama işin ilk bölümünü anlatmadan başlayamam ki – işin ilk bölümü de çocukluğumuzdaydı. Ailelerimiz New Jersey'de komşuydu, o yüzden okul tatillerinde birbirimizi görürdük. Daha biz altı ve sekiz yaşlarındayken bile Abby'nin hafif-

ten düşkünlüğü var bana diye düşünürdüm. Sonra Abby on dört yaşlarındayken ve okulda olduğu bir sırada bana birkaç mektup yazdı. Ben de o sıralar kızları tercih eden kızlar olduğunu duymuştum. Ama kitaplarda bu duygunun büyüyünce geçtiği yazıyordu." Carol'ın konuşması aradaki bazı cümleleri atlıyormuş gibi kesik kesikti.

Therese, "Onunla aynı okulda mıydın?" diye sordu.

"Hiç olmadım. Babam beni şehir dışında başka bir okula gönderdi. Sonra Abby on altı yaşındayken Avrupa'ya gitti, o döndüğünde de ben yoktum. Evlendiğim sırada bir partide bir kez karşılaştım onunla. Abby epey değişmişti, oğlan çocuğu havası gitmişti. Sonra Harge'la ben başka bir şehre yerleştik ve onu bir daha görmedim – gerçekten yıllarca görmedim, ta Rindy'nin doğumundan çok sonraya kadar. Abby ara sıra, Harge'la benim at bindiğimiz binicilik kulübüne geliyordu. Birkaç defa da üçümüz birlikte at bindik. Sonra Harge'ın genellikle golf oynadığı cumartesi öğleden sonraları Abby'yle ben de tenise başladık. İkimiz çok eğlenirdik. Abby'nin eskiden bana olan düşkünlüğü hiç aklımdan geçmiyordu – ikimiz de büyümüştük artık ve aradan geçen zamanda bir sürü şey olmuştu. Harge'ı daha az görmek istediğim için bir dükkân açmaya niyetleniyordum. Birbirimizden sıkılmaya başladığımızı ve aramıza mesafe koymanın işe yarayacağını düşünüyordum. Böylece Abby'ye benimle ortak olmayı isteyip istemediğini sordum ve mobilya mağazasını açtık. Birkaç hafta sonra, beni şaşırtan bir şekilde onu çekici bulmaya başladığımı fark ettim." Carol hep aynı yavaş sesle konuşuyordu. "Bunu anlayamıyordum, biraz da korkuyordum – Abby'nin eski halini hatırlayıp onun aynı duyguyu yaşayabileceğini ya da ikimizin birden aynı duyguyu paylaşabileceğimizi fark etmek beni ürkütüyordu. O yüzden Abby'ye belli etmemeye çalıştım, bunu başardım da. Ama sonunda –nihayet işin komik kısmına gel-

dik– geçen kış bir gece Abby'nin evindeydim. O gece yollar kar kaplıydı, Abby'nin annesi de onun odasında kalmamız için ısrar etti; çünkü daha önce onlardayken yattığım odadaki yatağa çarşaf serilmemişti, saat de çok geç olmuştu. Abby çarşafı serip yatağı yapacağını söyledi, ikimiz de itiraz ettik, ama Abby'nin annesi diretti." Carol hafifçe gülümsedi, ona baktı, ama Therese, Carol'ın onu görmediğini sezdi. "Böylece Abby'nin yanında kaldım. O gece olmasa, hiçbir şey olmayacağından eminim. Abby' nin annesi olmasa o olanlar olmazdı, işin ironik yanı da bu zaten, çünkü onun hiçbir şeyden haberi yok. Ama oldu işte ve ben galiba senin kadar mutlu oldum." Sesi hâlâ tekdüze ve her tür duygudan yoksun ise de, Carol hikâyenin sonunu birden ağzından kaçırıvermişti.

Therese bir anda aklını karıştıran şeyin kıskançlık mı, şok mu ya da öfke mi olduğunu kestiremeden Carol'a bakıyordu. "Ya ondan sonra?" diye sordu.

"Ondan sonra Abby'ye âşık olduğumu anladım. Bilmem ama, buna neden aşk demeyelim, aşka özgü her şey vardı. Ama sadece iki ay sürdü. Gelip geçen bir hastalık gibi." Carol konuşmasını başka bir tonda sürdürdü. "Hayatım, bunun seninle hiç ilgisi yok ve artık kesinlikle bitti. Öğrenmek istediğini biliyordum, ama sana daha önce anlatmam için bir neden yoktu. O kadar önemsiz ki."

"Ama sen de onun için aynı duyguyu hissettiysen–"

Carol, "İki ay boyunca mı?" dedi. "Kocan ve çocuğun varsa durum biraz farklı oluyor."

Carol, senden farklı demek istedi, çünkü Therese'in herhangi bir sorumluluğu yoktu. "Öyle mi? Yani öylece başlayıp bitirebiliyor musun?"

Carol, "Başka şansın olmayınca," diye cevap verdi.

Yağmur hafifliyordu, ama sadece yağmuru önceki gibi som gümüş tabakalar halinde değil de yağmur olarak görebilecekleri ölçüde hafifliyordu. "Buna inanmıyorum."

"Sen konuşacak durumda değilsin."

"Neden bu kadar alaycısın?"

"Alaycı mı? Ben mi?"

Therese karşılık verecek kadar emin değildi düşüncesinden. Birini sevmek ne demekti, aşk tam olarak ne demekti ve neden sona eriyor ya da ermiyordu? Bunlar gerçek sorulardı ve kim cevap verebilirdi bunlara?

Carol, "Yağmur kesiliyor," dedi. "Yola devam edip bir yerlerde iyi bir konyak bulsak, ne dersin? Yoksa bu eyalette içki yasağı mı var?"

Bir sonraki kente gittiler ve kentin en büyük otelinde bomboş bir bar buldular. Konyak harikaydı, ikinci kadehleri de söylediler.

Carol, "Fransız konyağı bu," dedi. "Bir ara gideriz Fransa'ya."

Therese küçük balon kadehi parmaklarının arasında çevirdi. Barın öbür ucundaki saat tik takladı. Uzaktan bir tren düdüğünün sesi geldi. Carol hafifçe öksürerek boğazını temizledi. Bunlar hep sıradan seslerdi, oysa içinde bulundukları an hiç sıradan değildi. Waterloo'daki sabahtan bu yana hiçbir an sıradan değildi artık. Therese konyak kadehinin içindeki parlak kahverengi ışığa baktı ve birdenbire bir gün Carol'la Fransa'ya gideceğinden hiç kuşkusu kalmadı. Sonra kadehteki parıltılı kahverengi güneşin içinden Harge'ın yüzü göründü, ağzı ve burnu ve gözleri.

Therese, "Harge, Abby'yi biliyor, değil mi?" dedi.

"Evet. Birkaç ay önce bana onunla ilgili bir şey sordu – ben de baştan sona bütün gerçeği anlattım."

"Anlattın demek–" Therese, Richard'ı düşündü, bu durumda onun nasıl tepki vereceğini aklından geçirdi. "Bu yüzden mi boşanıyorsunuz?"

"Hayır. Bunun boşanmamızla ilgisi yok. Bu da başka bir ironi – her şey bittikten sonra Harge'a anlatmam tam

bir ironi. Harge'la benim ilişkimizde kurtarılacak hiçbir şey kalmamışken yanlış ve gereksiz bir dürüstlük hamlesi. Daha önce boşanma meselesini konuşmuştuk. Lütfen bana yanlışlarımı hatırlatma!" Carol kaşlarını çattı.

"Yani – Harge herhalde çok kıskanmıştır."

"Evet. Çünkü ben kendiliğimden anlatmış olsam da, sonuçta bir süre Abby'yi ondan daha çok sevdiğim ortaya çıktı. Bir noktada Abby'yle gitmek için Rindy dahil her şeyi arkamda bırakıp gitmeyi göze almıştım. Nasıl oldu da bunu yapmadığımı bilmiyorum."

"Ya Rindy'yi yanında götürseydin?"

"Bilmiyorum. Bildiğim tek şey, o sırada Harge'ı terk etmeyişimin tek nedeni Rindy'nin varlığıydı."

"Pişman mısın?"

Carol başını hayır gibilerden ağır ağır salladı. "Hayır. Uzun sürmezdi. Nitekim uzun sürmedi, belki uzun sürmeyeceğini biliyordum. Evliliğim sona ermek üzere olduğu için de fazlasıyla korkuyordum, fazlasıyla zayıftım–" Carol sustu.

"Şimdi korkuyor musun?"

Carol susuyordu.

"Carol–"

Carol başını kaldırarak kesin bir tavırla, "Korkmuyorum," dedi.

Therese loş ışıkta onun profiline baktı. Peki şimdi Rindy ne olacak diye sormak istiyordu. Ama Carol'ın sabrının tükeneceğini ve düşünmeden cevap vereceğini ya da hiç cevap vermeyeceğini biliyordu. Therese şimdi olmaz, başka zaman sorarım, diye düşündü. Bu soru her şeyi mahvedebilir, Carol'ın yanında oturan bedeninin gerçeğini bile yok edebilirdi, oysa Carol'ın siyah süveterli vücudunun eğimi şu anda dünyadaki tek gerçekti. Therese başparmağını Carol'ın koltukaltından beline kadar indirdi.

"Harge'ın özellikle Abby'yle yaptığım Connecticut seyahatinden rahatsız olup sinirlendiğini hatırlıyorum. Abby'yle mağaza için bir şeyler almaya gitmiştik. Topu topu iki günlük bir yolculuktu, ama Harge, 'Arkamdan iş çeviriyorsun. Kaçıp gittin,' diye çıkıştı," derken Carol'ın tavrı buruktu. Sesinde Harge'ı taklit etmekten çok, kendini suçlayan bir ton vardı.

"Harge hâlâ bundan söz ediyor mu?"

"Hayır. Bu konuşulacak bir şey mi? Övünülecek bir şey mi?"

"Utanılacak bir şey mi?"

"Evet. Sen de bunu biliyorsun, değil mi?" Carol her zamanki tekdüze, belirgin sesiyle sordu bunu. "Bu, dünya âlemin gözünde iğrenç bir şey."

Carol'ın söyleyiş tarzından dolayı Therese gülümseyemedi bile. "Sen buna inanmıyorsun."

"Harge'ın ailesi gibi insanlar."

"Onlar bütün dünya değil."

"Ama yeteri kadar çoklar. Ve sen o dünyada yaşamak zorundasın. Sen, demek istiyorum ki – şimdi senin kimi sevmeye karar vermenle ilgili bir şey söylemiyorum." Carol, Therese'e baktı ve Therese nihayet onun gözlerinin gülümsemeye başladığını, böylelikle Carol'ın geri döndüğünü gördü. "Başkalarının yaşadığı ve belki de sana ait olmayan bir dünyadaki sorumlulukları kastediyorum. Şu anda o benim dünyam değil ve işte o yüzden New York'ta tanıyacağın en yanlış insan bendim – çünkü seni şımartıyor ve olgunlaşmanı engelliyorum."

"Neden şımartmaktan vazgeçmiyorsun?"

"Deneyeceğim. İşin kötüsü seni şımartmak hoşuma gidiyor."

Therese, "Tanıyacağım en doğru insan sensin," dedi.

"Öyle miyim?"

Sokağa çıktıklarında Therese, "Harge birlikte seya-

hate çıktığımızı bilse, bundan da hoşlanmazdı herhalde, öyle değil mi?" dedi.

"Bundan haberi olmayacak."

"Hâlâ Washington'a gitmek istiyor musun?"

"Kesinlikle, eğer senin vaktin varsa. Şubatın tamamını New York dışında geçirebilir misin?"

Therese başıyla olumladı. "Salt Lake City'de bir haber almazsam tamamdır. Phil'e oraya mektup göndermesini söyledim. Ama çok küçük bir olasılık." Phil'in belki de hiç yazmayacağını düşünüyordu. Ama şayet New York'ta ufak da olsa bir iş ihtimali varsa, geri dönmesi gerekecekti. "Ben olmazsam yola devam edip Washington'a gider misin?"

Carol onu süzdü. Hafifçe gülümseyerek, "Doğrusunu istersen, gitmem," dedi.

O akşam otele geldiklerinde odaları aşırı ısınmıştı, bir süre pencereyi açmak zorunda kaldılar. Carol pencerenin pervazına yaslandı, Therese'i eğlendirmek için sıcağa küfretti, sıcağa dayanabildiği için de ona semender dedi. Sonra birden, "Richard dün ne yazıyordu?" diye sordu.

Therese onun son mektuptan haberi olduğunu bile bilmiyordu. Chicago'ya yazdığı mektupta Minneapolis'e ve Seattle'a göndermeye söz verdiği mektuptu bu. Therese, "Fazla bir şey yazmamış," dedi. "Tek sayfalık bir mektup. Hâlâ ona mektup yazmamı istiyor. Benimse yazmaya hiç niyetim yok." Therese mektubu atmıştı, ama anımsıyordu:

Senden haber alamadım, giderek senin nasıl bir çelişkiler düğümü olduğunu anlamaya başlıyorum. Duyarlısın ama aynı zamanda duyarsızsın, hayalperestsin ama gerçekçisin... Kaprisli, maymun iştahlı arkadaşın seni yarı yolda bırakırsa haber ver

ki gelip alayım seni. Bu işin sonu yok Terry. Bu işleri biraz bilirim. Dannie'yi gördüm, senden haber alıp almadığımı, ne yaptığını sordu. Ona söylesem senin hoşuna gider miydi? Seni düşündüğüm için hiçbir şey söylemedim, çünkü günün birinde utanacağını biliyorum. Yine de seni hâlâ sevdiğimi itiraf ediyorum. Yanına geleceğim –ve sana gerçek Amerika'yı göstereceğim– beni biraz seviyorsan mektup yaz ve sevdiğini söyle...

Mektup Carol'a hakaret sayılırdı, Therese de o yüzden yırtıp atmıştı. Kollarını dizlerine dolamış, bileklerini bornozunun kolları içinde tutarak yatağın üzerinde oturuyordu. Carol havalandırma işini fazla kaçırmış, oda buz gibi olmuştu. Minnesota'nın ünlü rüzgârları odayı ele geçirmiş, Carol'ın sigara dumanını yakalayıp darmaduman etmişti. Therese, lavaboda sakin sakin dişlerini fırçalayan Carol'a baktı.

"Ona yazmamakta kararlı mısın? Kararın bu mu?" diye sordu Carol.

"Evet."

Therese, Carol'ın diş fırçasındaki suyu silkeleyişini, lavabodan uzaklaşıp yüzünü havluyla kurulayışını seyretti. Richard'la ilgili hiçbir şey Carol'ın yüzünü kurulaması kadar önemli değildi.

Carol, "Artık bu konuyu kapatalım," dedi.

Therese onun bu konuyu kapatacağını biliyordu. Carol'ın bu âna kadar onu Richard'a yönlendirdiğini de biliyordu. Carol dönüp ona yaklaşır ve Therese'in yüreği hoplarken, o yönlendirmeler işte bu âna ulaşmak içinmiş gibi geliyordu.

Sleepy Eye, Tracy, Pipestone'dan geçerek batıya doğru yol aldılar, bazen akıllarına esiyor yan yollara sapıyorlardı. Batı, daha yanlarına varmaya yarım saat kala görünen bakımlı, düzenli çiftlik evi, ahır, ambar birimlerinin serpiştirildiği sihirli bir halı gibi açılıyordu önlerin-

de. Çiftlik evlerinden birinde durup bir sonraki benzinciye gidebilecek kadar benzin alıp alamayacaklarını sordular. Ev taze peynir kokuyordu. Ayakları, kahverengi masif tahtadan yer döşemesinin üzerinde kof ve yalnız bir ses çıkarıyordu. Therese birden ateşli bir milliyetçilik duygusuyla – işte *Amerika* diye düşündü. Duvarda müzeye konmaya layık bir horoz resmi vardı, siyah fon üzerine dikilmiş renkli kumaş parçalarından yapılmıştı. Çiftçi doğrudan batıya giden yolun buz tuttuğu konusunda uyardı onları, bu yüzden güney yönünde başka bir yoldan gittiler.

Sioux Falls adında bir kasabada, tren yolunun yanında küçük bir sirk gördüler. Oyuncular pek usta değildi. Carol'la Therese ön sırada iki portakal sandığının üstünde oturuyorlardı. Gösteri bitince akrobatlardan biri onları oyuncuların çadırına davet etti ve Carol'ın çok beğendiği sirk afişlerinden bir düzinesini ısrarla hediye etti. Carol afişlerin bir kısmını Abby'ye, bir kısmını da Rindy'ye gönderdi, Rindy'ye bir de mukavva kutuda yeşil bir bukalemun yolladı. O akşam Therese'in hiç unutmayacağı bir akşamdı ve o tür unutulmaz akşamların çoğunun tersine, daha yaşandığı sırada unutulmaz oldu. Bunun nedeni paylaştıkları bir kutu patlamış mısır, gittikleri sirk ve akrobatlar çadırının bir bölmesinin arkasında Carol'ın onu öpmesiydi. Carol birlikte geçirdikleri güzel günleri çok olağan karşılasa da, Therese için Carol'ın ona özel olarak bahşettiği büyüleyici bir keyifti bu ve çevrelerindeki bütün dünyayı da etkiliyormuş gibiydi, her şey kusursuzdu, ne bir hayal kırıklığı vardı ne de bir aksilik, her şey istedikleri gibi gidiyordu.

Therese sirkten dönerlerken başı önünde dalgın dalgın yürüyordu. "Bir daha herhangi bir şey yaratmak isteyip istemeyeceğimi merak ediyorum," dedi.

"Bu da nereden çıktı?"

"Demek istiyorum ki – ne diye bundan başka bir şeyler yapmaya çalışıyordum ki? Mutluyum ben."

Carol koluna girdi, iyice sıktı ve başparmağını öylesine sertçe bastırdı ki Therese çığlık attı. Carol bir yol tabelasına baktı ve, "5 No'lu otoyol ve Nebraska. Bu yoldan gideceğiz galiba."

"New York'a döndüğümüz zaman ne olacak? Eskisi gibi olamaz, değil mi?

Carol, "Evet, olur," dedi. "Sen benden usanıncaya kadar."

Therese güldü. Carol'ın rüzgârda dalgalanan eşarbının ucunun çıkardığı sesi duydu.

"Birlikte yaşayamayabiliriz, ama her şey aynı olacak."

Therese, Rindy'yle birlikte yaşayamayacaklarını biliyordu. Bunu hayal etmek bile saçmaydı. Yine de Carol'ın her şeyin aynı olacağına söz vermesi beklediğinden de fazlasıydı.

Nebraska ile Wyoming sınırına yakın bir yerde akşam yemeği için köknar ormanının içinde kır evi gibi inşa edilmiş büyük bir lokantada mola verdiler. Kocaman yemek salonunda neredeyse onlardan başka kimse yoktu, şömineye yakın bir masa seçtiler. Yol haritasını açtılar, doğruca Salt Lake City'ye gitmeye karar verdiler. Carol ilginç bir yer olduğu, kendisi de araba kullanmaktan yorulduğu için orada birkaç gün kalabileceklerini söyledi.

Therese haritaya bakarak, "Lusk," dedi. "Ne kadar seksi bir isim."[1]

Carol başını arkaya atarak güldü. "Neredeymiş?"

"Yol üstünde."

Carol şarap kadehini aldı, "Nebraska'da Châteauneuf-du-Pape şarabı. Neyin şerefine içelim?"

1. Şehvet, ihtiras anlamındaki *lust* sözcüğüne gönderme yapılıyor. (Ç.N.)

"Bizim."

Therese tıpkı Waterloo'daki sabah gibi diye düşündü; şöminenin rafındaki konyak kadehleri, şöminenin üstündeki duvarda sıra sıra dizili geyik boynuzları, Carol'ın çakmağı, şöminedeki ateş – bir oyundaki aksesuvarlar değil de gerçek olduğu halde gerçek olamayacak kadar eksiksiz ve kusursuz. Ama Therese bazen kendini bir tiyatro oyuncusu gibi hissediyor, sanki bu son günlerde bir başkasının, inanılmayacak kadar şanslı birinin rolünü oynamış gibi kendi kimliğini arada bir şaşırarak fark ediyordu. Çatı kirişlerine iliştirilmiş köknar dallarına, duvarın yanındaki masada oturan ve konuştukları duyulmayan erkekle kadına, başka bir masada tek başına oturmuş ağır ağır sigarasını içen adama baktı. Waterloo'daki otelin lobisinde gazete okuyan adam aklına geldi. O adamın da tıpkı bunun gibi renksiz gözleri ve ağzının iki yanında derin çizgileri yok muydu? Yoksa bu farkındalık ânı sadece öteki âna mı benziyordu?

Geceyi doksan mil ilerideki Lusk'ta geçirdiler.

17

Carol kayıt defterini imzaladıktan sonra resepsiyon memuru, "Mrs. H.F. Aird mi?" diye sordu. "Siz Mrs. Carol Aird misiniz?"

"Evet."

"Size bir mesaj var." Adam arkasına döndü, evrak kutusundan mesajı aldı. "Bir telgraf."

"Teşekkür ederim." Carol telgrafı açmadan önce kaşlarını hafifçe kaldırıp Therese'e baktı. Sonra kaşlarını çatarak okudu ve adama döndü. "Belvedere Otel nerede?"

Resepsiyon görevlisi adresi tarif etti.

Carol, Therese'e, "Bir telgraf daha almam gerekiyor. Ben onu alıncaya kadar burada bekler misin?" dedi.

"Kimden?"

"Abby'den."

"Peki. Kötü haber mi var?"

Carol'ın kaşları hâlâ kalkıktı. "Telgrafı görmeden bilemem. Abby sadece Belvedere'de beni bekleyen bir telgraf olduğunu yazmış."

"Bavulları yukarıya yollayayım mı?"

"Bilmem, sen şimdilik bekle. Araba park edildi."

"Neden seninle gelemiyorum?"

"İstersen gelebilirsin tabii. Yürüyerek gidelim. Sadece birkaç sokak ötedeymiş."

Carol hızlı yürüyordu. Ayaz dondurucuydu. Therese, düz arazideki derli toplu görünen kente baktı ve Carol'ın Salt Lake City'den Amerika'daki en temiz şehirdir diye söz ettiğini anımsadı. Belvedere Otel görününce Carol birden ona döndü ve, "Belki de Abby'nin aklına esmiştir, buraya, yanımıza gelmeye karar vermiş olabilir," dedi.

Otele gelince Carol resepsiyona giderken Therese de gazete aldı. Carol'a döndüğünde onun okuduğu telgrafı aşağı indirdiğini gördü. Yüzünde afallamış bir ifade vardı. Ağır ağır Therese'e doğru yürüdü, Therese, Abby'nin öldüğünü, bu ikinci telgrafın Abby'nin ailesinden geldiğini düşündü bir an.

"Ne var?" diye sordu.

"Hiçbir şey. Henüz bilmiyorum." Carol çevresine bakındı, telgrafı parmaklarına çarptı. "Bir telefon etmem gerek. Birkaç dakika sürebilir." Saatine baktı.

İkiye çeyrek vardı. Resepsiyon memuru New Jersey'ye yaklaşık yirmi dakikada bağlanabileceğini söyledi. Carol bu arada içki içmek istedi. Otelin barını buldular.

"Mesele nedir? Abby mi hastalanmış?"

Carol gülümsedi. "Hayır. Sonra anlatırım."

"Rindy mi?"

"Hayır!" Carol konyağını bitirdi.

Carol telefon kulübesindeyken Therese lobiyi arşınlıyordu. Carol'ın birkaç kez ağır ağır başını salladığını, sigara yakmaya çalıştığını gördü, Therese onun sigarasını yakmak için kulübeye gitti, ama Carol ona uzaklaşmasını işaret etti. Carol üç-dört dakika konuştuktan sonra kulübeden çıktı, telefon ücretini ödedi.

"Ne oluyor Carol?"

Carol bir an durdu otelin kapısından dışarıya baktı. "Şimdi Temple Alanı Oteli'ne gidiyoruz," dedi.

Orada başka bir telgraf aldılar. Carol telgrafı açtı, göz gezdirdikten sonra kapıya yürürlerken yırttı.

"Bu gece burada kalacağımızı sanmıyorum. Hadi arabaya dönelim," dedi.

Carol'ın ilk telgrafı aldığı otele gittiler. Therese ona hiçbir şey söylemedi, ama Carol'ın derhal doğuya dönmesini gerektiren önemli bir şey olduğunu tahmin etti. Carol resepsiyon görevlisine oda rezervasyonunu iptal etmesini söyledi.

"Başka mesajlar gelirse iletmeniz için adres bırakacağım," dedi. "Denver'daki Brown Palace Otel'i ararsınız."

"Hay hay efendim."

"Çok teşekkür ederim. Bu adres en azından hafta sonuna kadar geçerli."

Arabaya binince Carol, "Batı yönünde bir sonraki şehir hangisi?" diye sordu.

"Batı mı?" Therese haritaya baktı. "Wendover. Şu mesafede. Yüz yirmi yedi mil."

Carol birden, "Tanrım!" dedi. Arabayı durdurup kontağı kapattı, haritayı alıp baktı.

Therese, "Denver'a ne dersin?" diye sordu.

"Denver'a gitmek istemiyorum." Carol haritayı katladı, arabayı çalıştırdı. "Ne yapalım, o kadar yolu yapacağız, bana bir sigara yakar mısın hayatım? Bir de yol üstünde yemek yiyebileceğimiz bir yeri kolla," dedi.

Daha öğle yemeği yememişlerdi, saat de üçü geçiyordu. Yapacakları bu mesafeyi, Salt Lake City'den Büyük Salt Lake Çölü'nü geçerek doğruca batıya giden bu yolu dün gece konuşmuşlardı. Yeterince benzinleri vardı, Therese bu alanın belki de tamamen ıssız olmadığını düşündü, ama Carol yorulmuştu. Sabah altıdan beri yoldaydılar. Carol arabayı süratli kullanıyordu. Arada bir gaz pedalını köklüyor, ayağını pedaldan kaldırmadan uzunca bir süre öyle yol alıyordu. Therese kaygıyla onu süzdü. Bir şeyden kaçıyorlarmış gibi geliyordu ona.

Carol, "Arkamızda araba var mı?"

"Hayır." Therese koltukların arasında Carol'ın çantasından ucu görünen telgrafa baktı. Sadece, "BUNU ÖĞRENDİM. JACOPO" ibaresini görebildi. Jacopo'nun arabanın arkasında duran maymunun adı olduğunu hatırladı.

Dümdüz arazide tek başına bir sığıl gibi duran lokantalı bir benzinciye geldiler. Günlerdir oraya ayak basan ilk insanlar onlardı belki de. Carol beyaz muşamba örtülü masada karşısında oturan Therese'e baktı, sonra tahta sandalyede arkasına yaslandı. Carol'ın konuşmasına fırsat kalmadan arkadaki mutfaktan, önlüklü, yaşlı bir adam geldi ve jambonlu yumurtadan başka yiyecek olmadığını söyledi, onlar da jambonlu yumurta ve kahve söylediler. Sonra Carol bir sigara yaktı, öne doğru uzandı, gözlerini masaya dikti.

"Ne oldu biliyor musun?" dedi. "Harge, Chicago'dan beri peşimize bir dedektif takmış."

"Dedektif mi? Neden?"

"Tahmin edemedin mi?" Carol neredeyse fısıldarcasına konuşuyordu.

Therese dilini ısırdı. Evet, tahmin edebiliyordu. Harge onların seyahate beraber çıktıklarını öğrenmişti. "Abby mi söyledi bunu?"

"Abby öğrenmiş." Carol parmaklarını sigarasının ucuna kadar kaydırdı, sigaranın ateşinden parmağı yandı. Sigarayı ağzından çıkardığında dudağı kanamaya başladı.

Therese etrafına bakındı. İçerisi bomboştu. "Bizi mi takip ediyormuş?" diye sordu. "Buraya da gelmiş midir?"

"Şu anda Salt Lake City'de olabilir. Şehirdeki bütün otelleri yokluyordur. Bu çok pis bir iş hayatım. Çok üzgünüm, affedersin, çok affedersin." Carol huzursuz bir tavırla arkasına yaslandı. "Belki seni trene bindirip evine yollasam daha iyi olacak."

"Peki, eğer en iyi çözüm bu diyorsan."

"Senin bu işe bulaşman gerekmez. İsterlerse beni Alaska'ya kadar takip etsinler. Şu âna kadar ne öğrendiklerini bilmiyorum. Fazla bir şey öğrenmiş olamazlar."

Therese sandalyesinin ucuna tünemişti. "Bu adam ne yapıyor? Bizimle ilgili not mu tutuyor?"

Yaşlı adam bardakla su getirerek yanlarına geliyordu.

Carol başını sallayarak teşekkür etti. Adam gidince, "Bir de dinleme cihazı yerleştirme numarası var," dedi. "İşi bu kadar ileriye götüreceklerini sanmam, Harge'ın bunu yapacağını sanmam." Ağzının ucu seğiriyordu. Eskimiş muşamba örtünün üzerindeki bir lekeye bakıyordu. "Chicago'da kayıt cihazı yerleştirmeye vakitleri olup olmadığını bilemiyorum. On saatten fazla kaldığımız tek yer orasıydı. Keşke yerleştirmiş olsalar, çok ironik olurdu. Chicago'yu anımsıyor musun?"

"Tabii." Therese sesini titretmemeye, sakin konuşmaya çalışıyordu, ama bu göstermelikti, tıpkı çok sevdiğiniz bir şey gözünüzün önünde ölüp gidince kendinizi tutmaya çalışmak kadar zorakiydi. Burada ayrılmak zorunda kalacaklardı. "Peki ya Waterloo?" dedi. Ve birden lobideki adam aklına geldi.

"Oraya geç saatte vardık. Cihaz yerleştirmek kolay olmazdı."

"Carol, ben bir adam gördüm, emin değilim, ama iki kez gördüğümü sanıyorum."

"Nerede?"

"İlk defa Waterloo'daki otelin lobisinde. Sabahleyin. Sonra o şömineli lokantada yine aynı adamı gördüm gibi geldi." Bu daha dün gece olmuştu, şömineli lokantaya dün akşam gitmişlerdi.

Carol ona adamı nasıl gördüğünü ve adamın nasıl biri olduğunu ayrıntılı olarak anlattırdı. Adamı tarif etmek zordu. Ama Therese belleğini zorluyor, adamın ayakkabısının rengine kadar en ufak ayrıntıyı anımsama-

ya çalışıyordu. Muhtemelen hayal gücünün ürünü olan bir şeyi bulup çıkarmak ve onu gerçek bir duruma bağlamak tuhaf ve ürkütücüydü. Carol'ın her an biraz daha dikkat kesilen gözlerine bakarken belki de yalan söylediğini, bu anlattıklarını uydurduğunu düşündü.

Therese, "Ne diyorsun?" diye sordu.

Carol içini çekti. "İnsan ne diyebilir ki? Adamı üçüncü defa görecek misin, ona bir bak."

Therese tabağına baktı. İmkânı yok, yemek yiyemezdi. "Bu Rindy'yle ilgili, değil mi?" dedi.

"Evet." Carol tek lokma almadan çatalını bıraktı ve bir sigara çıkardı. "Harge onu istiyor – tamamen almak istiyor. Belki elinde bu bilgi olunca istediğini yapabileceğini sanıyordur."

"Sırf birlikte yolculuk yaptığımız için mi?"

"Evet."

"Senden ayrılmam şart."

Carol salonun bir ucuna bakarak alçak sesle, "Lanet olsun Harge'a," dedi.

Therese bekledi. Ama bekleyecek ne vardı? "Buradan bir otobüse atlarım, sonra da trenle giderim."

Carol, "Gitmek istiyor musun?" diye sordu.

"Tabii ki istemiyorum. Sadece en iyi çözüm budur diye düşündüm."

"Korkuyor musun?"

"Korkmak mı? Hayır." Carol'ın gözlerinin, tıpkı Waterloo'da onu sevdiğini söylediğinde yaptığı gibi kendisini tarttığını hissetti.

"Öyleyse, gidersen lanet olsun bana. Senin yanımda olmanı istiyorum."

"Gerçekten istiyor musun?"

"Evet. Hadi ye yumurtanı. Saçmalık etmeyi de bırak." Carol hafifçe gülümsedi. "Planladığımız gibi Reno'ya gidelim mi?"

"Nereye istersen."

"Öyleyse acele etmeyelim."

Biraz sonra yeniden yola çıktıklarında Therese, "İkinci defa gördüğüm adamın aynı kişi olduğundan hâlâ emin değilim," diye yineledi.

Carol, "Bence eminsin," dedi. Sonra dümdüz uzanan yolun ortasında arabayı durdurdu. Bir an sesini çıkarmadan oturarak yola baktı. Sonra Therese'e baktı. "Reno'ya gidemem. Bu fazlasıyla gülünç olur. Denver'ın hemen güneyinde harika bir yer biliyorum."

"Denver mı?"

Carol kesin bir tavırla, "Denver," dedi ve arabayı ters yöne çevirdi.

18

Sabah güneş odaya vurduktan çok sonra birbirlerinin kollarında yatıyorlardı. Adına dikkat etmedikleri küçük kasabada otelin penceresinden giren güneş onları ısıtıyordu. Dışarıda yerler karla kaplıydı.

Carol, "Estes Park'ta kar vardır," dedi.

"Estes Park nedir?"

"Beğeneceksin. Yellowstone'a benzemez. Yıl boyu açıktır."

"Carol, kaygılı değilsin, değil mi?"

Carol, Therese'i iyice yanına çekti. "Kaygılı gibi bir halim mi var?" dedi.

Therese endişeli değildi. O ilk panik geçip gitmişti. Tetikteydi, ama dün Salt Lake City'den çıkar çıkmaz olduğu gibi değil. Carol onun yanında kalmasını istiyordu ve ne olacaksa olsun kaçmayacaklar, birlikte karşı koyacaklardı. Therese hem korkmak hem âşık olmak nasıl olabiliyor diye düşünüyordu. Bu iki kavram yan yana gelemezdi. İkisi her geçen gün biraz daha güçlenirken korkmak mümkün müydü? Ve her gece. Her gece farklıydı ve her sabah. Birlikte bir mucize yaşıyorlardı.

Estes Park'a giden yol yokuş aşağıydı. Yolun iki yanındaki kar yığınları giderek yükseliyordu, sonra köknar ağaçlarına tutturulan ve yolun üstünde kemer gibi duran

ışıklar başladı. Burası kahverengi kütük evleri, kütük dükkânları, kütük otelleriyle minik bir kasabaydı. Müzik çalıyordu, insanlar ışıklı sokakta, mest olmuş gibi başları yukarıda yürüyorlardı.

Therese, "Gerçekten beğendim," dedi.

"Tabii bu, bizim küçük adamı kollamak zorunda değilsin demek olmuyor."

Portatif pikabı odalarına çıkarıp yeni aldıkları plaklarla New Jersey'den getirdikleri plakları çaldılar. Therese "Easy Living" parçasını birkaç kez çaldı, Carol onun karşısındaki koltuğun kolçağında kollarını kavuşturarak oturmuş, Therese'i seyrediyordu.

"Sana ne berbat günler yaşatıyorum, öyle değil mi?"

"Aman Carol–" Therese gülümsemeye çalıştı. Bu Carol'ın gelip geçici, bir anlık karamsarlığıydı. Yine de Therese'e çaresizlik hissettiriyordu.

Carol pencereye döndü. "Ne diye en başta Avrupa'ya gitmedik? İsviçre'ye. Ya da en azından buraya uçakla gelebilirdik."

"Öylesi hiç hoşuma gitmezdi." Therese, Carol'ın ona aldığı ve sandalyenin arkalığında asılı duran sarı süet gömleğe bakıyordu. Carol, Rindy'ye de yeşil bir gömlek göndermişti. Birkaç gümüş küpe, bir-iki kitap ve bir şişe portakal likörü almıştı. Yarım saat önce sokaklarda gezinirken ne kadar mutluydular. Therese, "Aşağıda içtiğin viski son olsun," dedi. "Çavdar viskisi hüzünlendiriyor seni."

"Öyle mi?"

"Konyaktan daha beter."

Carol, "Sun Valley'nin bu tarafındaki bildiğim en güzel yere götüreceğim seni," dedi.

"Sun Valley'yi neden istemiyorsun?" Therese, Carol'ın kayak yapmayı sevdiğini biliyordu.

Carol gizemli bir edayla, "Sun Valley olmaz," dedi. "Bu dediğim yer Colorado Springs'e yakın."

Denver'da Carol arabayı durdurdu, tek taş nişan yüzüğünü bir kuyumcuya sattı. Therese bundan biraz huzursuz olduysa da Carol yüzüğün artık onun için hiçbir anlam taşımadığını, zaten pırlantadan nefret ettiğini söyledi. Üstelik bankasına telgraf çekip para getirtmekten daha çabuk bir çözümdü. Carol Colorado Springs'in birkaç mil dışında, daha önce kaldığı bir otele gitmek istiyordu, ama oraya varır varmaz fikrini değiştirdi. Oranın daha çok tatil köyüne benzediğini söyledi, bunun üzerine sırtı kasabaya, yüzü dağlara dönük bir otele gittiler.

Odaları, bahçeye ve arkadaki kırmızılı beyazlı dağlara bakan kare biçiminde pencereler ile kapının arasında uzanan büyük bir odaydı. Bahçede yer yer beyaz lekeler, ufak piramitler halinde dizilmiş beyaz taşlar, beyaz bir bank ya da sandalye vardı; çevredeki harikulade görüntünün yanında otel gülünç kalıyordu, göz alabildiğine uzanan düz arazi yükselerek dağlara ulaşıyor, dağların üstüne dağlar, onların üstüne de yeni dağlar binerek ufku yarım dünya gibi dolduruyorlardı. Odanın mobilyaları Carol'ın saçının tonunda sarıydı ve onun istediği gibi güzelce zımparalanıp cilalanmış kitaplıkta kötü kitapların yanı sıra birtakım iyi kitaplar da vardı; Therese orada kaldıkları sürece onların hiçbirini okumayacağını biliyordu. Kitaplığın üzerinde siyah saçlı, kırmızı eşarplı bir kadının portresi asılıydı, kapıya yakın duvara da kahverengi bir pösteki gerilmişti, ama bu gerçek deri değil birinin kahverengi süetten keserek yaptığı bir şeydi. Pöstekinin yukarısında mumlu küçük bir el feneri vardı. Bavullarını koymak için bile kullanmadıkları halde Carol ara kapıyla kendi odalarına açılan bitişik odayı da tuttu. Bir hafta ya da hoşlarına giderse daha fazla kalmayı planlıyorlardı.

İkinci günün sabahı Therese otelin bahçesini dolaşıp

odaya geldiğinde Carol'ın komodinin yanında ayakta durduğunu gördü. Carol ona şöyle bir baktıktan sonra tuvalet masasına gitti, altına baktı, duvardaki lambrinin arkasına yerleştirilmiş olan gömme dolabı yokladı.

Carol, "İşte bu kadar," dedi. "Artık unutalım gitsin."

Therese onun ne aradığını biliyordu. "Bunu yapmak aklıma gelmemişti," dedi. "Bence onu atlattık."

Carol sakin bir tavırla, "Ama şimdi Denver'a gelmiş olabilir," dedi. Gülümsüyor, ama biraz da dudağını büzüyordu. "Muhtemelen yolu buraya da düşecektir."

Öyleydi tabii. Binde bir ihtimal olsa da dedektif onların dönüp Salt Lake City'den çıktıklarını görerek peşlerine takılmış olabilirdi. Onları Salt Lake City'de bulamayınca otellere sorup soruşturabilirdi. Therese, Carol'ın Denver adresini neden verdiğini şimdi anlıyordu, çünkü Denver'a gitmeye zaten niyeti yoktu. Therese kendini koltuğa atıp Carol'a baktı. Carol kayıt cihazı var mı diye arama zahmetine giriyordu, ama aslında meydan okuyordu. Buraya gelmekle belaya davetiye çıkarmıştı. Ve bu çelişkili gerçeklerin açıklaması da çözümü de Carol'ın kafasında, kapıya kadar gidip geri dönen ağır, huzursuz yürüyüşünde, başını umursamaz bir tavırla kaldırışında, bir an asabiyeti bir sonraki an dinginliği yansıtan kaşlarının çizgisinde gizliydi. Therese büyük odaya, yüksek tavana, kocaman, kare karyolaya, bütün modernliğine karşın aşağıdaki binicilik ahırında gördüğü aşırı büyüklükteki eyerler gibi Amerika'nın batısıyla özdeşleşen modası geçmiş, heybetli odaya baktı. Ayrıca bir tür saflığı da vardı buranın. Yine de Carol cihaz arıyordu. Therese pijamasını ve sabahlığını çıkarmamış olan Carol'ın odada dolaşmasını izledi. Onun yanına gitmek, kollarının arasına alıp sımsıkı sarılmak, yatağa yatırmak geliyordu içinden ve şu anda bunu yapamamak onu geriyor, içini bastırılmış ama umursamaz bir coşkuyla dolduruyordu.

Carol sigarasının dumanını yukarıya doğru üfledi. "Hiç umurumda değil," dedi. "Keşke gazeteler bu meseleyi öğrenseler de Harge'ın burnu kendi pisliği içinde sürtülse. Dilerim bu işe elli bin dolar harcar. Öğleden sonra İngilizce sözcüklerin hepsini tüketecek o geziye çıkmak istiyor musun? Mrs. French'e söyledin mi?"

Mrs. French'e dün gece otelin oyun odasında rastlamışlardı. Kadının arabası yoktu, o yüzden Carol bugün onlarla gezintiye çıkmak ister mi diye sormuştu ona.

Therese, "Haber verdim," dedi. "O da yemekten hemen sonra hazır olacağını söyledi."

Carol, "Süet gömleğini giy," diyerek Therese'in yüzünü avuçlarının arasına aldı, yanaklarına bastırdı, onu öptü. "Hadi şimdi giyin."

Ute Geçidi'nden geçip dağdan inerek Cripple Creek Altın Madeni'ne giden yol, altı ya da yedi saat sürüyordu. Mrs. French de onlarla beraber gitti ve yol boyunca ağzı hiç kapanmadı. Yetmiş yaşlarında, Maryland şivesiyle konuşan, kulaklık takan bir kadındı, yürümesine sürekli olarak yardım etmek gerektiği halde her an arabadan inip tepelere tırmanmaya hazırdı. Therese kadına dokunmaktan bile hoşlanmamasına karşın onun için endişeleniyordu. Mrs. French düşecek olursa bin parçaya bölünecekmiş gibi geliyordu. Carol'la Mrs. French, kadın oğullarından biriyle son birkaç yıl Washington'da yaşadığı için çok iyi bildiği Washington eyaleti hakkında sohbet ediyorlardı. Carol birkaç soru sordu, Mrs. French de kocasının on yıl önce ölmesinden sonra yaptığı gezileri, biri Washington'da, diğeri ananas şirketinde çalışan ve Hawaii'de yaşayan iki oğlunu anlattı. Mrs. French'in Carol'a hayran olduğu belliydi, o yüzden Mrs. French'i daha çok görecekleri de anlaşılıyordu. Gece otele döndüklerinde saat on bire geliyordu. Carol, Mrs. French'i barda kendileriyle birlikte akşam yemeğine davet etti, ama kadın odasına getirteceği

yarma buğday ve sütten başka bir şey yiyemeyecek kadar yorgun olduğunu söyledi.

Mrs. French gittikten sonra Therese, "Gittiğine çok sevindim," dedi. "Seninle baş başa kalmayı yeğlerim."

Carol barın kapısını açarken, "Öyle mi Miss Belivet? Sen ne demek istiyorsun? Otur da anlat bana," dedi.

Ama barda beş dakikadan fazla yalnız kalamadılar. Birinin adı Dave olan, ikincisinin adını Therese'in öğrenmediği ve bilmek istemediği iki adam gelip yanlarına oturmak için izin istediler. Bunlar dün gece de oyun odasına gelip Carol'a ve kendisine remi oynamayı teklif eden iki adamdı. Carol dün gece onların teklifini reddetmişti. Şimdi ise, "Tabii, buyurun oturun," dedi. Carol'la Dave ilginç görünen bir sohbete daldılar, ama Therese'in oturduğu yer konuşmaya katılmasını engelliyordu. Yanında oturan adam ise atla Steamboat Springs'e yaptığı geziden bahsetmek istiyordu. Yemek bitince Therese, kalkmak için Carol'dan bir işaret bekledi, ama Carol konuşmaya devam ediyordu. Therese insanların sevdikleri birinin başkaları tarafından beğenilmesinden özel bir zevk duyduklarını okumuştu bir yerde. Ama kendisi öyle bir zevk almıyordu. Carol ikide bir ona bakıp göz kırpıyordu. Therese de bir buçuk saat orada oturup adamlara kibar davranmaya çalıştı, çünkü Carol'ın öyle yapmasını istediğini biliyordu.

Barda, bazen de yemek salonunda karşılaştıkları insanlar, her gün onlarla beraber araba gezintisine çıkan Mrs. French kadar sinirine dokunmuyordu. Öfkelendiği için utansa da, Carol'la baş başa kalmasına engel olduğu için kadına sinirleniyordu.

"Hayatım, günün birinde senin de yetmiş yaşında olacağını hiç düşündün mü?"

Therese, "Hayır," dedi.

Ama önlerine gelen herhangi bir yola sapıp dağlara

baş başa gittikleri günler de oluyordu. Bir seferinde hoşlarına giden bir kasabaya düştü yolları, geceyi orada geçirdiler; ne pijamaları vardı ne diş fırçaları, ne geçmişleri vardı ne gelecekleri; o gece hiç dokunulmadan ve mutlak olarak yürekte ya da bellekte asılı kalacak olan zaman içindeki adacıklardan biriydi. Ya da o gece, mutluluktan, ancak çok az insana nasip olacak kadar ender rastlanan mutlak mutluluktan başka bir şey değildi diye düşünüyordu Therese. Ama eğer sadece mutluluk idiyse, o zaman mutluluğun olağan sınırlarını aşmış ve başka bir şeye dönüşmüş, elindeki kahve fincanının ağırlığına, aşağıdaki bahçeden geçen kedinin hızına, iki bulutun sessizce çarpışmasına dayanamayacağı kadar aşırı bir basınca dönüşmüş demekti. Bir ay önce birdenbire yakalanan mutluluk olgusunu nasıl kavrayamadıysa, şimdi de bir akıbet gibi görünen şu andaki durumunu anlayamıyordu. Bu durum çoğunlukla zevkli olmaktan çok, sancılıydı, buna bağlı olarak da Therese çok ciddi ve benzersiz bir kusur işlemiş olmaktan korkuyordu. Bazen omurgası kırılmış olarak dolaştığından ürküyordu. Bunları Carol'a anlatacak cesareti toplasa bile, her zamanki gibi kendi tepkilerine güvenemediği, kendi tepkilerinin herkesinden farklı olmasından kaygılandığı, o yüzden de Carol'ın bile anlayamayacağını düşündüğü için daha ağzını açmadan sözcükler eriyip gidiyordu.

Sabahları genellikle dağlara gidiyorlar, arabayı belirli bir yerde bırakıp tepelere tırmanıyorlardı. Dağları birbirine bağlayan beyaz tebeşir çizgilerine benzeyen zikzaklı yollarda amaçsız, akıllarına estiği gibi gidiyorlardı. Uzaktan bakınca bulutların içinden yükselen dağ dorukları görünüyor ve onlara yerden çok, göğe yakın bir çizgide boşlukta uçuyorlar duygusunu veriyordu. Therese'in en sevdiği yer, Cripple Creek'in tepesinde yolun birdenbire çok derin bir uçurumun ucuna geldiği noktaydı.

Yüzlerce metre aşağıda metruk madencilik kasabasının minik karmaşası görünüyordu. O noktada göz ve beyin birbirlerine oyun oynuyordu, çünkü aşağıdaki görüntülerin orantısını saptayabilmek olanaksızdı, o görüntüleri insan gözünün ve beyninin ölçütleriyle herhangi bir biçimde algılamak olanaksızdı. Therese'in yukarıya kaldırdığı kendi eli bile ya minicik ya da şaşılacak kadar büyük görünebiliyordu. Aşağıdaki kasaba ise yeryüzündeki büyük bir oyuntunun sadece ufacık bir bölümünü kaplayarak aklın ölçülemez bir alanında yer alan tek bir deneyim, tek bir olağan olgu gibi duruyordu. Boşlukta yüzen göz, insan eliyle karmaşıklaştırılmış ufak kasabanın araba altında ezilmiş kibrit kutusuna benzeyen görüntüsüne takılıp kalıyordu.

Therese ağzının iki yanında derin çizgiler olan adamı kollayıp dururken Carol oralı değildi. Colorado Springs'teki ikinci günlerinden sonra adamdan hiç söz etmemişti, aradan da on gün geçmişti. Otelin restoranı epey nam saldığından her akşam yemek salonuna yeni yeni insanlar geliyordu; Therese de adamın gelmesini beklediğinden değil, bir çeşit alışkanlık haline gelen tedbirli olma çabasıyla çevresini kolaçan ediyordu. Oysa Carol her akşam masalarına gelip nasıl bir içki istediklerini soran garsonları Walter dışında kimseye bakmazdı. Ama Carol'a bakan çoktu, çünkü genellikle restorandaki en çekici kadın oydu. Therese ise onunla olmaktan öylesine mutluydu, onunla öylesine gurur duyuyordu ki gözleri Carol'dan başkasını görmüyordu. Therese menüyü incelerken, Carol da onu gülümsetmek için masanın altından yavaşça ayağına dokunuyordu.

Carol durup dururken, "Bu yaz İzlanda'ya gitmek ister misin?" diye sorabiliyordu, çünkü masaya oturdukları anda konuşacak bir şey bulamazlarsa seyahatten söz etmeyi yeğliyorlardı.

"Hep öyle soğuk yerleri seçmek zorunda mısın? Ben ne zaman çalışacağım?"

"Üzülme. Mrs. French'i davet edelim mi? El ele tutuşursak kadın yadırgar mı dersin?"

Bir sabah üç mektup geldi – Rindy'den, Abby'den ve Dannie'den. Bu, Carol'ın Abby'den aldığı ikinci mektuptu, daha önce hiç haber çıkmamıştı; Therese, Carol'ın ilk önce Rindy'nin mektubunu açtığına dikkat etti. Dannie, Therese'in yaptığı iki iş görüşmesinin sonuçlarıyla ilgili haber almayı hâlâ beklediğini yazıyor ve Harkevy'nin mart ayında *Ödlek* adında bir İngiliz oyununun dekorunu yapacağını bildiriyordu.

Carol, "Dinle, bak," dedi. "'Colorado'da hiç armadillo gördün mü? Bana bir tane gönderebilir misin, çünkü bukalemun kayboldu. Babamla evin her yerini aradık. Ama eğer armadillo gönderirsen o daha büyük olduğu için kaybolmaz.' Bu da başka bir paragraf. 'İmladan doksan aldım, ama aritmetikten sadece yetmiş. Aritmetikten nefret ediyorum. Öğretmenden nefret ediyorum. Artık mektubu bitirmem gerek. Sana ve Abby'ye sevgiler. Rindy. Not. Deri gömlek için çok teşekkür ederim. Babam da Noel armağanı olarak bana iki tekerlekli normal boyda bisiklet aldı, ama benim binemeyecek kadar küçük olduğumu söyledi. Ben çok küçük değilim. Bisiklet çok güzel.' Mektup burada bitiyor. Elimden ne gelir? Harge her zaman benden baskın çıkmayı başarabilir." Carol mektubu bıraktı, Abby'nin mektubunu aldı.

Therese, "Rindy neden, 'Sana ve Abby'ye sevgiler,' diye yazmış?" dedi. "Senin Abby'yle beraber olduğunu mu sanıyor?"

"Hayır." Carol'ın ahşap mektup açacağı zarfın yarısında durdu. "Herhalde Abby'ye mektup yazdığımı sanıyor," dedikten sonra zarfı tamamen açtı.

"Yani, Harge ona anlatmamıştır demek istiyorum, anlatır mı acaba?"

Carol, Abby'nin mektubunu okumaya devam ederek dalgın bir tavırla, "Hayır hayatım," dedi.

Therese ayağa kalktı, pencerenin önüne gitti, dağlara baktı. Öğleden sonra Harkevy'ye mektup yazıp marttaki çalışmada asistanı olmak için rica etmem gerek, diye düşündü. Kafasında mektubu kurmaya başladı. Dağlar kocaman kızıl aslanlar gibi burunlarını bükerek ona bakıyorlardı. Therese, Carol'ın iki kez güldüğünü duydu, ama Carol mektubun hiçbir yerini ona okumadı.

Carol mektubu bitirince Therese, "Yeni bir haber var mı?" diye sordu.

"Hiçbir haber yok."

Carol dağların eteğindeki, hemen hemen hiç araba geçmeyen yollarda Therese'e araba kullanmayı öğretti. Therese o güne kadar öğrendiği her şeyden daha çabuk öğrendi araba kullanmayı ve birkaç gün sonra Carol onun Colorado Springs'te arabayı sürmesine izin verdi. Therese, Denver'da sınava girip sürücü belgesi aldı. Carol, New York'a dönerlerken eğer Therese isterse arabayı ortaklaşa kullanabileceklerini söyledi.

* * *

Adam bir akşam yemeği saatinde Carol'ın sol arkasına düşen masada tek başına oturuyordu. Therese ağzında yemek olmadığı halde boğazına bir şey kaçmış gibi tıkandı ve çatalını bıraktı. Kalbi göğsünü delip çıkacakmış gibi atıyordu. Nasıl olmuştu da adamı görmeden yemeğin yarısına gelmişti? Gözlerini Carol'ın yüzüne kaldırdı ve onun kendisine baktığını, bir saniye önceki kadar sakin görünmeyen gri gözleriyle aklından geçenleri okuduğunu gördü. Carol lafını yarıda kesmişti.

Carol ona sigara uzatarak, "Bir sigara iç," deyip sigarasını yaktı. "Onu tanıyabileceğini bilmiyor, değil mi?"

"Hayır."

"İyi, öyleyse bilmesine sebep olma." Carol ona gülümsedi, kendi sigarasını yaktı, dedektifin tam aksi yönüne baktı. Aynı gülümseyen tavırla, "Sakin ol," diye ekledi.

Bunu söylemek kolaydı, adamı bir daha görünce yüzüne bakabileceğini düşünmüş olmak da kolaydı, ama suratının ortasına top güllesi yemiş gibiysen sakin olmaya çalışmanın ne yararı vardı?

Carol menüye bakarak, "Bu akşam fırınlanmış dondurmalı Alaska pastası yok mu?" dedi. "Bak işte buna üzüldüm. O zaman ne yapacağız, biliyor musun?" Garsona seslendi. "Walter!"

Walter her akşamki gibi onlara hizmet etmeye amade bir tavırla gülümseyerek geldi. "Buyurun madam," dedi.

Carol, "Walter, iki Rémy Martin getirin lütfen," dedi.

Konyak da onları yatıştırmakta pek işe yaramadı. Dedektif bir kez olsun onlara bakmadı. Madenî peçete halkasına dayadığı bir kitabı okuyordu; Therese tıpkı Salt Lake City'nin dışındaki kafede olduğu kadar güçlü bir kuşkuya, adamın dedektif olduğundan emin olmaktan da daha ürkütücü olan ya değilse diye bir belirsizlik duygusuna kapıldı.

"Onun yanından geçmek zorunda mıyız Carol?" diye sordu. Kendi arkasında, bara açılan başka bir kapı vardı.

"Evet, yanından geçerek gideceğiz." Carol geçen akşam yaptığı gibi gülümserken kaşlarını kaldırdı. "Bize bir şey yapamaz. Silah çekeceğini mi sanıyorsun?"

Therese, Carol'ın arkasından yürüdü, başını kitaba eğmiş olan adamın yaklaşık otuz santim yakınından geçti. Önünde yürüyen Carol'ın eğilip bir masada tek başına oturan Mrs. French'i selamladığını gördü.

Carol, "Neden gelip bizimle oturmadınız?" diye sorarken Therese, Mrs. French'in her zaman yanlarına oturduğu iki kadının bugün otelden ayrıldıklarını anımsadı.

Carol orada birkaç dakika durarak Mrs. French'le konuşunca Therese onun bu tavrına şaşırdı, ama kendisi orada durmayı göze alamayıp Carol'ı asansörün önünde beklemek üzere yoluna devam etti.

Yukarıya çıktıklarında, Carol komodinin altındaki köşeye yerleştirilmiş küçük kayıt cihazını buldu. Makası aldı, iki elini de kullanarak halının altında gözden kaybolan kabloyu kesti.

Therese dehşet içinde, "Acaba otel görevlileri mi adamı odaya soktu?" diye sordu.

"Herhalde maymuncuğu vardı." Carol ucundan bir parça kablo sarkan, küçük, siyah kutu biçimindeki cihazı komodinin altından çekip halının üstüne attı. "Şuna bak, tıpkı fareye benziyor," dedi. "Tıpkı Harge'ın portresi." Yüzüne birden al basmıştı.

"Kablonun ucu nereye gidiyor?"

"Kayıt yapılan bir odaya. Muhtemelen koridorun karşısındaki bir odaya. Bu duvardan duvara halılar sayesinde!"

Carol kayıt cihazını tekmeleyerek odanın ortasına doğru attı.

Therese küçük, dikdörtgen kutuya baktı ve o kutunun dün akşam konuştuklarını su gibi içtiğini düşündü. "Acaba ne zamandır burada?" dedi.

"Adamın sana görünmeden ne zamandır burada olduğunu düşünüyorsun?"

"En kötü olasılıkla dünden beri." Ne var ki, Therese bunu söylerken bile yanılmış olabileceğini biliyordu. Oteldeki her suratı görebilmesi mümkün değildi.

Carol da olamaz dercesine başını sallıyordu. "Salt Lake City'den izimizi sürüp buraya gelmesi iki hafta al-

mış olabilir mi? Hayır, sadece bu akşam bizim yanımızda yemek yemeğe karar verdi." Carol kitaplığın önünden elinde bir kadeh konyakla döndü. Yüzündeki kızarıklık kaybolmuştu. Hatta şimdi Therese'e hafifçe gülümsüyordu. "Hödüğün teki, öyle değil mi?" Yatağa oturdu, arkasına bir yastık çekip sırtını dayadı. "Eh, burada yeterince uzun kaldık, değil mi?" dedi.

"Ne zaman gitmek istiyorsun?"

"Belki yarın. Sabah eşyalarımızı toplar öğle yemeğinden sonra yola çıkarız. Ne dersin?"

Daha sonra aşağı indiler, arabayla batı yönünde karanlığın içine daldılar. Therese batıda daha ileriye gitmeyiz, diye düşündü. Bütün hücrelerinde tepinen, daha önce olmuş bir şey yüzünden, çok daha eskiden olup bitmiş bir şey, şimdi, burada olmayan, başka bir şey yüzünden duyuyormuş gibi gelen paniği atlatamıyordu. Huzursuzdu, oysa Carol endişeli değildi. Carol sakinmiş rolü yapmıyordu, gerçekten korku duymuyordu. Adamın hiçbir şey yapamayacağını, ama kendisinin sadece gözetlenmekten hoşlanmadığını söyledi.

"Bir şey daha var," dedi. "Bir araştır, adamın ne tür bir araba kullandığını öğren."

Gece haritaya bakarak iki yabancı gibi konuşup ertesi gün izleyecekleri yolu kararlaştırdılar; Therese bu gecenin kesinlikle dün gece gibi olmayacağını düşünüyordu. Ama yatakta iyi geceler diye öpüşürlerken Therese gövdeleri bir araya getirilince kaçınılmaz arzu uyandıran bir malzemeden yapılmışçasına, ikisinin de içindeki sorumluluk duygusunun bir anda boşalıp gittiğini hissetti.

19

Therese adamın ne marka araba kullandığını öğrenemedi, çünkü otomobiller ayrı ayrı garajlara konuyordu ve Therese limonlukta oturduğu zaman garajları görebilse de o sabah adamın çıktığını görmedi. Onu öğle yemeğinde de görmediler.

Mrs. French onların gideceğini öğrenince sohbet etmek için ısrarla odasına davet etti. Carol'a, "Bir yolluk içmeniz gerek," dedi. "Daha adresinizi bile almadım."

Therese birbirlerine çiçek soğanları göndermeye söz verdiklerini hatırladı. Bir gün arabada gezerlerken çiçek soğanları hakkında uzun uzun konuştuklarını, bu sohbetin dostluklarını pekiştirdiğini anımsadı. Carol sohbetin sonuna kadar inanılmayacak kadar sabır gösterdi. Carol'ı Mrs. French'in kanepesinde, elinde kadının boyuna doldurduğu ufak kadehle otururken gören, onun bir an önce buradan uzaklaşmak istediğine inanamazdı. Vedalaşırlarken Mrs. French ikisini de yanaklarından öptü.

Denver'dan kuzeye, Wyoming'e doğru yola devam ettiler. En çok hoşlandıkları türde bir kafede, yani hem barı hem müzik kutusu olan alelade bir lokantada kahve molası verdiler. Müzik kutusuna bozuklukları attılar, ama hiç de eskisi gibi değildi. Carol hâlâ Washington'a, hatta belki de Kanada'ya gideceklerinden söz etse de,

Therese yolculuğun geri kalanının da eskisi gibi olmayacağını biliyordu. Carol'ın asıl amacının New York'a varmak olduğunu hissediyordu.

İlk geceyi daire şeklinde dizilmiş yerli çadırları örnek alınarak yapılmış bir turist kampında geçirdiler. Soyunurlarken Carol çadır direklerinin tepede birleştiği noktaya baktı ve canı sıkılmış bir halde, "Birtakım geri zekâlıların katlandığı zahmete bak," dedi ve nedendir bilinmez bu söz Therese'e çok komik geldi. Gülmesi, Carol'ın tepesi atıp, susmazsa ona tam bir şişe konyak içirtmekle tehdit edişine kadar sürdü. Therese elinde konyak kadehiyle hâlâ gülümseyerek pencerenin önünde duruyor, Carol'ın duştan çıkmasını bekliyordu, tam o sırada kampa bir arabanın gelip yönetim ofisinin bulunduğu büyük çadırın önünde durduğunu gördü. Bir saniye sonra ofise giren adam dışarıya çıktı ve çadırların çemberi içindeki karanlık alanda çevresine bakındı, Therese'in dikkatini çeken, adamın etrafı kolaçan ederek yürümesi oldu. Adamın yüzünü hatta gövdesini tam olarak görmeden, onun dedektif olduğundan birdenbire emin oldu.

"Carol," diye seslendi.

Carol duş perdesini yana çekip ona baktı, kurulanmayı bıraktı. "Yoksa–"

Therese, "Bilmiyorum, ama o olduğunu sanıyorum," derken Carol'ın yüzüne ağır ağır yayılan ve çizgilerini sertleştiren öfkeyi sezince, kendisine ya da Carol'a yapılan bir hakaretin yeni farkına varmış gibi irkildi.

Carol, "Tan-rım!" diyerek havluyu yere fırlattı. Sabahlığını giydi, kuşağını bağladı. "Peki, ne yapıyor?"

"Galiba burada kalacak." Therese pencerenin yan tarafına çekildi. "Arabası hâlâ ofisin önünde. Lambayı söndürürsek daha iyi görebilirim."

Carol, "Yo hayır," diye sızlandı. Sıkıntı ve tiksintiyle, "Söndürmeyelim. Karanlıkta bunalıyorum," dedi.

Therese dudağını bükerek gülümsedi ve yine çılgınca gülmemek için kendini tuttu, çünkü gülecek olursa Carol kızacaktı. Sonra arabanın karşılarına gelen bir çadırın garaj kapısına yanaştığını gördü.

Evet, burada kalıyor. İki kapılı, siyah bir sedan."

Carol içini çekerek yatağa oturdu. Therese gülümsedi; sıkıntı, yorgunluk, teslimiyet, çaresizlik, öfke ifade eden ve kısacık bir anda gelip geçiveren bir tebessümdü bu. "Hadi duşunu yap. Sonra da yeniden giyin."

"Ama o mu değil mi, bilemiyorum."

"İş olsun diye hayatım."

Therese duş yaptı, giyindikten sonra Carol'ın yanına uzandı. Carol lambayı söndürmüştü. Karanlıkta sigara içiyor, hiç konuşmuyordu, sonunda Therese'in koluna dokunup, "Hadi gidelim," dedi. Turist kampından yola koyulduklarında gecenin üç buçuğuydu. Hesabı önceden kapatmışlardı. Hiçbir yerde ışık yoktu, dedektif onları karanlıkta gözetlemiyorsa, gittiklerini gören olmamıştı.

Carol, "Ne yapmak istersin? Başka bir yerde yatıp uymak mı?" diye sordu.

"Hayır. Ya sen?"

"Ben de istemiyorum. Ne kadar yol alabileceğimize bir bakalım." Carol gazı kökledi. Far ışığının ulaşabildiği yere kadar yol açık ve düzgündü.

Şafak sökerken bir otoyol devriyesi aşırı hız yaptıkları gerekçesiyle durdurdu arabayı, Carol da Nebraska'nın Central City denilen yerinde yirmi dolar para cezası ödemek zorunda kaldı. Devriye polisinin peşinden o küçük kasabaya gitmek için otuz mil kaybettiler, ama Carol hiç âdeti olmadığı üzere, hız yaptığı için kendisini tutuklamaya kalkan polisle tartışıp işi tatlıya bağladığı ya da bir New Jersey polisiyle hız yüzünden atıştığı seferlerin tersine bu kez ağzını açmadı.

Yeniden arabaya bindiklerinde Carol, "Sinir bozucu," dedi, sonra da saatlerce konuşmadı.

Therese direksiyona geçmeyi teklif etti ama Carol kullanmak istediğini söyledi. Buğday anızıyla sapsarı, yer yer çıplak toprak ve taşla kahverengi benekli, dümdüz Nebraska Ovası, ak kış güneşinde aldatıcı sıcak görüntüsüyle uzanıyordu önlerinde. Artık daha yavaş gittikleri için Therese hiç hareket etmiyorlarmış, dünya altlarında yığılıyor ve onlar kıpırtısız duruyorlarmış gibi panikletici bir duyguya kapılıyordu. Bir başka polis arabasını, dedektifin arabasını ve Colorado Springs'ten beri peşlerini bırakmayan adsız ve şekilsiz şeyi kollamak için boyuna arkaya bakıyordu. Gökte ağır ağır pike yapan akbaba, rüzgârın önünde tekerlek izleriyle dolu tarlaya savrulan ot yığınının yönü, bir bacada duman olup olmaması gibi kendince önemli gördüğü anlamsız şeyleri kaçırmamak için yere ve göğe bakıyordu. Saat sekiz sularında karşı konulamaz bir uyku ağırlığı çöktü gözkapaklarına, başı ağırlaştı, o yüzden arkalarında boyuna kolladığı arabaya benzeyen, koyu renk, iki kapılı bir sedan görünce hiç şaşırmadı.

"Arkamızda adamınkine benzeyen bir araba var," dedi. "Sarı plakalı."

Carol bir saniye tek kelime söylemedi, ama dikiz aynasına baktı ve kısılmış dudaklarının arasından soluğunu üfledi. "Emin değilim. Eğer oysa sandığımdan daha iyi adammış." Şimdi yavaşlıyordu. "Ona yol versem, adamı tanıyabilir misin?"

"Evet." Artık bir an için belli belirsiz bile görse tanımaz mıydı onu?

Carol arabayı neredeyse duracak kadar yavaşlattı, yol haritasını direksiyonun üzerine koyup bakmaya başladı. Öteki araba yaklaştı, içindeki o adamdı, araba geçti gitti.

Therese, "Evet," dedi. Adam ona bakmamıştı.

Carol yeniden gazı kökledi. "Eminsin, değil mi?" dedi.

"Eminim." Therese sürat ibresinin 65 mili geçtiğini gördü. "Ne yapacaksın?" diye sordu.

"Onunla konuşacağım."

Aralarındaki mesafe azalınca Carol hızı kesti. Dedektifin arabasıyla aynı hizaya geldiler; aynı hizaya geldiler; ağzı yayvan ve ifadesiz, yuvarlak gri benekleri andıran gözleri de ağzı gibi ifadesiz olan adam onlara bakmak için döndü. Carol elini aşağıya doğru sallayarak durmasını işaret etti. Adamın arabası yavaşladı.

Carol, Therese'e, "Camını indir," dedi.

Dedektifin arabası yolun kenarındaki kumlu emniyet şeridine girip durdu.

Carol da arabasının arka tekerlekleri otoyolun üzerinde kalacak şekilde durdu ve Therese'in önünden uzanarak konuştu. "Bizimle arkadaşlık etmekten hoşlanıyor musunuz, yoksa ne istiyorsunuz?" dedi.

Adam arabadan indi, kapıyı kapadı. Arabaların arasında üç metre kadar açıklık vardı, dedektif o mesafenin yarısına kadar yürüyüp durdu. Cansız, ufak gözlerinin gri gözbebekleri daha koyu renk bir çizgiyle çevrilmişti, taşbebeklerin boş ve kıpırtısız gözlerini andırıyordu. Adam genç değildi. Yüzü arabayı sürdüğü değişik hava koşullarının sebep olduğu yorgunluğu yansıtıyordu, sakalının gölgesi ağzının iki yanındaki çizgileri daha da derinleştiriyordu.

Adam, "Ben görevimi yapıyorum Mrs. Aird," dedi.

"Orası belli oluyor. Boktan bir iş, değil mi?"

Dedektif sigarasını tırnağına vurduktan sonra o sert rüzgârda sahne performansını çağrıştıran bir yavaşlıkla yaktı. "Hiç değilse bitmek üzere."

Carol direksiyona dayadığı kolunun gerilmesi kadar gergin bir sesle, "Öyleyse neden bizi rahat bırakmıyorsunuz?" dedi.

"Çünkü bu seyahatte sizi izleme emri aldım. Ama eğer New York'a dönüyorsanız daha fazla izlememe gerek kalmaz. Size geri dönmenizi tavsiye ederim Mrs. Aird. Artık dönüyor musunuz?"

"Hayır, dönmüyorum."

"Çünkü bir haber aldım – geri dönüp halletmek lehinize olur diye düşündüğüm bir haber."

Carol alaycı bir tavırla, "Eksik olmayın," dedi, "haber verdiğiniz için çok teşekkür ederim. Henüz geri dönmeyi planlamıyorum. Ama size seyahat programımı bildiririm, siz de bizi rahat bırakıp uykusuz kalmazsınız."

Dedektif ona yapmacık ve ifadesiz bir tebessümle baktı, bir insana değil, daha çok kurulup belirli bir rotaya oturtulmuş bir makineye benziyordu. "Bence New York'a gideceksiniz. Size mantıklı bir tavsiyede bulunuyorum. Kızınız söz konusu. Bunu bildiğinizi sanıyorum, öyle değil mi?"

"Benim kızım benim malım!"

Adamın yanağındaki kırışık huzursuzca kıpırdadı. "Bir insan mal değildir Mrs. Aird."

Carol sesini yükseltti. "Yolun geri kalanında da peşimizde mi olacaksınız?"

"New York'a dönüyor musunuz?"

"Hayır."

Dedektif, "Döneceğinizi sanıyorum," deyip döndü, ağır ağır arabasına yürüdü.

Carol marşa bastı. Uzanıp Therese'in elini tuttu, güven verircesine bir an sıktı, sonra araba hızla öne fırladı. Therese dirseklerini dizlerine dayamış, ellerini alnına bastırarak oturuyor, dedektifin önünde suspus olduğu için şimdiye kadar hiç duymadığı bir utanç ve şok hissediyordu.

"Carol!"

Carol sessizce ağlıyordu. Therese, Carol'a hiç yakış-

mayan, daha çok ağlama taklidi yapan küçük bir kızı andıran biçimde dudak kenarlarının aşağı baktığını gördü. Carol'ın elmacıkkemiğinden kayan gözyaşına şaşkınlıkla baktı.

Carol, "Bana bir sigara ver," dedi.

Therese sigarayı uzatıp yakarken Carol gözyaşını silmiş, ağlaması kesilmişti. Carol sigarasını içerek, bir dakika kadar arabayı ağır ağır sürdü.

"Arkaya geçip silahı al," dedi.

Therese bir an kıpırdamadı.

Carol yan gözle ona baktı. "Alacak mısın?"

Therese pantolonlu olduğu için çevik bir hareketle koltuğun arkalığından arkaya geçti, lacivert bavulu koltuğun üzerine koydu. Kilidini açıp silahın sarılı olduğu kazağı çıkardı.

Carol sakin bir tavırla, "Bana ver," dedi. "Kapının gözünde durmasını istiyorum." Elini omzunun üstünden arkaya uzattı, Therese silahın beyaz kabzasını Carol'ın avucuna yerleştirdi, koltuğun üzerinden tırmanıp yerine geçti.

Dedektif hâlâ peşlerindeydi, yarım mil geride, bir patikadan otoyola giren atlı çiftlik arabasının arkasındaydı. Carol, Therese'in elini tuttu, direksiyonu sol eliyle kullanmaya devam etti. Therese serin, kuvvetli uçlarını avucuna bastıran hafif çilli parmaklara baktı.

Carol, "Onunla yeniden konuşacağım," diyerek gaza bastı. "Eğer arabada kalmak istemezsen bir sonraki benzincide seni indirir, sonra da gelip alırım."

Therese, "Seni bırakmak istemiyorum," dedi. Carol dedektiften bant kayıtlarını isteyecekti; Therese, Carol'ın yaralanacağını, o daha tetiğe basamadan adamın ustaca bir hızla kendi silahını çekip onu vuracağını hayal etti. Ama böyle şeyler olmadı, olmayacak diye düşünerek dişlerini sıktı. Carol'ın elini okşadı.

"Tamam. Meraklanma. Onunla sadece konuşmak istiyorum." Carol birden arabayı otoyolun solundaki dar bir yola soktu. Yol tepelerin arasından yokuş yukarı çıkıyor, sonra dönerek ağaçların arasından devam ediyordu. Yol bozuk olmasına rağmen Carol sürat yapıyordu. "Adam peşimizde, değil mi?"

"Evet."

Art arda sıralanan tepelerin arasında bir çiftlik evi vardı, onun dışında fundalık ve taşlık araziden ve önlerindeki dönemeçlerde gözden kaybolan yoldan başka bir şey yoktu. Yolun dik bir yokuşa geldiği noktada Carol virajı dönüp arabayı yarısı yolun üzerinde kalacak şekilde rasgele durdurdu.

Kapının gözüne uzanıp silahı aldı. Üzerindeki bir şeyi açtı, Therese içindeki mermileri gördü. Carol ön camdan baktı, silahı tutan ellerini kucağına bıraktı. Hızlı hızlı konuşarak, "Yapmamalıyım, yapmasam daha iyi," deyip silahı yine kapının gözüne koydu. Arabayı çalıştırdı, yönünü düzeltip tepenin eteğine yanlamasına park etti. Therese'e, "Sen arabada kal," diyerek dışarıya çıktı.

Therese dedektifin arabasının geldiğini işitti. Carol ağır ağır araba sesine doğru yürüdü, sonra dedektifin otomobili virajı döndü, süratli değildi, yine de frenler müthiş gıcırdadı, Carol yolun kenarına çekildi. Therese kapıyı araladı, pencerenin kenarına yaslandı.

Adam arabadan indi. Rüzgârda duyurmak için sesini yükselterek, "Gene ne var?" dedi.

"Sizce ne var?" Carol adama yaklaştı. "Benimle ilgili elinde ne varsa – ses kayıtları, daha başka ne varsa hepsini istiyorum."

Dedektifin kaşları, soluk benekleri andıran gözlerinden hafifçe yukarı kalktı. Arabasının ön çamurluğuna dayandı, ince, geniş ağzıyla gülümsedi. Therese'e sonra Carol'a baktı. "Her şey gönderildi. Birkaç nottan başka

bende hiçbir şey yok. O da saatler ve yerler hakkındaki notlar."

"Peki, onları almak istiyorum."

"Yani, satın almak mı istiyorsunuz?"

"Öyle demedim, onları almak istiyorum dedim. Yoksa satmayı mı tercih edersiniz?"

Adam, "Ben satın alabileceğiniz biri değilim," dedi.

Carol sabrının sonuna gelmiş bir tavırla, "Öyleyse bu işi neden yapıyorsunuz, para için değilse ne için?" dedi. "Neden biraz daha fazla kazanmayasınız? Elinizdekiler için ne kadar alacaksınız?"

Adam kollarını kavuşturdu. "Her şeyi gönderdiğimi söyledim. Paranızı boşuna ziyan etmiş olursunuz."

Carol, "Colorado Springs'te yaptığınız ses kayıtlarını göndermiş olduğunuzu sanmıyorum," dedi.

Adam alaycı bir edayla, "Öyle mi?" diye sordu.

"Öyle. Onlar için ne isterseniz vereceğim."

Adam Carol'ı tepeden tırnağa süzdü, Therese'e baktı, ağzı yine yayıldı.

Carol, "Hadi getirin – ses kaydı, her ne varsa," dedi ve adam harekete geçti.

Arabanın bagajına gitti, Therese bagajı açan anahtarların sesini duydu. Arabada daha fazla oturmaya dayanamadığı için dışarıya çıktı. Carol'a doğru yürüdü, yaklaşınca durdu. Dedektif büyük bir bavuldan bir şey alıyordu. Kafasını kaldırınca bagaj kapağı şapkasına vurup yere düşürdü. Rüzgâr uçurmasın diye adam şapkanın kenarına bastı. Bir elinde görülemeyecek kadar ufak bir şey tutuyordu.

"Burada iki kayıt var," dedi. "Bence beş yüz eder. Bu kayıtlardan daha fazlası New York'ta olmasa daha da çok ederdi."

Carol, "Siz işini bilen bir tezgâhtarsınız, size inanmıyorum," dedi.

"Neden inanmıyorsunuz? New York'takiler bunları acilen bekliyor." Adam şapkasını aldı, bagajı kapadı. "Ama ellerinde yeterince var. Ben size New York'a dönseniz iyi edersiniz dedim Mrs. Aird." Adam bunu söyledikten sonra ayakkabısının burnuyla sigarasını yerde ezdi. "Şimdi New York'a mı dönüyorsunuz?"

"Ben fikrimi değiştirmiyorum," dedi.

Dedektif omzunu silkti. "Ben kimsenin tarafını tutmuyorum. New York'a ne kadar çabuk giderseniz bu işi o kadar çabuk bitiririz."

"Şu anda bitirebiliriz. Şunları bana verdikten sonra yola çıkar ve aynı yönde gitmeye devam edersiniz."

Dedektif yumduğu elini, tahmini boşa çıkabilecek elimde ne var oyununa benzer bir biçimde ağır ağır öne uzatmıştı. "Bunlar için bana beş yüz vermek istiyor musunuz?" diye sordu.

Carol adamın eline baktı, omuzdan askılı çantasını açtı. Cüzdanını, sonra da çek defterini çıkardı.

Adam, "Nakit tercih ederim," dedi.

"Üzerimde o kadar yok."

Adam yine omzunu silkti. "Peki, o zaman çeki alırım."

Carol defteri adamın çamurluğuna dayayıp çeki yazdı. Adam Carol'ın ne yazdığına bakmak için eğilince Therese onun elindeki ufak siyah kutuyu gördü. Therese biraz daha yaklaştı. Adam Carol'a adını yazdırıyordu. Carol çeki verince, adam da elindeki iki ufak kutuyu Carol'ın avucuna koydu.

Carol, "Ne kadar zamandır bunları kaydediyorsunuz?" diye sordu.

"Dinleyince anlarsınız."

Carol, "Ben buraya şaka yapmaya gelmedim!" derken sesi çatladı.

Adam çeki katlayarak gülümsedi. "Sizi uyarmadığı-

mı söylemeyin. Benden aldıklarınız kayıtların hepsi değil. New York'ta bunlardan daha çok var."

Carol çantasını kapattı, Therese'e bile bakmadan arabaya yürüdü. Sonra durdu, tekrar dedektife döndü. "Eğer istedikleri her şeyi aldılarsa artık işi bırakıp gidebilirsiniz, öyle değil mi? Bunu yapacağınıza söz verir misiniz?" dedi.

Adam arabanın kapısını tutarak durmuş Carol'a bakıyordu. "Ben hâlâ görevdeyim Mrs. Aird – hâlâ büromun hesabına çalışıyorum. Tabii siz hemen buradan uçağa atlayıp evinize giderseniz iş değişir. Ya da başka bir yere. Beni atlatın. Colorado Springs'teki son birkaç günün eksik kayıtları için ofisime bir şeyler söylemem gerek – buradakinden daha ilginç bir şeyler."

"Eh, daha ilgincini onlar icat etsin öyleyse!"

Dedektif dişlerini hafifçe gösterecek biçimde gülümsedi, arabasına bindi. Geri vitese taktı, arkasını görmek için başını uzattı ve arabayı hızla geri taktı. Otoyola doğru sürdü.

Motorun sesi hızla kayboldu. Carol ağır ağır arabaya yürüdü, bindi, ön camdan birkaç metre ilerideki çorak tepeye bakarak oturuyordu. Yüzü sanki bayılmış gibi ifadesizdi.

Therese yanındaydı. Kolunu Carol'ın omzuna doladı. Paltosunun kumaşını kavrayıp sıktı ve tıpkı herhangi bir yabancıymış gibi derde deva olamadığını hissetti.

Carol birden, "Daha çok blöf yaptığını düşünüyorum," dedi.

Ama olanlar yüzünü soldurmuş, sesindeki enerjiyi yok etmişti.

Carol avucunu açtı, iki küçük, yuvarlak kutuya baktı. "Buradan daha uygun yer bulunmaz," deyip arabadan indi, arkasından Therese de indi. Carol kutulardan birini açıp filme benzeyen bandı çıkardı. "Ne ufak, değil mi. Herhalde yanar. Hadi yakalım," dedi.

Therese arabayı siper edip çakmağı çaktı. Bant çabucak tutuştu, Therese bandı yere attı, sonra da rüzgâr söndürdü. Carol boşuna uğraşmamasını, kutuların ikisini de bir nehre atabileceklerini söyledi.

"Saat kaç?" diye sordu.

Therese, "On ikiye yirmi var," diyerek arabaya bindi, Carol da arabayı hemen çalıştırıp otoyola doğru sürdü.

"Omaha'dan Abby'yi arayacağım, sonra da avukatımı."

Therese yol haritasına baktı. Sola saparlarsa bir sonraki büyükşehir Omaha'ydı. Carol yorgun görünüyordu, Therese hiç konuşmayan Carol'ın henüz yatışmamış öfkesini hissediyordu. Araba toprak yoldaki bir tekerlek izini geçerken sarsıldı, Therese ilk gün açamadıkları bira kutusunun düştüğünü ve ön koltuğun altına yuvarlanırken çıkardığı sesi duydu. Acıkmıştı, saatlerdir açlıktan kıvranıyordu.

"Ben kullanayım mı?"

Carol yorgun bir sesle, "Olur," dedi ve teslim olmuşçasına gevşedi. Hemen sürati kesti.

Therese onun altından kayıp direksiyona geçti. "Durup kahvaltı etmeye ne dersin?" dedi.

"Hiçbir şey yiyecek halim yok."

"Ya da bir içki."

"Omaha'da içeriz."

Therese sürati 65 mile çıkardı, sonra 70'in hemen altında tuttu. 30 numaralı otoyoldaydılar. Oradan 275 numaralı Omaha yoluna saptılar, yol çok iyi değildi. "Adamın New York'ta kayıtlar var dediğine inanmıyorsun, değil mi?"

"Bundan söz etme! Bu konudan bıktım!"

Therese direksiyonu sıktı, sonra ellerini kasten gevşetti. Üzerlerinde, karşılarında, ucunu ancak yeni yeni gösteren ve içine dalmak üzere oldukları müthiş bir ke-

derin süzüldüğünü seziyordu. Dedektifin yüzünü ve yüzündeki şimdi melanet olduğunu anladığı belli belirsiz ifadeyi hatırladı. Adam kimsenin tarafını tutmadığını söylerken bile Therese'in onun tebessümünde gördüğü kötü niyeti ve adamın onların birlikte olduklarını bildiği için ayrılmalarını aslında şahsen istediğini hissediyordu. Önceleri sadece sezdiği şeyi, bütün dünyanın onlara düşmanlık beslemeye hazır olduğunu şimdi kesinlikle biliyordu ve birden Carol'la beraberliği artık aşk ya da herhangi bir mutlu şey olmayıp aralarına dikilen ve birer avucunda ikisini tutan bir canavar gibi göründü.

O canavar içine yeni bir kaya gibi çökmüştü. Therese, "Evi de arıyorlar mıdır dersin?" diye sordu.

"Olabilir. Sadece bir ihtimal."

"Bulacaklarını sanmam. Örtünün iyice altındaydı."

Ama kitabın arasındaki mektup vardı. Tuhaf bir gurur bir an için Therese'in moralini düzeltti ve geldiği gibi geçti. Güzel bir mektuptu, suçlama açısından her ikisi de aynı ağırlıkta oldukları ve adamlar birini de diğeri kadar kirletecekleri halde yine de Therese mektubu bulmalarını çeki bulmalarına yeğlerdi. Mektubu hiç vermemiş, çeki de hiç bozdurmamıştı. Mektubu bulma olasılıkları daha büyüktü tabii. Therese korktuğu için mi yoksa Carol'ı daha fazla kaygılandırmak istemediği için mi olduğunu kestiremeden, Carol'a bir türlü mektuptan söz açmaya cesaret edemiyordu. İleride bir köprü gördü. "Bak bir nehir var," dedi. "Buraya ne dersin?"

"Yeterince uygun," diyen Carol küçük kutuları Therese'e verdi. Yarısı yanmış bandı da kutusuna koymuştu.

Therese arabadan indi, kutuları demir korkuluktan aşağı fırlattı, nasıl düştüklerini izlemedi. Karşı taraftan köprüye gelen tulumlu genç adama bakıyor, adama karşı duyduğu anlamsız, mesnetsiz husumet yüzünden kendine öfkeleniyordu.

Carol, Omaha'daki bir otelden telefon etti. Abby evde yoktu, Carol da mesaj bırakarak Abby'nin evde olacağını düşündüğü akşam saat altıda tekrar arayacağını bildirdi. Avukatını aramaya gerek olmadığını; çünkü New York saatiyle öğle yemeğine çıkmış olacağını, şimdi yıkanmak ve sonra da bir kadeh içki içmek istediğini söyledi.

Otelin barında hiç konuşmadan viskili kokteyllerini içtiler. Carol ikinci kadehi ısmarlayınca Therese de istedi, ama Carol onun önce yemek yemesi gerektiğinde ısrar etti. Garson ise barda yemek servisi olmadığını söyledi.

Carol sert bir tavırla, "Ama o yiyecek bir şeyler istiyor," dedi.

"Yemek salonu lobinin öteki yanında hanımefendi, bir de kafe var–"

Therese, "Carol, ben bekleyebilirim," dedi.

Carol garsonu süzerek, "Lütfen menüyü getirir misiniz? Burada yemek istiyor," dedi.

Garson bir an duraksadıktan sonra, "Hayhay hanımefendi," diyerek menüyü getirmeye gitti.

Therese sucuklu yumurtasını yerken, Carol da üçüncü kadehi içiyordu. Sonra umutsuz bir tonda, "Hayatım, beni bağışlamanı isteyebilir miyim?" diye sordu.

Carol'ın ses tonu Therese'i sorunun kendisinden daha çok duygulandırdı. "Seni seviyorum Carol," dedi.

"Ama bunun ne demek olduğunu da biliyor musun?"

"Evet." Therese yine de otomobildeki o yenilgi ânının sadece bir an olduğunu düşündü, tıpkı şimdiki ânın da sadece geçici bir durum olması gibi anlık bir şey. "Bu durumun neden böyle süregideceğini anlamıyorum. Bu durumun herhangi bir şeyi nasıl yok edebileceğini de anlamıyorum," diye içtenlikle düşüncesini dile getirdi.

Carol elini yüzünden çekti, arkasına yaslandı, o anda bütün yorgunluğuna rağmen Therese'in onu hep hatırladığı gibiydi – kendisini sınarken Carol'ın bakışları

aynı anda hem müşfik hem sertti, o anda üstdudağı hafifçe titrese de o maharetli kırmızı dudakları hem güçlü hem yumuşaktı.

Therese, "Bu durumun herhangi bir şeyi yok edebileceğini sen düşünebiliyor musun?" diye sorarken bu sorunun Carol'ın Waterloo'daki odada sözcüklere dökmeden sorduğu soru kadar önemli olduğunu fark etti birden. Aslında aynı soruydu bu.

Carol, "Hayır. Senin haklı olduğunu düşünüyorum," dedi. "Bunun farkına varmamı sağladın."

Carol telefona gitti. Saat üçtü. Therese hesabı ödedi, sonra bu meselenin ne zaman biteceğini, Carol'ın avukatından ya da Abby'den yüreklerine su serpen bir haber gelip gelmeyeceğini, işlerin düzeleceğini ya da daha da kötüye gidip gitmeyeceğini merak ederek oturup bekledi. Carol yaklaşık yarım saat görünmedi.

Geldiğinde, "Avukatım hiçbir şey duymamış," dedi. "Ben de ona hiçbir şey anlatmadım. Anlatamam. Ona yazmam gerekecek."

"Yazacağını sanıyordum."

Carol, "Demek öyle sandın," derken yüzünde günün ilk tebessümü belirdi. "Burada bir oda tutsak ne dersin? Yola çıkmak istemiyorum."

Carol öğle yemeklerini odaya getirtti. Biraz kestirmek için uzandılar, ama Therese beşe çeyrek kala uyandığında Carol gitmişti. Therese odaya göz gezdirdi; Carol'ın siyah eldivenleri tuvalet masasının üstünde, mokasenleri de koltuğun yanında yan yana duruyordu. Therese huzursuzca içini çekti, uyumak onu yatıştırmamıştı. Pencereyi açıp aşağıya baktı. Yedinci ya da sekizinci katta olmalıydılar, Therese tam olarak kestiremedi. Otelin önünden bir tramvay geçti, kaldırımdaki insanlar çeşitli yönlere gidiyorlardı, iki yanlarından başkalarının bacakları geçiyordu, Therese'in aklından aşağı atlayıvermek

geçti. Gri binaların donuk siluetine baktı, gözlerini yumdu. Sonra arkasına döndü, Carol oradaydı, kapının yanında durmuş onu seyrediyordu.

Therese, "Neredeydin?" diye soru.

"O lanet olası mektubu yazıyordum."

Carol yaklaştı, Therese'e sarıldı. Therese ceketinin sırtında onun tırnaklarını hissetti.

Carol telefona gidince Therese de odadan çıkıp asansöre doğru yürüdü. Lobiye indi, oturup *Corngrowers* gazetesinde buğdaybitleri hakkındaki yazıyı okudu ve Abby'nin de buğdaybitleriyle ilgili her şeyi bilip bilmediğini merak etti. Saate bakıp duruyordu, yirmi beş dakika sonra yukarıya çıktı.

Carol yatağa uzanmış, sigara içiyordu. Therese onun konuşmasını bekledi.

Carol, "Hayatım, benim New York'a gitmem gerek," dedi.

Therese böyle olacağını biliyordu zaten. Karyolanın ayakucuna geldi. "Abby başka ne anlattı?"

"Bob Haversham denilen adamla tekrar konuşmuş." Carol dirseğine yaslanarak doğruldu. "Ama adam şimdilik benim bildiğim kadarını bile bilmiyormuş. Hiç kimse hiçbir şey bilmiyor gibi görünüyor, ama bir yandan da kazan kaynıyor. Ben oraya gidene kadar fazla bir şey olmaz. Fakat orada olmam gerek."

"Tabii." Abby'nin tanıdığı Bob Haversham, Harge'ın Newark'taki şirketinde çalışıyordu, ama ne Abby'nin yakın dostuydu ne de Harge'ın, sadece ikisinin arasında zayıf bir bağlantıydı; Haversham, ofiste bir dedektifi tanıyabilir ya da bir telefon görüşmesine kulak misafiri olursa Harge'ın neler yaptığını anlayabilirdi. Therese bunun boşuna bir çaba olduğunu hissetti.

Carol yatakta doğrulup oturdu, mokasenlerine uzanırken, "Abby çeki alacak," dedi.

"Anahtarı var mı?"

"Keşke olsaydı. Anahtarı Florence'tan alması gerekecek. Ama bunun sakıncası yok. Abby, Florence'a bana göndermesi için bazı şeyler istediğimi söyleyecek."

"Ondan bir mektubu da almasını isteyebilir misin? Sana yazdığım bir mektubu odamdaki kitabın arasında bıraktım. Sana daha önce söylemediğim için özür dilerim. Abby'yi eve yollayacağını bilmiyordum."

Carol kaşlarını çatarak baktı ona. "Daha başka şeyler de var mı?"

"Hayır. Sana daha önce söylemediğim için özür dilerim."

Carol içini çekerek ayağa kalktı. "Yok, daha fazla kaygılanmayalım. Evi aramak zahmetine gireceklerinden emin değilim, ama yine de Abby'ye senin mektubu söylerim. Nerede duruyor?"

"*İngiliz Şiirleri Antolojisi*'nin arasında. Galiba onu yazı masasının üstünde bıraktım." Therese, Carol'ın ona bakmadan bakışlarını odada gezdirmesini izledi.

Carol, "Bu gece burada kalmayı istemiyorum artık," dedi

Yarım saat sonra arabaya binmiş, doğuya doğru yol alıyorlardı. Carol o gece Des Moines'a ulaşmak istiyordu. Bir saatten uzun süre ağzını açmayan Carol birden arabayı yolun kenarında durdurdu, başını eğdi ve, "Lanet olsun!" dedi.

Therese yanlarından geçen arabaların far ışığında Carol'ın göz altlarının çöküp morlaşmış olduğunu gördü. Dün gece gözünü kırpmamıştı. Therese, "Son durduğumuz şehre dönelim," dedi. "Des Moines'a daha yetmiş beş mil var."

Carol dönüp durmaktan başka bir şey yapmıyorlarmış gibi, "Arizona'ya gitmek ister misin?" diye sordu.

"Of Carol – neden bu konuyu açıyorsun?" Therese birden müthiş bir karamsarlığa kapıldı. Sigara yakarken elleri titriyordu. Sigarayı Carol'a verdi.

"Çünkü bu konuyu açmak istiyorum. Üç hafta daha izin alabilir misin?"

"Tabii." Tabii, tabii ya. Nerede, ne zaman olursa olsun, Carol'la beraber olmaktan daha önemli ne olabilirdi? Martta Harkevy'nin çalışacağı oyun vardı. Harkevy onu başka bir yere tavsiye edebilirdi, ama bu işler kesin değildi, Carol ise kesindi.

"New York'ta bilemedin bir haftadan fazla kalmam, çünkü boşanma anlaşması tamamlanmış, avukatım Fred bugün söyledi. Öyleyse Arizona'da neden birkaç hafta daha geçirmeyelim? Ya da New Mexico'da? Kışın geri kalanını New York'ta geçirmek istemiyorum." Carol sürat yapmıyordu. Bakışları farklıydı şimdi. Sesi gibi, gözleri de canlanmıştı.

"Tabii isterim. Neresi olursa."

"Peki. Hadi bakalım. Des Moines'a ulaşalım. Bir süre sen kullanır mısın?"

Yer değiştirdiler. Des Moins'a varıp bir otel bulduklarında vakit gece yarısına yakındı.

Carol, "Sen ne diye New York'a gideceksin?" diye sordu. "Araba sende kalır, sen de beni Tucson ya da Santa Fe gibi bir yerde bekleyebilirsin. Ben de uçakla dönerim."

"Ve seni bırakayım, öyle mi?" Therese aynanın önünde saçlarını tararken Carol'a döndü.

Carol gülümsedi. "Beni bırakmak derken ne demek istedin?"

Bu soru Therese'i gafil avlamıştı, Carol gözlerini ona diktiği halde Therese onun yüzünde sanki kendisini dışlamış, daha önemli bir şeye yer açmak için onu kafasının bir köşesine itmiş duygusu uyandıran bir ifade gördü. Yeniden aynaya dönerek, "Sadece seni şimdi bırakmayı

kastettim," dedi. "Söylediğin iyi bir fikir olabilir. Daha çabuk gidebilirsin."

"Batıda bir yerde kalmayı tercih edeceğini düşündüm. Eğer şu birkaç gün içinde New York'ta yapacak bir işin yoksa." Carol'ın sesi sakin, kayıtsız bir tondaydı.

"New York'ta bir işim yok." Therese, Carol'ın onu göremeyecek kadar meşgul olduğu sırada günlerini buz gibi Manhattan'da geçirmekten korkuyordu. Bir de dedektifi düşünüyordu. Carol uçakla giderse, adamın onu izlediğinden kaygılanmasına gerek kalmayacaktı. Therese olacakları tahmin etmeye, Carol'ın tek başına doğuya gidişini, orada henüz kestiremediği bir şeyle, hazırlıksız yakalanacağı bir şeyle karşılaşmasını hayal etmeye çalıştı. Kendisinin Santa Fe'de Carol'dan bir telefon, bir mektup gelir diye bekleyeceğini düşündü. Ama Carol'dan iki bin mil uzaktayken neler olacağını hayal etmek zordu. "Sadece bir hafta mı Carol?" diye sorarak tarağını saçının ayrımı boyunca yürütüp uzun, güzel saçlarını yandan ayırdı. Biraz kilo almıştı, ama yüzünün inceldiğini fark etti birden ve bu hoşuna gitti. Yaşından daha büyük gösteriyordu.

Aynada Carol'ın arkasına yaklaştığını gördü, Carol onun sorusuna cevap vermedi, ama kucaklayan kollarının verdiği haz düşünmeyi olanaksız kılıyordu, Therese niyetlendiğinden daha çabuk yana çekilip uzaklaştı ve tuvalet masasının köşesinde durup konuştuklarının, zaman ve mekânın, şu anda aralarındaki bir buçuk metreyle iki bin mil uzaklığın belirsizliğiyle afallamış olarak Carol'a baktı. Fırçayı bir kez daha saçında gezdirdi. "Sadece bir hafta kadar mı?"

"Öyle dedim." Carol gözlerinin içi gülerek cevap verdi, ama Therese onun cevabının kendi sorusu kadar sert olduğunu algıladı, birbirlerine meydan okuyorlardı sanki. "Arabanın sende kalmasını istemiyorsan, New York'a getirtebilirim."

"Bende kalmasında sakınca yok."

"Dedektifi de dert etme. Harge'a telgraf çekip yolda olduğumu bildireceğim."

"Dert etmem." Birbirlerinden ayrılmanın dışında hiçbir şey düşünemeyen Therese, Carol nasıl bu kadar soğuk davranabiliyor diye merak ediyordu. Saç fırçasını tuvalet masasına koydu.

"Therese, oraya gitmek çok mu hoşuma gidiyor sanıyorsun?"

Therese dedektifleri, boşanmayı, husumeti, Carol'ın karşılaşacağı her şeyi düşündü. Carol onun yanağına dokundu, iki eliyle yanaklarına bastırınca Therese'in ağzı balık ağzı gibi oldu ve gülümsemek zorunda kaldı. Therese tuvalet masasının yanında durarak onu seyrediyor, ellerinin her hareketini, çoraplarını çıkarıp tekrar mokasenlerini giyerken ayaklarının her hareketini izliyordu. Bu noktadan sonra artık sözcüklere gerek yok diye düşündü. Açıklayacakları başka ne kalmıştı, ya da soracakları veya sözcüklerle vaat edecekleri ne vardı? Birbirlerinin gözlerini görmelerine bile gerek yoktu. Therese onun telefonu kaldırışını seyretti, Carol ertesi gün, sabah on bir uçağına tek kişilik gidiş bileti ayırtırken Therese de yüzükoyun yatağa uzandı.

Carol, "Nereye gitmeyi düşünüyorsun?" diye sordu.

"Bilmiyorum. Belki tekrar Sioux Falls'a giderim."

"Güney Dakota'ya mı?" Carol gülümsedi. "Santa Fe'ye gitmek istemez misin? Orası daha sıcaktır."

"Seni beklerim, orayı seninle beraber görmek isterim."

"Colorado Springs'e de mi gitmezsin?"

"Hayır." Therese gülerek yataktan kalktı. Diş fırçasını alıp banyoya geçti. "Belki de bir yerlerde haftalık bir iş bulabilirim."

"Ne tür bir iş?"

"Ne tür olursa olsun, yeter ki seni düşünmeyecek kadar oyalasın beni."

"Beni düşünmeni istiyorum. Büyük bir mağazada çalışmak istemezsin herhalde."

"Hayır istemem." Therese banyonun kapısında durdu, Carol'ın külotunu çıkarıp bornozunu giymesini izledi."

"Yine para için kaygılanmıyorsun, değil mi?"

Therese ellerini bornozunun ceplerine soktu, bir ayağını öbür ayağının önüne attı. "Meteliksiz kalsam da umurumda değil. Param bitince kaygılanmaya başlarım."

"Yarın sana araba için birkaç yüz dolar vereceğim." Carol, Therese'in yanından geçerken onun burnunun ucunu sıktı. "Ve o arabaya yabancıları almayacaksın," deyip banyoya girdi, duşu açtı.

Therese de peşinden gitti. "Bu banyoyu ben kullanıyorum sanıyordum," dedi.

"Şimdi ben kullanıyorum, ama içeriye gelmene izin veriyorum."

"Ya, çok teşekkür ederim." Therese de Carol'ın yaptığı gibi bornozunu çıkardı.

Carol, "Peki?" dedi.

"Peki?" Therese duşun altına girdi.

Carol da, "Ne ayıp," diyerek duşun altına girdi, Therese'in kolunu arkaya büktü, ama Therese sadece kıkırdadı.

Therese ona sarılmak, öpmek istiyordu, ama sadece serbest kalan kolunu uzatarak Carol'ın başını suyun altında kendine yasladı, o sırada kayan bir ayağın ürkütücü sesi duyuldu. Carol, "Rahat dur, düşeceğiz!" diye haykırdı. "Tanrı aşkına iki kişi sakin sakin duş yapamaz mı?"

20

Sioux Falls'a gelince, Therese arabayı daha önce kaldıkları Warrior Otel'in önüne çekti. Akşam saat dokuz buçuktu. Carol'ın bir saat önce evine varmış olduğunu düşündü. Onu gece yarısı arayacaktı.

Bir oda tuttu, bavullarını odaya taşıttı, sonra anacaddede yürüyüş yapmak için otelden çıktı. Caddede bir sinema vardı, birden Carol'la birlikte hiç film seyretmediği aklına geldi. Sinemaya girdi. Filmde çevresinde duyduğu genizden konuşmaların aksine sesi biraz Carol'ınkini çağrıştıran bir kadın oynamasına rağmen, kendini filme veremedi. Bin milden fazla uzaktaki Carol'ı, bu gece tek başına uyuyacağını düşündü; kalktı, sinemadan çıktı, yeniden caddede yürümeye başladı. Carol bir sabah şuradaki marketten kâğıt mendil ve diş macunu almıştı. Carol şu köşede başını kaldırıp sokak levhalarını okumuştu – Beşinci Bulvar ve Nebraska Caddesi. Therese aynı marketten bir paket sigara aldı, otele döndü, Carol gittiğinden beri ilk sigarasını içerek ve epeydir unutmuş olduğu yalnızlığı yaşayarak lobide oturdu. Bu yalnızlık sadece fiziksel bir durumdu. Kendini asla yalnız hissetmiyordu. Bir süre gazete okuduktan sonra Colorado Springs'teki son birkaç gün içinde Dannie ve Phil'den aldığı mektupları çantasından çıkarıp göz gezdirdi:

... Richard'ı iki gece önce Palermo'da tek başına otururken gördüm. (diye yazmıştı Phil) Seni sordum, sana mektup yazmadığını söyledi. Aranızın biraz açık olduğunu sezdim, ama daha fazla kurcalamadım. Richard konuşacak havada değildi. Üstelik, bildiğin gibi son zamanlarda bizim aramız da limoniydi... Nisanda Fransa'dan belirli bir oyun gelirse elli bin dolar yatırmaya hazır olan bonkör Francis Puckett'e senden bahsettim. Ortada henüz bir yapımcı olmadığı için, gelişmeleri sana sonra bildireceğim... Kuşkusuz, Dannie de sevgilerini yolluyor. Galiba yakında bir yerlere gidecek gibi görünüyor, ben de ya kışı geçirecek bir yer aramak ya da bir ev arkadaşı bulmak zorunda kalacağım... Sana gönderdiğim *Çisenti* hakkında çıkan yazıları aldın mı?

En iyi dileklerle, Phil

Dannie'nin kısa mektubu da şöyleydi:

Sevgili Therese,

California'da bir iş için ay sonunda Batı Kıyısı'na gitme ihtimalim var. Bu iş (laboratuvar işi) ile Maryland'da ticari kimyasallar üreten bir yerden yapılan teklif arasında tercih yapmam gerek. Şayet seni Colorado ya da bir başka yerde bir süre görebilirsem New York'tan daha evvel ayrılırım. Daha iyi koşullar önerildiği için herhalde California'daki işte karar kılacağım. Bana nerede olacağını bildirir misin? Neresi olursa fark etmez. California'ya gitmenin pek çok yolu var. Arkadaşın açısından bir sakıncası yoksa, seninle bir yerde birkaç gün beraber olmak istiyorum. Her halükârda 28 Şubat'a kadar New York'tayım.

Sevgiler, Dannie

Therese henüz cevap yazmamıştı. Yarın şehirde bir oda bulur bulmaz ona adresini gönderecekti. Ama buradan sonra nereye gideceğini Carol'la konuşması gereki-

yordu. Carol bunu ne zaman söyleyebilecekti? Carol'ın bu gece New Jersey'de neyle karşılaşmış olabileceğini düşünüyor ve cesareti tamamen kırılıyordu. Bir gazete alıp tarihine baktı. 18 Şubat. Carol'la birlikte New York'tan çıkalı yirmi dokuz gün olmuştu. Hepi topu o kadar kısacık bir süre miydi?

Odasına çıkınca Carol'a telefon yazdırdı, banyo yaptı, pijamasını giydi. O sırada telefon bağlandı.

Carol uzun uzadıya beklemiş gibi, "Al-lo!" dedi. "Otelin adı ne?"

"Warrior. Ama burada kalmayacağım."

"Yolda arabaya yabancıları almadın, değil mi?"

Therese güldü. Carol'ın usul usul konuşan sesi sanki ona dokunuyormuşçasına içine işliyordu. "Neler oldu?"

Carol, "Bu gece mi? Hiçbir şey olmadı," dedi. "Ev buz gibi, Florence da öbür güne kadar gelemeyecek. Abby burada. Ona merhaba demek ister misin?"

"Şimdi yanında mı?"

"Hayır. Yukarıdaki yeşil odada, kapı da kapalı."

"Şu anda onunla konuşmak hiç içimden gelmiyor."

Carol onun yaptığı her şeyi öğrenmek istedi, yollar nasıldı, sırtında sarı pijaması mı vardı yoksa mavi mi? "Bu gece sensiz uyumak zor olacak."

"Evet." Therese birden gözlerinin doluverdiğini fark etti.

"Evetten başka laf bilmiyor musun?"

"Seni seviyorum."

Carol ıslık çaldı. Sonra bir an sustu. "Abby çeki bulmuş hayatım, ama mektup yokmuş. Abby benim telgrafımı almamış, ama zaten ortada mektup yok."

"Kitabı buldunuz mu?"

"Kitabı bulduk, ama arasında hiçbir şey yok."

Therese mektubun kendi evinde kalmış olmasından kuşkulandı. Ama mektubun okuduğu yeri işaretlemek

için kitabın arasında duruşunu açık seçik gözünün önüne getirebiliyordu. "Eve birisi girmiş olabilir mi?"

"Hayır, giren olsa belirli işaretlerden anlardım. Bunu kafana takıp üzülme. Olur mu?"

Therese bir dakika sonra yatağa girip lambayı söndürdü. Carol ondan ertesi akşam da aramasını istemişti. Carol'ın sesi bir süre Therese'in kulağından gitmedi. Sonra içine yavaş yavaş hüzün yayılmaya başladı. Sırtüstü yatıyordu, kendisini çevreleyen boşluk duygusuyla kollarını iki yanına yapıştırmıştı, sanki mezara girmeye hazırlanıyor gibiydi, sonra uyuyakaldı.

Therese ertesi sabah yokuş yukarı çıkan sokaklardan birinde istediği gibi bir oda buldu; beyaz perdeli, cumbalı penceresinin önü çiçeklerle dolu, sokağa bakan büyük bir odaydı. Sayvanlı karyolası, yerde oval örme halısı vardı. Ev sahibi kadın haftalık yedi dolar istedi ama Therese bir hafta kalıp kalmayacağından emin olmadığı için günlük ödeme yapmayı önerdi.

Kadın, "Aynı hesaba gelir," dedi. "Nereden geldiniz?"

"New York'tan."

"Buraya yerleşecek misiniz?"

"Hayır. Yanıma gelecek olan bir arkadaşımı bekliyorum."

"Erkek mi, kadın mı?"

Therese gülümsedi. "Kadın," dedi. "Arkadaki garajlarda yer var mı? Arabayla geldim."

Kadın garajlardan ikisinin boş olduğunu, binada sürekli yaşayanlardan garaj için para almadığını söyledi. Yaşlı değildi, ama biraz kamburu çıkmıştı ve cılızdı. Adı Mrs. Elizabeth Cooper'dı. On beş yıldan beri eve pansiyoner aldığını, ilk üç kiracıdan ikisinin hâlâ orada yaşadığını anlattı. Therese aynı gün Dutch Huber ve halk kütüphanesinin yakınındaki lokantayı işleten karısıyla ta-

nıştı. Dutch elli yaşlarında, ufak mavi gözleri meraklı bakışlarla dolu, sıska biriydi. Karısı Edna şişmandı, yemekleri o pişiriyor ve kocasından çok daha az konuşuyordu. Dutch yıllar önce bir süre New York'ta çalışmıştı. Therese'e New York'un hiç bilmediği semtleri hakkında sorular sordu, Therese de Dutch'ın adını bile duymadığı ya da unuttuğu yerlerden söz açtı ve bu ağır aksak ilerleyen sohbet ikisini de güldürdü. Dutch cumartesi günü şehrin birkaç mil dışında yapılacak motosiklet yarışlarına onunla ve karısıyla birlikte gitmek ister mi diye sordu, Therese de evet dedi.

Mukavva ve zamk alarak New York'a dönünce Harkevy'ye göstermeyi planladığı maketlerden birincisine başladı. Carol'a telefon etmek için on bir buçukta Warrior Otel'e gitmek için dışarı çıktığında, maket neredeyse bitmişti.

Carol evde yoktu, telefonu açan olmadı. Therese gece bire kadar denedi, sonunda Mrs. Cooper'ın evine döndü.

Onunla ertesi sabah on buçuk sularında görüşebildi. Carol bir gün önce her şeyi enine boyuna avukatıyla görüştüğünü, ama Harge'ın bir sonraki hamlesini bilmeden kendisinin de avukatın da bir şey yapamayacağını anlattı. Donuk bir tavırla New York'ta biriyle öğle yemeği yiyeceği ve ondan önce de bir mektup yazması gerektiği için acelesi olduğunu söyledi. Harge'ın ne yaptığını, ne planladığını merak ediyor, endişeleniyordu. İki kez telefon etmiş, fakat adama ulaşamamıştı. Ama Therese'i en çok rahatsız eden Carol'ın sert ve soğuk tavrı oldu.

Therese, "Herhangi bir konuda fikrini değiştirdin mi?" dedi.

"Tabii ki değiştirmedim hayatım. Yarın akşam bir parti veriyorum. Seni özleyeceğim."

Therese otelden çıkarken ayağı eşiğe takıldı ve yal-

nızlığın ilk boşluk dalgası gelip çarptı ona. Yarın akşam ne yapacaktı? Saat dokuzda kütüphane kapanana kadar orada oturup kitap mı okuyacaktı? Bir maket daha mı yapacaktı? Carol'ın partiye geleceğini söylediği kişileri aklından geçirdi – Carol'ın evinin yakınında, yol üstünde seraları olan, Therese'in de bir kez tanıştığı Max ve Clara Tibbett çifti, Carol'ın arkadaşı olan, ama kendisinin hiç karşılaşmadığı Tessie, Chinatown'a gittikleri akşam Carol'ın yanındaki Stanley McVeigh. Carol, Abby'nin geleceğinden söz etmemişti.

Ve "yarın telefon et" de dememişti.

Therese yürümeye devam etti ve Carol'ı son gördüğü ânı sanki yeniden yaşıyormuş gibi gözlerinin önünde canlandı. Des Moines Havaalanı'nda uçağın kapısında el sallayan Carol, Therese alanı ayıran parmaklığın ötesine geçemediği için daha şimdiden ufak ve uzak görünen Carol. Uçağın merdiveni alınmıştı, ama Therese uçağın kapısı kapanana kadar hâlâ birkaç saniye olacağını sanıyordu, sonra Carol tekrar görünmüş, bir saniye kadar durup gözleriyle onu aramış ve eliyle öpücük gönderecek kadar kalabilmişti kapıda. Ama onun yeniden kapıya gelmiş olması, anlatılamayacak kadar önemli ve anlamlıydı.

Therese cumartesi günü motosiklet yarışlarına gitti ve Carol'ın arabası daha büyük olduğu için Dutch'la Edna'yı yanına aldı. Yarıştan sonra onlar da Therese'i akşam yemeğine evlerine davet ettiler, ama Therese kabul etmedi. O gün Carol'dan mektup gelmemişti ve Therese en azından bir not beklemişti. Pazar günü morali iyice bozuldu, Büyük Sioux Irmağı boyunca Dell Rapids'e yaptığı gezinti bile kafasının içindeki görüntüleri değiştirmeye yetmedi.

Pazartesi sabahı kütüphanede oturup oyun metinleri okudu. Saat iki sularında Dutch'ın lokantasındaki öğle

kalabalığı azalırken oraya gidip çay içti ve müzik kutusunda Carol'la birlikte dinledikleri parçaları çalarken, bir yandan da Dutch'la sohbet etti. Dutch'a, arabanın beklemekte olduğu arkadaşının arabası olduğunu söylemişti. Dutch'ın ardı arkası kesilmeyen soruları yüzünden Carol'ın New Jersey'de yaşadığını, uçakla geleceğini, Carol'ın New Mexico'ya gitmek istediğini anlattı.

Dutch bir bardağı parlatırken ona dönerek, "Demek Carol orada yaşıyor ha?" dedi.

Therese, Carol'ın adını söylediği için kendine içerledi ve bir daha şehirde kimseye Carol'dan söz etmemeye karar verdi.

Salı günü Carol'dan mektup geldi, daha doğrusu not kadar kısacıktı; Fred'in her konuda iyimser olduğunu, boşanma dışında endişelenecek bir şey olmayacak gibi göründüğünü ve muhtemelen 24 Şubat'ta yola çıkabileceğini yazmıştı. Therese mektubu okurken gülümsemeye başladı. Dışarı çıkıp bu güzel haberi birisiyle kutlamak istiyordu, ama kimse yoktu; o yüzden yürüyüş yapmaktan, Warrior'ın barında tek başına içmekten ve Carol'ı görmesine beş gün kaldığını düşünmekten başka yapılacak bir şey yoktu. Beraber olmak istediği kimse yoktu, belki bir tek Dannie olabilirdi. Ya da Stella Overton. Stella neşeli, eğlenceli biriydi, Therese ona Carol'dan bahsedemese de –kime bahsedebilirdi ki?– şu sıra onu görmek iyi gelirdi. Günlerce önce Stella'ya bir kart atmaya niyetlenmiş, ama henüz yazıp göndermemişti.

O gece geç saatte Carol'a mektup yazdı.

Haberler harika. Bunu Warrior Otel'de tek kadeh limonlu votkayla kutladım. Tutucu olduğumdan değil, ama insan yalnızken tek kadehin üç kadeh kadar çarptığını biliyor muydun?.. Bu şehri seviyorum; çünkü bana seni hatırlatıyor. Senin burayı başka yerlerden daha çok sevmediğini biliyorum,

ama bu önemli değil. Burada olmayışına katlanabileceğim kadar yanımda hissediyorum demek istiyorum...

Carol cevap verdi:

Florence'ı hiçbir zaman gözüm tutmadı. Bunu girizgâh olarak söylüyorum. Anlaşılan Florence bana yazdığın notu bulmuş ve Harge'a satmış – para karşılığında. Dahası Harge'ın bizim (en azından benim) nereye gittiğimizi öğrenmesi de onun işi. Hiç kuşkum yok. Ortalıkta neler bıraktığımı ya da kadının neler duyduğunu bilmiyorum, ben açık verecek bir konuşma yapmadığımı sanıyorum, ama Harge ona rüşvet vermeye kalktıysa, bunu yaptığına da eminim, kadının neler anlattığını tahmin etmek olanaksız. Her halükârda Chicago'dayken izimizi buldular. Hayatım, bu iş ne raddeye vardı hiç bilmiyorum. Sana buradaki havayı anlatayım – kimse bana bir şey anlatmıyor, sonra birden olanlar ortaya çıkıveriyor. Gerçekleri bilen bir kişi varsa, o da Harge. Onunla telefonla konuştum, bana herhangi bir şey söylemeyi reddediyor; savaş daha başlamadan pes edeyim diye gözümü korkutma hesabıyla bunu yapıyor. Eğer içlerinden herhangi biri pes edeceğimi sanıyorsa, çok yanılıyor. Tabii bütün kıyamet Rindy için kopacak ve evet hayatım, kesin kopacak gibi görünüyor, o yüzden ayın 24'ünde gelemiyorum. Harge bu sabah telefonda mektup olayını patlatırken bana bu kadarını söyledi. Mektubun Harge'ın en kuvvetli kozu olduğunu düşünüyorum (tahmin ettiğim kadarıyla ses kaydı meselesi sadece Colorado Springs'te devam etmiş) o yüzden bana mektuptan söz etti. Ama daha yola çıkmamızdan önce yazıldığına göre, o mektubun nasıl bir şey olduğunu tahmin edebiliyorum ve Harge o mektuptan fazla bir şey anlayamaz. Şimdi –âdeti olduğu üzere susarak– gözümü korkutmaya çalışıyor, Rindy konusunda tamamen geri adım atacağımı umuyor. Pes etmeyeceğim, o yüzden bir tür hesaplaşma olacak, o hesaplaşma mahkemede olmasın

diye dua ediyorum. Yine de Fred her şeye hazırlıklı. Harika biri, benimle açık seçik konuşan tek kişi o, ama ne yazık ki o da hikâyenin çok azını biliyor.

Seni özleyip özlemediğimi soruyorsun. Sesin, ellerin, gözlerimin içine bakan gözlerin aklımdan çıkmıyor. Hiç beklemediğim cesaretini hatırlıyorum ve bu bana cesaret veriyor. Bana telefon edecek misin hayatım? Telefonun koridordaysa diye ben seni aramak istemiyorum. Tercihen saat yedi, senin saatinle altı civarında ödemeli olarak ara beni.

Therese o gün tam telefon edecekken bir telgraf geldi.

BİR SÜRE TELEFON ETME. SONRA AÇIKLARIM. BÜTÜN KALBİMLE SEVGİLER HAYATIM. CAROL.

Mrs. Cooper onun koridorda telgrafı okumasını izledi. "Arkadaşından mı?" diye sordu.

"Evet."

"Tatsız bir şey yoktur umarım." Mrs. Cooper'ın insanlara tuhaf bir biçimde gözlerini dikerek bakmak gibi bir huyu vardı, Therese de inadına başını dikti.

"Hayır, geliyor," dedi. "Sadece biraz gecikecekmiş."

21

Sevdiği dostlarının Bert diye hitap ettiği Albert Kennedy, evin arka odalarından birinde kalıyordu ve Mrs. Cooper'ın ilk pansiyonerlerinden biriydi. Kırk beş yaşındaydı, San Francisco'luydu, ama Therese'in şehirde karşılaştığı insanların hepsinden daha çok New York'luya benziyordu ve bu özelliği Therese'in ondan kaçınması için yeterliydi. Adam sık sık Therese'i sinemaya davet ediyordu, ama Therese sadece bir kez gitmişti. Huzursuzdu, hava dışarıda taslak çizilemeyecek kadar soğuk ve rüzgârlı olduğu için çoğunlukla düşünerek ve çevresine bakınarak yalnız dolaşmayı yeğliyordu. Üstelik ilk başta beğendiği sahneler, çok uzun süre bakmak, çok uzun süre beklemek yüzünden dekor taslağı çizilemeyecek kadar bayat geliyordu. Therese hemen hemen her akşam kütüphaneye gidiyor, uzun masalardan birine oturup altı-yedi kitap karıştırıyor, sonra da sokaklarda dolaşarak eve dönüyordu.

Eve gelince de duramıyor, bir süre sonra nereden nasıl eseceği belli olmayan rüzgâra karşı hazırlıklı olarak ya da hazırlıksız yakalandığı rüzgâr yüzünden hiç girmeyeceği sokaklara yönelerek yürüyüşe çıkıyordu. Aydınlık bir pencereden içeride piyano çalan bir kızı, bir başka pencereden kahkaha atan bir adamı, bir başkasından di-

kiş diken bir kadını görüyordu. O zaman Carol'ı telefonla bile arayamadığı aklına geliyor, Carol'ın şu anda ne yaptığını bile bilmediğini kendine itiraf ediyor ve kendini rüzgârdan da daha büyük bir boşluk içinde hissediyordu. Carol'ın mektuplarında ona her şeyi anlatmadığını, en kötü haberleri sakladığını seziyordu.

Kütüphanede içlerinde Avrupa fotoğrafları olan kitapları karıştırıyor, Sicilya'daki mermer çeşmelere, Yunanistan'daki harabelerin gün ışığındaki görüntülerine bakıyor ve Carol'la birlikte oralara gidebilecekler mi diye merak ediyordu. Henüz yapamadıkları o kadar çok şey vardı ki. Atlantik Okyanusu'nu ilk kez geçecekleri yolculuk. Sonra sabahlar, herhangi bir yerde yaşanacak, başını yastıktan kaldırınca Carol'ın yüzünü görebileceği ve o günün kendilerine ait olduğunu, hiçbir şeyin onları ayıramayacağını algılayacağı sabahlar.

Bir de daha önce hiç gitmediği bir sokaktaki antikacı dükkânının karanlık vitrininde gözlerinin ve yüreğinin aynı anda çarpılmışçasına donakaldığı o güzelim şey vardı. Therese ona bakarken içinde unutulmuş ve adı konmamış bir susuzluğun giderildiğini hissetti. O nesnenin porselen yüzeyi, üzerini kaplayan toz tabakasının altında bile ipek işleme gibi parıldayan yaldız çerçeveli, ufak baklava biçiminde masmavi, kıpkırmızı, yemyeşil minelerle süslenmişti. Kenarında parmağın geçirileceği altın bir halka vardı. Bu küçük bir şamdandı. Therese onu kimin ve kime yaptığını merak etti.

Ertesi sabah antikacıya gitti ve Carol'a hediye etmek için şamdanı aldı.

O sabah Richard'dan Colorado Springs kanalıyla gönderilen bir mektup gelmişti. Therese kütüphanenin sokağındaki taş banklardan birine oturup mektubu açtı. Mektup bir firmanın antetli kâğıdına yazılmıştı: Semco Tüpgaz Şirketi. Pişirir-Isıtır-Soğutur. Richard'ın adı kâğı-

dın tepesinde Port Jefferson şubesi genel müdürü diye yazılıydı.

Sevgili Therese,

Senin nerede olduğunu haber verdiği için Dannie'ye teşekkür borçluyum. Bu mektubun gereksiz olduğunu düşünebilirsin, belki senin için öyledir. Belki kafan hâlâ kafeteryada konuştuğumuz akşamki kadar karışıktır. Ama ben bir şeyi açıklığa kavuşturmak istiyorum, artık duygularım iki hafta önceki gibi bile değil, sana gönderdiğim son mektup son bir çırpınıştan öte değildi, daha o mektubu yazarken durumun umutsuz olduğunu biliyordum, cevap vermeyeceğini de biliyordum ve cevap vermeni de istemiyordum. Daha o zaman seni sevmekten vazgeçtiğimin farkındaydım ve şimdi sana olan en yoğun duygum baştan beri var olan duygu – yani tiksinti. Beni tiksindiren senin herkesi dışlayarak bu kadına tutulman, şimdiye kadar çoktan kirlenmiş, sağlıksız bir hale geldiğine inandığım bu ilişki. İlk başta söylediğim gibi bu ilişkinin sonunun olmadığını biliyorum. Ne yazık ki, şimdi bu ilişkiyle yaşamının ne kadarını ziyan edersen ileride kendinden o kadar iğreneceksin. Bu ilişki, ekmek ve etle beslenmek yerine nilüfer çiçeği ya da mide bulandıran bir şekerle beslenmek gibi köksüz ve çocukça. Uçurtma uçurduğumuz o gün bana sorduğun sorular sık sık aklıma geliyor. Keşke iş işten geçmeden o zaman harekete geçseymişim, çünkü o zaman seni kurtarmak isteyecek kadar çok seviyordum. Artık sevmiyorum.

İnsanlar hâlâ bana seni soruyorlar. Onlara ne söylememi bekliyorsun? Gerçeği anlatmaya niyetim var. Ancak öyle yaparsam bu olayı kafamdan söküp atabilirim – ve artık daha fazla taşımaya dayanamıyorum. Evimde kalmış birkaç parça eşyanı evine yolladım. Seninle ilgili en ufak bir anı ya da en ufak bir haber bana öylesine hüzün veriyor ki, sana ya da seninle ilgili herhangi bir şeye dokunmak istemiyorum. Ne var ki, ben mantıklı konuşuyorum ve sen herhalde bu söyledikle-

rimin tek kelimesini bile anlayamıyorsun. Belki sadece şu kadarını anlarsın: Artık seninle hiçbir alışverişim kalmadı.

Richard

Therese mektubu yazarken Richard'ın yumuşak, ince dudaklarının düz bir çizgi halinde, ama yine de üstdudağındaki ufak kıvrımı gizleyemeyerek gerilişini gözünün önüne getirdi – yüzü bir an bütün ayrıntılarıyla gözünde canlandı, sonra birden ona mektuptaki suçlamalar kadar belirsiz ve uzak gelen bir sarsıntıyla kayboluverdi. Therese ayağa kalktı, mektubu zarfına koydu ve yürüyüşüne devam etti. Richard'ın kendisinden kurtulmayı başarmış olmasını diliyordu. Ama New York'tan ayrılmadan önce fark ettiği o tuhaf gözetleme saplantısı içinde insanlara onun dedikodusunu yaptığından emindi. Richard'ın olanları bir akşam Palermo Bar'da Phil'e anlatışı, Kelly'lere anlatışı gözünün önüne geliyordu. Richard ne anlatırsa anlatsın, zerrece umurunda değildi.

Therese o anda, kendi saatiyle onda, New Jersey saatiyle on birde Carol'ın ne yaptığını merak etti. Bir yabancının suçlamalarını mı dinliyordu? Onu düşünüyor muydu, yoksa onu düşünmenin daha zamanı değil miydi?

Güzel bir gündü, serin ve neredeyse rüzgârsız, güneşli bir hava vardı. Arabayı alıp bir yerlere gezmeye gidebilirdi. Üç gündür arabayı kullanmamıştı. Kullanmak istemediğini fark etti birden. Carol'dan gelen mektup üzerine sevinçten etekleri zil çalarak arabayı garajdan çıkarıp Dell Rapids yolunda 90 mil hız yaptığı gün çok eskilerde kalmış gibi geliyordu.

Mrs. Cooper'ın evine geldiğinde, pansiyonerlerden Mr. Brown ön verandaydı. Bacaklarını battaniyeyle örtmüş, güneşte oturuyordu. Uyuyormuş gibi kepini gözlerinin üzerine kadar indirmişti ama, "Hey merhaba! Nasılmış benim kızım?" diye seslendi.

Therese durup adamla ayaküstü sohbet etti, Carol'ın Mrs. French'e davrandığı kadar nazik olmaya çalışarak adama eklem ağrılarının nasıl olduğunu sordu. Birlikte gülünecek bir şey buldular, Therese odasına çıkarken hâlâ gülümsüyordu. Sardunyayı görünce tebessümü kayboldu.

Sardunyayı sulayıp pencerenin en çok güneş gören ucuna yerleştirdi. Üstteki küçük yaprakların ucu kahverengileşmişti. Carol, Des Moines'da uçağa binmeden önce Therese'e almıştı o çiçeği. Öteki saksıdaki sarmaşık çoktan ölmüştü –çiçekçi sarmaşığın çok narin olduğu konusunda onları uyarmış, ama Carol almakta ısrar etmişti– Therese sardunyanın da yaşayacağından emin değildi. Oysa Mrs. Cooper'ın cumbadaki çeşitli çiçekleri çok sağlıklıydı.

"Şehirde yürüyüp duruyorum," diye yazdı Carol'a, "ama hep keşke tek yöne –doğuya– doğru yürüyebilsem ve yolun sonunda sana ulaşsam diye düşünüyorum. Ne zaman gelebileceksin Carol? Senden bu kadar uzun süre ayrı kalmaya katlanamıyorum..."

Mektubun cevabını ertesi gün aldı. Carol'ın mektubunun içinden Mrs. Cooper'ın koridoruna iki yüz elli dolarlık bir çek düştü. Carol'ın –harflerin kuyrukları daha geniş ve belirsiz, t'lerin üst çizgisi sözcük boyunca uzayan– mektubu daha iki hafta gelmesinin mümkün olmadığını belirtiyordu, o zaman gelebileceği de belli değildi. Çeki uçakla dönmesi ve arabayı New York'a göndertmesi için yollamıştı.

Mektubun son paragrafı, "Uçakla gelirsen kendimi daha iyi hissedeceğim. Çabuk gel, daha fazla bekleme," diye bitiyordu.

Carol mektubu aceleyle, belki bulduğu bir anlık fırsatta yazmıştı, yine de mektupta kızı panikleten bir soğukluk, mesafeli bir tarz vardı. Therese evden çıktı, şaş-

kınlık içinde köşeye yürüyüp akşam yazdığı, üç uçak puluyla ağırlaşmış mektubu posta kutusuna attı. Carol'ı on iki saat içinde görebilirdi. Bunu düşünmek herhangi bir güvence vermiyordu. Acaba bu sabah mı gitseydi? Ya da bugün öğleden sonra? Carol'a ne yapmışlardı? Telefon ederse Carol kızar mı diye, telefonla araması mevcut bir krizi kesin bir yenilgiye dönüştürürse diye ikirciklendi.

Elindeki ikinci mektubu daha açmadan bir kafede önünde kahve ve portakal suyuyla oturuyordu. Zarfın sol üst köşesinde kargacık burgacık elyazısıyla yazılan adı güçlükle okuyabildi. Mektup Mrs. R. Robichek'ten gelmişti.

Sevgili Therese,

Geçen ay gönderdiğin o leziz sucuk için çok teşekkür ederim. Sen çok cici bir kızsın ve sana pek çok defa teşekkür etme fırsatını bulduğum için seviniyorum. O kadar uzun bir yolculukta beni hatırlaman çok incelikli bir hareket, o güzel kartpostallar çok hoşuma gitti, en çok da Sioux Falls'tan gönderdiğini beğendim. Güney Dakota nasıl bir yer? Dağlar ve kovboylar var mı? Bana Pennsylvania'dan başka bir yere gitmek kısmet olmadı. Sen şanslı bir kızsın, öyle genç, öyle güzel, öyle iyi kalpli. Beni sorarsan hâlâ çalışıyorum. Mağaza hep bildiğin gibi. Her şey aynı, ama daha soğuk. Döndüğün zaman lütfen beni ara. Sana şarküteriden değil, elimle güzel bir yemek pişiririm. Sucuk için tekrar teşekkür ederim. Günlerce ondan başka bir şey yemedim, gerçekten çok özel ve güzel bir şeydi. En iyi dileklerimle selamlar ve sevgiler.

Ruby Robichek

Therese tabureden indi, tezgâhın üstüne biraz para bırakıp dışarı fırladı. Koşa koşa Warrior Otel'e gitti, telefonu yazdırdı ve Carol'ın evinde zilin sesini duyuncaya kadar almacı elinden bırakmadı. Telefonu açan olmadı.

Zil yirmi kez çaldı ve kimse açmadı. Carol'ın avukatı Fred Haymes'i aramayı düşündü. Aramasının uygun olmadığına karar verdi. Abby'yi de aramak istemedi.

O gün yağmur vardı, Therese odasında yatağa uzandı, gözlerini tavana dikip tekrar telefon etmeyi planladığı saat üçe kadar yattı. Öğle civarında Mrs. Cooper ona tepsiyle yemek getirdi. Therese'in hastalandığını sanmıştı. Therese tek lokma yiyemedi, yemeği de nasıl ortadan kaldıracağını bilemedi.

Saat beşte hâlâ Carol'a ulaşmaya çalışıyordu. Sonunda zil sesi kesildi, hatlar karışmıştı, birkaç santral memuru aranan numarayla ilgili birbirlerine soru soruyorlardı ve Therese'in, Carol'dan duyduğu ilk söz, "Evet, lanet olsun!" oldu. Therese gülümsedi, kolları gevşeyiverdi.

Carol sertçe, "Alo?" dedi.

"Alo?" Hatta parazit vardı. "Mektubu aldım – çeki yolladığın mektubu. Neler oldu Carol?.. Ne?"

Parazit arasından Carol'ın yılgın sesi geliyordu: "*Therese, galiba bu hat dinleniyor*... Sen iyi misin? Buraya geliyor musun? Şu anda uzun konuşamıyorum."

Therese kaşlarını çattı, ne diyeceğini bilemedi. "Evet, herhalde bugün gelirim." Sonra kendini tutamadı. "Neler oluyor Carol? Hiçbir şey öğrenemeden beklemeye daha fazla dayanamıyorum!"

"*Therese!*" Carol bu sözcüğü Therese'in bütün söylediklerini kayıttan silercesine uzatarak söyledi. "Seninle konuşabilmem için buraya gelir misin?"

Therese, Carol'ın sabırsızlıkla içini çektiğini duydu. "Ama şimdi öğrenmek istiyorum. Geri döndüğüm zaman beni görebilecek misin?"

"Kendini topla Therese."

Onlar bu şekilde mi konuşuyorlardı? Böyle sözcükler mi kullanıyorlardı? "Ama görebilecek misin?"

Carol, "Bilmiyorum," dedi.

Therese'in kolundan aşağıya inen bir titreme telefonu tutan parmaklarına yürüdü. Carol'ın kendisinden nefret ettiğini hissetti. Çünkü Florence'ın bulduğu mektup kendi suçu, kendi aptalca hatasıydı. Bir şeyler olmuştu ve Carol onu göremeyecek, belki de bir daha görmeyi istemeyecekti. "Mahkeme başladı mı?"

"Bitti. Onu sana yazdım. Daha fazla konuşamayacağım. Hoşça kal Therese." Therese'in cevap vermesini bekledi. Sonra, "Şimdi hoşça kal demek zorundayım," dedi.

Therese almacı yavaşça yerine taktı.

Otelin lobisinde durdu, resepsiyon bankosunun çevresinde bulanık görünen figürlere baktı. Carol'ın mektubunu cebinden çıkarıp tekrar okudu, ama onun telefonda sabırsızca, "Seninle konuşabilmem için buraya gelir misin?" diyen sesi mektupta yazılanlardan daha yakınındaydı. Çeki çıkardı, ters tutarak bir daha baktı, ağır ağır yırttı ve metal çöp kutusuna attı.

Ama eve dönüp ortası çökmüş yatağını, masanın üzerindeki Carol'ın mektuplarını görünceye kadar gözünden yaş akmadı. Burada bir gece daha kalamazdı.

Geceyi bir otelde geçirecek, eğer Carol'ın sözünü ettiği mektup yarın sabah gelmezse hemen yola çıkacaktı.

Bavulunu dolaptan aldı, karyolanın üzerinde açtı. Bavulun ceplerinin birinden katlanmış beyaz bir mendilin köşesi görünüyordu. Therese mendili çıkardı, Carol'ın parfüm sinmiş mendili bavula koyduğu Des Moines'deki sabahı ve mendil hakkında onu güldüren alaycı sözlerini anımsayarak mendili burnuna götürüp kokladı. Bir eli sandalyenin sırtında, öbür elinin yumruğu amaçsızca yukarı kalkıp inerek ayakta durdu, önünde duran masa ve mektuplar kadar bulanıktı her şey. Sonra eli masanın arkasındaki kitaplara yaslanmış olan mektuba uzandı. Mektup görünür bir yerde olduğu halde daha önce gö-

züne ilişmemişti. Zarfı açtı. Carol'ın sözünü ettiği mektuptu bu. Uzun bir mektuptu, mürekkep bazı sayfalarda açık renk, bazı sayfalarda daha koyu renkti, birtakım kelimelerin üstü karalanmıştı. Therese ilk sayfayı okudu, sonra al baştan tekrar okudu.

Pazartesi

Canım hayatım,

Mahkemeye gitmeme bile gerek kalmadı. Bu sabah Harge'ın aleyhimde kullanacağı delilleri özel bir gösteri yaparak önüme serdiler. Evet, ellerinde birkaç konuşmanın kaydı var – Waterloo'daki konuşmalar, bu deliller varken mahkemeye çıkmanın bir yararı olamazdı. Utanılacak bir duruma düşerdim, üstelik bu utancı sadece kendim yaşamam, öz kızımı da utandırmış olurum, hele hele senin mahkemeye çıkmak zorunda kalmanı hiç istemem. Bu sabah her şey çok kolayca bitti – teslim oldum. Avukatlar şimdi en önemli şeyin gelecekteki davranışlarım olduğunu söylediler. Kızımı bir daha görüp görememem bundan sonra ne yapacağıma bağlı, çünkü şimdi kızımın velayeti tamamen Harge'a verildi. Bütün mesele seninle (ve senin gibi başkalarıyla, dediler) görüşüp görüşmememe bağlıymış. Bunu bu kadar açık seçik belirtmediler. Karşımda ağızlarını açıp kıyamet günü yargıçları gibi konuşan – beni görevlerim, mevkim ve geleceğim hakkında uyaran bir düzine surat vardı, (Bana ne kadar süreli bir gelecek kararlaştırdılar? Altı ay içindeki durumuma bakıp öyle mi karar verecekler?) – ben de seni artık görmeyeceğimi söyledim. Therese sen çok genç olduğun ve sana delicesine düşkün bir annen hiç olmadığı için, beni anlayabileceğinden emin değilim. Verdiğim bu söz üzerine bana büyük lütufta bulundular ve evladımı yılda birkaç hafta görmeme izin verdiler.

Saatler sonra–

Abby burada. Senden bahsediyoruz – o da ben de sevgilerimizi yolluyoruz. Abby bana zaten bildiğim şeyleri hatırla-

tıyor – senin çok genç olduğunu ve bana taptığını. Abby bu mektubu sana yollamayıp geldiğin zaman yüz yüze anlatmamın doğru olacağını söylüyor. Az önce bu konuda epey tartıştık. Seni benim kadar tanımadığını söylüyorum ona, dahası bir açıdan, duygular açısından onun beni de artık senin beni tanıdığın kadar tanımadığını düşünüyorum. Bugün pek mutlu değilim tatlım. Viski içiyorum, sen olsan viskinin beni hüzünlendirdiğini söylerdin, bunu da biliyorum. Ama seninle geçirdiğim o haftalardan sonra bu son günlere hiç hazırlıklı değildim. Onlar mutlu haftalardı – öyle olduğunu sen benden daha iyi biliyorsun. Üstelik bildiklerimiz sadece başlangıçtı. Bu mektupta sana o başlangıcın gerisini bilmediğini, belki de hiçbir zaman bilemeyeceğini, öğrenmemen gerektiğini – yani kaderin öyle istediğini anlatmaya çalışacaktım. Biz hiç kavga etmedik, cennet ve cehennemde birlikte olmaktan başka bir şey istemedik. Sen hiç beni bu kadar sevdin mi, bilmiyorum. Ama bütün bunlar o beraberliğin bir parçası ve bütün bildiklerimiz sadece başlangıçtı. Üstelik ne kadar kısa bir süreydi. Bu yüzden sendeki kökleri de daha kısa olacaktır. Beni olduğum gibi ve küfrettiğim zaman da sevdiğini söylüyorsun. Ben de seni şu anda olduğun kişi ve gelecekte olacağın kişi olarak daima sevdiğimi söylüyorum. Mahkemedeki insanlar için herhangi bir anlam taşıyacağını ya da herhangi bir şeyi değiştireceğini bilsem bunları onların karşısında da söylerim, çünkü bunlar korktuğum sözler değil. Yani hayatım, bu mektubu sana göndereceğim ve neden yaptığımı, dün avukatlara seni bir daha görmeyeceğimi neden söylediğimi, onlara bunu neden söylemek zorunda olduğumu anlayacağını düşünüyorum, eğer anlayamayacağını ve senin bunları daha sonra söylememi yeğleyeceğini düşünsem sana haksızlık etmiş, senin değerini bilmemiş olurum.

Therese mektubu okumayı bıraktı, ayağa kalktı, ağır ağır yazı masasına yürüdü. Evet, Carol'ın mektubu ne-

den gönderdiğini anlıyordu. Çünkü Carol çocuğunu ondan daha çok seviyordu. Ve o yüzden avukatlar onun direncini kırabilmiş, istediklerini yaptırmaya zorlayabilmişlerdi. Therese, Carol'ın baskı altında kalacağını hayal edemiyordu. Oysa Carol kendi elyazısıyla itiraf etmişti. Teslim olmuştu, Therese, Carol'ın onu kaybetmemek uğruna hiçbir koşulda bu baskıya teslim olmayacağını biliyordu. Bir anda Carol'ın ona kendinden sadece bir parçayı verdiğini kavradı ve geçen ayın bütün dünyası koskoca bir yalan gibi çatladı, yıkılacak gibi oldu. Therese buna inanmıyordu. Oysa gerçek ortadaydı, Carol çocuğunu tercih etmişti. Therese, Richard'ın masada duran zarfına baktı, ona söylemek istediği ama hiç söylemediği sözlerin, birdenbire kabaran bir akıntı gibi içinde yükseldiğini hissetti. Onun kimi sevdiğine ya da nasıl seveceğine söz söylemeye Richard'ın ne hakkı vardı? Onun hakkında ne biliyordu ki? Şimdiye kadar neyi bilmişti ki?

... abartmış ve aynı zamanda küçültmüş olurum. (diye Carol'ın mektubunun bir başka sayfasını okudu) Ama bir öpüşmenin hazzı ile bir kadınla erkeğin yatakta yaptıkları arasındaki fark sadece bir derecelendirme gibi geliyor bana. Örneğin bir öpüşme kesinlikle azımsanmamalıdır ya da o öpüşmenin değeri başkaları tarafından ölçülmemelidir. Bu adamlar aldıkları hazzı, yaptıklarının bir çocuk üretip üretmeyeceğine göre mi ve şayet çocuk üretiyorsa daha büyük bir haz olarak mı derecelendiriyorlar diye merak ediyorum. Sonuçta bütün mesele haz almakta, öyleyse dondurmadan alınan hazla futbol maçından alınan hazzı –ya da bir dörtlünün çaldığı Beethoven parçası ile *Mona Lisa*'dan duyulan hazzı– karşılaştırmanın ne anlamı var? Bunu değerlendirmeyi filozoflara bırakıyorum. Ama adamların tavrı benim ya çıldırmış ya kör olduğuma inandıklarını gösteriyordu. (Bence, oldukça çekici bir kadının kendini erkeklerden esirgemesine de hayıflanıyor gibiydiler.) İçle-

rinden biri "estetik"ten söz açtı, tabii benim aleyhime olarak. Bu konuyu gerçekten tartışmak isteyip istemediklerini sordum – bu sorum o gösterideki insanları tek güldüren şey oldu. Ama benim sözünü etmediğim, başka kimsenin de aklına gelmeyen en önemli nokta, iki erkeğin ya da iki kadının birbirleriyle uyumunun, bir erkekle kadın arasında asla gerçekleşmeyecek kadar kusursuz olabileceği, bazı insanlar nasıl erkekle kadın arasındaki daha değişken ve daha belirsiz ilişkiyi seçerken bazı insanların da sadece bu tür bir uyumu tercih edebileceği gerçeğiydi. Dün söylenen ya da en azından ima edilen şey, şimdi tuttuğum yolun beni insanlığın en büyük kötülük ve yozlaşmasının dibine sürükleyeceği idi. Evet, seni benden kopardıklarından beri çok dibe battım. Evet doğru, eğer böyle devam eder ve seninle yakalanırsam, üzerime gelinirse, hiçbir zaman bir insana onu yeterince tanıyacak kadar uzun süre sahip olamazsam o kişi hakkındaki bildiklerim sadece yüzeysel olur – işte buna da yozlaşma denir. Ya da bir insanın kendi mizacına aykırı tarzda yaşaması da, o da yozlaşmadır.

Hayatım, bütün bunları sana anlatarak içimi boşaltıyorum. (Sonraki birkaç satır karalanmıştı.) Sen herhalde kendi geleceğini gerçekleştirmekte benden daha başarılı olursun. Ben senin için kötü örnek olayım. Şu anda kaldıramayacağını sandığın kadar incindiysen ve eğer bu –şimdi ya da günün birinde– benden nefret etmene yol açacaksa hiç üzülmeyeceğim, bunu Abby'ye de söyledim. Ben, dediğin gibi kaderin karşına çıkardığı insan, yegâne insan olmuş olabilirim, ama bütün bunları arkanda bırakabilirsin. Ama bırakmazsan, şu andaki yenilgi ve hüzün için senin bugün söylediğin cümlenin yerinde olduğunu biliyorum – dediğin gibi, böyle olmaması gerekirdi. Buraya gelince bu konuyu seninle bir kez konuşmak istiyorum, tabii eğer sen de istersen, kaldıramayacağını düşünüyorsan o başka.

Çiçeklerin hâlâ arka verandada büyüyor. Onları her gün suluyorum...

Therese daha fazla okuyamadı. Kapının arkasından ağır ağır merdivenden inen, emin adımlarla koridorda yürüyen ayak sesleri geldi. Ayak sesleri kesilince Therese kapısını açtı, derhal evden çıkıp gitmek ve her şeyi arkada bırakmak dürtüsüyle mücadele ederek bir an kapıda durdu. Sonra Mrs. Cooper'ın koridorun dibindeki odasına yürüdü.

Kapıyı vurunca Mrs. Cooper girmesini söyledi, o akşam yola çıkacağı konusunda hazırladığı sözleri söyledi. Onun dediklerini dinlemeyip sadece yüzündeki ifadeye tepki veren Mrs. Cooper'ın yüzünü izledi ve Mrs. Cooper bir anda artık kaçamayacağı kendi yansımasına dönüştü.

"Evet, üzüldüm Miss Belivet. Planlarınız boşa gittiği için üzüldüm," derken kadının yüzünde sadece şok ve merak vardı.

Sonra Therese odasına döndü, toplanmaya başladı; bavulunun dibine, açıp yassılttığı maket kartonlarını yerleştirdi, üzerine kitaplarını koydu. Bir dakika sonra Mrs. Cooper'ın elinde bir şey taşıyormuş gibi ağır adımlarla odasına yaklaştığını duydu ve kadın yine tepsiyle yemek getiriyorsa çığlığı basarım diye düşündü. Mrs. Cooper kapıyı tıklattı.

"Başka mektup gelecek olursa sana, nereye göndereyim şekerim?" diye sordu.

"Şu anda bilmiyorum. Size yazıp haber veririm." Therese bavulun başından doğrulup ayağa kalkarken başının döndüğünü, midesinin bulandığını hissetti.

"Gecenin bu saatinde New York'a gitmeye kalkmayacaksın, değil mi?" Mrs. Cooper için altıdan sonraki her saat "gece"ydi.

Therese, "Hayır," dedi. "Yakında bir yere gidiyorum." Bir an önce yalnız kalmak için sabırsızlanıyordu. Mrs. Cooper'ın gri ekose önlüğünün altından kabartısı görü-

nen eline, bu döşemelerde, kendisi gelmeden önce yıllarca yürüdüğü ve kendisi gittikten sonra da yıllarca yürüyeceği döşemelerde dolaşa dolaşa kâğıt gibi incelmiş, yıpranmış muflon terliklerine baktı.

Mrs. Cooper, "Peki, sen nereye gideceğine karar ver ve adresi bana bildir," dedi.

"Olur."

Arabayla bir otele, her zaman Carol'a telefon ettiği otelden başka bir otele gitti. Sonra biraz yürümek için dışarı çıktı, huzursuzdu, Carol'la birlikte yürüdüğü sokaklara sapmıyordu. Başka bir kasabaya gidip orada kalabileceğini düşündü, arabaya gitmeye karar verecekken durdu. Nerede olduğuna aldırmadan yoluna devam etti. İyice üşünceye kadar yürüdü, biraz ısınabileceği en yakın yer kütüphaneydi. Lokantanın önünden geçerken içeriye göz attı. Dutch onu fark etti; her zamanki gibi onu görmek için sanki bir şeyin altından bakması gerekiyormuşçasına başını iyice eğerek baktı, gülümsedi ve el salladı. Therese de otomatik bir hareketle el sallayıp veda etti ve birden elbisenin hâlâ çekyatın üzerinde durduğu, halının ucunun hâlâ kıvrık olduğu New York'taki odası aklına geldi. Karpuz lambalarla aydınlanan nispeten dar, düz caddeye bakarak durdu. Kaldırımda kendisine doğru yürüyen tek bir kişi vardı. Therese kütüphanenin merdivenlerini çıktı.

Kütüphane memuru Miss Graham onu her zamanki gibi selamladı, ama Therese büyük okuma salonuna girmedi. Bu akşam salonda iki-üç kişi vardı, çoğunlukla ortadaki masaya oturan, siyah çerçeveli gözlük takan dazlak adam oradaydı; Therese cebinde Carol'dan gelen bir mektupla kim bilir kaç kez oturmuştu o salonda? Yanında Carol'la. Merdivenden yukarıya çıktı, ikinci kattaki tarih ve sanat odalarının önünden geçip daha önce ayak basmadığı üçüncü kata çıktı. O katta duvarlarına dizil-

miş cam kapaklı kitaplıklar, birkaç yağlıboya tablo ve kaideleri üzerinde duran mermer büstlerin bulunduğu, tozlu görünen tek bir büyük oda vardı.

Therese masalardan birine oturdu, vücudu sızlayarak gevşedi. Başını masada duran kollarının üzerine dayadı, birden uyuşmuş, uykusu gelmişti, ama bir saniye sonra sandalyesini arkaya itip ayağa kalktı. Saç diplerinde bir dehşet ürpertisi duyuyordu. Şu âna kadar Carol'ın gitmediğine, New York'a döndüğünde Carol'ı göreceğine, her şeyin eskisi gibi olacağına, eskisi gibi olması gerektiğine inanarak kendini avutmuştu. Bir çelişki, bir düzeltme ararcasına etrafına bakındı. Bir an, bedeni kendi kendini parçalayacakmış ya da odanın karşı duvarındaki yere kadar inen pencere camlarını delip fırlayacakmış gibi geldi. Homeros'un solgun büstüne, tozun hafifçe belirsizleştirdiği, sorgulayan bir ifadeyle kalkmış kaşlarına baktı. Kapıya doğru döndü ve kapı sövesinin üstündeki resmi ilk kez fark etti.

Sadece benziyor, aynısı değil, diye düşündü, ama resmi tanımak onu derinden sarsmıştı ve o sarsılma resme baktıkça artıyordu; resmin aynı resim, sadece biraz daha büyük olduğunu anlıyordu, o resmi kendisi daha çok küçükken duvardan indirilmesinden önce müzik odasına açılan salonda kaç kez görmüştü – sırtında süslü bir saraylı elbisesiyle gülümseyen bir kadın, bir elini boynunun altına dayayarak poz vermiş, azametli başını hafifçe yana çevirmişti, sanki ressam onu tam hareket ettiği anda resmetmişçesine kulaklarından sarkan inci küpeler kımıldıyor gibi görünüyordu. Therese o basık, belirgin hatlı elmacıkkemiklerini, ağzının kenarını bükerek gülümseyen mercan kırmızısı dudakları, alay edercesine kısılmış gözkapaklarını, resimde bile her şeyi önceden bildiği belli olan, hem anlayışlı hem alaycı gözlerin üzerinde biraz çıkık duran ve fazla geniş olmayan alnı tanı-

yordu. Carol'dı bu. Gözlerini resimden alamadığı uzun bir an boyunca, o ağız gülümsedi ve o gözler istihza ve böbürlenme dışında hiçbir ifade yansıtmadan, tamamlanmış bir ihanetin kusursuz doyumuyla onu seyretti.

Therese bir ürpertiyle soluğu kesilerek resmin altından geçip merdivene koştu. Aşağıdaki salonda Miss Graham ona bir şeyler söyledi, merakla bir soru sordu ve Therese bir budalanın zırvalaması gibi cevap verdiğini duydu; çünkü soluğu hâlâ kesiliyor, nefes almaya çabalıyordu ve Miss Graham'ın yanından geçip binadan dışarıya attı kendini.

22

Therese sokağın köşesine gelmeden bir kafenin kapısını açtı, ama içeride Carol'la her yerde işittikleri bir şarkı çalıyordu, kapıyı kapayıp yoluna devam etti. Müzik yaşıyordu, ama dünya ölmüştü. Therese, şarkının da bir gün öleceğini düşündü, ama dünya yeniden nasıl dönebilecekti hayata? Dünyanın tuzu nasıl geri gelecekti?

Otele yürüdü. Odasına girince gözlerinin üstüne kapamak için havluyu soğuk suyla ıslattı. Oda soğuktu. Therese de giysisini ve ayakkabılarını çıkarıp hemen yatağa girdi.

Dışarıdan havanın boşluğunda kaybolan tiz bir ses geldi: "Hey yazıyoor, *Chicago Sun-Times*!"

Sonra sessizlik, Therese yorgunluktan sarhoş gibi sersemlemiş halde uyumaya çalıştı. Koridordan yanlış yere götürülmüş bir bavul hakkındaki konuşmalar duyuluyordu; Therese şişmiş gözlerinin üzerinde ilaç gibi kokan ıslak havluyla yatarken bir beyhudelik duygusuna kapıldı. Az sonra dışarıdaki sesler yükseldi, sert tartışmaya dönüştü; Therese bütün cesaretinin kırıldığını, sonra iradesinin zayıfladığını hissetti, panik içinde dışarıdaki dünyayı düşünmeye, Dannie'yi ve Mrs. Robichek'i, Pelican Yayınevi'ndeki Frances Cotter'ı, Mrs. Osborne'u, New York'taki kendi evini hatırlamaya çalıştı, ama beyni hatırlamayı da

unutmayı da reddediyordu, artık aklı da yüreği gibiydi ve Carol'dan vazgeçmeyi reddediyordu. Hayalindeki yüzler, kapının dışındaki sesler gibi hep birlikte boşlukta yüzüyordu. Rahibe Alicia'nın ve annesinin yüzleri de diğerlerinin arasındaydı. Okuldayken yattığı son yatakhane geliyordu aklına. Çok erken bir saatte yatakhaneden gizlice çıkıp baharda kanı kaynayan genç bir hayvan gibi çimenlerde koştuğu, kendisi gibi çılgınca çayırda koşan Rahibe Alicia'yı gördüğü sabahı anımsadı; yüksek otların arasında ördekleri andıran beyaz ayakkabılarıyla koşan rahibenin kümesten kaçmış bir tavuğu kovaladığını ancak dakikalar sonra anlayabilmişti. Annesinin bir arkadaşının evinde pastaya uzanmaya çalışırken tabağı yere düşürdüğü, annesinin de tokadı bastığı ânı hatırladı. Okulun salonundaki resim gözlerinin önüne geldi, resim tıpkı Carol gibi nefes alıyor ve hareket ediyordu; kötücül ve çok önceden planlanmış bir hedefe ulaşılmışçasına resim de Carol gibi alaycı ve zalimdi ve onunla işi bitmişe benziyordu. Therese'in vücudu dehşet içinde kasıldı, koridordaki tartışma ondan habersiz sürüyor, bir havuzun üzerindeki buz tabakasının kırılmasını andıran keskin, ürkütücü sesler halinde kulağına geliyordu.

"Götürdüm derken neyi kastediyorsun?"

"Hayır..."

"Götürmüş olsan bavul aşağıdaki emanet odasında olurdu."

"Ama size söyledim..."

"Demek sen işini kaybetmeyesin diye ben bavulumu kaybedeyim, öyle mi!"

Therese'in beyni, konuşmacının hızına yetişmeye çalışan bir çevirmen gibi cümlelere kesik kesik anlam yüklüyordu, sonunda kendinden geçti.

Kafasının içinde bir karabasanın sonunu yaşayarak yatakta doğrulup oturdu. Oda neredeyse zifirî karanlık-

tı, gölgeler köşelerde koyulaşıp derinleşiyordu. Therese lambanın düğmesini arandı ve ellerini ışığa siper etti. Duvardaki radyoya bir çeyreklik attı, radyo açılır açılmaz sesi yükseltti. Bir erkek sesi konuşuyordu, sonra okuldaki müzik zevki dersleri için derlenmiş parçaların arasında yer alan, oryantal havada oynak bir müzik başladı. Therese parçanın "In a Persian Market" [Bir Pers Pazarında] olan adını otomatik olarak anımsadı, müziğin her zaman bir devenin yürüyüşünü çağrıştırmış olan inişli çıkışlı ritmi, onu Yurt'taki, duvarın yarısına kadar yükselen lambrilerin üzerinde Verdi operalarından illüstrasyonların asılı olduğu oldukça küçük müzik odasına götürdü. New York'tayken bu parçayı arada bir duymuştu, ama Carol'la beraber hiç dinlememiş, Carol'ı tanıdığından beri hiç işitmemiş, hiç aklına gelmemişti ve şimdi bu müzik hiçbir şeye değmeden zamanı aşıp geçmişe uzanan bir köprü gibiydi. Therese, toplanırken her nasılsa kendi bavuluna girmiş olan Carol'ın ahşap zarf açacağını komodinin üzerinden aldı, sapını iyice sıktı, başparmağını kenarında gezdirdi, ama bıçağın gerçekliği Carol'ın varlığını doğrulamak yerine yadsıyor, birlikteyken hiç dinlemedikleri müzik kadar canlandırmıyordu anılarını. Carol'ı burukluk duyarak uzaklardaki sessiz ve kıpırtısız bir nokta gibi düşünüyordu.

Therese yüzünü soğuk suyla yıkamak için lavaboya gitti. Bulabilirse yarın işe girecekti. Burada kalmasının amacı buydu, otel odalarında tek başına gözyaşı dökmemek için iki hafta kadar çalışmak istiyordu. Sırf nezaket icabı adres göstermiş olmak için bu otelin adını Mrs. Cooper'a bildirmeliydi. Bu da yapmak istemediği halde yapmak zorunda olduğu şeylerden biriydi. Harkevy'nin Sioux Falls'a yolladığı, "... New York'a döndüğünde seni tekrar görmekten memnun olurum, ama bu ilkbaharda sana iş için herhangi bir söz vermem olanaksız. Geldiğin-

de ortak-yapımcı Mr. Ned Bernstein'la görüşsen iyi olur. O dekor tasarım atölyelerindeki durum konusunda benim veremediğim bilgileri verecektir..." diyen kısa mektubundan sonra adama bir daha yazmaya değer mi diye düşündü. Hayır bu konuda bir mektup daha yazmayacaktı.

Aşağı inince, Michigan Gölü'nün resmi olan bir kartpostal aldı ve Mrs. Robichek'e özellikle neşeli bir mesaj yazdı. Yazarken yazdıkları yapmacık göründüyse de, kartı posta kutusuna attıktan sonra yürürken birden bedenine dolan enerjiyi, ayak parmaklarındaki yaylanmayı fark etti, adımlarını hızlandırdıkça kanındaki gençlik ateşi yanaklarını ısıtıyordu; Therese, Mrs. Robichek'e kıyasla kendinin özgür, huzurlu ve mutlu olduğunu anladı, yazdıklarındaki neşenin yapmacık olmadığını; çünkü sevinilecek durumda olduğunu düşündü. Mrs. Robichek gibi çökmemişti, yarı kör değildi, ağrısı sızısı yoktu. Bir vitrinin önünde durup rujunu tazeledi. Sert bir esinti dengesini sarsınca durdu. Ama rüzgârın soğuğunda, sıcak ve genç bir hayat taşıyormuş duygusunu veren ilkbaharın özünü hissedebiliyordu. Yarın sabah iş aramaya başlayacaktı. Elinde kalan parayla geçinebilir, kazandığı parayla da New York'a dönebilirdi. Tabii bankasına telgraf çekip hesabındaki parayı da isteyebilirdi, ama bunu yapmak istemiyordu. Tanımadığı insanların arasında iki hafta çalışmak, milyonlarca insanın yaptığı türde bir iş yapmak, bir başkasıymış gibi hareket etmek istiyordu.

Biraz daktilo bilen bir resepsiyon ve dosyalama görevlisi aranıyor, isteklilerin şahsen başvurması, diyen bir iş ilanı üzerine işyerine gitti. Onun işlerine yarayacağını düşündüler ve Therese bütün sabahı dosyaları düzenleyerek geçirdi. Öğle yemeğinden sonra patronlardan biri gelip biraz steno bilen birine ihtiyacı olduğunu söyledi. Therese steno bilmiyordu, okulda daktilo öğretmişler, steno öğretmemişlerdi, o yüzden işten çıkarıldı.

O gün öğleden sonra yine iş ilanlarına baktı. Sonra otelden fazla uzak olmayan bir kereste deposunun parmaklığında gördüğü ilan aklına geldi. "Büro ve depo işlerinde çalışacak bir kız aranıyor. Haftalık kırk dolar." Eğer steno istemezlerse, bu işe uygundu. Kereste deposunun rüzgârlı sokağına geldiğinde saat üç civarıydı. Rüzgârın saçlarını yüzünden arkaya uçurması için başını kaldırdı. Ve Carol'ın, seni yürürken seyretmek hoşuma gidiyor, dediği aklına geldi. Carol, sen uzaktan gelirken on beş santim boyundaymışsın ve avucumun içinde yürüyormuşsun gibi geliyor, derdi. Therese rüzgârın uğultusu arasından Carol'ın sesini duyabiliyordu, keder ve korkuyla gerildi. Aklının kurtulmaya çalıştığı o sevgi, nefret ve kırgınlık batağından çıkabilirmiş gibi adımlarını hızlandırdı, biraz da koştu.

Kereste deposunun yanında ahşap bir ofis kulübesi vardı. Therese ofise girdi, ağır hareket eden, saçları dökülmüş, altın saatinin kösteği göbeğinde gerilen Mr. Zambrowski adında biriyle görüştü. Therese'in steno konusunu açmasına fırsat kalmadan adam steno bilen birini aramadığını açıkladı. Therese'i o gün akşama kadar ve yarın deneyeceğini söyledi. Ertesi sabah iş arayan iki kız daha geldi, Mr. Zambrowski onların adlarını da aldı, ama daha öğlen olmadan işi Therese'e verdiğini söyledi.

"Sabah sekizde işe gelmende bir sakınca yoksa," dedi.

Therese, "Hiç sakıncası yok," diye cevap verdi. O sabah saat dokuzda gelmişti. Ama adam sabahın dördünde gel dese de, giderdi.

Çalışma saatleri sekizden dört buçuğa kadardı, yaptığı iş de sipariş edilmiş kerestelerin fabrikadan depoya girişini yapmak ve siparişler için teyit mektupları yazmaktan ibaretti. Ofisteki masasından keresteler görünmüyordu, ama testereler beyaz çam levhaların yüzeyini

daha yeni kesmiş gibi havada taze ahşap kokusu vardı ve kamyonlar depoya geldikçe Therese kerestelerin takırtısını duyabiliyordu. İşi seviyordu, Mr. Zambrowski'yi seviyordu, ellerini sobada ısıtmak için ofise gelen oduncuları, kamyon sürücülerini seviyordu. Odunculardan Steve adında, sarı, kirli sakallı biri onu sokağın ilerisindeki kafeteryada öğle yemeğine davet etti. Cumartesi gecesi de buluşmalarını teklif etti, ama Therese onunla da başka biriyle de koca bir akşamı geçirmeye henüz hazır olmadığı için adamın teklifini kabul etmedi.

Bir gece Abby telefon etti.

Sinirli bir tavırla, "Seni bulmak için Güney Dakota'ya tam iki kere telefon etmek zorunda kaldığımı biliyor musun?" dedi. "Orada ne işin var? Ne zaman dönüyorsun?"

Abby'nin sesi, duyduğu Carol'ın sesiymiş gibi Carol'ı, Therese'in yanı başına getirdi. Gırtlağındaki yutkunma soluğunu yeniden duydu ve bir an Abby'nin hiçbir sorusuna cevap veremedi.

"Therese?"

"Carol yanında mı?"

"O Vermont'ta. Hastaydı." Abby'nin boğuk sesinde hiçbir gülümseme izi yoktu. "Şimdi dinleniyor."

"Beni arayamayacak kadar mı hasta? Bana neden doğruyu söylemiyorsun Abby? İyileşiyor mu, yoksa daha kötüye mi gidiyor?"

"İyiye gidiyor. Onun durumunu öğrenmek için neden telefon etmedin?"

Therese telefonu avucunda sıktı. Evet, neden aramamıştı? Çünkü Carol yerine bir resmi düşünüp durmuştu. "Nesi var? Yoksa?"

"Bak bu soru çok yerinde. Carol olup biteni sana yazdı, değil mi?"

"Evet."

"Peki, onun lastik top gibi zıplayabileceğini mi bekliyorsun? Ya da Amerika'da fellik fellik seni aramasını mı istiyorsun? Bunu saklambaç oyunu mu sanıyorsun?"

Öğle yemeğine gittikleri gün Abby'yle yaptığı konuşma, Therese'in üzerine çöktü yine. Abby'ye göre bütün suç kendisindeydi. Florence'ın bulduğu mektup sadece bardağı taşıran son damla olmuştu.

Abby, "Ne zaman dönüyorsun?" diye sordu.

"On gün kadar sonra. Tabii Carol daha önce dönmemi istemezse."

"İstemez. O da on güne kadar burada olmayacak."

Therese kendini zorlayarak, "O mektubu," diye başladı, "yani benim yazdığım mektubu önce mi sonra mı buldular?"

"Neyin öncesinde neyin sonrasında?"

"Dedektifler bizi izlemeye başladıktan sonra."

Abby içini çekti. "Sonra buldular."

Therese dişlerini sıktı. Abby onun hakkında ne düşünürse düşünsün, önemli değildi, önemli olan Carol'ın ne düşündüğüydü. "Vermont'ta nerede kalıyor?"

"Senin yerinde olsam onu aramazdım."

"Ama benim yerimde değilsin ve ben onu aramak istiyorum."

"Arama. Sana ancak bu kadarını söyleyebilirim. Ona istediğin mesajı iletebilirim – bak, bu önemli." Buz gibi bir sessizlik oldu. "Carol paraya ihtiyacın olup olmadığını öğrenmek istiyor, bir de arabayı merak ediyor."

"Paraya ihtiyacım yok. Arabanın da bir sorunu yok." Therese bir soru daha sormak zorundaydı. "Rindy bu konuda ne biliyor?"

"Boşanma sözcüğünün ne anlama geldiğini biliyor. Carol'ın yanında kalmak istedi. Bu, Carol'ın durumunu da kolaylaştırmıyor."

Therese, pekâlâ, çok güzel, demek istedi. Araba konusunda bir mesajı yoksa, telefonla, mektupla, mesajla Carol'ı rahatsız etmeyecekti demek. Telefonu kapatırken tir tir titriyordu. Ve kapatır kapatmaz tekrar eline aldı telefonu. "Burası altı yüz on bir numaralı oda," dedi. "Bundan sonra şehirlerarası telefon bağlamanızı istemiyorum – kesinlikle bağlamayın."

Komodinin üstünde duran Carol'ın zarf açacağına baktı, bu nesne artık Carol olmuştu, kanlı canlı Carol'dı; çilleriyle, bir köşesi kırık dişiyle Carol'ın kendisiydi. Carol'a herhangi bir şey borçlu muydu? Carol'ın şahsına? Richard'ın dediği gibi Carol onunla oynamış değil miydi? Carol'ın sözleri aklına geldi. "Kocan ve çocuğun varsa durum biraz farklı oluyor." Zarf açacağının nasıl olup da bir anda yalnızca bir zarf açacağına dönüştüğünü, bunu saklaması ya da çöpe atmasının artık hiç fark etmeyişini anlayamayarak kaşlarını çattı.

İki gün sonra Abby'den içinde kendi imzaladığı ve "unut gitsin" diye yazdığı yüz elli dolarlık çek olan bir mektup geldi. Carol'la konuştuğunu, Carol'ın ondan haber almak istediğini yazıyor ve Carol'ın adresini veriyordu. Oldukça soğuk bir mektuptu, ama çek yollama jesti hiç de soğuk değildi. Therese, Abby'nin çeki Carol'ın isteği üzerine göndermediğini biliyordu.

"Çek için teşekkür ederim," diye cevap yazdı. "Çok naziksin ama onu bozdurmayacağım, ihtiyacım da yok. Carol'a mektup yazmamı istemişsin. Yazabileceğimi de yazmam gerektiğini de sanmıyorum."

Therese bir gün işten otele geldiğinde Dannie lobide oturuyordu. Gülümseyerek yerinden kalkıp ağır ağır ona doğru yürüyen koyu renk gözlü genç adamın o olduğuna inanamadı. Sonra paltonun kalkık yakası yüzünden her zamankinden daha karışmış uzun saçlarını, ağzı-

nı iki yana yayarak gülümsemesini görünce tanıdı, daha dün görmüş gibi oldu.

Dannie, "Merhaba Therese," dedi. "Şaşırdın mı?"

"Hem de nasıl! Senden umudumu kesmiştim. Hiç yazmadın – tam iki haftadır." Therese onun New York'tan ayın 28'inde ayrılacağını söylediğini hatırladı, kendisi de o gün Chicago'ya gelmişti.

Dannie gülerek, "Ben de senden umudumu kesmiştim," dedi. "New York'ta işlerim uzadı, gitmem gecikti. İyi ki de gecikmiş; çünkü sana telefon etmeye çalıştım, ev sahiben adresini verdi." Dannie'nin parmakları Therese'in dirseğini sıkıca tutuyordu. Ağır ağır asansöre yürüyorlardı. "Harika görünüyorsun Therese."

"Sahi mi? Seni gördüğüme çok sevindim." Önlerinde kapısı açık bir asansör vardı. "Yukarı gelmek ister misin?"

"Gidip bir şeyler yiyelim. Yoksa daha çok mu erken? Öğle yemeği de yemedim."

"Öyleyse hiç de çok erken sayılmaz."

Therese'in bildiği, spesiyalitesi biftek olan bir lokantaya gittiler. Dannie genellikle içki içmediği halde kokteyl bile ısmarladı.

"Burada yalnız mısın?" dedi. "Sioux Falls'taki ev sahiben oradan tek başına ayrıldığını söyledi."

"Sonunda gelemedi Carol."

"Ya. Sen de biraz daha kalmaya mı karar verdin?"

"Evet."

"Daha ne kadar kalacaksın?"

"Şimdiye kadar sayılır. Önümüzdeki hafta dönüyorum."

Dannie sıcacık bakan kara gözlerini onun yüzüne dikerek hiç şaşırmadan dinliyordu. "Neden doğuya gitmek yerine batıya gidip biraz California'da kalmıyorsun? Oakland'da bir işe girdim. Öbür gün orada olmam gerek."

"Ne tür bir iş?"

"Araştırma – tam aradığım şey. Sınavlarda sandığımdan daha başarılı oldum."

"Sınıf birincisi mi oldun?"

"Bilmiyorum. Sanmam. O şekilde derecelendirme yapmıyorlar. Soruma cevap vermedin."

"New York'a dönmek istiyorum, Dannie."

"Ya." Dannie onun saçlarına, dudaklarına bakarak gülümsedi, Therese onun şimdiye kadar kendisini bu kadar makyajlı görmemiş olduğunu fark etti. Dannie, "Birden büyümüş gibi görünüyorsun," dedi. "Saç biçimini değiştirdin, öyle değil mi?"

"Biraz."

"Eskisi gibi ürkek görünmüyorsun artık. Hatta eskisi kadar ciddi de."

"Bu hoşuma gitti." Therese onun yanında biraz çekingenlik, biraz utangaçlık hissediyor, yine de yakınlık duyuyordu, bu yakınlık şimdiye kadar Richard'ın yanında hissetmediği bir duygu yüklüydü. Hoşuna giden, merak uyandıran bir histi. Belki bir tutam tuz sayılır, diye düşündü. Dannie'nin masanın üstünde duran eline, başparmağının altında kabaran güçlü kasa baktı. Onun odasına gittiği gün omuzlarını tutan ellerini anımsadı. Güzel bir anıydı bu.

"Beni biraz olsun özlemişsindir, değil mi Terry?"

"Tabii."

"Bana biraz sevgi duyacağını hiç düşündün mü? Örneğin Richard'a duyduğun kadar?" diye sordu, hiç olmayacak bir şey sormuş gibi kendi sesine şaşırmış bir havası vardı.

Therese hemen, "Bilmem," dedi.

"Ama hâlâ Richard'ı düşünmüyorsun, değil mi?"

"Düşünmediğimi biliyor olman gerek."

"Öyleyse kimi düşünüyorsun? Carol'ı mı?"

Therese birden kendini Dannie'nin karşısında çırılçıplak kalmış gibi hissetti. "Evet. Düşünüyordum."

"Ama artık düşünmüyor musun?"

Therese onun bu sözleri hiç şaşırmadan, hiç tavır almadan söylemesine şaşırdı. "Hayır. Yani bu konuyu kimseyle konuşamam Dannie," diye bitirdi sözünü, sesi kulaklarına başka birinin sesiymiş gibi boğuk ve kısık geldi.

"Eğer geçip gittiyse unutmak istemez misin?"

"Bilmiyorum. Böyle derken ne demek istediğini anlayamıyorum."

"Yani demek istiyorum ki, üzülüyor musun?"

"Hayır. Aynı şeyi bir daha yapar mıydım? Evet."

"Bir başkasıyla mı, onunla mı?"

Therese, "Onunla," dedi. Ağzının ucu bir tebessümle yukarıya doğru kıvrıldı.

"Ama sonu fiyasko oldu."

"Evet. Ama sonuna kadar da o duyguyu yaşardım diyorum."

"Hâlâ da yaşıyor musun?"

Therese hiçbir şey söylemedi.

"Onu tekrar görecek misin? Sana bu soruları soruyorum diye bana kızıyor musun?"

"Kızmıyorum. Hayır, onu bir daha görmeyeceğim. Görmek istemiyorum."

"Ya bir başkasını?"

"Bir başka kadını mı?" Therese başını sallayarak olumsuzladı. "Hayır."

Dannie ona baktı ve hafifçe gülümsedi. "Önemli olan işte bu. Daha doğrusu, olup bitenleri önemsiz kılan işte bu."

"Ne demek istiyorsun?"

"Demek istiyorum ki, çok gençsin Therese. Değişeceksin. Unutacaksın."

Therese kendini hiç de genç hissetmiyordu. "Richard sana anlattı mı?" diye sordu.

"Hayır. Galiba bir gece anlatmak istedi, ama o daha konuyu açmadan ben sözünü kesip kapattım."

Therese, Dannie'nin buruk tebessümünü algıladı, iyice küçülmüş sigarasından son bir nefes çekip söndürdü. "Onu dinleyecek birini bulmasını umarım. Dinleyecek birine ihtiyacı var."

"Kendini reddedilmiş olarak görüyor. Egosu bunu kaldırmıyor. Benim Richard gibi olduğumu aklına getirme sakın. Bence insanların hayatları kendilerine aittir."

Carol'ın bir sözü birden aklına geldi Therese'in: Her yetişkinin sırları vardır. Carol her zamanki gibi kayıtsız tavrıyla söylemişti bunu, Therese ise Frankenberg Mağazası'ndaki satış fişine yazdığı adres kadar silinemez bir biçimde nakşetmişti beynine. Geri kalan her şeyi Dannie'ye anlatmak geldi içinden, kütüphanedeki resmi, okuldaki resmi. Resim olmayan, ama elleri çilli, küfretmeyi seven, beklenmedik anlarda melankoliye kapılan, dediğim dedik huylu, bir çocuğu ve bir kocası olan Carol'ı anlatmayı düşündü. Güney Dakota'da tahammül ettiklerinden çok daha fazlasına New York'ta tahammül etmiş bir kadını. Therese, Dannie'nin gözlerine, hafifçe çukur çenesine baktı. Şu âna kadar dünyada Carol'dan başkasını görmesini engelleyen bir büyüye yakalanmış olduğunu anladı.

Dannie, "Peki, şimdi ne düşünüyorsun?" diye sordu.

"Bir seferinde senin New York'ta söylediğin bir sözü, kullanıp sonra da atmakla ilgili sözünü düşünüyorum."

"Sana böyle mi yaptı?"

Therese gülümsedi, "Ben ona öyle yapacağım."

"Öyleyse hiçbir zaman atmak istemeyeceğin birini bul."

Therese, "Eskimeyecek biri," dedi

"Bana yazacak mısın?"

"Tabii."

"Üç ay içinde bana yaz."

"Üç ay mı?" Therese onun ne demek istediğini birden kavradı. "Daha önce olmaz mı?"

"Hayır." Dannie gözlerini ondan ayırmıyordu. "Bu hakkaniyetli bir zaman, öyle değil mi?"

"Evet. Tamam. Yazmaya söz veriyorum."

"Bir söz daha istiyorum senden – yarın işe gitmeyip benim yanımda ol. Yarın akşam dokuza kadar vaktim var."

"Yapamam Dannie. İşim var – üstelik patrona iki hafta sonra işi bırakacağımı da söylemem gerek." Therese bunların gerçek nedenler olmadığını biliyordu. Dannie de ona bakarken anlıyordu belki. Therese ertesi günü onunla beraber geçirmek istemiyordu; bu çok yoğun bir beraberlik olur, Dannie ona kendi kendisini dayanamayacağı kadar çok hatırlatırdı ve Therese kendini hatırlamaya hazır değildi henüz.

Dannie ertesi gün öğle vakti kereste deposuna geldi. Yemek yemeye karar vermişlerdi, oysa koca bir saat boyunca konuşarak Lake Shore Yolu'nda yürüdüler. O akşam dokuzda Dannie batıya giden bir uçağa bindi.

Sekiz gün sonra da Therese New York'a hareket etti. Mrs. Osborne'un evinden olabildiğince çabuk uzaklaşmak istiyordu. Geçen sonbahar kendilerinden kaçtığı bazı kişileri aramak istiyordu. Ve onlardan başkaları da, yeni insanlar da olacaktı. İlkbaharda gece okuluna gidecekti. Gardırobunu da baştan aşağı değiştirmek istiyordu. Şimdiki giysilerinin hepsi, New York'taki dolabındaki giysileri çok çocuksu, yıllar öncesinden kalmış gibi geliyordu. Chicago'da mağazaları dolaşmış, kesesinin henüz elvermediği giysilere özenmişti. Şimdi gücü sadece yeni bir saç kesimine yetiyordu.

23

Therese eski odasına girdi ve gözüne ilk çarpan şey, halının ucunun kıvrık olmadığı oldu. Oda ne kadar da ufak ve zavallı görünüyordu. Yine de onundu, kitaplığın üzerindeki radyo, çekyattaki yastıklar, uzun zaman önce atıp sonra unuttuğu bir imza gibi kendisine aitti. Tıpkı bakmaktan bile bile kaçındığı duvardaki iki ya da üç dekor maketi gibi.

Bankaya gidip son parası olan iki yüz doların yüzünü çekti, siyah bir elbiseyle ayakkabı aldı.

Yarın Abby'yi arar, Carol'ın arabasını vermek için bir ayarlama yaparım, ama bugün olmaz diye düşündü.

Aynı gün öğleden sonra, Harkevy'nin dekorlarını yapacağı İngiliz oyununun ortak yapımcısı Ned Bernstein' dan randevu aldı. Adama göstermek için batıdayken yaptığı maketlerden üçünü ve *Çisenti* maketlerinin fotoğraflarını yanına aldı. Eğer alabilirse Harkevy'nin asistanlığı geçinecek kadar para getirmezdi, ama en azından büyük mağazalarda çalışmanın dışında başka para kaynakları da vardı. Örneğin televizyon.

Mr. Bernstein götürdüğü örneklere ilgisizce şöyle bir baktı. Therese henüz Mr. Harkevy'yle görüşmediğini söyledi ve yardımcı arayıp aramadığı konusunda Mr. Bernstein'ın bilgisi var mı diye sordu. Mr. Bernstein buna

ancak Harkevy'nin karar vereceğini, ama bildiği kadarıyla yeni asistanlara ihtiyacı olmadığını söyledi. O sırada elemana ihtiyacı olan başka dekor atölyelerinin olup olmadığını da bilmediğini ekledi. Therese altmış dolarlık elbiseyi aklından geçirdi. Bir de bankada kalan son yüz doları. Üstelik taşınacağı için daireyi ev arayanlara gezdirebileceğini Mrs. Osborn'a bildirmişti. Ama nereye taşınacağını bilmiyordu henüz. Gitmek üzere ayağa kalktı ve çalışmalarına baktığı için Mr. Bernstein'a teşekkür etti. Bunu söylerken de gülümsemeyi ihmal etmedi.

Mr. Bernstein, "Televizyon konusunda ne düşünüyorsun?" diye sordu. "İşe oradan başlamaya çalıştın mı? Televizyona girmek daha kolaydır."

"Bu akşamüstü Dumont'ta biriyle görüşeceğim." Mr. Donohue geçen ocak ayında ona birkaç isim vermişti. Mr. Bernstein da birkaç isim daha verdi.

Therese oradan çıktıktan sonra Harkevy'nin atölyesini aradı. Harkevy dışarı çıkmak üzere olduğunu, ama maketleri akşamüstü atölyeye bırakabileceğini, kendisinin de yarın sabah onlara bakacağını söyledi.

Ayrıca, yumuşak sesine matematiksel bir kesinlik kazandıran vurgulu tonlamasıyla, "Bu arada, yarın akşamüstü saat beş sularında St. Regis'te Genevieve Cranell onuruna bir kokteyl parti düzenleniyor. İstersen oraya gel, böylece yarın birbirimizi görmeyi garantileriz," dedi. "Gelebilir misin?"

"Tabii. Çok sevinirim. St. Regis nerede?"

Harkevy adresi davetiyeden okudu. D Suiti. 17.00' den 19.00'a kadar. "Ben altı civarında orada olacağım."

Therese, Harkevy kendisini ortak almışçasına sevinerek telefonu kapadı. Harkevy'nin on iki sokak ilerideki atölyesine yürüyerek gitti, maketleri oradaki bir genç adama teslim etti, bu adam ocak ayında gördüğü delikanlı değildi. Harkevy asistanlarını sık sık değiştiriyordu.

Therese kapıyı kapatıp çıkmadan önce Harkevy'nin atölyesine saygıyla göz gezdirdi. Belki de adam onu yakında çağırırdı. Belki de yarın bile sonuç alabilirdi.

Broadway'de bir markete girip New Jersey'deki Abby'ye telefon etti. Abby'nin sesi Chicago'daki konuşmalarından tamamen farklıydı. Therese, Carol herhalde daha iyi, diye düşündü. Ama Abby'ye Carol'ı sormadı, arabayı nasıl vereceğini ayarlamak için telefon etmişti.

Abby, "İstersen ben gelip alabilirim," dedi. "Ama buna karar vermek için neden Carol'ı aramıyorsun? Telefon edersen Carol'ın sevineceğini biliyorum." Abby onları konuşturmaya çok hevesli görünüyordu.

"Bilmem ki–" Therese, Carol'ı aramak istemiyordu. Peki ama neden korkuyordu? Carol'ın sesinden mi? Carol'ın kendisinden mi? "Tamam. Benim götürmeme itirazı yoksa arabayı ona götürürüm. O takdirde seni yine ararım."

"Ne zaman? Bugün öğleden sonra mı?"

"Evet. Birkaç dakika sonra."

Therese marketin kapısına gidip birkaç dakika durdu; devasa donut gibi halka halka sigara dumanı üfleyen deve resimli Camel reklamına, sinema ve tiyatro matinelerinden çıkan kalabalığın arasında ilerleyen yere yakın, suratsız taksilere, restoran ve barların bildik karmaşasına, dükkân tentelerine, New York'un yüzlerce sokağından farkı olmayan bu yan sokağın kızıl-kahve görüntüsüne, sokak kapılarının önündeki merdivenlere, pencerelere baktı. Batı Seksenler denilen bölgede, kahverengi kumtaşı bina cephelerinin, üst üste yığılmış insanların, bir kısmı orada başlayan bir kısmı da orada son bulan insan yaşamlarının sıralandığı bir sokakta yürüdüğünü anımsadı; o görüntülerin verdiği bunalım duygusu ve bulvara çıkmak için nasıl can havliyle oradan çıktığı aklına geldi. Sadece iki ya da üç ay önce olmuştu bu. Şimdi

ise ona çok benzeyen bir sokak içini coşku ve heyecanla dolduruyor, o sokağa balıklama dalıp tabelalar, tiyatro tenteleri, koşuşturan, birbirleriyle çarpışan insanlarla dolu kaldırımda yürümek istiyordu. Therese marketin kapısından dönüp tekrar telefon bölmelerine yürüdü.

Bir saniye sonra Carol'ın sesini duydu.

"Ne zaman döndün Therese?"

Carol'ın sesini duyunca kısacık bir titreme gelip geçti, sonra duygusuzluk. "Dün."

"Nasılsın? Hâlâ eskisi gibi mi görünüyorsun?" Carol, sanki yanında biri varmış gibi kısık sesle konuşuyordu, ama Therese kimse olmadığından emindi.

"Pek eskisi gibi sayılmaz. Sen eskisi gibi misin?"

Carol bekledi. "Değişmişsin gibi konuşuyorsun."

"Değiştim."

"Seni görecek miyim? Yoksa görüşmek istemiyor musun? Bir kerecik olsun." Ses Carol'ın sesiydi, ama sözcükler onun değildi. O kelimeler temkinli ve kuşkuluydu. "Bugün öğleden sonraya ne dersin? Araba sende mi?"

"Öğleden sonra birkaç kişiyi görmem gerekiyor. Vaktim yok." Carol onu görmek isteyince, Therese acaba kaç kez reddetmişti? "Arabayı yarın getirmemi ister misin?"

"Hayır. Ben gelip alabilirim. Yatalak değilim ya. Araba sorun çıkardı mı?"

Therese, "Araba iyi durumda," dedi. "Bir tek çiziği bile yok."

Carol, "Ya sen?" diye sordu, ama Therese cevap vermedi. "Seni yarın görebilir miyim? Öğleden sonra vaktin olur mu?"

Saat dört buçukta 57. Cadde'deki Ritz Tower'ın barında buluşmayı kararlaştırıp telefonu kapadılar.

Carol on beş dakika gecikti. Therese bara açılan camlı kapıyı görebileceği bir masada oturup bekledi; sonunda kapının bir kanadını açıp giren Carol'ı görünce

içindeki gerginlik belli belirsiz bir sızıyla dağıldı. Carol'ın sırtında Therese'in onu ilk gördüğü gün giydiği aynı kürk manto, aynı siyah süet ayakkabılar vardı, ama şimdi dik duran sarışın başını kırmızı bir eşarp örtüyordu. Therese, yüzü biraz zayıflamış olan Carol'ın kendisini fark edince biraz şaşırarak gülümsediğini gördü.

Therese, "Merhaba," dedi.

"İlk anda seni tanıyamadım." Carol oturmadan önce bir an ona bakarak masanın yanında durdu. "Beni görmeyi kabul etmekle büyük bir kibarlık gösterdin," dedi.

"Böyle konuşma."

Garson geldi, Carol çay söyledi. Therese de mekanik bir tepkiyle çay istedi.

Carol, "Benden nefret ediyor musun?" diye sordu.

"Hayır." Therese, Carol'ın parfümünün kokusunu hafifçe duyuyordu, o çok bildik olan ama artık eskiden uyandırdığı duyguyu uyandırmadığı için tuhaf bir biçimde aşina gelmeyen tatlı kokuyu. Elinde ezip buruşturduğu kibrit kabını bıraktı. "Senden nasıl nefret edebilirim Carol?" dedi.

"Nefret edebileceğini sandım. Bir süre nefret ettin, öyle değil mi?" Carol çok sıradan bir gerçekten söz edercesine konuşuyordu.

"Senden nefret etmek mi? Hayır." Pek sayılmaz diyebilirdi. Ama Carol'ın gözlerinin yüzündeki ifadeyi okuduğunu biliyordu.

"Artık şimdi –iyice büyümüşsün– büyüklere özgü saç biçimi, büyüklere özgü kıyafetler."

Therese onun artık daha ciddi, başının gururlu duruşuna rağmen gizleyemediği biraz hasretle bakan gri gözlerine baktı, o gözlerdeki ifadeyi kavrayamayarak başını önüne eğdi. Birden yüreği bir yitirmişlik duygusuyla sızlayarak, hâlâ güzel, diye düşündü. "Birkaç şey öğrendim," dedi.

"Ne?"

"Kendimin–" Therese birden Sioux Falls'taki portrenin anısı yüzünden düşüncelerini toparlayıp sözüne devam edemedi.

Carol, "Biliyor musun, harika görünüyorsun," dedi. "Birdenbire güneş gibi doğmuşsun. Benden uzaklaşınca böyle mi oluyor?"

Therese hemen, "Hayır," diye atıldı. Canının çekmediği çaya bakarak kaşlarını çattı. Carol'ın "güneş gibi doğmuşsun" sözü dünyaya gelmeyi çağrıştırdı, mahcup oldu. Evet, Carol'ı terk ettiğinden beri yeniden doğmuştu. Kütüphanedeki resmi gördüğü anda yeniden doğmuştu ve o anda zorla bastırdığı çığlığı kendi iradesi dışında çekilip dünyaya çıkarılan bir bebeğin ilk çığlığına benziyordu. Carol'a baktı. "Sioux Falls'taki kütüphanede bir resim vardı," dedi. Sonra o resmi gördüğü andaki duygularını, bir başkasının başından geçmiş olayı aktarırcasına duygusuz ve yalın bir tavırla anlattı.

Carol da gözlerini ondan ayırmadan dinledi. İmdadına yetişemediği birine uzaktan bakar gibi bakıyordu ona. Alçak sesle, "Tuhaf," dedi. "Ve ürkütücü."

"Öyleydi." Therese, Carol'ın kendisini anladığını biliyordu. Carol'ın gözlerindeki acıma ve sevecenliği gördü, gülümsedi, ama Carol onun tebessümüne karşılık vermedi. Hâlâ ona bakıyordu. Therese, "Ne düşünüyorsun?" diye sordu.

Carol bir sigara çıkardı. "Sen ne düşünüyorsun? Hani mağazadaki o gün hakkında."

Therese yine gülümsedi. "Benim yanıma gelmen harikuladeydi. Neden benim yanıma geldin?"

Carol durdu. "Çok aptalca bir nedenle. Çünkü mağazada başı fazlasıyla kalabalık olmayan tek kız sendin. Ayrıca üzerinde mağaza önlüğü de yoktu, iyi hatırlıyorum."

Therese kendini tutamayıp kahkaha attı. Carol sa-

dece gülümsedi, ama şimdi birdenbire kendisi gibi göründü, olaylar olmadan önce Colorado Springs'teki Carol oluverdi. Birden Therese'in aklına çantasındaki şamdan geldi, şamdanı Carol'a uzatarak, "Bunu sana aldım," dedi. "Sioux Falls'ta buldum."

Therese şamdanı paketlememiş sadece ince beyaz kâğıda sarmıştı. Carol kâğıdı masanın üzerinde açtı. "Çok güzel," dedi. "Tıpkı sana benziyor."

"Teşekkür ederim. Ben de sana benzetmiştim." Therese, Carol'ın eline, Colorado'da, Chicago'da ve unuttuğu başka yerlerde kahve fincanlarının tabağını tuttuğu gibi şamdanın ince kenarını tutan başparmağıyla ortaparmağının ucuna baktı. Gözlerini kapadı.

Carol, "Seni seviyorum," dedi.

Therese gözlerini açtı, ama ona bakmadı.

"Senin benim için aynı duyguları beslemediğini biliyorum. Öyle değil mi?"

Therese'in içinden yadsımak geldi, ama inkâr edebilir miydi hiç? Artık aynı duyguları beslemiyordu. "Bilmiyorum Carol," dedi.

"Bu da aynı şey." Carol'ın usulca çıkan sesi, bekleyen, doğrulamayı ya da yadsımayı bekleyen bir sesti.

Therese aralarındaki tabakta duran üçgen biçiminde kesilmiş tostlara baktı. Rindy'yi düşündü. Onu sormayı özellikle geciktirmişti. "Rindy'yi gördün mü?"

Carol içini çekti. Therese onun elini şamdandan çektiğini gördü. "Evet, geçen pazar bir saat kadar. Galiba yılda birkaç öğle sonrası bana gelebilecek. Kırk yılda bir. Tamamen kaybettim."

"Yılda birkaç hafta dediğini sanıyordum."

"Şey, Harge'la aramda başka bir şeyler daha geçti. Benden pek çok konuda almak istediği sözleri vermeyi reddettim. Aile de işin içine girdi. Yapmaya söz vermem için yüz karası suçlar listesi gibi sıraladıkları saçma liste-

ye uygun tarzda yaşamayı reddettim – bir canavarmışım gibi Rindy'yi görmekten men etmeleri pahasına da olsa reddettim. Ve men etmek istediler. Harge avukatlara her şeyi anlattı – o âna kadar bilmedikleri her şeyi."

Therese ürpererek, "Aman Tanrım," diye fısıldadı. Bu durumun ne anlama geldiğini tahmin edebiliyordu; Rindy, Carol konusunda uyarılmış, çocuğu gözünün önünden ayırmaması için tembihlenmiş bir dadı eşliğinde bir öğleden sonra annesini ziyaret edecekti ve büyük olasılıkla çok geçmeden her şeyi anlayacaktı. Böyle bir ziyaret insanı sevindirir miydi? Harge – Therese onun adını ağzına almayı bile istemiyordu. "Mahkeme bile daha merhametli davranmış," dedi.

"Doğrusunu istersen, mahkemede de birtakım sözler vermedim, orada da söz vermeyi reddettim."

Carol'ın reddetmesine, hâlâ dik durabilmesine sevinen Therese elinde olmadan hafifçe gülümsedi.

"Ama biliyorsun ya, o mahkeme değil, bir çeşit yuvarlak masa görüşmesiydi. Waterloo'daki kaydı nasıl yapmışlar, biliyor musun? Odanın duvarına sivri uçlu bir alıcı yerleştirmişler, herhalde biz oraya gider gitmez yaptılar."

"Sivri uçlu alıcı mı?"

"Birinin çivi çakar gibi bir şey çaktığını duymuştum. Galiba tam biz duştan çıktığımız sıradaydı. Hatırladın mı?"

"Hayır."

Carol gülümsedi. "Diktafon gibi sesi alan sivri uçlu bir alıcı. Adam meğer bizimkine bitişik odadaymış."

Therese duvara çakma sesini hatırlamadı, ama olanların bütün dehşetini hissetti, kıran, parçalayan o şiddeti.

Carol, artık bitti," dedi. "Biliyor musun, neredeyse Rindy'yi bir daha hiç görmemeyi tercih edecektim. Eğer o beni görmekten vazgeçerse, ben de onu görmek için talepte bulunmayacağım. O kararı tamamen Rindy'ye bırakacağım."

"Onun seni görmek istemeyeceğini hayal bile edemiyorum."

Carol'ın kaşları kalktı. "Harge'ın ona neler yapabileceğini şimdiden kestirmek mümkün mü?"

Therese sustu. Bakışlarını Carol'dan uzaklaştırdı, gözüne bir duvar saati ilişti. Saat beş otuz beşti. Eğer kokteyl partiye gidecekse, altıdan önce orada olması gerektiğini düşündü. Ona göre hazırlanmış, yeni siyah elbisesini, yeni ayakkabılarını, yeni siyah eldivenlerini giymiş, beyaz bir fular bağlamıştı. Ve şu kıyafet şimdi ne kadar da önemsiz geliyordu. Birden Therese'in aklına Rahibe Alicia'nın verdiği yeşil yün eldivenler geldi. Acaba sandığının dibinde, o eski kâğıda sarılı olarak duruyorlar mıydı hâlâ? Onları atmak geldi içinden.

Carol, "İnsan bazı şeyleri aşıyor," dedi.

"Evet."

"Harge'la ben evi satıyoruz, ben Madison Bulvarı'nda bir daire aldım. Ve ister inan ister inanma, bir de iş buldum. Dördüncü Bulvar'daki bir mobilya mağazasında satın almacı olarak çalışacağım. Herhalde atalarım arasında marangozlar vardı." Carol, Therese'e baktı. "Her neyse, bu da bir geçim kaynağı ve o işi seveceğim. Daire güzel, büyük – iki kişiye yetecek kadar büyük. Gelip benimle oturursun diye umuyordum, ama galiba gelmeyeceksin."

Therese'in yüreği hopladı, tıpkı Carol'ın mağazada ona telefon ettiği günkü gibi hopladı. Hiç istemediği halde içinde bir şey bu söze tepki verdi, bir anda mutlu etti, göğsünü kabarttı. Carol böyle şeyler yapabilecek, böyle sözler söyleyebilecek kadar cesur olduğu, bu yürekliliği her zaman göstereceği için gurur duyuyordu. Carol'ın köy yolunda dedektifin karşısına dikilmesindeki cesareti anımsadı. Therese yüreğinin çarpıntısını yutmak için yutkundu. Carol ona bakmamıştı bile. Sigarasının izmaritini kül tablasında ezip duruyordu. Carol'la birlikte ya-

şamak mı? Bir zamanlar bu imkânsızdı ve o zamanlar Therese'in dünyada en çok istediği şeydi. Onunla birlikte yaşamak, her şeyi, yazı ve kışı onunla paylaşmak, birlikte yürüyüş yapmak ve kitap okumak, birlikte seyahat etmek. Ve Carol'a kırgın olduğu dönemde, Carol'ın ona birlikte yaşamayı teklif ettiğini ve kendisinin hayır diye kestirip attığını hayal ettiği günler aklına geldi.

Carol, "Gelir miydin?" diyerek ona baktı.

Therese kendini çok hassas bir dengede hissetti. Carol'a duyduğu kırgınlık uçup gitmişti. Şu anda vermesi gereken karardan başka bir şey yoktu aklında, iki yanında onu çekecek ya da itecek hiçbir şey olmayan, boşlukta asılı incecik bir çizgi. Ama çizginin bir yanında Carol vardı, öbür yanında boş bir soru işareti. Bir yanda Carol vardı ve artık farklı olacaktı, çünkü ikisi de değişmişti. Bu, Therese'in ilk adım attığı anda yabancısı olduğu geçmiş kadar yabancı bir dünya olacaktı. Sadece şimdi farklı olan, artık bütün engellerin kalkmış olmasıydı. Therese, Carol'ın bugün hiç anlam ifade etmeyen parfümünü düşündü. Carol doldurulması gereken bir boşluk derdi buna.

Carol sabırsızlıkla gülümseyerek, "Evet?" dedi.

Therese, "Hayır," dedi. "Hayır, sanmıyorum." Çünkü bana yine ihanet edersin. Sioux Falls'ta böyle düşünmüş, bunu yazmaya ya da söylemeye niyetlenmişti. Oysa Carol ona ihanet etmemişti. Carol onu çocuğunu sevdiğinden daha çok seviyordu. Kendisinden istenen sözleri vermeyişinin nedenlerinden biri buydu. Köy yolunda dedektifin elindekileri almak için nasıl kumar oynamışsa, şimdi de kumar oynuyordu ve o gün de kumarı kaybetmişti. Therese şimdi Carol'ın yüzünün değiştiğini, dünyada ancak kendisinin fark edebileceği belli belirsiz şaşkınlık ve şok ifadelerini gördü, bir an hiçbir şey düşünemedi.

Carol, "Demek kararın bu," dedi.

"Evet."

Carol masanın üstündeki çakmağına baktı. "Demek buraya kadarmış."

Therese ellerini uzatıp Carol'ın saçına dokunmak, parmaklarına sıkıca dolamak isteyerek ona baktı. Carol onun sesindeki kararsızlığı fark etmemiş miydi? Therese birden oradan kaçmak, kapıdan fırlayıp kendini kaldırıma atmak istedi. Altıya çeyrek vardı. "Akşamüstü bir kokteyl partiye gitmek zorundayım. Ucunda bir iş ihtimali olduğu için önemli. Harkevy orada olacak," dedi. Harkevy'nin ona bir iş ayarlayacağından emindi. Atölyesine bıraktığı maketler hakkındaki fikrini sormak için öğle saatlerinde adamı aramıştı. Harkevy hepsini beğenmişti. "Dün de bir televizyon işi teklifi aldım."

Carol gülümseyerek başını kaldırdı. "Benim küçüğüm büyük adam olmuş. Gerçekten iyi bir şeyler yapacak gibi görünüyorsun. Sesin bile değişmiş, farkında mısın?" dedi.

"Öyle mi?" Therese duraladı, orada oturmak her an daha da zorlaşıyordu. "Carol, istersen o partiye sen de gelebilirsin. Bir otelin birkaç salonuna yayılan kalabalık bir parti – Harkevy'nin yeni oyununda başrolü oynayacak kadının onuruna düzenleniyor. Yanımda birisiyle gitmem sorun yaratmaz." Therese bu öneriyi neden yaptığını, şu anda Carol'ın kokteyle gitmeye neden hevesli olabileceğini de kestiremiyordu.

Carol olmaz gibilerden başını sallayarak, "Hayır hayatım," dedi. "Sen yalnız gitsen daha iyi olur. Aslında benim de biraz sonra Elysée'de biriyle randevum var."

Therese eldivenlerini ve çantasını dizlerinin üstüne koydu. Carol'ın ellerine, ellerinin üstündeki açık renk çillere –parmağında alyans yoktu artık– ve gözlerine baktı. Carol'ı bir daha hiç görmeyeceğini hissetti. İki dakikaya kalmaz kaldırımda vedalaşacaklardı. "Araba dışarıda. Solda, ön tarafta. Anahtarlar da burada."

"Biliyorum. Gördüm arabayı."

Therese, "Sen daha kalacak mısın?" diye sordu. "Ben hesabı öderim."

Carol, "Ben öderim," dedi. "Gitmen gerekiyorsa git hadi."

Therese ayağa kalktı. Carol'ı orada, ikisinin çay fincanlarının ve sigara küllerinin durduğu masada bırakıp gidemezdi. "Oturma burada. Gel beraber çıkalım."

Carol yüzünde soru soran bir şaşkınlıkla başını kaldırıp ona baktı. "Olur," dedi. "Evde senin birkaç parça eşyan var. Onları ben–"

Therese, "Hiç önemli değil," diye onun sözünü kesti.

"Bir de çiçeklerin var. Bitkilerin." Carol garsonun getirdiği hesabı ödüyordu. "Sana verdiğim çiçekler ne oldu?"

"Bana verdiğin çiçekler – öldü."

Carol'ın gözleri bir an ona çevrildi, Therese başka tarafa baktı.

Park Bulvarı ile Elli Yedinci Cadde'nin köşesindeki kaldırımda ayrıldılar. Therese yeşil ışık yanıp arkasındaki arabalar hareket etmeden koşarak bulvarın karşısına geçti, karşı kaldırımda durup arkasına dönünce yoldaki arabalar Carol'ı görmesini zorlaştırıyordu. Carol ağır ağır uzaklaşıyordu, Ritz Tower'ın kapısının önünden geçip ilerledi. Therese, işte böyle olmalıydı, diye düşündü, uzun uzun el sıkışmadan, dönüp arkaya bakmadan. Sonra Carol'ın arabanın kapısına dokunduğunu gördü, hâlâ ön koltuğun altında duran bira kutusu aklına geldi, Lincoln Tüneli'nden New York'a gelirken yokuşta kutunun yuvarlanırken çıkardığı tıkırtıyı hatırladı. Arabayı geri vermeden kutuyu atması gerektiğini düşünmüştü. Hızla otele doğru yürüdü.

İnsanlar iki kapıdan salona hücum etmeye başlamış-

lardı, bir garson buz kovalarının durduğu tekerlekli servis arabasını o kalabalığın arasında zorbela salona sokmaya uğraşıyordu. Salonlar gürültüden uğulduyordu, Therese, Bernstein'ı da Harkevy'yi de hiçbir yerde göremedi. Kimseyi tanımıyordu, bir tek kişiyi bile. Sadece bir yüz tanıdık geldi, birkaç ay önce bir yerde, sonuç alamadığı bir iş görüşmesinde karşılaştığı bir adamdı. Therese arkasına döndü. Biri eline uzun bir bardak tutuşturdu. Adam yapmacık bir tavırla, "Bunu mu arıyordunuz matmazel?" dedi.

Therese, "Teşekkür ederim," dedikten sonra adamın yanında kalmadı. Köşede Mr. Bernstein'ı gördüğünü sandı. Yolunun üstünde büyük şapkalar giyen kadınlar duruyordu.

Deminki adam kalabalıkta yol açmaya çalışarak onun yanında yürürken, "Siz aktris misiniz?" diye sordu.

"Hayır. Dekor tasarımcısıyım."

Köşedeki gerçekten Mr. Bernstein'dı, Therese birkaç grup insanın arasından sıyrılıp adamın yanına gitti. Mr. Bernstein tombul elini kibarca ona uzattı ve oturduğu radyatörden kalktı.

"Miss Belivet," diye haykırdı. "Mrs. Crawford, makyaj danışmanı–"

Mrs. Crawford, "İş konuşmayalım!" diye yırtındı.

Mr. Bernstein, "Mr. Stevens, Mr. Fenelon," diye oradakileri tanıtmaya devam edince Therese bir düzine insanı başıyla selamlayıp yaklaşık yarısına hatır sormak durumunda kaldı. Mr. Bernstein, "Ve işte Ivor – Ivor!" diye seslendi.

İnce yüzlü, ince bıyıklı, ince yapılı bir adam olan Harkevy oradaydı; Therese'e gülümseyerek tokalaşmak üzere elini uzattı. "Merhaba," dedi. "Seni tekrar gördüğüme memnun oldum. Evet, işlerini beğendim. Endişelendiğini görüyorum." Hafifçe güldü.

Therese, "Beni de kadroya sıkıştıracak kadar beğendiniz mi?"

Harkevy gülümseyerek, "Öğrenmek mi istiyorsun?" dedi. "Evet, sen de araya sıkışabilirsin. Yarın sabah on bir sularında atölyeme gel. O saatte gelebilir misin?"

"Evet."

"Sonra da benim yanıma gel. Giden konukları uğurlamam gerekiyor şimdi," deyip uzaklaştı Harkevy.

Therese kadehini bir masanın ucuna koyup çantasından sigara çıkardı. İş tamamdı. Therese kapıya baktı. Tepeye toplanmış sarı saçlı, ışıltılı mavi gözlü bir kadın salona ayak basmış ve etrafında bir heyecan dalgası oluşturmuştu. Atik, olumlu bir tavırla insanları selamlıyor, tokalaşıyordu; Therese birden onun başrolü oynayacak İngiliz aktris Genevieve Cranell olduğunu anladı. Gördüğü birkaç fotoğraftan çok farklıydı. Çekici olmak, güzel görünmek için mimik yapması gereken bir yüzü vardı.

Cranell sonunda bütün salona göz gezdirerek herkese, "Merhaba, merhaba!" diye seslendi ve Therese kadının gözlerinin bir an kendi üzerinde durduğunu gördü; bu bakış Carol'ı ilk gördüğü andakine benzer bir şok etkisi yaptı ve kadının mavi gözlerinde de o ilk sefer Carol'ın gözlerinde gördüğü ilgi parıltısını fark etti. Bu sefer Therese ona bakmaya devam etti, kadın gözlerini başka yöne çevirdi ve arkasını döndü.

Therese elindeki kadehe baktı, bir anda yüzüne ve parmak uçlarına ateş bastığını hissetti, içindeki pır pır sadece kanının ya da düşüncelerinin akışından kaynaklanmıyordu. Daha tanıştırılmadan bu kadının Carol gibi olduğunu biliyordu. Kadın güzeldi. Ve kütüphanedeki resme benzemiyordu. Therese içkisini yudumlarken gülümsedi. Ürpertiyi durdurmak için içkiden büyük bir yudum aldı.

"Çiçek ister miydiniz hanımefendi?" Bir garson beyaz orkide dolu bir tepsiyi uzatıyordu.

Therese, "Çok teşekkür ederim," diyerek bir çiçek aldı. Çiçeği yakasına iğnelemeye çalışırken zorlandı ve biri –Mr. Fenelon ya da Mr. Stevens– gelip çiçeği takmasına yardım etti. Therese, "Teşekkürler," dedi.

Genevieve Cranell peşinden yürüyen Mr. Bernstein' la birlikte ona doğru geliyordu. Aktris, Therese'in yanındaki adamı yakından tanıdığını gösteren bir samimiyetle selamladı. Mr. Bernstein, Therese'e, "Miss Cranell'le tanıştın mı?" diye sordu.

Therese kadına baktı. "Adım Therese Belivet," diyerek kadının uzattığı elini tuttu.

"Nasılsınız? Dekor ekibinin başındasınız, öyle mi?"

"Hayır. Sadece ekipte görevliyim." Kadın elini çektikten sonra bile Therese o tokalaşmayı hissedebiliyordu. Heyecanlanmıştı, çılgıncasına ve aptalcasına heyecanlıydı.

Miss Cranell, "Bana kimse içki getirmeyecek mi?" diye ortaya sordu.

Mr. Bernstein içkiyi getirdi, sonra Miss Cranell'i henüz tanışmadığı kişilerle tanıştırma işini tamamladı. Kadın birine uçaktan daha yeni indiğini, bavullarının lobide yığılı kaldığını söylerken Therese kulak misafiri oldu ve Miss Cranell'in çevresindeki erkeklerin omuzları üzerinden birkaç kez kendisine baktığını gördü. Kadının düzgün ensesi, ince, klasik hatlı yüzündeki tek aykırılık olan ucu umursamazca kalkık burnu heyecan verecek kadar hoş göründü. Dudakları oldukça inceydi. Aşırı derecede dikkatli ve çok soğukkanlı görünüyordu. Therese, Genevieve Cranell'in belki de sırf konuşmaya can attığı için, kendini tutmak niyetiyle partide onunla bir daha konuşmayacağını sezdi.

Therese bir duvar aynasının önüne gidip saçının ve rujunun düzgün olup olmadığını kontrol etti.

Yakınında bir ses, "Therese," dedi. "Şampanya ister misin?"

Therese döndü ve Genevieve Cranell'i gördü. "Tabii."

"Tabii. İyi, öyleyse birkaç dakika içinde tıpış tıpış 619 numaraya gel. Orası benim suitim. Daha sonra yakın çevreye bir parti olacak orada."

Therese, "Onur duyarım."

"O yüzden susuzluğunu viskiyle giderme. Bu güzel elbiseyi nereden aldın?"

"Bonwit'ten – çılgınca bir savurganlık yaptım."

Genevieve Cranell güldü. Onun sırtında da çılgın bir savurganlık olduğu kesinlikle belli mavi yünlü bir tayyör vardı. "Çok genç görünüyorsun. Yaşını sormamın bir sakıncası var mı?"

"Yirmi bir yaşındayım."

Miss Cranell gözlerini yuvalarında döndürdü. "İnanılır gibi değil. İnsanlar hâlâ yirmi bir yaşında olabiliyor mu?"

İnsanlar aktrise bakıyordu. Therese'in gururu okşanmıştı, hem de çok ve bu iltifat Genevieve Cranell için hissettiklerini ya da hissedeceklerini engelledi.

Miss Cranell sigara tabakasını uzattı. "Bir an reşit olmadığını sandım," dedi.

"Bu suç mu?"

Aktris bir şey demedi, gülümseyen mavi gözleriyle çakmağın alevinin üzerinden ona baktı. Sonra kadın kendi sigarasını yakmak için başını eğdiğinde Therese, Genevieve Cranell'in partideki şu yarım saat dışında ona hiçbir şey ifade etmeyeceğini anlayıverdi, o anda duyduğu heyecan devam etmeyecek ve ne başka bir zaman ne de başka bir yerde yeniden alevlenmeyecekti. Bunu ona düşündüren neydi? Sigaranın ilk dumanı yükselirken kadının sarı, düz kaşlarına baktı, ama sorunun cevabı orada değildi. Birden Therese'in içini bir üzüntü, neredeyse bir pişmanlık duygusu kapladı.

Miss Cranell, "New York'lu musun?" diye sordu.

"Gibi."

Kapıdan yeni girenler Genevieve Cranell'in çevresini sardılar ve onu uzaklaştırdılar. Therese yine gülümsedi, içkisini bitirdi, viskinin sakinleştirici ilk sıcaklığı içine yayıldı. Bir gün önce Mr. Bernstein'ın ofisinde tanıştığı bir adamla ve hiç tanımadığı başka biriyle konuştu; salonun öbür ucundaki kapıya, o anda boş bir dikdörtgen görünümündeki kapıya baktı ve Carol'ı düşündü. Kalkıp oraya gelmek ve ona az önceki teklifini yinelemek tam Carol'a yakışacak davranıştı. Daha doğrusu eski Carol'a, şimdikine değil. Carol şimdi Elysée'nin barındaki randevusuna gitmişti. Abby'yle mi buluşacaktı? Stanley McVeigh'le mi? Therese, Carol'ın birden gelivermesinden ve ona yeniden "hayır" demek zorunda kalmaktan korkarcasına gözlerini kapıdan öteye çevirdi. Bir viski daha aldı ve eğer kendini hiç kaptırmadan sevilmeyi seçerse Genevieve Cranell'i çok sık görme ihtimalinin içindeki boşluğu ağır ağır doldurmaya başladığını hissetti.

Yanındaki adamlardan biri, "*Kayıp Mesih* oyununun dekorlarını kim yapmıştı Therese? Hatırlıyor musun?" diye sordu.

Soruyu hiç tartmadan, "Blanchard mıydı?" deyiverdi, çünkü az önce aklına gelen ve asla gerçekleşmeyecek şeyden tiksinerek, utanarak Genevieve Carnell'i düşünüyordu hâlâ. Blanchard ve bir başkası hakkındaki konuşmayı dinledi, hatta söze karıştı, ne var ki düzinelerle ipin birbirine geçip düğümlendiği bir karmaşa içinde beyni durmuştu. İplerden biri Dannie'ydi, biri Carol'dı, biri Genevieve Cranell'di. Biri boyuna o düğümün içinden uzanıyordu, ama Therese'in aklı bir kesişme noktasında takılıyordu. Sigarasına uzatılan çakmağa eğildi ve o ağın daha derinine düştüğünü hissetti, Dannie'ye tutundu. Ama o güçlü siyah ip bir yere ulaşmıyordu. Sanki

kehanette bulunan bir ses Dannie'yle bir yere varamayacağını söylüyordu. Başını kaldırıp tekrar kapıya bakarken gözlerine doluveren ama görülemeyecek kadar belirsiz gözyaşları kadar gizemli, kasırga kadar güçlü bir yalnızlık duygusunun altında ezildi.

"Sakın unutma." Genevieve Cranell, yanına gelmiş, kolunu okşayarak hızlı hızlı konuşuyordu. "619. Gidiyoruz artık." Arkasını dönüp yürümeye başlarken geri geldi. "Geliyor musun yukarıya? Harkevy de geliyor," dedi.

Therese hayır dercesine başını salladı. "Çok teşekkür ederim, ama ben – gelebileceğimi sanmıştım, ama başka bir yere gitmem gerektiğini hatırladım."

Kadın soran gözlerle baktı. "Neyin var Therese? Ters bir şey mi oldu?" dedi.

Therese, "Hayır," diyerek kapıya doğru yürümeye başladı. "Davet ettiğin için teşekkür ederim. Hiç kuşkusuz yine görüşeceğiz."

Aktris de, "Hiç kuşkusuz," diye karşılık verdi.

Therese büyük odanın yanındaki odaya girdi, yatağın üzerine yığılmış paltoların içinden kendininkini aldı. Koridordaki asansörün önünde bekleşen, aralarında Genevieve Cranell'in de bulunduğu insanların yanından hızla geçip merdivenlere yürüdü, geniş merdivenlerden bir şeyden kaçarcasına inerken Genevieve'in kendisini görüp görmediğini umursamadı. Kendi kendine gülümsedi. Hava alnına tatlı bir serinlik verdi, kulaklarının yanından tüy gibi bir esinti geçti, Therese sokakları ve kaldırımları uçarak geçtiğini hissetti. Carol'a uçuyordu. Belki de Carol daha önce de böyle şeyleri bildiği gibi şu anda da onun kendisine uçtuğunu biliyordu. Therese başka bir sokağı geçti ve Elysée'nin tentesi karşısındaydı işte.

Fuayedeki şef garson ona bir şey söyledi, Therese de, "Birini arıyorum," diyerek barın kapısına yürüdü.

Kapıda durdu, birinin piyano çaldığı salondaki ma-

salarda oturanlara göz gezdirdi. Işıklar loştu, o yüzden karşıki duvarın dibinde, gölgenin yarı yarıya gizlediği bir noktada yüzü ona dönük oturan Carol'ı ilk bakışta göremedi. Carol da onu görmedi. Karşısında Therese'in tanımadığı bir erkek oturuyordu. Carol yavaşça elini kaldırıp saçını iki yandan arkaya attı ve Therese gülümsedi, çünkü bu, Carol'ın tipik hareketiydi, sevdiği ve daima seveceği Carol'ın ta kendisiydi. Tabii artık farklı biçimde sevecekti, çünkü artık kendisi de farklı biriydi ve bu, Carol'la yeniden ilk kez karşılaşmaya benziyordu, ama o hâlâ Carol'dı, asla başkası değildi. Carol bin şehirde, bin evde, birlikte gidecekleri yabancı ülkelerde, cennette ve cehennemde hep aynı Carol olacaktı. Therese bekledi. Sonra tam ona doğru yürüyeceği sırada Carol da onu gördü, Therese onun yüzünde belirmeye başlayan tebessümü seyrederken Carol da bir an ona inanmayan gözlerle baktı, sonra birden kolunu kaldırdı, Therese'in daha önce hiç görmediği kadar büyük bir sevinçle el salladı. Therese ona doğru yürüdü.

Sonsöz

Bu kitap 1948 sonlarında, New York'ta yaşadığım sırada aklıma düştü. *Trendeki Yabancılar*'ı yeni bitirmiştim, ama kitap 1949'a kadar basılmayacaktı. Noel yaklaşıyordu, moralim bozuktu, param da yoktu, biraz para kazanmak için Noel koşuşturması denilen ve yaklaşık bir ay süren dönemde Manhattan'daki büyük bir mağazada tezgâhtar olarak işe girdim. Orada iki buçuk hafta kadar çalıştım.

Mağaza beni oyuncak bölümünde, taşbebek reyonunda görevlendirdi. Çeşit çeşit bebek vardı, pahalılar ve fazla pahalı olmayanlar, gerçek ya da yapay saçlılar; en önemlisi de bebeğin boyu ve giysileriydi. Annelerinin, babalarının ya da ikisinin birden vitrine yaklaştırdığı, burunları vitrinin tepesine ancak erişebilen çocuklar, ağlayan, gözlerini açıp kapatan, bazıları iki ayak üzerinde durabilen yepyeni bebeklere büyülenmişçesine bakarlar, hele hele değişik giysilerine bayılırlardı. Yaptığımız iş gerçek bir koşuşturmaydı, uzun bankonun ardında birlikte çalıştığım dört ya da beş genç kadınla sabah sekiz buçuktan öğle tatiline kadar bir saniye olsun oturamazdık. Öğle tatilinde bile oturduğumuz söylenemezdi. Öğleden sonraları da aynı minvalde devam ederdi.

Bir sabah sarışına çalan kürk mantolu bir kadın bu gürültü ve alışveriş keşmekeşinin içine adımını attı. Kararsız bir tavırla –bebek mi alsa, başka bir oyuncak mı?– bebek bankosuna doğru yürüdü, elinde tuttuğu eldivenlerini de dalgın bir tavırla öteki avucuna çarpıyordu galiba. Belki tek başına geldiği için ya da vizon manto pek sık rastlanan bir şey olmadığından ya-

hut sarışına yakın olduğu ve ışık saçıyormuş gibi göründüğü için dikkatimi çekti. Kendisine gösterdiğim iki veya üç bebekten birini aynı dalgın tavırla seçti, bebek komşu bir eyalete gönderileceği için fişe kadının adıyla adresini yazdım. Sıradan bir alışveriş olmuştu, kadın parasını ödeyip gitti. Ama benim başım döndü, kendimi bir tuhaf hissettim, neredeyse bayılacak gibiydim, yine de hayal görmüşçesine heyecanlıydım.

İşim bitince her zamanki gibi yalnız yaşadığım evime gittim. O akşam sarışınımsı, zarif, şık, kürk mantolu kadın hakkında bir fikir, bir taslak, bir öykü yazdım. O sırada elimden düşürmediğim not defterime ya da taslak defterime elyazısıyla sekiz sayfa yazdım. Bu, *Carol*'ın ilk adı olan *Tuzun Bedeli*'nin bütün hikâyesiydi. Hikâye –başlangıcı, ortası ve sonuyla– bir anda kendiliğinden aktı kalemimden. Yazmam iki saat, belki daha da az zaman aldı.

Ertesi sabah kendimi daha da kötü hissediyordum, ateşimin çıktığını fark ettim. Günlerden pazar olmalıydı, çünkü sabah metroya bindiğimi anımsıyordum; o zamanlar cumartesi sabahları ve Noel koşuşturmasında da cumartesi bütün gün çalışılırdı. Metroda kayış askıya tutunmuş giderken bayılacak gibi olduğumu hatırlıyorum. Buluşacağım arkadaşım tıp konusunda biraz bilgiliydi; hastalandığımı, o sabah duş yaparken de karnımda su dolu bir kabarcık gördüğümü söyledim. Arkadaşım kabarcığa bakar bakmaz, "Suçiçeği," dedi. Hemen hemen çocuk hastalıklarının hepsini geçirdiğim halde, ne yazık ki suçiçeği olmamıştım. Ateş birkaç gün kırk dereceye kadar çıktığı için bu hastalık yetişkinlerde epey sıkıntı yaratır, dahası yüz, beden, kolların üst kısmı, hatta kulaklar ve burun delikleri bile kaşınan ve patlayan sulu kabarcıklarla kaplanır. Uykudayken bunları hiç kaşımamak gerekir, yoksa leke bıraktığı gibi çopurumsu çöküntüler de yapar. İnsan bir ay boyunca suratını havalı tüfeğin yaylım ateşine uğramış gibi gösteren, kanlı kabarcıklarla gezmek zorunda kalır.

İşe gidemeyeceğimi pazartesi günü mağazaya bildirmem gerekiyordu. Sümüğü akan müşteri çocuklarının birinden kapmış olmalıydım mikrobu, ama aynı zamanda bir kitabın mikrobu da kanıma girmişti: İnsanın ateşi yükselince hayal gücü de harekete geçiyor. Kitabı yazmaya hemen başlamadım. Yeni bir fikrin haftalarca demlenmesini yeğlerim. Ama bu arada

Trendeki Yabancılar yayımlanıp kısa bir süre sonra da film hakları Alfred Hitchcock'a satılınca, yayıncılarım da temsilcim de, "Aynı türde bir kitap daha yaz, böylece belirli bir türün yazarı olarak adını pekiştirirsin..." demeye başladılar. Hangi türün? O zamanki adıyla Harper&Bros, *Trendeki Yabancılar*'ı "Bir Harper Gerilim Romanı" olarak tanıtınca ben de akşamdan sabaha bir "gerilim" yazarı olup çıkmıştım, oysa *Yabancılar*'ı kafamda herhangi bir kategoriye koymamıştım, benim için sadece ilginç hikâyesi olan bir romandı. Bir lezbiyen ilişkiyi anlatan roman yazacak olsam, o zaman lezbiyen kitabı yazarı olarak mı tanınacaktım? Ömrüm boyunca bir daha o türde başka bir şey yazmasam bile böyle tanınmam muhtemeldi. Böylece kitabı başka bir imzayla yazmaya karar verdim. 1951'de romanı bitirmiştim. Yeni bir "gerilim" kitabı yazmak ticari açıdan önemli olacak diye, bitirdiğim kitabı on ay erteleyip başka bir roman yazamazdım.

Harper&Bros *Tuzun Bedeli*'ni yayımlamayı reddetti, ben de – yayıncı değiştirmekten hiç hoşlanmadığım halde, yeni bir Amerikalı yayıncı bulmak zorunda kaldım. *Tuzun Bedeli* 1952' de ciltli olarak basılınca ciddi ve saygın eleştiriler aldı. Ama kitabın asıl başarısı ertesi yıl karton kapakla basılınca gerçekleşti, kitap bir milyona yakın satış yaptı ve satış rakamından daha da çok kişi tarafından okundu. Kitabı beğenenlerden gelen mektuplar, karton kapaklı baskıyı yapan yayınevi aracılığıyla Claire Morgan adına geliyordu. Aylarca haftada birkaç kez on-on beş mektup aldığımı anımsıyorum. Çoğunu yanıtladım, ama belirli bir cevap formatı hazırlayamadığım için hepsine karşılık veremedim.

Romanımın genç kahramanı Therese aşırı utangaç biri olarak görülebilir, ne var ki o zamanlar Manhattan'daki gay barların kapısı sadece siyaha boyanırdı ve o barlardan birine gitmek isteyenler homoseksüel damgası yememek için metrodan ya bir istasyon önce ya da bir istasyon sonra inerlerdi. *Tuzun Bedeli*'nin beğenilme nedeni iki ana karakteri için de mutlu sonla bitmesi ya da en azından birlikte bir geleceğe hazırlanmalarıydı. Bu kitaptan önce Amerikan romanlarındaki erkek ve kadın eşcinseller bu sapkınlıklarının bedelini bileklerini keserek, yüzme havuzuna atlayıp boğularak ya da (o sıralarda ifade edildiği gibi) heteroseksüelliğe geçerek veya –tek başlarına, se-

falet içinde ve dışlanmış olarak– cehennem azabına eşdeğer bir depresyona girerek öderlerdi. Bana gelen mektupların çoğunda, "Romanınız mutlu sonu olan ilk kitap! Hepimiz intihar etmiyoruz ve çoğumuz da mutlu yaşıyoruz," gibi cümleler yer alıyordu. Bazıları da, "Böyle bir hikâyeyi yazdığınız için teşekkür ederim. Biraz benim hayat hikâyeme benziyor..." Veya "On sekiz yaşındayım ve küçük bir kasabada yaşıyorum. Kimseye açılamadığım için çok yalnızlık çekiyorum..." diye yazıyordu. Bazen mektupları yanıtlıyor ve daha çok insan tanıyacakları daha büyük bir şehre taşınmalarını öneriyordum. Anımsadığım kadarıyla erkeklerden de kadınlardan gelen mektuplar kadar çok mektup alıyordum ve bunu kitabım için iyi bir işaret olarak yorumluyordum. Bu tahminim de doğru çıktı. Yıllar boyunca benzer mektuplar gelmeye devam etti, şimdi bile yılda bir ya da iki kez bir okurdan mektup alıyorum. Buna benzeyen başka bir kitap daha yazmadım. Bir sonraki kitabım *Beceriksiz*'di. Ben sınıflandırıcı etiketlerden hoşlanmam. Etikete meraklı olanlar Amerikalı yayıncılardır.

24 Mayıs 1989

New York'un büyük mağazalarından birinde sıradan bir tezgâhtar olan Therese'in hayatı, çekici ve zengin Carol'la karşılaşmasıyla aniden yön değiştirir. İki kadın görünüşte birbirinin tam tersidir: Therese ek gelir için mevsimsel işlere giren, sevmediği bir adamla birlikteliğini sürdüren, on dokuz yaşında bir genç kadındır; Carol ise zengin kocasından boşanmanın arifesinde, kültürlü, saray yavrusu evindeki hayatından bıkmış bir banliyö hanımı. Kaçmaya çalışsalar da, yüzyıl ortası Amerika'sının kuralcı toplumu onları takip eder. Therese ve Carol, mutluluklarına sahip çıkabilecek midir?

Eşcinselliğin tabu olduğu 1952 yılında birçok yayıncı tarafından reddedilen roman, sonunda Claire Morgan imzasıyla ve *Tuzun Bedeli* adıyla basılabilmişti. Tüm beklentileri alaşağı eden kitabı bağrına basan okurlar, gözüpek yazarı da mektup yağmuruna tutmuşlardı. 1984 yılında nihayet Patricia Highsmith'in kendi imzasıyla ve *Carol* adıyla yayımlayabildiği, yakın zamanda beyazperdeye de uyarlanan roman, günümüzde 20. yüzyılın kült başyapıtlarından biri.

#susmahaykır #yasakaşklar #mutluluğunbedeli #sevmekzamanı #kültromanlar #melankoli #izlenebilirkitaplar #newyork

can

33 TL
KDV DAHİL

canyayinlari.com twitter.com/canyayinlari facebook.com/canyayinevi

ISBN 978-975-07-3908-8
9 789750 739088